

PARTEA A: Identificarea și analizarea documentelor strategice și programatice existente relevante

ABREVIERI ȘI ACRONIME

AM	Autoritate de Management
AMR	Asociația Municipiilor din România
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
CE	Comisia Europeană
CET	Centrală electrică de termoficare
DLRC	Dezvoltare plasată sub responsabilitatea comunității
EIU	Economist Intelligence Unit
GES	Gaze cu efect de seră
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
ITI	Investiții Teritoriale Integrate
M&E	Monitorizare și evaluare
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
MPGT	Master Plan General pe Transport
OI	Organism Intermediar
OS	Obiectiv strategic
PDR	Plan de Dezvoltare Regională
PID	Plan Integrat de Dezvoltare
PMB	Primăria Municipiului București
PMUD	Planul de Mobilitate Urbană Durabilă
POC	Programul Operațional Competitivitate
POCA	Programul Operațional Capacitate Administrativă
POCU	Programul Operațional Capital Uman
POIM	Programul Operațional Infrastructură Mare
POR	Programul Operațional Regional
PUG	Plan Urbanistic General
SDT	Strategie de dezvoltare teritorială
SIDU	Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană
TIC	Tehnologia Informației și a Comunicațiilor
UAT	Unitate administrativ-teritorială
UE	Uniunea Europeană
ZUF	Zone urbane funcționale

CUPRINS

Rezumat executiv	10
1. INTRODUCERE	20
1.1. Context.....	20
1.2. Obiectiv și domeniu de aplicare.....	24
1.3. Destinatari.....	26
1.4. Structura și metodologia raportului	26
2. COORDONAREA STRATEGIILOR ȘI INVESTIȚIILOR.....	28
3. POLITICI ȘI DOCUMENTE STRATEGICE DE NIVEL EUROPEAN	36
3.1. Cadrul general european – documente relevante pentru toate obiectivele.....	36
3.1.1. Strategia Europa 2020	36
3.1.2. Strategia UE pentru Regiunea Dunării 2014-2020 (SUERD)	40
3.1.3. Programul Transnațional Dunărea 2014-2020	41
3.2. Cadrul strategic european în domeniul dezvoltării teritoriale	42
3.2.1. Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene	42
3.2.2. Agenda teritorială 2020.....	42
3.3. Cadrul strategic european în domeniul dezvoltării urbane	43
3.3.1. Carta de la Leipzig privind Orașele Europene Durabile (2007).....	43
3.3.2. Agenda Urbană pentru UE (2016)	48
3.3.3. Inițiativa Acțiuni urbane inovatoare (UIA)	50
3.3.4. Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027).....	51
3.3.5. Programul URBACT (2021-2027)	52
3.4. Cadrul strategic european în domeniul transporturilor și comunicațiilor.....	53
3.4.1. Inițiativa Conectarea Europei (2014-2020)	53
3.4.2. Mecanismul pentru Interconectarea Europei (2021-2027)	54
3.4.3. CARTA ALBĂ Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor (2011).....	54
3.4.4. EUROPA ÎN MIȘCARE. Mobilitate durabilă pentru Europa: sigură, conectată și curată	55
3.4.5. Document de lucru: Cadrul UE pentru 2021-2030 privind politica de siguranță rutieră – Următorii pași spre "Viziune Zero"	56
3.5. Cadrul strategic european în domeniul energiei, mediului și schimbărilor climatice	60
3.5.1. Politica UE în domeniul energiei până în 2020.....	60
3.5.2. Politica UE în domeniul energiei până în 2030.....	60
3.5.3. Politica UE în domeniul energiei până în 2050.....	61
3.5.4. Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere energetic COM(2011) 571 final din 20.9.2011.....	61
3.5.5. Energie 2020: O strategie pentru energie competitivă, sustenabilă și sigură COM(2011) 21 din 26.1.2011.....	61
3.5.6. Politica UE în domeniul schimbărilor climatice	61
3.5.7. O strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice (2013)	62
3.5.8. Programul LIFE (2014-2020)	63

3.5.9. Programul pentru mediu și politici climatice LIFE (2021-2027)	64
3.5.10. Consolidarea capacităților de protecție civilă ale UE de a preveni, a se pregăti și de a răspunde la dezastre (Decizia UE 2019/420). Mecanismul de protecție civilă al Uniunii (Decizia 1313/2013/UE)	65
3.5.11. Planul de acțiune privind cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre pentru perioada 2015-2030. O abordare bazată pe cunoașterea riscurilor de dezastre în toate politicile UE (Document de lucru al Comisiei SWD (2016) 205)	66
3.6. Cadrul strategic european în domeniul economiei și antreprenoriatului	68
3.6.1. Programul InvestEU (2021-2027)	68
3.6.2. Politica UE în domeniul IMM-urilor	69
3.6.3. Inițiativa Small Business Act	70
3.6.4. COSME (2014-2020)	71
3.6.5. Planul de acțiune Antreprenoriat 2020. Relansarea spiritului antreprenorial în Europa ...	72
3.6.6. Programul privind piața unică	73
3.6.7. Investițiile într-o industrie inteligentă, inovatoare și durabilă. O strategie reînnoită privind politica industrială a UE.....	74
3.6.8. Programul Europa Creativă pentru a sprijini sectoarele culturale și creative (2014-2020)	75
3.6.9. O nouă agendă europeană pentru cultură (2018)	78
3.6.10. Programul Europa Creativă (2021-2027).....	81
3.6.11. Politica UE în domeniul turismului	82
3.7. Cadrul strategic european în domeniul cercetării-inovării	82
3.7.1. Programul-cadru pentru cercetare și inovare al UE - Orizont 2020 (2018-2020)	82
3.7.2. Regiunile cunoașterii	84
3.7.3. "Consolidarea și concentrarea cooperării internaționale a UE în domeniul cercetării și al inovării: o abordare strategică" - COM(2012) 497 Final din 14.09.2012	85
3.7.4. O agendă europeană reînnoită pentru cercetare și inovare – șansa Europei de a-și modela viitorul – COM (2018) 306 final din 15.05.2018.....	85
3.7.5. Program-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)	86
3.7.6. Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice Euratom (2021-2025)	88
3.8. Cadrul strategic european în domeniul social	88
3.8.1. Al treilea program de acțiune a Uniunii în domeniul sănătății (2014-2020).....	88
3.8.2. Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială – EaSI (2014-2020)	89
3.9. Cadrul strategic european în domeniul educației, formării, tineretului și sportului	91
3.9.1. Erasmus+ (2014-2020).....	91
3.9.2. Erasmus, programul de acțiune al Uniunii în domeniul educației, formării, tineretului și sportului (2021-2027).....	92
3.10. Cadrul strategic european în domeniul bunei guvernante.....	94
3.10.1. Carta Albă privind guvernanta pe mai multe niveluri (2009).....	94
3.10.2. Carta privind guvernanta pe mai multe niveluri în Europa (2014).....	95
3.10.3. Bună guvernanta pentru politica de coeziune. Consolidarea capacității administrative..	95
4. POLITICI ȘI DOCUMENTE STRATEGICE DE NIVEL NAȚIONAL ȘI REGIONAL.....	98
4.1. Cadrul general național – documente relevante pentru toate obiectivele	98
4.1.1. Declarația de la București – Către un cadru comun pentru dezvoltare urbană în Uniunea Europeană (2019)	98
4.1.2. Programul Național de Reformă (2019)	99
4.1.3. Acordul de parteneriat 2014-2020	101
4.1.4. Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani (2016-2035)	102
4.2. Cadrul strategic național în domeniul dezvoltării teritoriale (regionale/locale/urbane)	106

4.2.1. Strategia pentru Dezvoltare Teritorială a României (SDTR). România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni.....	106
4.2.2. Planul de Amenajare a Teritoriului Național	109
4.2.3. Programul Operațional Regional POR 2014-2020.....	109
4.2.4. Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) I și II.....	110
4.3. Cadrul strategic național în domeniul transporturilor și comunicațiilor	111
4.3.1. Master Planul General de Transport al României	111
4.3.2. Strategia de transport intermodal în România 2020	113
4.3.3. Strategia națională privind Agenda Digitală pentru România 2020.....	113
4.3.4. Planul Național de Dezvoltare a Infrastructurii – NGN (Next Generation Network)	115
4.3.5. Programul Operațional Infrastructură Mare POIM 2014-2020.....	116
4.4. Cadrul strategic național în domeniul energiei, mediului și schimbărilor climatice.....	116
4.4.1. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României - orizonturi 2013-2020-2030.....	117
4.4.2. Strategia Energetică a României 2016-2030, cu perspectiva anului 2050	120
4.4.3. Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013-2020.....	121
4.4.4. Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020. Planul Național privind Managementul Deșeurilor	124
4.5. Cadrul strategic național în domeniul economiei și antreprenoriatului.....	125
4.5.1. Programul Operațional Competitivitate POC 2014-2020.....	125
4.5.2. Strategia Națională pentru Competitivitate 2015-2020.....	126
4.5.3. Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România – Orizont 2020.....	128
4.5.4. Strategia națională pentru export a României pentru perioada 2014-2020.....	129
4.5.5. Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026	130
4.5.6. Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România.....	131
4.5.7. Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru 2016-2022.....	131
4.5.8. Strategia Națională de Învățare pe tot Parcursul Vieții 2015-2020	132
4.5.9. Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020.....	133
4.6. Cadrul strategic național în domeniul cercetării-inovării	134
4.6.1. Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Inovare 2014-2020.....	134
4.7. Cadrul strategic național în domeniul social.....	136
4.7.1. Strategia Națională de Sănătate 2014-2020	136
4.7.2. Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020	138
4.7.3. Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015-2020.....	140
4.7.4. Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020.....	141
4.7.5. Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014-2020	143
4.7.6. Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități”, 2015-2020.....	144
4.8. Cadrul strategic național în domeniul educației, formării, tineretului și sportului	147
4.8.1. Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023	147
4.8.2. Strategia pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii.....	148
4.8.3. Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 ...	149
4.8.4. Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020.....	150

4.8.5. Strategia națională în domeniul politicii de tineret pentru perioada 2015-2020	152
4.8.6. Strategia națională pentru sport 2016-2032	154
4.8.7. Programul Operațional Capital Uman POCU 2014-2020.....	156
4.9. Cadrul strategic național în domeniul bune guvernante	157
4.9.1. Programul Operațional Capacitate Administrativă POCA 2014-2020.....	157
4.9.2. Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020.....	157
4.9.3. Strategia privind mai buna reglementare 2014-2020	158
4.10. Politici și documente strategice relevante de la nivel regional	159
4.10.1. Planul de dezvoltare regională a regiunii București-Ilfov	159
4.10.2. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 Regiunea București-Ilfov	162
4.10.3. Strategia de promovare și atragere a investițiilor pentru dezvoltarea Regiunii București-Ilfov 2017-2020	164
4.10.4. Planul regional de acțiune pentru învățământ (PRAI) 2016-2025 Regiunea de dezvoltare București-Ilfov	165
4.10.5. Planul de management actualizat al spațiului hidrografic Argeș-Vedea 2016-2021	166
5. STRATEGII SECTORIALE PENTRU MUNICIPIUL BUCUREȘTI	168
5.1. Declarația de aderare la Strategia Națională Anticorupție 2016 – 2020.....	170
5.2. Strategia de parcare pe teritoriul Municipiul București	170
5.3. Strategia pentru protecția și bunăstarea animalelor în București.....	172
5.4. Planul de acțiune pentru diminuarea zgomotului în Municipiul București	174
5.5. Planul integrat de calitate a aerului pentru București 2018 – 2022	175
5.6. Centura Verde a Municipiului București	177
5.7. Planul de mobilitate urbană durabilă 2016 – 2030 pentru regiunea București-Ilfov	178
5.8. Strategia locală privind incluziunea socială și reducerea sărăciei în Municipiul București 2017 – 2021	180
5.9. Strategia de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciului public de salubritate în Municipiul București	182
5.10. Strategia de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din Municipiul București.....	183
5.11. Strategia de dezvoltare și funcționare a serviciului public de salubritate – activitățile de dezinsecție, dezinsecție și deratizare în Municipiul București.....	185
5.12. Strategia de informatizare a administrației publice locale a Municipiului București	186
5.13. Strategia pentru dezvoltarea unui oraș inteligent Smart City București	186
5.14. Strategia pentru sănătate a Municipiului București pentru 2018-2020.....	187
5.15. Strategia pentru dezvoltare educațională - București - Capitala Educației	189
5.16. Strategia de realizare a unor săli multifuncționale (sportive/culturale)	189
5.17. Strategia Antidrog a Municipiului București pentru perioada 2014-2020	189
5.18. Strategia Culturală a Municipiului București 2016 – 2026.....	190
5.19. Programul „Promovarea Municipiului București ca destinație turistică și dezvoltarea turismului în București”	192
5.20. Master Planul pentru sistemul de management integrat al deșeurilor la nivelul Municipiului București	193
5.21. Strategia locală privind susținerea voluntariatului seniorilor în municipiul București	195
5.22. Strategia de dezvoltare (conceptul strategic) București 2035.....	196
5.23. Strategia de dezvoltare a infrastructurii de transport cu metroul în București	199
5.24. Strategia de dezvoltare a serviciului de transport public de suprafață pentru perioada 2011-2020	201
5.25. Planul de Dezvoltare Regională a regiunii București-Ilfov 2014-2020.....	203
5.26. Strategia de dezvoltare a iluminatului public în Municipiul București 2019-2020.....	204

5.27. Programul multianual „Bucureștiul Digital” - Tehnologia Informației pentru servicii publice	205
5.28. Master Planul serviciului de alimentare cu apă și canalizare pentru Municipiul București ..	206
5.29. Planul de Integritate al Municipiului București pentru perioada 2018-2020	208
5.30. Strategii/planuri în curs de elaborare pentru Municipiul București	209
6. STRATEGII SECTORIALE LA NIVELUL SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI	210
6.1. Strategia privind implementarea la nivelul Sectorului 1 al Municipiului București a programului local multianual de creștere a performanței energetice a locuințelor unifamiliale ..	210
6.2. Strategia structurilor Integrate de Asistență Socială și Asistență Medicală Comunitară « Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 1 » și « Complexul Multifuncțional Caraiman »	212
6.3. Strategia de dezvoltare locală integrată și durabilă a Sectorului 2 pentru perioada 2016-2025	212
2020	216
6.5. Strategia de dezvoltare a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3	219
6.6. Strategia de Dezvoltare a Sectorului 4 pentru perioada 2016 - 2020	219
6.7. Strategia de Dezvoltare Locală a Sectorului 4 pentru perioada 2018-2023	221
6.8. Strategia de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 5 al Municipiului București	224
6.9. Planul local de eficientizare energetică a Sectorului 5	227
6.10. Strategia de regenerare urbană Ferentari	228
6.11. Strategia locală integrată de dezvoltare durabilă a Sectorului 6 București pentru perioada 2017-2023	229
6.12. Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în Sectorul 6 – 2019-2023	230
7. INDICATORI DE COMPETITIVITATE PENTRU MUNICIPIUL BUCUREȘTI	231
7.1. Globalization and World Rankings Research Institute	231
7.2. Global Urban Competitiveness Report 2017-2018	233
7.3. Mercer’s 2019 Quality of Living	234
7.4. Global Livability Ranking, 2018	235
7.5. The EIU 2019 - Worldwide Cost of Living Survey 2018	236
7.6. Innovation Cities™ Index 2018: Europa	238
7.7. Best European Cities to Visit	239
7.8. Teleport - Calitatea vieții în București	240
7.9. The EU Regional Competitiveness Index (RCI) 2016	241
7.10. The State of European Cities 2016, EC – UN Habitat	243
7.11. Quality of Life Index 2019 Mid-Year, Numbeo	244
7.12. EC Flash Eurobarometer 419 – Calitatea vieții în orașe europene în 2015	246
8. CONCLUZII	248
Anexa 1. Datele detaliate Teleport cu privire la calitatea vieții în București	250
Anexa 2. Hărți privind performanțele orașelor europene – The State of European Cities 2016, EC – UN Habitat	258
Anexa 3. Grafice Eurobarometru 419 – Calitatea vieții în orașe europene în 2015	267

LISTĂ DE TABELE

Tabel 1. Venituri bugetare la nivelul Capitalei României (2017)	21
Tabel 2. Clasamentul unităților administrative din România (top 30) în funcție de resursele disponibile pentru investiții.....	22
Tabel 3. Obiectivele naționale, conform orientărilor prioritare ale UE	117
Tabel 4. Proiectele majore identificate în cadrul strategiei regionale.....	161
Tabel 5. Locuri de parcare recomandate pentru prima etapă de construcții.....	172
Tabel 6. Principalele măsuri propuse de PMB	176
Tabel 7. Proiectele propuse de PMUD	179
Tabel 8. Activitățile componente ale serviciului public de salubritate	182
Tabel 9. Direcțiile strategice ale Strategiei pentru sănătate și proiectele propuse.....	187
Tabel 10. Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei Antidrog a Municipiului București	189
Tabel 11. Segmentarea piețelor și a grupurilor țintă de turiști pentru Programul de promovare a Municipiului București ca destinație turistică	192
Tabel 12. Obiectivele, țintele și termenele de îndeplinire ce stau la baza proiectării sistemului de management integrat al deșeurilor pentru Municipiul București	193
Tabel 13. Domeniile și sub-strategiile conceptului strategic București 2035	197
Tabel 14. Obiectivele specifice, temele prioritare și acțiunile cheie ale Planului de Dezvoltare Regională București Ilfov 2014-2020	203
Tabel 15. Obiectivele generale și specifice ale Planului de Integritate al Municipiului București pentru perioada 2018-2020	209
Tabel 16. Direcțiile de acțiune ale Strategiei de Dezvoltare Locală a Sectorului 2	214
Tabel 17. Măsurile propuse pentru operaționalizarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 3.....	217
Tabel 18. Măsurile propuse pentru operaționalizarea Strategiei de Dezvoltare a Sectorului 4 .	220
Tabel 19. Măsurile propuse pentru operaționalizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Sectorului 4.....	223
Tabel 20. Prioritățile de dezvoltare și obiectivele imediate ale administrației publice ale Sectorului 5.....	225
Tabel 21. Domeniile strategice și obiectivele prioritare ale Strategiei de regenerare urbană Ferentari:.....	228
Tabel 22. Prioritățile de dezvoltare și obiectivele imediate ale administrației publice ale Sectorului 5	229
Tabel 23. Clasamentul Globalization and World Rankings Research Institute	232
Tabel 24. Clasamentul GaWC 2018: capitalele din zona Europei Centrale și de Est	233
Tabel 25. Global Urban Competitiveness Report 2017-2018: pozițiile 1-10 și 188-200.....	234
Tabel 26. Prețurile: atunci și acum pentru cele mai ieftine 10 orașe.	236
Tabel 27. Top 10 cele mai ieftine orașe din lume	237
Tabel 28. Top 10 cele mai inovatoare orașe din lume, în comparație cu București.....	238
Tabel 29. Comparație privind inovarea în capitalele Sud-Estului Europei.....	239
Tabel 30. Indicele de calitate a vieții la jumătatea anului 2019, conform Numbeo	245
Tabel 31. Indicele de calitate a vieții la jumătatea anului 2018, conform Numbeo	245
Tabel 32. Indicele de calitate a vieții la jumătatea anului 2019 – primele 10 orașe din lume vs. București și alte centre economice internaționale - Numbeo	246

LISTĂ DE FIGURI

Figură 1 Planificarea strategică la diverse niveluri	25
Figură 2. Trei tipuri de coordonare.	29
Figură 3. Percepțiile statelor membre ale OCDE privind coordonarea investițiilor publice.....	30
Figură 4. De ce este importantă coordonarea și cum poate fi facilitată?.....	31
Figură 5. Exemplu de bună practică privind baza de date integrată a investițiilor în infrastructură	35
Figură 6. Regulamente relevante pentru perioada 2014-2020	39
Figură 7. Propuneri de Regulamente relevante pentru perioada 2021-2027	40
Figură 8. Împărțirea strategiilor sectoriale de la nivelul municipiului București pe categorii	169
Figură 9. Propuneri de tramvai rapid, autobuz rapid și metrou	178
Figură 10. Propuneri de transport public în județul Ilfov.....	179
Figură 11. Investițiile estimate pentru reabilitarea și modernizarea sistemului centralizat de termoficare.....	184
Figură 12. Cadrul strategic al Strategiei Culturale a Municipiului București 2016-2026	191
Figură 13. Zonele strategice pentru dezvoltarea urbanistică a capitalei în următorii 25 de ani – conceptul strategic București 2035.....	196
Figură 14. Harta rețelei de metrou propuse de strategia Metrorex.....	201
Figură 15. Aria proiectului Master Planului serviciului de alimentare cu apă și canalizare pentru Municipiul București.....	208
Figură 16. Propuneri de investiții pentru rețeaua de apă și sistemul de canalizare ale Municipiului București.....	208
Figură 17. Domeniile de analiză și obiectivele strategice propuse de Strategia de Dezvoltare Locală a Sectorului 2	213
Figură 18. Primele 5 orașe din clasamentul Mercer's 2019 pe regiune.....	235
Figură 19. Poziția Bucureștiului în domeniile acoperite de utilizatorii Teleport.....	240
Figură 20. Punctaj indicatori de inovație, eficiență și de bază, regiunea București-Ilfov	241
Figură 21. Analiză comparativă indicatori – regiunea București-Ilfov vs. media Uniunii Europene	242

Rezumat executiv

1. Municipiul București este și va rămâne, conform principiilor economice de bază, principalul motor al creșterii economiei românești. Procesul de dezvoltare regională are loc atunci când, prin forțele pieței libere precum aglomerarea și economiile de scară, se creează un cerc virtuos prin care tot mai mulți oameni, tot mai multe firme și tot mai multe idei se concentrează într-o anumită zonă geografică. Forța de muncă în creștere atrage capital în creștere, iar capitalul înseamnă servicii diverse și atractive pentru rezidenți, care la rândul lor formează o piață tot mai mare și mai atractivă. Logica acestor procese, în contextul deschiderii economiei românești în perioada post-1989, a dus la un ritm record de creștere economică pentru București, ceea ce a însemnat atât o divergență internă mai mare (în raport cu alte zone din România), cât și o convergență externă accelerată (recuperarea decalajelor de dezvoltare față de Vest). Pe măsură ce Capitala a crescut, beneficiile dezvoltării s-au manifestat „în cascadă” în restul teritoriului, începând cu orașele secundare și zonele lor periurbane.

2. Continuarea și accelerarea acestui proces benefic pentru România, dar și pentru întreaga Europă, depinde în mod direct de modul în care Bucureștiul va ști să-și gestioneze dezvoltarea. O posibilitate ar fi creșterea ad-hoc, fără o strategie coerentă și fără coordonarea investițiilor publice, cu proiecte derulate în lipsa unei viziuni integrate. Acest scenariu ar însemna, pe termen lung, o comunitate cu un nivel tot mai scăzut al calității vieții, ceea ce va duce, treptat, la pierderea competiției pentru oameni și investiții în fața altor centre urbane dinamice. Bucureștiul are însă toate ingredientele necesare pentru o dezvoltare optimă, de la resursa umană la resursa financiară, prin care poate să devină o metropolă europeană de referință.

3. Un pas critic în această direcție este întărirea capacității Primăriei Municipiului București (PMB) pentru planificare strategică, respectiv planificarea și gestiunea proiectelor de investiții. Pentru realizarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) ca punct de referință pentru dezvoltarea Capitalei, prezentul raport colectează și analizează, într-un demers fără precedent, strategiile, planurile și programele existente la nivel european, național, regional și local, pe baza a trei principii clare: *realism* (propunerile vizate pentru București trebuie să fie fezabile); *competență* (analiza se concentrează mai ales pe acele documente strategice și măsuri care depind de nivelul local); și *continuitate* (construirea unei strategii integrate pornind de la baza existentă). Rezultă trei părți principale ale raportului de față:

- *Coordonarea strategiilor și investițiilor.* Procesul de coordonare la nivel strategic este cheia de boltă a dezvoltării municipiului București. Beneficiile coordonării rezultă din cheltuirea eficientă a fondurilor disponibile, în cadrul unor proiecte de impact, definite printr-o strategie integrată.
- *Inventarul și analiza documentelor strategice relevante.* Într-un demers fără precedent, actualul raport reunește în formă sintetică documente strategice de referință pentru dezvoltarea municipiului București, pornind de la cadrul european și

terminând cu nivelul local (PMB și sectoare). Astfel, se creează premisele prin care strategia integrată de dezvoltare a Capitalei este ancorată în prioritățile europene și, în egală măsură, construiește pe temelia setului de documente strategice care au fost elaborate și aprobate până în prezent.

- *Indicatori de competitivitate pentru Municipiul București.* La fel de important pentru proiectarea unei strategii integrate de dezvoltare este să înțeleagă stadiul actual al competitivității Bucureștiului în raport cu alte orașe la nivel european și global. Raportul de față acoperă 12 indici care clasifică centrele urbane importante în funcție de diverse elemente: competitivitate, calitatea vieții, inovare, costul de trai etc.

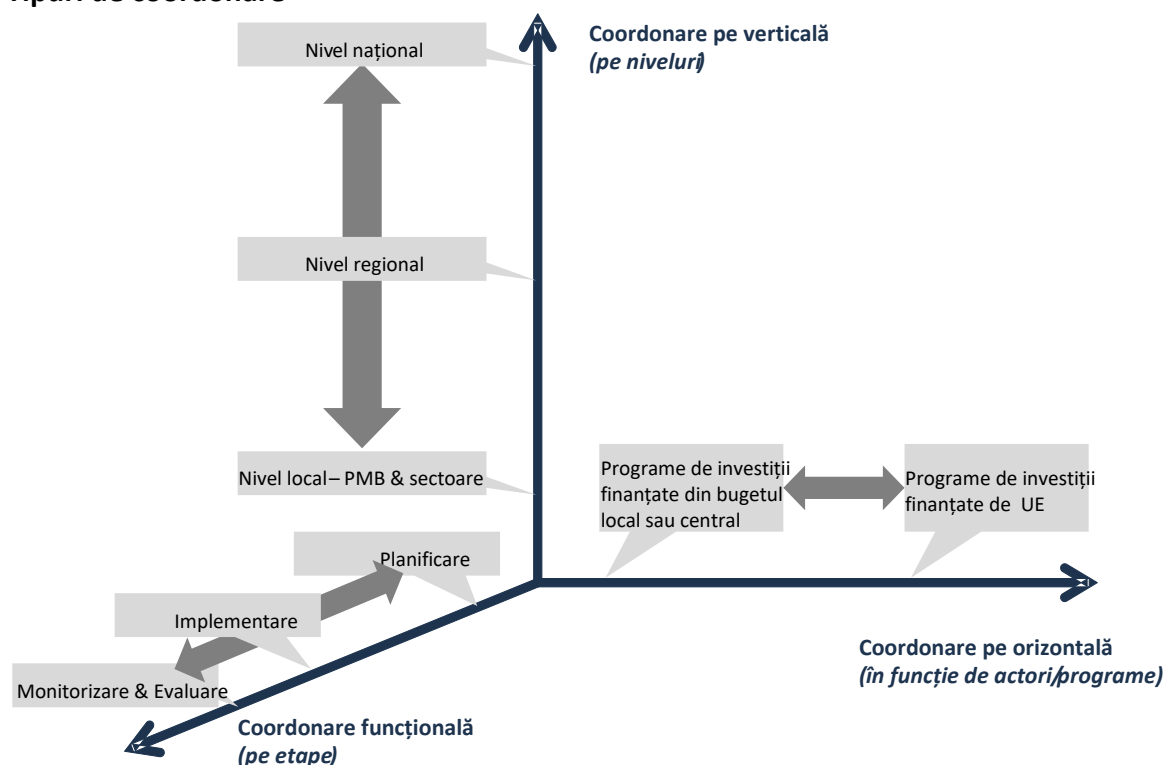
Coordonarea strategiilor și investițiilor

4. Beneficiile coordonării strategiilor, programelor și proiectelor de investiții sunt evidente prin prisma impactului de dezvoltare în raport cu resursele disponibilizate. După cum arată prezentul raport, la nivelul municipiului București, dar și la niveluri administrativ teritoriale superioare (regional, național și supra-național) există un număr foarte mare de documente strategice. Acest fapt agravează riscurile legate de un proces de dezvoltare adhoc, fără o gândire integrată. Coordonarea generează două tipuri majore de beneficii: (i) o cheltuie mai eficientă a fondurilor disponibile, urmărind o logică clară, de la planificare strategică la programe de finanțare și proiecte în teren, care servesc obiective bine stabilite; și (ii) un impact mai mare al investițiilor, având în vedere posibilitatea de a desfășura proiecte complementare, integrate (de exemplu, reabilitarea și extinderea unui spital, în paralel cu construcția unei parcuri publice în zonă, respectiv reabilitarea unor spații verzi conexe), într-o secvență logică (de exemplu, introducerea sau reabilitarea rețelelor tehnico-edilitare înainte de asfaltarea unei străzi, pentru a evita lucrări scumpe și inutile de reparații).

5. Sunt două motive principale pentru care Bucureștiul nu-și poate permite luxul de a nu avea o coordonare strategică a investițiilor. Pe de-o parte, resursele disponibile dezvoltării municipiului sunt generoase, dar limitate, mai ales în urma unor măsuri recente de nivel național, prin care au scăzut fondurile alocate autorităților locale de la nivelul Bucureștiului (și nu numai). Pe de altă parte, coordonarea înseamnă accelerarea dezvoltării prin potențarea impactului proiectelor implementate: una este realizarea unor investiții din loc în loc, alta este gândirea unor proiecte integrate. Capitala României nu poate să piardă niciun tempo în competiția cu alte orașe dinamice. Într-o piață globală tot mai competitivă, oamenii și investitorii au mereu alternative. Dacă va fi să păstreze și chiar să accelereze ritmul de creștere, Bucureștiul trebuie să ofere rapid mediului privat și tuturor locuitorilor zonei sale urbane funcționale soluții pentru acoperirea nevoilor lor: infrastructură conectivă, școli și spitale de calitate, spații verzi și zone pietonale, în paradigma modernă a unui „oraș pentru oameni”.

6. Sunt definite trei tipuri de coordonare, fiecare dintre ele cu o relevanță aparte pentru PMB: *coordonarea pe verticală* (între niveluri administrative, de ex., între nivelul național și local, inclusiv sectoarele municipiului București); *coordonarea pe orizontală* (între unități administrative diferite, care pot colabora în proiecte de interes comun, de ex. PMB și Consiliul Județean Ilfov sau Consilii Locale ale unor comunități din zona urbană funcțională a Bucureștiului, sau între programe de investiții de nivel local, respectiv de nivel național/regional, precum Programul Operațional Regional sau Programul Operațional Infrastructură Mare); și *coordonarea funcțională* între etapele unui proiect, de la planificarea strategică la etape de execuție și evaluarea post-implementare.

Tipuri de coordonare

7. Există mai multe soluții pentru încurajarea coordonării pe cele trei dimensiuni descrise mai sus:

- *Platforme dedicate:* structuri instituționale, formale sau informale, cu mandat explicit pentru coordonarea investițiilor pe verticală (între niveluri administrative) și/sau pe orizontală (între domenii diferite, în cadrul PMB). Exemple de platforme: comisii de coordonare, evenimente, forumuri, platforme digitale de schimb de informații.
- *Condiționalități:* anumite programe de finanțare nu pot fi accesate decât în parteneriat între mai mulți actori. Bucureștiul poate prelua modelul UE al investițiilor teritoriale integrate (ITI) sau, la nivel micro, modele participative de tipul CLLD – dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității).
- *Proceduri punctuale și bune practici la nivel local:* exemple punctuale includ întâlniri periodice de coordonare între autoritățile publice locale și furnizorii de servicii de

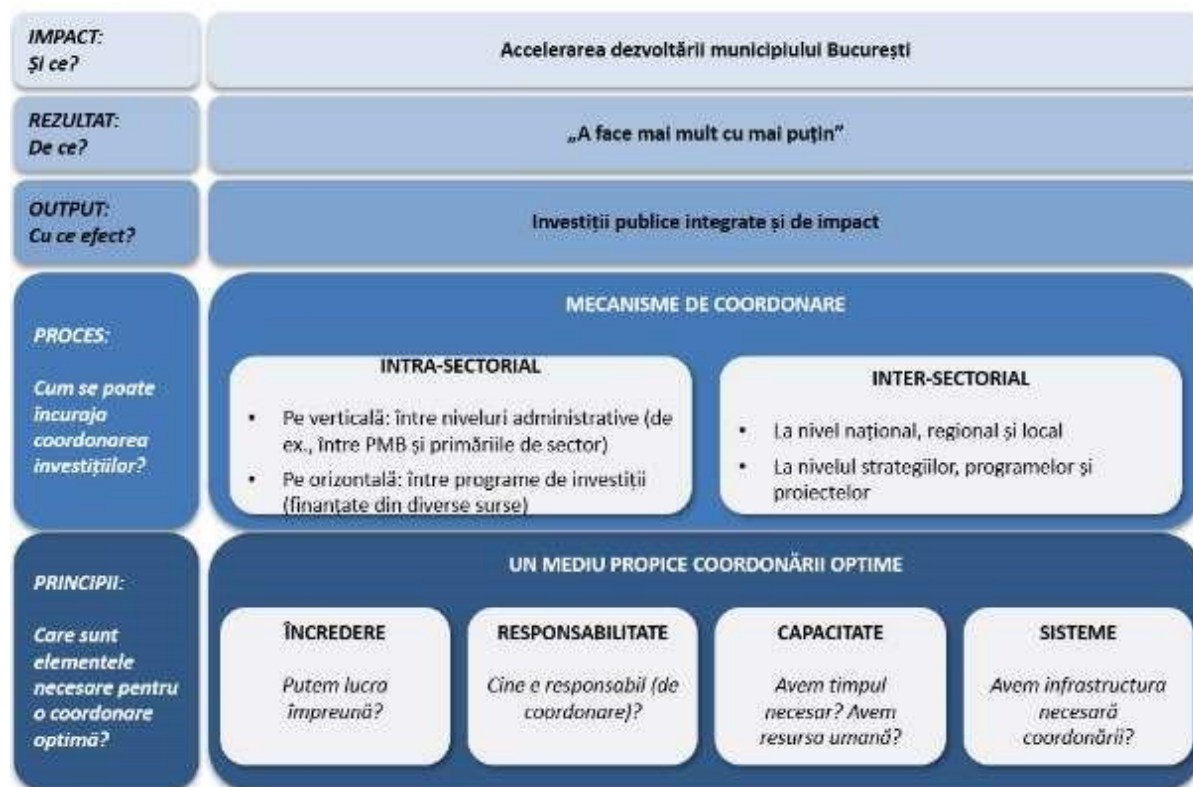
utilități publice pentru definirea unui program eşalonat de investiții, în strânsă coordonare pentru a asigura o secvențialitate eficientă a lucrărilor de infrastructură.

8. În plus față de aceste soluții, coordonarea necesită un mediu favorabil bazat pe patru elemente cheie: încredere, responsabilitate, capacitate și sisteme. Există un set de soluții posibile pentru fiecare dintre acestea.

- **Încredere:** construirea unor relații între părțile implicate în proiecte cere timp și răbdare, iar încrederea nu vine de la sine, ci dintr-un efort conștient și constant de încurajare a colaborărilor pe orizontală și pe verticală. Măsurile includ: (i) organizarea unor programe speciale de formare dedicate personalului privind modul de consolidare a colaborării; (ii) adoptarea bunelor practici din întreaga țară privind coordonarea *internă* (în interiorul organizației, între diferite departamente) și *externă* (între organizații), pe baza relațiilor instituționale cu actori de tipul MDRAP sau Asociația Municipiilor din România (AMR); și (iii) reducerea fluctuațiilor personalului de specialitate, în special în ceea ce privește resursele umane implicate în proiectele de dezvoltare.
- **Răspundere:** trasarea unor roluri clare cu mandat explicit pentru asigurarea coordonării documentelor strategice și investițiilor. Soluții: (i) adoptarea coordonării ca obiectiv esențial în cadrul regulamentelor (*Regulamentul de Organizare și Funcționare – ROF*) PMB și a documentelor privind misiunea și strategia internă; includerea atribuțiilor de coordonare în termenii de referință (*fișa postului*) în cazul anumitor membri ai echipei, inclusiv drept criteriu de evaluare a activității lor; numirea unui coordonator formal sau informal la nivelul PMB, care să fie responsabil de monitorizarea sarcinilor de coordonare și de propagarea celor mai bune practici în organizație.
- **Capacitate:** asigurarea resurselor necesare pentru buna desfășurare a proceselor de coordonare, dincolo de urgențele operative și nevoile ad-hoc ale proiectelor de dezvoltare. Măsurile includ: (i) creșterea bazei de salarizare în funcție de performanță și, în special, luarea în calcul a posibilității de recompensare a eforturilor de coordonare; (ii) extinderea schemei de bonificații aplicabile proiectelor UE pentru a acoperi toate tipurile de proiecte de infrastructură și toate etapele proiectelor de infrastructură (activități de planificare, punere în aplicare, monitorizare și evaluare post-execuție); (iii) îmbunătățirea sistemului de recrutare și extinderea organigramei pentru recrutarea unei resurse umane de calitate, asigurând competențele necesare proiectelor de investiții (urbanism, economie, inginerie civilă, studii juridice).
- **Sisteme:** coordonarea eficace a investițiilor publice nu se poate realiza fără o bază de date corespunzătoare a acestor intervenții – la nivelul sectoarelor, la diferite niveluri (naționale și subnaționale) și la nivelul surselor de finanțare (atât fonduri europene,

cât și fonduri de la bugetul de stat). Soluția la nivelul Bucureștiului este dezvoltarea unei platforme digitale pentru cartografierea și evidențierea în timp real a investițiilor, care ar susține efortul de coordonare, dar și demersul de informare a publicului larg cu privire la stadiul proiectelor. Proiectul ar putea fi pilotat la nivelul unui cartier sau sector, urmând a fi extins la nivelul întregii Capitale sau chiar pentru întreaga zonă urbană funcțională a Bucureștiului.

Paradigma coordonării strategiilor și proiectelor de investiții la nivelul Bucureștiului

Politici și documente strategice

9. Raportul de față oferă un inventar complet al documentelor strategice relevante. Scopul este de a ancora strategia integrată de dezvoltare a municipiului București în cadrul de planificare existent la nivel european, național și regional, respectiv local (atât la nivel de PMB, cât și la nivelul sectoarelor). Capitolele 3, 4, 5 și 6 din prezentul raport sunt menite a fi folosite ca un ghid practic pentru a testa, valida și ajusta premisele, programele și proiectele pentru dezvoltarea Bucureștiului. Pentru fiecare dintre documentele strategice identificate, raportul menționează elementele de viziune, împreună cu obiectivele generale și specifice, dar și proiectele concrete, acolo unde acestea există. Astfel, această analiză este în sine un instrument de coordonare, cu un rol fundamental în asigurarea unei coerențe *interne* (în cadrul PMB, prin prisma demersurilor de planificare anterioare și a celor viitoare) și *externe* (prin prisma documentelor strategice de la alte niveluri administrative).

10. La nivel european, sunt vizate atât documentele generale de viziune, de tipul Strategiei Europa 2020, cât și cele sectoriale. În ceea ce privește direcțiile generale, Uniunea

Europeană pune accent pe: o creștere inteligentă, bazată pe inovare și tehnologii cu valoare adăugată mare și pe întreprinderi mici și mijlocii; o creștere durabilă, cu emisii scăzute și utilizare eficientă a resurselor; și o creștere favorabilă incluziunii sociale, într-un mediu care are grijă de toți cetățenii. La nivel sectorial, raportul prezent acoperă următoarele zone de interes, cu câteva concluzii importante aferente, relevante pentru dezvoltarea municipiului București. Lista de mai jos este ca o hartă de navigare a capitolelor ulterioare, incluzând cuvinte cheie care pot ajuta părți interesate în dezvoltarea Bucureștiului să realizeze conexiuni și să-și coordoneze efortul cu perspectivele actuale de nivel european.

- dezvoltare teritorială: necesitatea unei abordări integrate a dezvoltării orașelor; îmbunătățirea conectivității pentru oameni și companii; gestionarea valorilor proprii fiecărei comunități, ceea ce presupune definirea clară a acestora, în cazul Bucureștiului, printr-o contribuție proprie la patrimoniul socio-cultural european.
- dezvoltare urbană: strategii integrate și participative, care implică cetățenii în soluționarea aspectelor economice, climatice, sociale și de mediu în zonele urbane; creșterea capacității administrative a orașelor; întărirea instrumentului ITI, mai ales pentru orașe; accent puternic pe dezvoltarea urbană ca zonă strategică de creștere; rețele de bună practică pentru orașele europene, la care și Bucureștiul ar putea adera.
- transporturi și comunicații: creșterea coeziunii și conectivității Vest-Est pentru transporturi (mobilitate inteligentă, prioritizarea TEN-T, trecerea de la modul rutier la modul feroviar și naval, reducerea emisiilor și scoaterea autoturismelor poluante din orașe), rețele energetice (inter-operabilitate, securitate, surse regenerabile) și rețele digitale (5G).
- energie, mediu și schimbări climatice: durabilitate și adaptare la schimbările climatice, competitivitate, securitate energetică.
- economie, antreprenoriat, industrii creative, turism: sprijinirea IMM-urilor (eliminarea sau reducerea barierelor birocratice, suport pentru internaționalizare în afara UE, legislație flexibilă și suplă, acces la finanțare, digitalizare și inovare); educație și formare antreprenorială; economie circulară, modele de afaceri durabile; colaborare interregională strategică de-a lungul lanțurilor valorice industriale; industrii creative, susținute de IMM-uri dinamice; turism sustenabil și responsabil, de calitate.
- cercetare-inovare: Europa ca lider în nanotehnologii, materiale avansate, procese avansate de fabricație, biotehnologie, tehnologii spațiale, IT&C; hub-uri de inovare; competitivitate europeană pe mai multe clustere (sănătate, cultură, digitalizare, climă, energie și mobilitate, alimente, securitate civilă), inclusiv la nivel regional, o poziționare de care și Bucureștiul ar putea beneficia.

- domeniul social: acces la asistență medicală și favorizarea unor condiții de trai pentru un stil de viață sănătos (de ex., infrastructură pentru încurajarea mișcării); mobilitatea locurilor de muncă în UE și antreprenoriat social (inclusiv prin micro-finanțare).
- educație, tineret și sport: mobilitatea persoanelor (studenți, absolvenți); cooperare pentru inovare și schimb de bune practici; recunoașterea competențelor și calificărilor; încurajarea participării la activități sportive.
- bună guvernare: participarea cetățenilor la politici și proiecte; cooperarea interinstituțională; consolidarea capacității administrative (achiziții publice, expertiză digitală, formări, cooperare cu instituții internaționale pentru asistență tehnică); rețele europene între administrații de nivel local.

11. La nivel național și regional, pentru fiecare dintre domeniile menționate mai sus, există documente strategice care corespund cadrului european, împreună cu planuri generale care trasează direcțiile de dezvoltare. În ceea ce privește documentele generale (Programul Național de Reformă, Acordul de Parteneriat, Strategia de Dezvoltare a României), ținând cont de specificul raportului de față, merită subliniate: preocuparea pentru gestionarea eficientă a investițiilor publice; continuarea procesului de descentralizare și aducerea deciziei cât mai aproape de cetățean, împreună cu resursele necesare furnizării de servicii de calitate; dezvoltarea teritorială; și îmbunătățirea calității vieții și integrarea socio-economică a populației din comunitățile marginalizate din mediul urban. La nivel sectorial, există atât documente de planificare strategică (de ex., Strategia pentru Dezvoltare Teritorială - SDTR, Master Planul General de Transport - MPGT etc.), cât și documente programatice aferente programelor operaționale (POR, POIM etc.).

12. Din perspectiva municipiului București, documentele de planificare de nivel național și mai ales cele de nivel regional admit, în bună măsură, rolul vital pe care Capitala României îl joacă în procesul de dezvoltare economică a întregii țări. Spre exemplu, un număr important de proiecte prevăzute în MPGT prevăd conectarea Bucureștiului la restul teritoriului prin infrastructură rutieră, feroviară, navală și aeroportuară. Planul de dezvoltare regională a regiunii București-Ilfov pune accent pe șase direcții strategice:

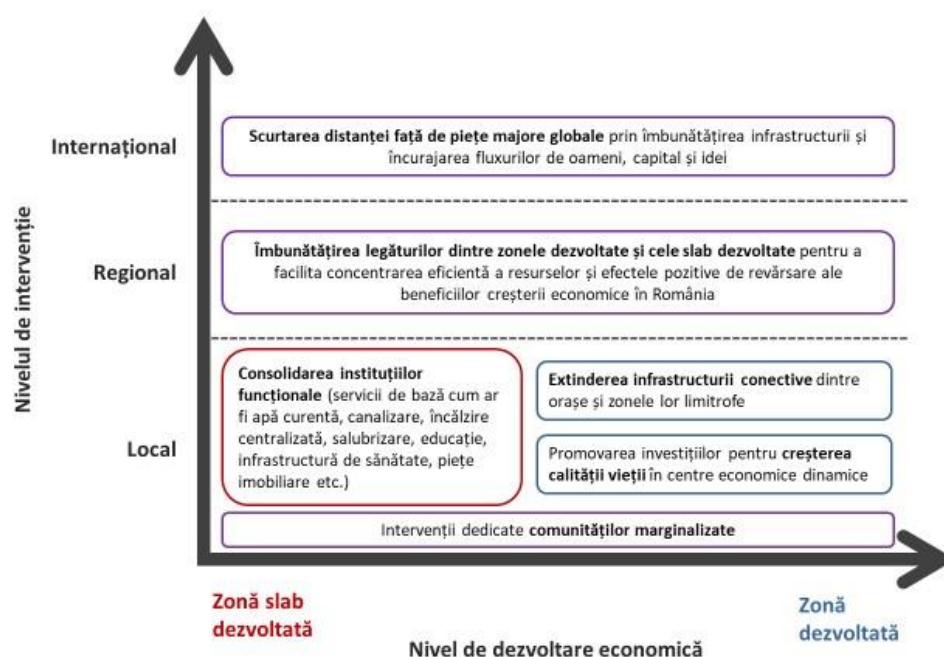
- creșterea competitivității IMM-urilor, mai ales a celor din zona de inovare și tehnologii cu productivitate înaltă;
- consolidarea cercetării și inovării;
- întărirea coeziunii sociale și oferirea de servicii publice de bază la nivelul întregii regiuni, pe principiul asigurării unui start echitabil în viață pentru toți cetățenii;
- promovarea sistemelor de transport durabile;
- îmbunătățirea calității mediului (gestionarea apelor și a deșeurilor, îmbunătățirea climatului urban, investiții în spații verzi, patrimoniu);
- încurajarea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon (reabilitări termice, sistem de termoficare, eficiență energetică a sistemelor de iluminat public etc.).

13. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 Regiunea București-Ilfov include la rândul său mai multe măsuri importante: capacitate instituțională (de ex., înființarea Autorității de Transport Metropolitan București); transport rutier și staționare (politică unitară privind parcare rezidențială, conexiune A3-aeroport etc.); extindere metrou, în special către centre de conectivitate (aeroport) și cartiere în creștere (Bucureștii Noi, Pipera etc.); transport public local (benzi cu prioritate sau dedicate, parări de tip park & ride, modernizare stații etc.); deplasări nemotorizate (piste de biciclete, *bike sharing*, zone pietonale, accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități etc.); tehnologii (management trafic, sistem informare pasageri, e-ticketing etc.) etc.

14. La nivel local, raportul de față inventariază și sintetizează un număr de 30 de documente strategice la nivel de PMB, la care se adaugă 12 strategii și planuri elaborate la nivelul sectoarelor municipiului București. În mod evident, în elaborarea SIDU, aceste documente au o relevanță deosebită, iar strategia integrată trebuie să preia cele mai importante principii, obiective și proiecte, pe fiecare zonă funcțională în parte: de la strategia în domeniul parcarilor din București până la strategia culturală și cea antidrog. La fel de importantă este și coordonarea pe verticală cu strategiile elaborate la nivelul celor șase sectoare, documente care includ o serie de măsuri specifice, inclusiv – în unele cazuri – fișe de proiect. O coordonare optimă la nivelul Bucureștiului reclamă un cadru de dialog coerent și constant pentru exploatarea complementarităților și evitarea suprapunerilor acestor inițiative, dar și pentru un proces de schimb de bune practici, respectiv de monitorizare și evaluare, cât mai solid. Acolo unde au fost identificate proiecte concrete propuse în cadrul strategiilor analizate, acestea sunt inventariate pe scurt în cadrul actualului raport, inclusiv costuri și aspecte generale (localizare, număr beneficiari etc.).

15. În ceea ce privește ordonarea în funcție de prioritate a investițiilor de la nivelul municipiului București, raportul de față susține modelul prezentat în analizele anterioare ale Băncii Mondiale, începând cu *Orașe Competitive (2013)*. Pe scurt, Bucureștiul poate să acționeze pe mai multe niveluri: (i) internațional - conectarea la piețe globale, mai ales prin infrastructura aeroportuară, care trebuie să asigure un flux rapid și confortabil pentru investitori, diaspora și turiști; (ii) regional – conectarea la județele limitrofe pentru asigurarea unei forțe de muncă dinamice și bine pregătite, spațiu pentru investitori și o gamă cât mai largă de servicii; și (iii) local – infrastructură conectivă către zona urbană funcțională a Capitalei, inclusiv transport public metropolitan, investiții în calitatea vieții (de la reabilitarea locuințelor la investiții în spații verzi, zone pietonale, piste de biciclete etc.) și în infrastructură socială decentă (școli, spitale etc.), și programe speciale pentru comunitățile marginalizate.

Măsuri prioritare de intervenție pentru zone dezvoltate (dreapta)

Sursa: Orașe competitive, Banca Mondială (2013)

Indicatori de competitivitate

16. În fine, la fel de important ca definirea cadrului strategic actual la toate nivelurile este diagnosticul competitivității municipiului București. Practic, acesta este răspunsul la întrebarea: unde este astăzi Capitala României în competiția globală pentru talente și capital? Și, mai departe, care sunt acele zone care necesită o atenție specială pentru a asigura Bucureștiului o performanță superioară în fața investitorilor, turiștilor și a altor părți interesate? Abordarea prezentului raport se bazează pe analiza a 12 indici globali. În general, poza de moment arată oportunități semnificative de îmbunătățire a performanței, cel puțin în raport cu alte orașe concurente din regiune (mai ales Praga, Budapesta, Varșovia, dar și Bratislava și Vilnius), mai ales în ceea ce privește calitatea vieții. Interesant este modul în care este măsurată calitatea vieții în indexul Mercer 2019 *Quality of Living*: „stabilitatea politică, infrastructuralitatea, aplicarea legii, servicii bancare, libertatea presei, limitări ale libertății individului, servicii medicale, boli infecțioase, canalizare, depozitarea deșeurilor, poluarea aerului, chiria locuinței, cheltuieli de întreținere, condiții climatice, riscuri naturale”. Acestea sunt și dimensiunile pe care factorii de decizie de la nivelul Bucureștiului trebuie să le aibă în vedere, concentrându-se, în mod evident, pe acele dimensiuni care depind de ei.

17. Indicii de competitivitate urbană reliefează și câteva puncte forte pentru București. Spre exemplu, Capitala României este în continuare unul dintre cele mai ieftine orașe mari din lume și cel mai ieftin din Europa (indicele EIU măsoară prețurile la câteva bunuri de consum de bază). Totuși, tendința este de creștere a costurilor de trai, ceea ce înseamnă că Bucureștiul nu poate conta pe această dimensiune drept un avantaj comparativ de durată. O altă veste bună este performanța în creștere a Bucureștiului din perspectiva inovării – doar în 2018, a avansat 48 de poziții, deși rămâne abia pe locul 157 la nivel global. Un alt aspect pozitiv este

faptul că Bucureștiul este capitala europeană cu cel mai mare nivel de populație activă (68%), cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani, ceea ce înseamnă o piață atractivă pentru investitori.

Concluzia prezentului raport privește în primul rând perspectivele de dezvoltare ale municipiului București, care are oportunitatea de a deveni unul dintre cele mai dinamice și mai atractive centre urbane ale Europei. În ultimii 30 de ani, Capitala României a beneficiat de avantajele concentrării activității economice în contextul trecerii la economia de piață și a integrării europene, ceea ce a însemnat investiții și dezvoltare. Bucureștiul și-a ocupat locul de drept ca oraș primar al economiei românești, fiind opțiunea de bază pentru cei mai mulți investitori prin prisma faptului că reunește principalii actori politici și economici ai țării, dar și datorită gradului relativ mare de conectivitate cu piețele bogate din Vest și nu numai. Acest avantaj inerent începe, însă, să dispară, pe măsură ce forțele pieței fac mobilitatea tot mai facilă, iar calitatea vieții în mediul bucureștean scade în raport cu alte opțiuni de pe piață. Lipsa unor soluții inteligente, integrate de dezvoltare poate însemna pierderea competiției pentru oameni, capital și idei în fața altor centre regionale. În același timp, printr-o abordare strategică coerentă, prin coordonarea atentă a planurilor și investițiilor, Bucureștiul își poate valorifica resursele umane și financiare disponibile pentru a deveni o destinație preferată în Europa și un motor de creștere nu doar pentru România, ci pentru întreg continentul.

1. Introducere

18. Acest raport vizează analiza documentelor strategice și programatice relevante pentru municipiul București, care propun intervenții demne de a fi luate în seamă în procesul de elaborare a SIDU. Alte elemente aferente acestei componente, care însă depășesc aria de acoperire a actualei analize, includ: identificarea acelor intervenții care permit o mai bună funcționare și o mai rapidă dezvoltare a municipiului București; dezvoltarea unei liste lungi de proiecte de investiții, inclusiv a celor reflectate deja în strategiile sectoriale existente, care fac obiectul evaluării din prezentul raport; propunerea unei liste scurte de proiecte și dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare și evaluare (M&E) a investițiilor; și facilitarea procesului de consultare în vederea elaborării SIDU pentru rafinarea listei scurte de proiecte vizate.

19. Acest raport joacă un rol esențial în a edifica punctul de pornire pentru întreg demersul de sprijinire a dezvoltării urbane a municipiului București. Planificarea strategică trasează viziunea pentru viitorul Bucureștiului („cum ar trebui să arată Capitala României?”) și răspunde totodată la întrebarea: „ce este de făcut pentru a ajunge acolo?” Pe baza strategiei integrate și a documentelor sectoriale se fundamentează programele și proiectele de investiții, care duc la îndeplinirea obiectivelor trasate, precum și mecanismele post-implementare de monitorizare și evaluare, care pot duce la ajustarea întregului cadru strategic pe baza rezultatelor observate în practică. În tot acest demers, *coordonarea* strategiilor, programelor și proiectelor de investiții este vitală pentru a asigura un proces eficient și eficace de cheltuire a resurselor limitate disponibile. Aceasta este și tema fundamentală a actualei evaluări. În continuare, analiza de față prezintă contextul general al dezvoltării Capitalei României, mai ales din punct de vedere al planificării strategice, punând în evidență necesitatea unei abordări integrate.

1.1. Context

21. Municipiul București este principalul motor de dezvoltare al economiei românești. După cum arată raportul Băncii Mondiale *World Development Report 2009*, creșterea economică se bazează pe două dimensiuni cheie: populația (numărul de participanți în economie) și productivitatea individuală. În această paradigmă, economiile de scară și beneficiile rezultate din concentrarea activității economice, care implică un cerc virtuos bazat pe forță de muncă mai mare și mai competitivă, atrasă de oportunități economice tot mai mari și servicii tot mai diverse, fac din orașe cele mai importante forțe generatoare de prosperitate într-o economie. România nu face excepție de la această regulă. În fapt, în analiza „Orașe magnet” a Băncii Mondiale, România domină topul european al orașelor cu cea mai spectaculoasă creștere economică între 2000 și 2013, cu Timișoara (locul 1), București (locul 2), Cluj-Napoca (locul 3) și Craiova (locul 4).¹

¹ A se vedea sumarul raportului „Orașe Magnet” (2017), disponibil la: https://media.hotnews.ro/media_server1/document-2017-07-25-21922506-0-orase-magnet-sumar.pdf.

22. Analizele Băncii Mondiale, bazate pe datele Eurostat, arată faptul că Bucureștiul a prins din urmă și chiar a depășit, din punct de vedere al PIB-ului pe cap de locuitor ajustat la puterea de cumpărare, capitale importante ale Europei.² Lista include Varșovia, Roma, Madrid, Atena, Berlin, sau Budapesta. Între 2000 și 2015, Bucureștiul a fost, totodată, capitala europeană cu cea mai rapidă creștere, iar PIB/capita s-a mărit de patru ori în această perioadă. La fel de important este faptul că Bucureștiul dispune de resurse de dezvoltare pe măsură, cu aproximativ două miliarde de euro anual, fonduri disponibile la nivelul PMB și a celor șase sectoare. În mod evident, există o structură legislativă și administrativă pentru împărțirea resurselor și a responsabilităților între PMB și cele șase sectoare.

Tabel 1. Venituri bugetare la nivelul Capitalei României (2017)

Primăria Municipiului București	857,126,278 €
Sectorul 1	279,715,898 €
Sectorul 2	215,109,751 €
Sectorul 3	198,537,343 €
Sectorul 4	141,275,560 €
Sectorul 5	130,135,716 €
Sectorul 6	174,663,347 €
TOTAL	1,996,563,893 €

Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP)

23. Deși aceste date ar putea părea surprinzătoare, logica lor este simplă, beneficiile dezvoltării manifestându-se „în cascadă”.³ Astfel, prima etapă după deschiderea piețelor și conectarea României la Europa și la restul economiei mondiale a adus beneficii în primul rând Bucureștiului, care a atras cele mai mari investiții și cei mai mulți angajați, cu cea mai activă dinamică din punct de vedere al navetiștilor și migranților. Cifrele vorbesc de la sine. La nivelul anului 2011, cel mai recent disponibil pentru un recensământ complet, Bucureștiul avea aproape 1,9 milioane de locuitori în limitele sale administrative și 2,7 milioane în zona urbană funcțională (ZUF), cu peste un milion de angajați și respectiv 1,35 milioane în ZUF. Pe măsură ce economia a crescut iar Bucureștiul s-a dezvoltat, oportunitățile au început să apară în orașele secundare, mai ales cele aflate mai departe de forța de atracție a Capitalei, care au început să se dezvolte într-un ritm accelerat.

24. Într-adevăr, miza dezvoltării rapide a Bucureștiului este una națională și chiar europeană. Capitala României, prin resursele pe care le are la dispoziție și prin capacitatea de atragere a talentelor pe piața forței de muncă, a capitalului privat, a ideilor de inovare etc. este vitală pentru întreaga economie românească. Altfel spus, România nu se poate dezvolta

² Ibid.

³ Ibid.

dacă principalul motor economic nu funcționează la capacitate maximă, la fel cum întreaga piață europeană are de câștigat cu un București puternic.

25. În același timp, în ultimele trei decenii de piață liberă, municipiul București s-a dezvoltat mai degrabă ad-hoc, fără o strategie de dezvoltare urbană integrată și completă.

În ultima perioadă, e drept, această stare de fapt a început să se schimbe: mai întâi, prin Conceptul Strategic București 2035, o viziune pe termen lung pentru dezvoltarea Capitalei; apoi, tocmai prin actualul efort de conturare a unei strategii integrate de dezvoltare urbană, care să stea la baza programelor și proiectelor de investiții, inclusiv cele sprijinite prin fonduri europene. Atât la nivel național, cât și la nivel regional și local, a existat o proliferare rapidă a documentelor strategice, fără o coordonare a acestui efort și fără a asigura standarde riguroase de calitate a acestor documentații. Într-o serie de analize tehnice,⁴ Banca Mondială a furnizat Guvernului României o evaluare complexă a planificării strategice la nivel național, arătând numărul mare de strategii existente (peste 100 la nivel național), calitatea lor în general slabă (fără priorități clare, fără bugete, fără liste de proiecte concrete, fără date pentru susținerea recomandărilor) și lipsa de coordonare (43% dintre strategiile analizate nu menționează legături cu alte documente de acest tip). Bucureștiul nu face excepție de la aceste observații valabile la nivel național.

26. Principala și cea mai gravă consecință a planificării strategice deficitare la nivelul municipiului București este gestionarea ineficientă a resurselor disponibile.

A lipsit până în prezent o viziune coerentă, unitară, bazată pe obiective și priorități de dezvoltare bine definite, ceea ce a dus la investiții reduse în programe de dezvoltare urbană. Deși Bucureștiul la nivelul PMB și a primăriilor de sector are la dispoziție un buget considerabil, fondurile au fost direcționate adesea spre proiecte cu impact limitat asupra dinamicii de creștere a orașului (de ex., în zona de divertisment), iar investițiile în infrastructură au rămas la un nivel redus. Pentru perioada de programare 2007-2015, Banca Mondială a estimat că PMB și primăriile de sector ar fi putut cheltui cu peste 750 de milioane de euro mai mult decât au făcut-o. În mod similar, pentru perioada 2014-2023, bugetul disponibil pentru investiții în infrastructură este de peste 5,7 miliarde euro. Într-un top al celor mai prospere localități din România din punct de vedere al resurselor disponibile pentru investiții, primele patru locuri sunt ocupate de PMB (2,9 miliarde euro), Sectorul 1 (807 milioane euro), Sectorul 2 (467 milioane euro) și Sectorul 3 (451 milioane euro).

Tabel 2. Clasamentul unităților administrative din România (top 30) în funcție de resursele disponibile pentru investiții

	Unitate administrativă	Buget estimat disponibil pentru investiții 2014-2030	Nr. locuitori în 2017	Investiții disponibile per capita
1	MUNICIPIUL BUCUREȘTI	€ 2,949,204,688	2,103,251	€ 1,402.21
2	SECTORUL 1	€ 807,144,348	243,977	€ 3,308.28
3				

⁴ A se vedea acordul pentru servicii de asistență pentru *Sprijin în vederea creării Unității Strategice*, încheiat între Secretariatul General al Guvernului și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pe 25 februarie 2016.

	SECTORUL 2	€ 467,450,696	380,688	€ 1,227.91 4
	SECTORUL 3	€ 451,405,014	429,063	€ 1,052.07
5	CLUJ-NAPOCA	€ 419,765,525	322,595	€ 1,301.22
6	TIMIȘOARA	€ 417,469,040	331,998	€ 1,257.44
7	SECTORUL 6	€ 399,958,427	418,547	€ 955.59
8	BRAȘOV	€ 351,355,206	290,359	€ 1,210.07
9	CONSTANȚA	€ 347,545,474	316,303	€ 1,098.77
10	SECTORUL 4	€ 302,647,539	328,107	€ 922.41
11	IAȘI	€ 293,573,282	368,866	€ 795.88
12	SECTORUL 5	€ 276,936,593	302,868	€ 914.38
13	CRAIOVA	€ 274,330,186	304,176	€ 901.88
14	PLOIEȘTI	€ 271,826,657	231,553	€ 1,173.93
15	GALAȚI	€ 265,953,658	303,268	€ 876.96
16	ARAD	€ 232,769,605	178,392	€ 1,304.82
17	ORADEA	€ 225,901,162	222,240	€ 1,016.47
18	SIBIU	€ 213,315,669	169,360	€ 1,259.54
19	CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ	€ 200,246,884	725,708	€ 275.93
20	BACĂU	€ 188,467,721	197,089	€ 956.26
21	TÂRGU MUREȘ	€ 184,351,885	149,543	€ 1,232.77
22	PITEȘTI	€ 175,617,591	175,650	€ 999.82
	CONSILIUL JUDEȚEAN		769,379	
23	CONSTANȚA	€ 170,744,238		€ 221.92
24	CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ	€ 158,867,689	746,795	€ 212.73
25	BRĂILA	€ 149,224,205	208,201	€ 716.73
26	VOLUNTARI	€ 144,830,203	41,299	€ 3,506.87
27	CONSILIUL JUDEȚEAN PRAHOVA	€ 144,255,311	804,348	€ 179.34
28	CONSILIUL JUDEȚEAN IAȘI	€ 140,860,468	930,518	€ 151.38
29	BUZĂU	€ 137,931,058	134,498	€ 1,025.52
30	CONSILIUL JUDEȚEAN ILFOV	€ 131,467,153	407,626	€ 322.52

Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP)

27. Se pune întrebarea: are nevoie Bucureștiul de o nouă abordare în ceea ce privește planificarea strategică? Răspunsul nu poate fi decât afirmativ. În acest moment, Capitala României nu are la dispoziție o strategie integrată de dezvoltare, ci numai o colecție de strategii sectoriale, mai mult sau mai puțin actualizate, cu un nivel redus de coordonare inter și intra-sectorială. Orice demers de conturare a unei SIDU pentru București ar trebui să ia în considerare ceea ce este deja disponibil la nivel de planificare strategică, răspunzând totodată la următoarele întrebări cu privire strategiile existente: (i) dacă obiectivele definite au fost atinse; (ii) dacă (mai) sunt relevante și dacă răspund la nevoile orașului; și (iii) dacă au dus la definirea și implementarea unor proiecte concrete și în ce stadiu se află aceste investiții.

1.2. Obiectiv și domeniu de aplicare

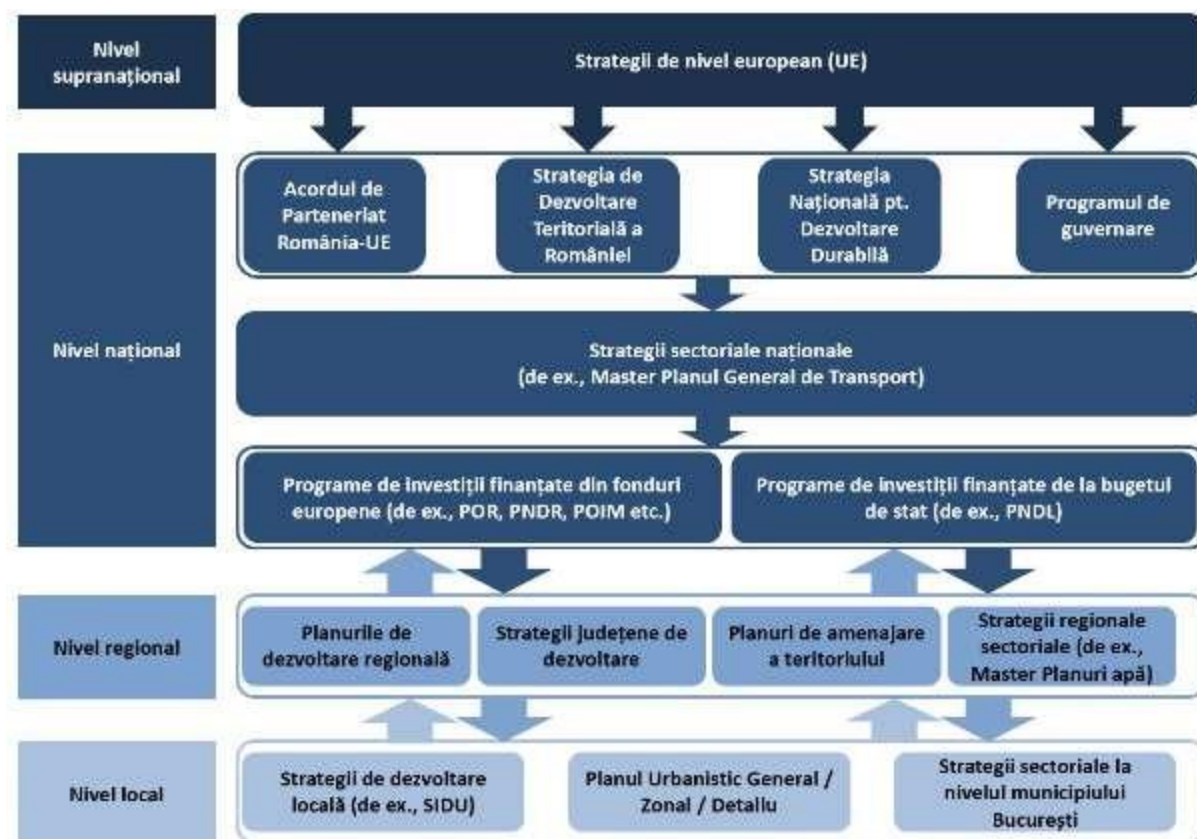
28. Obiectivul prezentului raport este sprijinirea dezvoltării municipiului București prin consolidarea planificării strategice la nivelul PMB. În acest sens, sunt necesare câteva activități de bază: (i) colectarea și analiza strategiilor și planurilor existente, în special a celor de nivel local; (ii) identificarea proiectelor, acțiunilor și programelor relevante pentru Capitala României, inclusiv elaborarea unei liste lungi de proiecte; (iii) identificarea acelor proiecte care sunt actualmente în execuție sau care s-au finalizat deja; (iv) evaluarea proiectelor neîncepute și a modului în care acestea corespund – sau nu mai corespund – nevoilor municipiului București; (v) conturarea unei liste scurte de proiecte, de importanță strategică pentru Capitala României; și (vi) evaluarea strategiilor în lucru (de ex., Acordul de Parteneriat România-UE 2021-2027) și reflectarea lor în SIDU.

29. Domeniul de aplicare al acestei analize este restrâns la acele aspecte care țin de dezvoltarea municipiului București. De aceea, cea mai mare parte a prezentului demers este dedicată analizei strategiilor de nivel local, inclusiv a proiectelor propuse de acestea. Există foarte multe strategii de nivel european, național și regional care nu fac obiectul acestui raport, nefiind în directă legătură nici cu procesul de dezvoltare a Bucureștiului, nici cu atribuțiile PMB. De altfel, analiza strategiilor relevante pentru SIDU se bazează pe trei principii clare:

- *Realism.* Orice intervenție propusă trebuie să ia în considerare capacitatea beneficiarului (în acest caz, PMB) de a iniția și duce la bun sfârșit un anume proiect. Una dintre cele mai frecvente erori ale strategiilor dezvoltate în România este prezentarea unei liste foarte lungi de dorințe ale administrației locale, fără o ordonare în funcție de prioritate și fără a lua în considerare constrângerile de timp, resurse financiare, resurse umane etc.
- *Competență.* Analiza de față se concentrează pe acele strategii și măsuri care depind strict de PMB. Este astfel evitată practica des întâlnită de a face strategii care ulterior nu pot fi puse în aplicare din cauza faptului că soluțiile propuse depind de alte autorități.
- *Continuitate.* Premisa fundamentală este construcția unei strategii integrate pe baza a ceea ce deja există, nu pornind de la o *tabula rasa*. Pe de o parte, acest demers valorifică astfel resursele investite în trecut în diverse documente strategice. Pe de altă parte, această abordare înseamnă ancorarea pragmatică în situația curentă, cu nevoile și constrângerile aferente.

30. În concluzie, domeniul de aplicare al lucrării de față se concentrează pe strategiile și programe de investiții de nivel local, în strictă legătură cu aria de competență a PMB. Sunt vizate mai ales strategiile sectoriale, așa cum au fost puse la dispoziție de personalul de specialitate al PMB și respectiv identificate printr-un efort de cercetare bazat pe surse publice.

Figură 1 Planificarea strategică la diverse niveluri⁵

31. Multiple rapoarte ale Băncii Mondiale stau la baza unor concluzii importante ale actualului raport, inclusiv:

- *Orașe magnet* (2017) și *Orașe competitive* (2013) – două rapoarte fundamentale pentru definirea modelului de dezvoltare urbană a localităților din România.
- *Coordonarea strategiilor și programelor privind investițiile în infrastructura României finanțate de la bugetul de stat și de către UE* – raport livrat pentru MDRAP în 2015, care prezintă cadrul de analiză dezvoltat de Banca Mondială cu privire la coordonarea strategiilor, programelor și proiectelor de investiții, cu accent pe câteva sectoare (drumuri, apă, canalizare, infrastructură socială).
- *Armonizarea planificării strategice și a programării bugetare în România* – analiză Băncii Mondiale din 2015, tot pentru MDRAP, acoperă cadrul național de elaborare, aprobare și transpunere în practică a strategiilor. Studiul face referire la eventuala creare a unei unități de strategii în cadrul organismului de guvernare din România.
- *Consolidarea capacității de planificare spațială. Precondiție pentru dezvoltarea urbană sustenabilă* – analiză a Băncii Mondiale pentru MDRAP, din anul 2013,

⁵ Adaptare după raportul final „Coordonarea strategiilor și programelor privind investițiile în infrastructura României finanțate de la bugetul de stat și de către UE”, Banca Mondială (2015).

evaluează cadrul de amenajare teritorială din România și recomandă soluții pentru consolidarea coordonării între planurile de nivel inferior și superior;

- Rapoartele aferente programului de asistență tehnică al Băncii Mondiale pentru Secretariatul General al Guvernului, din 2016 – *Sprijin în vederea creării Unității Strategice*, o evaluare completă a cadrului național de planificare strategică, inclusiv cartografierea conținutului strategiilor naționale pentru identificarea suprapunerilor și inconsecvențelor.
- *Evaluarea strategică a Planurilor integrate de dezvoltare* – este o analiză aprofundată a Băncii Mondiale cu privire la PID-urile polilor de creștere din România, în perioada 2007-2013. PID-urile au precedat SIDU-urile, iar studiul rezumă lacunele întâlnite și propune măsuri pentru îmbunătățirea calității acestor documente.

1.3. Destinatari

32. Principalul destinatar al acestui raport este Primăria Municipiul București, incluzând aici personalul administrativ de specialitate, mai ales resursele umane implicate în zona de planificare strategică. Există și alți actori cheie care vor putea beneficia de prezenta evaluare, și anume:

- la nivel *național*:
 - Secretariatul General al Guvernului, precum și ministerele și agențiile responsabile de planificarea și realizarea investițiilor, în special MDRAP;
 - autoritățile de management și organismele intermediare ale programelor finanțate din fonduri europene, pentru care Bucureștiul poate fi un beneficiar al acestor intervenții;
- la nivel *regional*: agențiile pentru dezvoltare regională, în special ADR București-Ilfov, actor responsabil cu planificarea și coordonarea la nivel regional;
- la nivel *județean și local*: alte autorități publice județene și locale;
- nu în ultimul rând, *Comisia Europeană (CE)* și alte *State Membre*, în procesul de gândire a dezvoltării urbane a marilor orașe ale Europei, inclusiv prin instrumentul investițiilor teritoriale integrate (ITI) pentru perioada de programare 2021-2027.

1.4. Structura și metodologia raportului

33. Prezentul raport include mai multe părți distincte. Prima parte, subsecvență acestei introduceri, prezintă cadrul general al analizei, cu accent pe un concept vital pentru o bună planificare a strategiilor, programelor și proiectelor relevante pentru municipiul București – *coordonarea* (capitolul 2). A doua parte (capitolele 3, 4, 5 și 6) include sinteze punctuale ale strategiilor de nivel european, național, regional și local în vigoare, așa cum au fost acestea identificate de echipa de proiect, inclusiv cu obiective, activități și proiecte aferente. În fine, a treia parte a acestui raport este o analiză a diferiților indicatori și mai ales sub-indicatori de

competitivitate urbană, pentru a releva acele dimensiuni unde Bucureștiul performează în raport cu alte orașe similare, respectiv zonele unde sunt necesare îmbunătățiri.

34. Câteva metode de cercetare au stat la baza analizei de față. Pentru prima parte aferentă coordonării strategiilor și investițiilor, raportul actual se bazează pe surse din literatura de specialitate, în special raportul OCDE *Investing Together: Working Effectively across Levels of Government*, cât și pe modele dezvoltate anterior de Banca Mondială. A doua și a treia parte utilizează surse disponibile în spațiul public, din țară și din străinătate, pentru a oferi tabloul complet al planificării strategice de nivel local, respectiv pentru a poziționa Bucureștiul și performanțele sale în raport cu alte centru urbane.

2. Coordonarea strategiilor și investițiilor

35. Coordonarea este vitală pentru utilizarea eficientă a resurselor, pe întreg spectrul unei investiții: de la strategie până la program, proiect și monitorizare și evaluare post-implementare. La nivelul PMB, având în vedere numărul mare de strategii sectoriale analizate în următorul capitol și referirile cu frecvență redusă la alte documente strategice, există oportunitatea de a îmbunătăți coordonarea pentru a maximiza impactul în condițiile unor resurse inerent limitate, chiar dacă generoase, raportat la bugetul altor unități administrativ teritoriale. Coordonarea este cu atât mai importantă pentru eficientizarea cheltuielilor publice la nivelul PMB în ultimii ani, având în vedere diminuare substanțială a bugetului disponibil, în urma unor măsuri adoptate la nivel central.

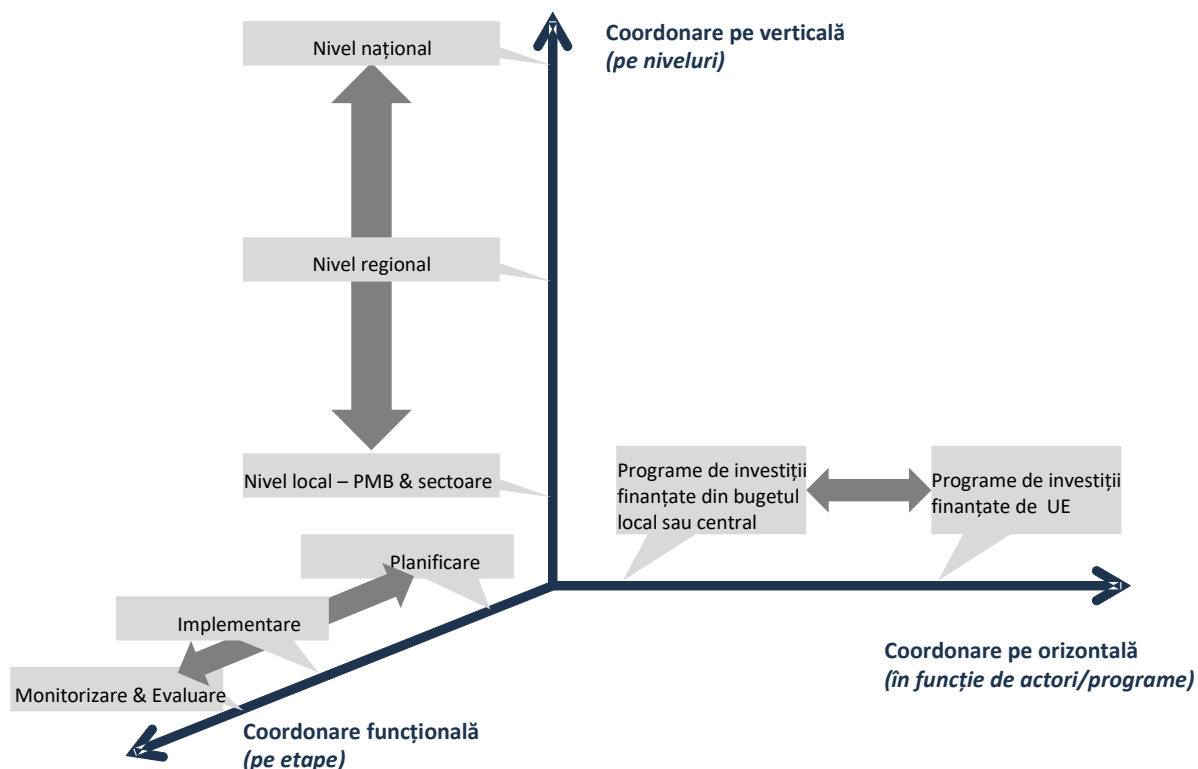
36. În același timp, coordonarea permite exploatarea unor beneficii mai mari prin complementaritatea investițiilor. De exemplu, dacă un sector reabilitează o anumită stradă, sectoarele învecinate și PMB ar putea lua în considerare finanțarea unor drumuri conexe. O altă situație frecvent întâlnită este intervenția asupra unui drum reabilitat de către companiile de utilități pentru a instala sau a înlocui diferite rețele subterane, ceea ce duce la costuri mai mari per total și la o calitate mai scăzută a lucrărilor. Pe scurt, procesul de coordonare a investițiilor, de la strategii și până la implementare, conduce la un întreg mai valoros decât suma părților. Dacă PMB are ca obiectiv maximizarea impactului banilor cheltuiți, ar trebui să considere coordonarea investițiilor publice drept o prioritate de grad zero.

37. Coordonarea poate fi definită drept „capacitatea diferitelor părți interesate de a conlucra în vederea atingerii unor obiective concrete”.⁶ Coordonarea are trei dimensiuni: *pe verticală* (între nivelurile administrației), *pe orizontală* (între diferitele unități aflate la același nivel administrativ, de ex. nivelul local) și *funcțională* (între diversele etape ale unei investiții). Toate trei tipurile sunt importante:

- *Coordonarea pe verticală* se referă la conlucrarea între niveluri administrative diferite – național, regional și local. În cazul special al municipiului București, sectoarele reprezintă un nivel în sine, iar coordonarea între PMB și primăriile de sector este vitală pentru o dezvoltare armonioasă a întregului oraș.
- *Coordonarea pe orizontală* se derulează la același nivel, de exemplu la nivelul PMB, între diferitele comisii și departamente, în funcție de fiecare sector tematic în parte. Există, de asemenea, coordonare pe orizontală între jurisdicții, atunci când două sau mai multe autorități subnaționale cooperează cu scopul de a elabora și pune în aplicare investițiile. Este cazul, spre exemplu, colaborărilor dintre PMB și CJ Ilfov pentru dezvoltarea infrastructurii de mobilitate în zona urbană funcțională a Bucureștiului.
- *Coordonarea funcțională* se referă la o abordare integrată a diferitelor etape de planificare, implementare și post-implementare a unei investiții.

⁶ „Coordonarea strategiilor și programelor privind investițiile în infrastructura României finanțate de la bugetul de stat și de către UE”, Banca Mondială, 2015.

Figură 2. Trei tipuri de coordonare.

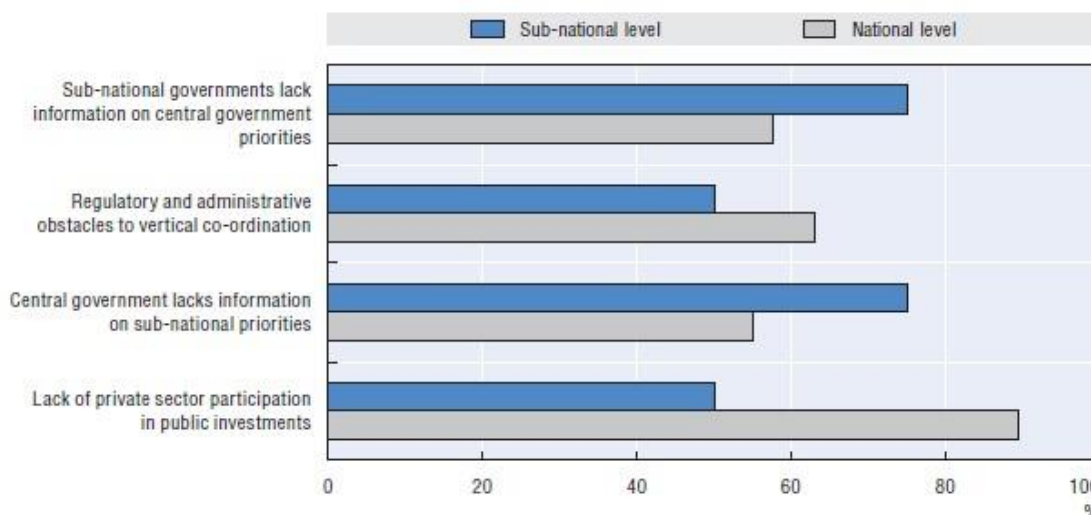

38. Lipsa coordonării nu este doar o problemă în România, iar obstacolele în calea coordonării sunt multiple. Într-unul dintre puținele studii de specialitate dedicate acestei teme, OCDE a arătat diferențele de percepție între nivelurile administrative. Figura de mai jos spune clar: nivelul național consideră că nu are suficiente informații despre prioritățile de nivel local, în timp ce nivelul local afirmă că nu cunoaște prioritățile guvernului național. Coordonarea nu este un proces simplu: implică, prin definiție, mai mulți *actori diferiți*, fiecare cu propria agendă și propriile interese. Adesea, se pot dezvolta tendințe de enclavizare în interiorul aceleiași autorități publice, sau chiar în cadrul subunităților aceleiași autorități, cu atât mai mult între instituții publice și între actori din mediul public, privat și din societatea civilă. Conform analizelor Băncii Mondiale, principalele obstacole în calea coordonării includ:

- *Lipsa de încredere* între partenerii de dialog, din varii motive;
- *Lipsa mecanismelor de responsabilizare*, ceea ce înseamnă că nu există roluri bine definite pentru a se ocupa de coordonarea strategiilor, programelor și proiectelor;
- *Lipsa de capacitate* la nivelul autorității locale, atât prin prisma timpului disponibil (adesea, lucrurile se fac ad-hoc, sub presiunea unor termene limită), cât și din cauza resurselor umane limitate, concentrate adesea în zona urgențelor administrative și mult mai puțin în jurul unor priorități strategice, de termen mediu și lung;

- *Lipsa de informare* între niveluri administrative și între sectoare, cauzată de lipsa sistemelor și procedurilor de schimb de informații.

Figură 3. Percepțiile statelor membre ale OCDE privind coordonarea investițiilor publice

Sursa: *Investing Together: Working Effectively across Levels of Government*, OECD, 2013.

39. Mecanismele de coordonare între nivelurile administrației, pe verticală, se pot clasifica după cum urmează:⁷

- *platforme dedicate*: structuri instituționale, formale sau informale, care au un mandat explicit pentru a asigura coordonarea investițiilor la nivel național, regional și local. Aceste platforme se referă nu doar la organisme / comitete / organizații care se preiau mecanismele de coordonare, ci și evenimente punctuale care fac posibilă coordonarea (forumuri, conferințe, concursuri online de idei);
- *mecanisme de cofinanțare și condiționalități specifice*: prin programe specifice, se finanțează proiecte care necesită, explicit sau implicit, coordonarea între niveluri administrative; se pot totodată include criterii de eligibilitate și / sau de punctare aplicate anumitor surse de finanțare (cum ar fi programele de investiții). O cerință ar putea consta, de exemplu, în includerea unui proiect propus (local) într-o strategie de dezvoltare locală / regională de nivel superior.

40. În ceea ce privește coordonarea pe orizontală între sectoare, la nivelul Bucureștiului, aceasta poate avea loc printr-un set de mecanisme proprii:

- *platforme dedicate*: similar conceptului descris la coordonarea pe verticală, aceste platforme se pot axa pe multiple sectoare, la același nivel administrativ (PMB). Aceste

⁷ Ibid.

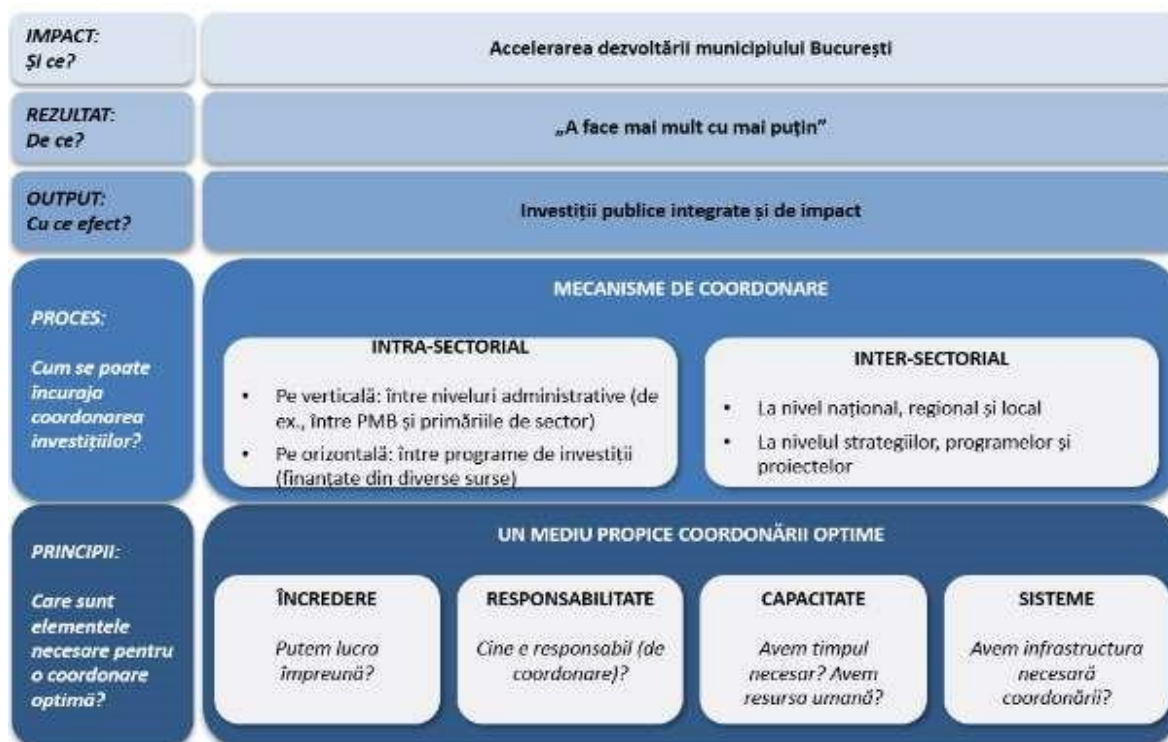
platforme (comitete, comisii etc.) pot asigura complementaritatea investițiilor în mai multe sectoare, pentru maximizarea impactului;

- *condiționalități*: unele programe de investiții sunt concepute de la bun început astfel încât să încurajeze proiecte integrate între mai multe sectoare. Un astfel de exemplu este instrumentul UE al investițiilor teritoriale integrate (ITI), care nu se aplică formal în cazul municipiului București, dar care poate servi drept model pentru modul de coordonare a investițiilor;
- *practici și proceduri de nivel local*: Diferite autorități au testat în decursul timpului diverse practici de coordonare, unele ad-hoc (practici), iar altele sistematice (proceduri). De exemplu, primarul unui mare oraș din centrul României a organizat o întâlnire cu toți furnizorii de servicii de utilități publice (gaze, curent electric, apă, canalizare, termoficare) și a instituit un program comun de eșalonare a investițiilor, pe un termen de doi ani. Aceste practici și proceduri pot contribui la evitarea unor ineficiențe care rezultă, după cum arată și exemplul de mai sus, din faptul că furnizorii de utilități intervin asupra un drum reabilitat recent.

41. Așadar, coordonarea este fundamentală pentru accelerarea dezvoltării municipiului București și, dincolo de obstacolele inerente, există suficiente soluții pentru facilitarea ei. În afară de mecanismele specifice, care pot fi dezvoltate la nivelul PMB pentru a asigura o gândire integrată a planificării strategice, a programelor de finanțare și proiectelor de investiții, există patru condiții de bază pentru un mediu propice coordonării: încredere, responsabilitate, capacitate și sisteme de informații.⁸

Figură 4. De ce este importantă coordonarea și cum poate fi facilitată?

⁸ Ibid.

42. Încrederea depinde de crearea unei culturi bazată pe colaborare, esențială pentru asigurarea coordonării în structura oricărei organizații. O primă implicație privește necesitatea de a reduce fluctuațiile personalului esențial. Totodată, PMB poate lua următoarele măsuri: (i) organizarea unor programe speciale de formare dedicate personalului privind modul de consolidare a colaborării; și (ii) adoptarea bunelor practici din întreaga țară privind coordonarea *internă* (în interiorul organizației, între diferite departamente) și *externă* (între organizații), pe baza relațiilor instituționale cu actori de tipul MDRAP sau Asociația Municipiilor din România (AMR). PMB ar putea să își dezvolte propriul „grup de coordonare”, prin instruirea unor formatori, care ulterior ar putea oferi sprijin altor angajați în eforturile acestora de a încuraja și de a consolida colaborarea în rândurile membrilor personalului.

43. Un alt pas esențial pentru facilitarea coordonării este trasarea unei răspunderi clare în acest sens, prin următoarele măsuri:

- Coordonarea cu alte autorități ar trebui inclusă pe lista responsabilităților juridice care îi revin fiecărei autorități responsabile de definirea și realizarea investițiilor în infrastructura publică. Atât pozițiile politice, cât și cele tehnice ar trebui să își asume obiectivul coordonării.
- Totodată, în măsura în care nu este deja explicit definită, coordonarea ar trebui adoptată ca obiectiv esențial în cadrul regulamentelor (*Regulamentul de Organizare și Funcționare – ROF*) PMB. Documentele privind misiunea și strategia internă ar trebui, de asemenea, adaptate pentru a reflecta repunerea accentului pe coordonare.
- În plus, acest lucru ar trebui să se reflecte în termenii de referință (*fișa postului*) în cazul fiecărui membru al personalului. De exemplu, un funcționar public ar putea fi evaluat luându-se în considerare dacă a colaborat cu omologii săi din jurisdicțiile

învecinate pe proiecte care pot fi puse în aplicare dincolo de limitele administrative sau ale căror rezultate depășesc limitele Bucureștiului.

- De asemenea, PMB poate lua în considerare numirea unui coordonator informal care să fie responsabil de monitorizarea sarcinilor de coordonare, de difuzarea celor mai bune practici și, în general, de menținerea acestui aspect ca temă importantă pe agenda Primăriei Generale.

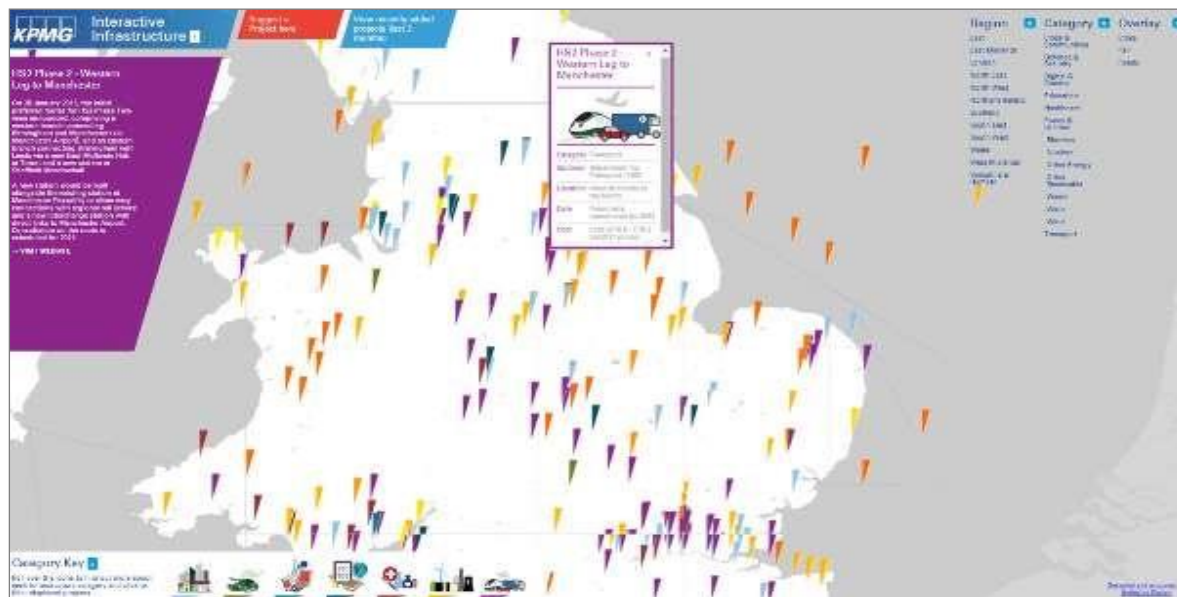
44. Chiar și atunci când coordonarea face parte în mod explicit din mandatul unei instituții și/sau al unui membru al personalului, trebuie să existe suficientă capacitate pentru a facilita acest proces. Unitățile pentru investiții în infrastructură din cadrul administrațiilor subnaționale din întreaga țară au sarcina critică și presantă de a depune și a realiza proiecte cu finanțare europeană, ceea ce presupune un volum însemnat de muncă și o mare răspundere, dar și numeroase controale, audituri și vizite de monitorizare din partea diverselor organizații (OI, AM, Autoritatea de Audit, Curtea de Conturi etc.). În acest context, este puțin probabil ca personalul de bază să aibă posibilitatea de a aloca timp activităților de coordonare, care pot părea mai puțin urgente și de durată. Soluția este asigurarea că autoritățile locale și județene dispun de resurse și mecanisme pentru îndeplinirea funcțiilor de gestionare a capitalului uman, de motivare a personalului în ceea ce privește coordonarea în interiorul instituțiilor și între acestea și de reducere a gradului de fluctuație a personalului, prin soluții de tipul:

- Creșterea bazei de salarizare în funcție de performanță și, în special, luarea în calcul a posibilității de recompensare a eforturilor de coordonare.
- Extinderea schemei de bonificații aplicabile proiectelor UE (Legea nr. 284/2010 a permis acordarea de bonificații de până la 25 de clase, echivalentul unei creșteri de 62,5 % a salariului de bază) pentru a acoperi toate tipurile de proiecte de infrastructură și toate etapele proiectelor de infrastructură (activități de planificare, punere în aplicare, monitorizare și evaluare post-execuție). Acest lucru este necesar pentru a rămâne competitivi cu salariile din sectorul privat; specialiștii cu experiență care concep și gestionează proiecte de investiții tind să fie foarte solicitați.
- Îmbunătățirea sistemului de recrutare prin practici de angajare adecvate, bazate pe merite, care să aducă competențele atât de necesare din domenii esențiale (economie, inginerie civilă și studii juridice).

45. Nu în ultimul rând, coordonarea necesită sisteme de informare eficiente și ușor accesibile. România nu a depus efortul de a alinia toate bazele de date conținând informații referitoare la instituțiile publice, fiind extrem de dificil la ora actuală ca sistemele să comunice între ele. Indiferent de cât de dificilă este această provocare, coordonarea eficace a investițiilor publice nu se poate realiza fără o bază de date corespunzătoare a acestor intervenții – la nivelul sectoarelor, la diferite niveluri (naționale și subnaționale) și la nivelul surselor de finanțare (atât fonduri europene, cât și fonduri de la bugetul de stat). PMB ar putea dezvolta un sistem propriu de cartografiere a investițiilor planificate și în derulare, într-

o strânsă colaborare cu (i) primăriile de sector și (ii) autoritățile din zona urbană funcțională (zona metropolitană) a Bucureștiului, cel puțin în primă fază. Pe acest suport s-ar putea integra și investițiile naționale de interes pentru Capitală, de ex., Autostrada de Centura (A0).

Figură 5. Exemplu de bună practică privind baza de date integrată a investițiilor în infrastructură

46. În concluzie, coordonarea strategiilor și investițiilor ar trebui să fie printre prioritățile fundamentale ale PMB, în scopul accelerării dezvoltării orașului și maximizării impactului fondurilor disponibile. Desigur, sunt și aspecte care depășesc competențele PMB, cum ar fi integrarea cu nivelurile superioare (regional, național), unde este nevoie de disponibilitatea ambelor părți pentru a asigura o coordonare optimă a acțiunilor. În același timp, în lista măsurilor recomandate mai sus sunt suficiente opțiuni la îndemâna Primăriei Generale a Municipiului București, care ar putea servi drept exemplu pentru toate autoritățile publice locale în ceea ce privește coordonarea strategiilor, programelor și proiectelor de investiții. Faptul că Bucureștiul are o structură administrativă aparte, cu cele șase sectoare, este mai degrabă o oportunitate de a demonstra că este posibilă coordonarea eforturilor a cel puțin șapte autorități diferite, în interesul cetățenilor.

47. Următoarele trei capitole prezintă o sinteză a documentelor strategice relevante, pe mai multe niveluri, respectiv: european, național și regional, și local. Scopul este de a pune la un loc, într-un efort în premieră, toate strategiile care pot sta la baza dezvoltării municipiului București. Fiecare document în parte este analizat prin prisma principalelor sale obiective și activități, cu accent pe acele aspecte care privesc în mod direct Bucureștiul.

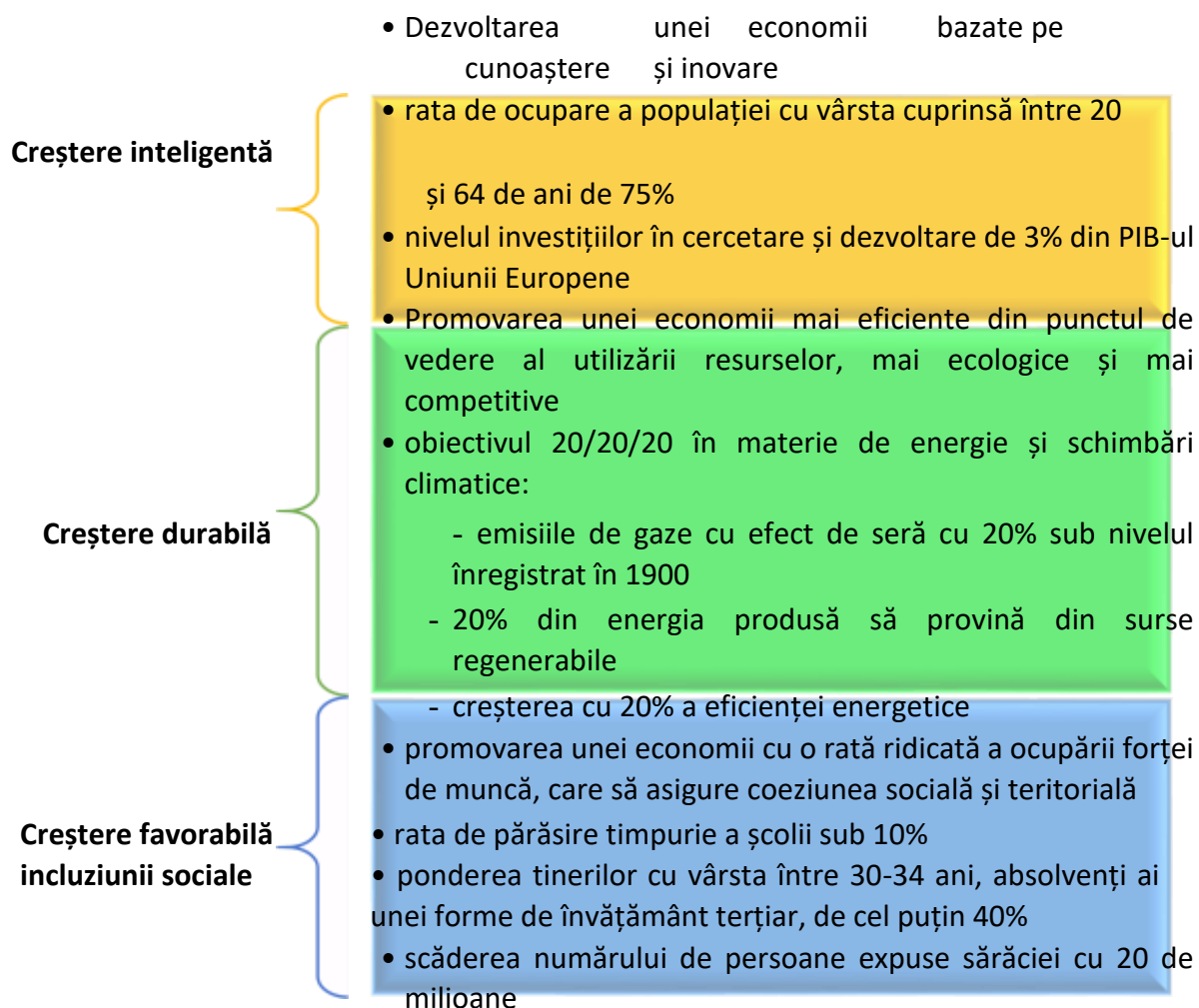
3. Politici și documente strategice de nivel european

48. La nivel european există numeroase politici, strategii, programe de finanțare de interes pentru România și pentru municipiul București. Această secțiune a raportului prezintă sintetic principalele strategii și programe de la nivel european, atât cele în vigoare pentru perioada prezentă 2014-2020, cât și cele care sunt la stadiul de propuneri pentru perioada 2021-2027. Pentru aceste documente strategice se oferă informații privind obiectivele generale sau specifice, direcții de acțiune, măsurile concrete propuse, bugetul aferent (acolo unde este disponibil) etc. S-au ales pentru prezentare principalele documente de politică, utile pentru planificarea strategică de la nivel local, din diferite domenii de interes: dezvoltare teritorială/urbană, transporturi și comunicații, energie, mediu și schimbări climatice, economie, cercetare-inovare, social, educație, tineret și sport și bună guvernare.

3.1. Cadrul general european – documente relevante pentru toate obiectivele

3.1.1. Strategia Europa 2020

49. Obiectivul general al Strategiei Europa 2020 este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Cele trei priorități și cele opt ținte stabilite în cadrul Strategiei Europa 2020 sunt:

50. Strategia răspunde și obiectivelor tematice care se regăsesc în cadrul propunerilor de regulamente pentru perioada 2014-2020:

- Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării
- Îmbunătățirea accesului la și a utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicării
- Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
- Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
- Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie
- Promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă
- Investiții în competențe, educație și învățare continuă
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
- Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică

51. Pentru perioada 2021-2027 se propun cinci obiective de politică, la care se adaugă și două aspecte orizontale, respectiv „consolidarea capacității administrative” și „cooperarea în afara zonei de program”:

- 1 O Europă mai inteligentă - o transformare economică inovatoare și inteligentă
- 2 O Europă mai ecologică - cu emisii scăzute de carbon
- 3 O Europă mai conectată - mobilitate și conectivitate TIC regională
- 4 O Europă mai socială - implementarea Pilonului european al drepturilor sociale
- 5 O Europă mai aproape de cetățeni - dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale

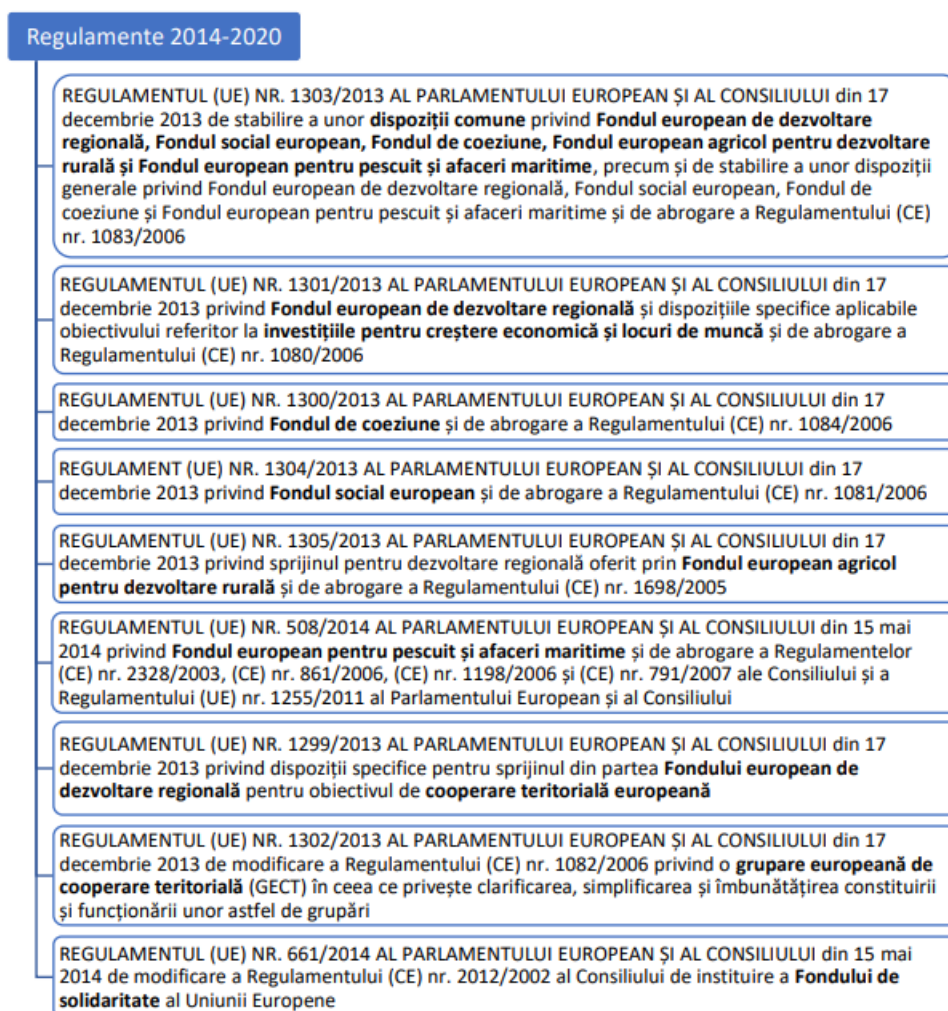
52. Cele 7 inițiative propuse în cadrul strategiei Europa 2020 pentru perioada 2014-2020:

1. *O Uniune a inovării* - are în vedere reorientarea cercetării, dezvoltării și a politicii de inovare către provocările majore, reducând în același timp distanța dintre știință și lansarea pe piață, astfel încât invențiile să fie transformate în produse. Această inițiativă își propune să îmbunătățească condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă.
2. *Tineretul în mișcare* - are în vedere creșterea calității și atractivității internaționale a sistemului european de învățământ superior, prin promovarea mobilității studenților și a tinerilor profesioniști. Ca acțiune concretă, posturile vacante în toate statele membre ar trebui să fie mai accesibile la nivelul întregii Europe, iar calificările profesionale și experiența să fie recunoscute în mod corespunzător. Astfel, se va consolida performanța sistemelor de educație și se va facilita intrarea tinerilor pe piața muncii.
3. *O agendă digitală pentru Europa* - are în vedere asigurarea unor avantaje economice și sociale durabile printr-o piață unică digitală bazată pe internet ultra-rapid; toți europenii trebuie să aibă acces la internet de mare viteză până în 2013. Astfel, accentul se pune pe accelerarea dezvoltării serviciilor de internet de mare viteză și valorificarea beneficiilor pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor.
4. *O Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor* - are în vedere sprijinirea tranziției către o economie care utilizează eficient resursele, cu emisii reduse de carbon. Europa trebuie să își mențină „obiectivele 20/20/20” în ceea ce privește producția și consumul de energie și eficiența energetică. Inițiativa permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică.
5. *O politică industrială adaptată erei globalizării* - are în vedere sprijinirea competitivității bazei industriale a UE în lumea de după criză, prin promovarea spiritului antreprenorial și dezvoltarea de noi competențe. Astfel, se va înregistra o îmbunătățire a mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, va fi sprijinită dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial și se vor crea milioane de noi locuri de muncă.
6. *O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă* - are în vedere crearea condițiilor pentru modernizarea piețelor forței de muncă, și oferirea unei autonomii mai mari cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții

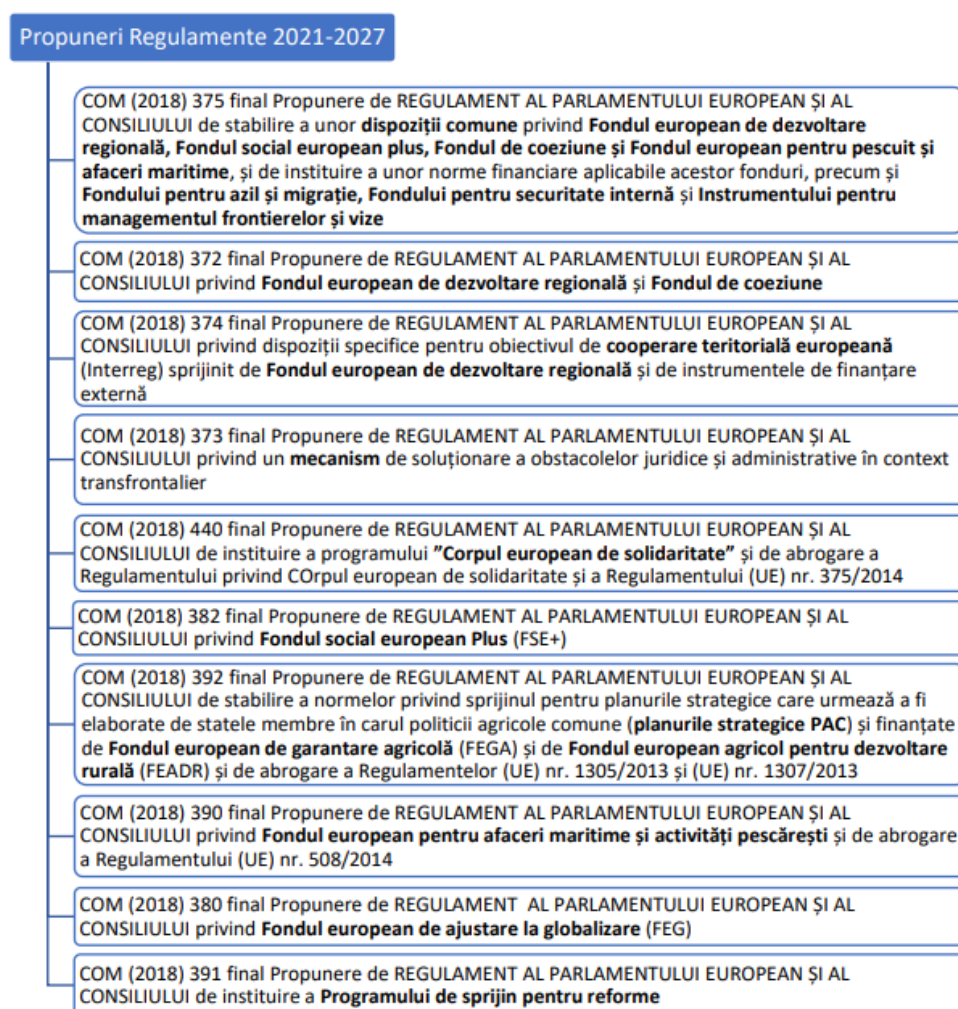
În vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională. Scopul acestei inițiative este creșterea gradului de ocupare al forței de muncă și asigurarea durabilității modelelor sociale europene, în condițiile ieșirii la pensie a „generației baby-boom”.

7. *Platforma europeană de combatere a sărăciei* - garantează coeziunea economică, socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a avea un rol activ în societate.

Figură 6. Regulamente relevante pentru perioada 2014-2020

Figură 7. Propuneri de Regulamente relevante pentru perioada 2021-2027

3.1.2. Strategia UE pentru Regiunea Dunării 2014-2020 (SUERD)

53. SUERD este o platformă europeană pentru încurajarea parteneriatelor, atât între autoritățile locale și regionale, cât și între autorități, mediu privat și sectorul neguvernamental, prin generarea de proiecte pentru dezvoltarea regiunii Dunării. Strategia are patru piloni pe care sunt grupate domeniile specifice de acțiune:

1. Interconectarea regiunii Dunării

- îmbunătățirea mobilității și multi-modalității
 - i. căi navigabile interioare
 - ii. legături rutiere, feroviare și aeriene
- încurajarea energiilor durabile
- promovarea culturii și turismului, a contactelor directe între oameni

2. Protejarea mediului în regiunea Dunării

- restaurarea și întreținerea calității apelor
- gestionarea riscurilor de mediu
- conservarea biodiversității, a peisajelor și a calității aerului și solurilor

3. Creșterea prosperității în regiunea Dunării

- dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere prin cercetare, educație și tehnologii ale informației
- sprijinirea competitivității întreprinderilor, inclusiv dezvoltarea grupurilor
- investiția în oameni și capacități

4. Consolidarea regiunii Dunării

- ameliorarea capacității instituționale și a cooperării conlucrarea în vederea promovării securității și soluționarea problemelor puse de criminalitatea organizată și de infracțiunile grave

3.1.3. Programul Transnațional Dunărea 2014-2020

54. Obiectivul strategic al Programului Transnațional Dunărea este de a finanța proiecte implementate de un parteneriat transnațional extins și care vor avea ca obiectiv îmbunătățirea politicilor publice și a cooperării instituționale. Acest program sprijină politica de integrare în regiunea Dunării în anumite domenii, în relație cu Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD) și are cinci axe prioritare, pe care sunt grupate prioritățile de investiții:

1. Inovare și responsabilitate socială în regiunea Dunării

- îmbunătățirea condițiilor cadru pentru inovare
- creșterea competențelor pentru inovare în mediul social și mediul de afaceri

2. Responsabilitate față de mediu și cultură în regiunea Dunării

- consolidarea managementului transnațional al apei și prevenirea riscului de inundații
- sprijinirea folosirii sustenabile a moștenirii naturale și culturale și a resurselor
- sprijinirea restaurării și managementului coridoarelor ecologice
- îmbunătățirea capacității de răspuns și managementul situațiilor de urgență

3. Conectivitate mai bună și responsabilitate energetică în regiunea Dunării

- sprijinirea sistemelor de transport ecologice și sigure și a accesibilității echilibrate în zonele rurale și urbane
- îmbunătățirea securității energiei și eficienței energetice

4. Bună guvernare în regiunea Dunării

- îmbunătățirea capacității instituționale de a răspunde provocărilor sociale

- sprijinirea guvernantei și implementării SUERD

5. Asistență tehnică

- facilitarea implementării programului - finanțarea structurilor de management și activităților acestora.

3.2. Cadrul strategic european în domeniul dezvoltării teritoriale

3.2.1. Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene

55. Acest document integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii. Dimensiunile coeziunii teritoriale sunt, în viziunea Cadrului Strategic: regională, trans-națională și inter-regională, guvernanta – administrarea durabilă. Cadrul strategic pentru amenajarea teritoriului Uniunii Europene a stabilit următoarele patru obiective:

- Amenajarea policentrică a teritoriului
- O nouă relație urban-rural
- Accesul egal la infrastructură și cunoaștere
- Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural

3.2.2. Agenda teritorială 2020

56. Agenda teritorială 2020 indică principalele provocări ale dezvoltării teritoriale a Uniunii Europene, în perioada 2014-2020, respectiv:

- Expunerea sporită la globalizare: transformările structurale după criza economică globală;
- Provocările integrării europene și interdependența crescândă a regiunilor;
- Provocări demografice și sociale diverse din punct de vedere teritorial, segregarea grupurilor vulnerabile;
- Schimbările climatice și riscurile legate de mediu: efecte diverse din punct de vedere geografic;
- Provocările energetice se situează în prim-plan și amenință competitivitatea regională;
- Pierderea biodiversității; patrimoniul natural, peisagistic și cultural vulnerabil.

57. Agenda Teritorială 2020 stabilește și prioritățile teritoriale ale UE, care vor trebui transpuse și în Strategiile de Dezvoltare Teritorială ale Statelor Membre:

- Promovarea dezvoltării teritoriale policentrice și echilibrate;
- Încurajarea dezvoltării integrate în orașe, regiuni rurale și specifice;
- Integrarea teritorială în regiunile funcționale transfrontaliere și transnaționale
- Asigurarea competitivității globale a regiunilor pe baza economiilor locale puternice;
- Îmbunătățirea conexiunilor teritoriale pentru indivizi, comunități și întreprinderi;

- Gestionarea și conectarea valorilor ecologice, peisagistice și culturale ale regiunilor.

58. O altă prioritate la nivel european este abordarea teritoriilor cu specific geografic:

- regiuni montane,
- regiuni insulare,
- regiuni slab populate,
- regiuni costiere,
- regiuni de frontieră,
- regiuni îndepărtate.

59. O altă direcție strategică asumată la nivel european este crearea unui sistem de indicatori și monitorizarea impactului teritorial. Reuniunea DG responsabili cu coeziunea teritorială și politica de coeziune din 10 octombrie 2012 (Cipru) a ajuns la următoarele concluzii:

- evaluarea impactului teritorial (TIA) este un instrument important pentru ilustrarea dimensiunii teritoriale a diferitelor politici sectoriale, putând fi integrat în procedurile actuale de EI pentru a evita alte sarcini administrative suplimentare;
- în cadrul ESPON au fost elaborate mai multe instrumente cu grade variate de complexitate, adresate unor diferite tipuri de intervenții;
- în 2012 s-a elaborat un document de lucru al CE privind TIA și s-a publicat raportul ESPON (*handbook*);
- este necesară reevaluarea necesității pentru un *handbook* online.

3.3. Cadrul strategic european în domeniul dezvoltării urbane

3.3.1. Carta de la Leipzig privind Orașele Europene Durabile (2007)

60. Această Cartă stabilește principii și strategii comune pentru politica de dezvoltare urbană, recomandând:

- folosirea la scară mai largă a abordărilor pentru o dezvoltare urbană integrată, respectiv
- acordarea unei atenții speciale cartierelor defavorizate în contextul unui oraș tratat ca un întreg.

61. Pachetul legislativ pentru perioada de programare 2014 – 2020, prin regulamentele Comisiei Europene, evidențiază o mai mare importanță acordată dimensiunii teritoriale și urmăresc stimularea politicilor urbane integrate. Scopul este de a intensifica dezvoltarea urbană durabilă, în vederea consolidării rolului orașelor în contextul politicii de coeziune. Principalele propuneri ale Comisiei Europene pentru perioada 2014-2020 în acest sens sunt:

- *Strategii integrate de investiții cu caracter strategic și holistic mai accentuat.* Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) ar trebui să sprijine dezvoltarea urbană durabilă, prin intermediul unor strategii integrate care abordează provocările economice, climatice, sociale și de mediu din zonele urbane (Articolul 7, alineatul (1) din propunerea de regulament privind FEDR). Acest principiu⁹ are dublu sens: resursele ar trebui concentrate într-un mod integrat pentru a viza zonele afectate de provocări urbane specifice și, în același timp, proiectele cu finanțare FEDR din zonele urbane ar trebui integrate în cadrul unor obiective mai largi ale programelor. Statele Membre U.E. ar trebui să caute să utilizeze Fondul Social European (FSE) în sinergie cu FEDR, pentru a susține măsuri în materie de ocupare a forței de muncă, educație, incluziune socială și capacitate instituțională, concepute și puse în aplicare în cadrul strategiilor integrate.
- *Rezervarea finanțării pentru dezvoltarea urbană durabilă integrată.* Cel puțin 5% din resursele FEDR alocate fiecărui stat membru vor fi investite în acțiuni integrate în favoarea dezvoltării urbane durabile, puse în aplicare prin intermediul instrumentului de investiții teritoriale integrate (ITI), iar gestionarea și punerea în aplicare a acestora vor fi delegate orașelor (a se vedea articolul 7 alineatul (2) din propunerea de regulament privind FEDR). Forma și intensitatea delegării gestionării orașelor pot varia în funcție de aranjamentele instituționale ale fiecărui Stat Membru. Orașele care pun în aplicare acțiuni integrate în favoarea dezvoltării urbane durabile, cu gestionare delegată, ar trebui să fie incluse într-o listă care să însoțească contractele de parteneriat (articolul 7, alineatul (2)) și programul operațional (articolul 87, alineatul (2), litera (c)).
- *Platforma de dezvoltare urbană.* În baza unei liste a orașelor, elaborată de Statele Membre în cadrul contractului de parteneriat, Comisia va stabili o platformă de dezvoltare urbană, cuprinzând 300 de orașe din întreaga Europa, care va stimula un dialog la nivel european între orașe și Comisie, orientat preponderent spre politică, în ceea ce privește dezvoltarea urbană. Acesta nu este un instrument de finanțare, ci, mai degrabă, un mecanism destinat creșterii vizibilității contribuției orașelor la strategia Europa 2020 în cadrul politicii de coeziune, facilitării acțiunilor integrate și inovatoare pentru dezvoltarea urbană durabilă, precum și valorificării rezultatelor acestora (articolul 8 din propunerea de regulament privind FEDR).
- *Acțiuni inovatoare în zonele urbane.* În scopul încurajării soluțiilor noi și inovatoare în materie de dezvoltare urbană durabilă, FEDR poate sprijini, la inițiativa Comisiei, acțiuni inovatoare în limita unui plafon de 0,2% din contribuția totală a FEDR. Acțiunile inovatoare în mediul urban vor consta în proiecte urbane pilot, proiecte demonstrative și studii aferente de interes european. Sfera acestora poate include toate obiectivele tematice și prioritățile de investiții (articolul 9 din propunerea de regulament privind FEDR).

⁹ Politica de coeziune a UE pentru 2014-2020.

- *Un accent mai puternic pe dezvoltare urbană, la un nivel strategic.* În baza orientărilor Cadrului Strategic Comun (CSC), contractele de parteneriat ar trebui să stabilească modalitățile de a asigura o abordare integrată a utilizării fondurilor CSC pentru dezvoltarea durabilă a zonelor urbane. Programele operaționale ar trebui să stabilească contribuția la abordarea integrată a dezvoltării teritoriale, inclusiv, după caz, o abordare integrată a dezvoltării zonelor urbane (articolele 11, 14 și 87 din propunerea de regulament de stabilire a unor dispoziții comune privind fondurile CSC 2014-2020). De asemenea, este de așteptat ca această abordare a dezvoltării urbane să fie puternic legată de abordarea integrată care pune în discuție nevoile specifice ale zonelor geografice cele mai afectate de sărăcie sau ale grupurilor țință cele mai expuse riscului de discriminare sau excludere – astfel cum este stabilit în contractul de parteneriat și în programele operaționale.
- *Instrumente îmbunătățite pentru realizarea de acțiuni integrate.* Investițiile Teritoriale Integrate (ITI) reprezintă un nou mod de punere în aplicare ce oferă un pachet de finanțare provenind de la mai multe axe prioritare ale unui sau ale mai multor programe de intervenții multidimensionale și intersectoriale. ITI este un instrument ideal pentru susținerea acțiunilor integrate în zonele urbane, întrucât acesta oferă posibilitatea combinării finanțării în funcție de diferite obiective tematice, inclusiv combinarea finanțării provenind de la acele axe prioritare și programe operaționale sprijinite din FEDR, FSE și Fondul de coeziune (CF) (articolul 99 din propunerea de regulament de stabilire a unor dispoziții comune privind fondurile CSC 2014-2020).
- *Oportunități sporite privind abordarea provocărilor urbane vizate de prioritățile de investiții.* Patru dintre obiectivele tematice, care vor fi sprijinite din fondurile CSC în vederea contribuției la Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, conțin priorități corespunzătoare de investiții specifice zonelor urbane (enumerate la articolul 5 din propunerea de regulament privind FEDR). Este recomandat ca orașele să combine acțiunile sprijinite în cadrul priorităților sectoriale de investiții specifice zonelor urbane (să promoveze strategii pentru emisii scăzute de dioxid de carbon în zonele urbane, să îmbunătățească mediul urban, să promoveze mobilitatea urbană durabilă, precum și incluziunea socială prin sprijinirea regenerării fizice și economice a zonelor urbane defavorizate) și să le încorporeze în strategia integrată de dezvoltare urbană a orașului în vederea punerii în aplicare a principiului dezvoltării urbane integrate (articolul 7, alineatul (1) din propunerea de regulament privind FEDR). De asemenea, acestea pot combina acțiunile respective cu alte acțiuni sprijinite din FSE în cadrul priorităților sale de investiții (enumerate la articolul 3 din propunerea de regulament privind FSE).
- *Instrumente financiare.* Statele membre sunt încurajate să utilizeze în mod extensiv instrumentele financiare pentru sprijinirea dezvoltării urbane durabile. Sfera instrumentelor financiare este extinsă și include toate obiectivele tematice și

prioritățile de investiții și toate tipurile de beneficiari, proiecte și activități (articolele 32-40 din propunerea de regulament de stabilire a unor dispoziții comune privind fondurile CSC 2014-2020).

- *Crearea de rețele.* În cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană (CTE), programul de schimburi și învățare destinat orașelor va continua să le furnizeze acestora oportunități de creare de rețele în vederea partajării și dezvoltării de bune practici în materie de dezvoltare urbană (articolul 2 din propunerea de regulament privind CTE).

62. Principalele propuneri ale Comisiei Europene pentru perioada 2021-2027 în domeniul dezvoltării teritoriale și urbane sunt:

- *Dezvoltarea teritorială integrată.* FEDR poate sprijini dezvoltarea teritorială integrată în cadrul programelor subordonate ambelor obiective: investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică și cooperarea teritorială europeană (Interreg). Statul membru sprijină dezvoltarea teritorială integrată prin strategii de dezvoltare locală și teritorială în oricare dintre următoarele forme: investiții teritoriale integrate; dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității; un alt instrument teritorial de sprijinire a inițiativelor concepute de statul membru pentru investițiile programate pentru FEDR în cadrul obiectivului de politică OP5: o Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale.
- *Strategii teritoriale.* Strategiile teritoriale conțin următoarele elemente: zona geografică vizată de strategie; o analiză a necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei; o descriere a unei abordări integrate care răspunde necesităților de dezvoltare și potențialului identificat; o descriere a implicării de parteneri în pregătirea și implementarea strategiei. Acestea pot să conțină, de asemenea, o listă a operațiunilor care urmează să fie sprijinite. Strategiile teritoriale se redactează sub responsabilitatea autorităților sau organismelor teritoriale competente, urbane, locale sau de alt nivel.
- *Investiții teritoriale integrate.* Atunci când o strategie implică investiții care beneficiază de sprijin din partea unuia sau a mai multor fonduri, din partea mai multor programe sau din partea mai multor priorități din cadrul aceluiași program, acțiunile pot fi realizate ca investiții teritoriale integrate („ITI”). Autoritatea de management se asigură că sistemul electronic dedicat programului sau programelor permite identificarea operațiunilor, precum și a realizărilor și rezultatelor care contribuie la ITI.
- *Strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității (CLLD).* Autoritățile de management competente se asigură că fiecare strategie prevede următoarele elemente: zona geografică și populația care fac obiectul strategiei; procesul de implicare a comunității în dezvoltarea strategiei; o analiză a necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei; obiectivele strategiei, inclusiv ținte măsurabile

pentru rezultate, precum și acțiunile conexe planificate; modalitățile de gestiune, monitorizare și evaluare, prin care se demonstrează capacitatea grupului de acțiune locală de a implementa strategia; un plan financiar, inclusiv alocarea planificată din partea fiecărui fond și program în cauză. Autoritățile de management competente definesc criteriile de selecție a strategiilor respective, instituie o comisie care să efectueze această selecție și aprobă strategiile selecționate de această comisie. Statele membre se asigură că sprijinul din partea fondurilor pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității acoperă: consolidarea capacităților și acțiuni pregătitoare în sprijinul elaborării și al viitoarei implementări a strategiilor; implementarea operațiunilor selecționate în cadrul strategiei de dezvoltare locală, inclusiv activitățile de cooperare și pregătirea acestora; gestionarea, monitorizarea și evaluarea strategiei, precum și animarea acesteia.

- *Grupuri de acțiune locală.* Grupurile de acțiune locală concep și implementează strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității. Autoritățile de management se asigură că grupurile de acțiune locală fie aleg un partener din cadrul grupului în calitate de partener principal pentru aspectele administrative și financiare, fie se reunesc în cadrul unei structuri comune legal constituite. Grupurile de acțiune locală, în mod exclusiv, îndeplinesc toate sarcinile următoare: consolidarea capacităților actorilor locali de a elabora și implementa operațiuni; elaborarea unei proceduri și a unor criterii de selecție nediscriminatorii și transparente, care să evite conflictele de interese și să garanteze că deciziile de selecție nu sunt controlate de niciun grup de interese în mod individual; pregătirea și publicarea cererilor de propuneri; selecționarea operațiunilor, stabilirea valorii sprijinului și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare; monitorizarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor strategiei; evaluarea implementării strategiei.
- *Dezvoltarea urbană durabilă.* FEDR sprijină dezvoltarea teritorială integrată bazată pe strategii teritoriale axate pe zonele urbane („dezvoltare urbană durabilă”) în cadrul programelor subordonate ambelor obiective: investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică în statele membre și cooperarea teritorială europeană (Interreg). Cel puțin 6 % din resursele FEDR la nivel național în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică”, altele decât cele pentru asistența tehnică, sunt alocate dezvoltării urbane durabile sub forma dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității, a investițiilor teritoriale integrate sau a altui instrument teritorial în cadrul OP 5: o Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale.
- *Inițiativa urbană europeană.* FEDR sprijină, de asemenea, Inițiativa urbană europeană, implementată de Comisie prin gestiune directă și indirectă. Această inițiativă acoperă toate zonele urbane și sprijină Agenda urbană a Uniunii. Inițiativa urbană europeană constă în următoarele trei linii de acțiune, toate legate de dezvoltarea urbană

durabilă: sprijin pentru consolidarea capacităților; sprijin pentru acțiunile inovatoare; sprijin pentru cunoaștere, elaborarea de politici și comunicare. La cererea unuia sau a mai multor state membre, Inițiativa urbană europeană poate sprijini, de asemenea, cooperarea interguvernamentală cu privire la aspecte urbane.

- *Regiunile ultraperiferice.* Alocarea suplimentară specifică destinată regiunilor ultraperiferice sprijină: investiții în infrastructură; investiții în accesul la servicii; investiții productive în IMM-uri; investițiile productive în alte întreprinderi decât IMM-urile pot fi susținute atunci când implică o cooperare cu IMM-urile pentru activități de cercetare și inovare; echipamente, software și active necorporale; activitățile de formare profesională, de învățare pe tot parcursul vieții și educaționale; informare, comunicare, studii, constituirea de rețele, cooperare, schimb de experiență și activități care implică clustere; asistență tehnică. Alocarea poate sprijini, de asemenea, cheltuielile care acoperă compensația acordată pentru îndeplinirea obligațiilor și derularea contractelor de serviciu public în regiunile ultraperiferice.
- În cadrul *obiectivului privind cooperarea teritorială europeană* (Interreg), FEDR poate sprijini, de asemenea: punerea în comun a instalațiilor și a resurselor umane; investițiile nemateriale însoțitoare și alte activități legate de OP 4 o Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale în cadrul Fondului Social European Plus.

3.3.2. Agenda Urbană pentru UE (2016)

63. Principalele obiective ale Agendei Urbane menționate în Pactul de la Amsterdam sunt următoarele:

- urmărește să realizeze întregul potențial și contribuția zonelor urbane la realizarea obiectivelor Uniunii și a priorităților naționale aferente, respectând pe deplin principiile și competențele subsidiarității și proporționalității.
- se străduiește să stabilească o abordare integrată și coordonată mai eficientă a politicilor și legislației UE cu impact potențial asupra zonelor urbane și, de asemenea, să contribuie la coeziunea teritorială prin reducerea disparităților socio-economice observate în zonele urbane și în regiuni.
- se străduiește să implice autoritățile urbane în conceperea politicilor, să le mobilizeze pentru implementarea politicilor UE și să consolideze dimensiunea urbană în aceste politici. Își propune să permită autorităților urbane să lucreze într-un mod mai sistematic și mai coerent pentru atingerea obiectivelor generale, prin identificarea și sprijinirea eforturilor de a depăși obstacolele inutile în politica UE. Mai mult decât atât, va contribui la realizarea unei politici UE mai prietenoasă cu mediul urban, mai eficace și mai eficientă.
- nu va crea noi surse de finanțare ale UE, sarcini administrative inutile și nici nu va afecta distribuția actuală a competențelor legale și structurilor de lucru și luare a deciziilor și nu va transfera competențele la nivelul UE.

64. Agenda urbană pentru UE se concentrează, în mod special, pe trei piloni ai elaborării și implementării politicilor UE¹⁰:

1. O reglementare mai bună

- Se concentrează pe o implementare mai eficientă și mai coerentă a politicilor, legislației și instrumentelor existente ale UE. Legislația UE ar trebui să fie concepută astfel încât să atingă obiectivele la costuri minime, fără a imune sarcini legislative inutile
- Nu va iniția o nouă reglementare, ci va fi considerată o contribuție informală la proiectarea viitoare și la revizuirea reglementărilor UE existente, pentru a reflecta mai bine nevoile, practicile și responsabilitățile urbane. Recunoaște necesitatea de a evita blocajele potențiale și de a minimiza sarcinile administrative pentru autoritățile urbane.

2. O finanțare mai bună

- Va contribui la identificarea, susținerea, integrarea și îmbunătățirea surselor tradiționale, inovatoare și ușor de utilizat pentru zonele urbane, la nivel instituțional relevant, inclusiv din fondurile europene structurale și de investiții (FESI) (în concordanță cu structurile juridice și instituționale deja existente) în vederea implementării eficiente a intervențiilor în zonele urbane.
- Nu va crea surse de finanțare noi sau majorate care să vizeze alocări mai mari pentru autoritățile urbane. Totuși, va transmite lecții învățate cu privire la modul de îmbunătățire a oportunităților de finanțare a autorităților urbane în toate politicile și instrumentele UE, inclusiv politica de coeziune

3. O cunoaștere mai bună

- Va contribui la îmbunătățirea bazei de cunoștințe privind problemele urbane și la schimbul de bune practici și cunoștințe. Datele de încredere sunt importante pentru portretizarea diversității structurilor și sarcinilor autorităților urbane, pentru elaborarea de politici urbane bazate pe dovezi, precum și pentru furnizarea de soluții adaptate la provocările majore.
- Cunoașterea modului în care evoluează zonele urbane este fragmentată și experiențele de succes pot fi mai bine exploatate. Inițiativele luate în acest context vor fi în conformitate cu legislația UE relevantă privind protecția datelor, reutilizarea

¹⁰ Agenda urbană pentru UE „Pactul Amsterdam”

informațiilor din sectorul public și promovarea bazelor de date mari, conectate și deschise.

3.3.3. Inițiativa Acțiuni urbane inovatoare (UIA)

65. UIA vizează identificarea și testarea de noi soluții care abordează problemele legate de dezvoltarea urbană durabilă și care sunt relevante la nivelul Uniunii. Principalul obiectiv este furnizarea către autoritățile urbane din întreaga Europă a spațiului și a resurselor necesare în vederea testării de noi idei îndrăznețe și nedemonstrate, care abordează provocări interconectate și experimentează modul în care acestea răspund complexității vieții reale.

66. Inițiativa finanțează proiecte care sunt:

- *Inovatoare*
 - îndrăznețe, creative, care propun acțiuni care nu au fost implementate niciodată în Europa
 - demonstrează că ideea este experimentală și nu face parte din activitățile normale ale beneficiarului
- *Participative*
 - implică factori cheie care vor aduce expertiză și cunoștințe proiectului, atât în timpul proiectării, cât și în faza de implementare
- *De bună calitate*
 - ambițiile definite sunt realiste, activitățile sunt coerente și managementul este eficient
 - planul de lucru este conectat logic, bugetul este coerent și proporțional, iar aranjamentele de management sunt eficiente
- *Măsurabile*
 - descrie schimbarea care va fi obținută în situația la nivel local dacă proiectul are succes
 - modalitatea de măsurare a schimbării
 - definirea clară a rezultatelor care pot fi măsurate și cuantificate
- *Transferabile*
 - abordează o provocare urbană care poate fi relevantă pentru alte autorități urbane din Europa
 - prezentarea lecțiilor învățate de pe urma experimentului și diseminarea cu un public cât mai larg de factori de decizie și practicieni

67. Proiectele finanțate prin Inițiativa UIA acoperă următoarele domenii:

- Calitatea aerului
- Economie circulară
- Adaptare climatică
- Tranziția energetică
- Locuire
- Integrarea migrantilor și refugiaților
- Locuri de muncă și abilități în economia locală
- Mobilitate urbană
- Sărăcie urbană
- Securitate urbană
- Utilizarea sustenabilă a terenului
- Tranziție digitală
- Schimbări demografice
- Cultură și moștenire culturală

3.3.4. Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027)

68. Inițiativa este un nou instrument care furnizează sprijin pentru orașe, urmărind să consolideze abordările integrate și participative pentru dezvoltarea urbană sustenabilă și să acorde o legătură mai puternică cu politicile și investițiile politicii de coeziune a UE. Inițiativa urbană europeană constă în următoarele trei linii de acțiune, legate de dezvoltarea urbană durabilă:

a) sprijin pentru consolidarea capacităților

- Îmbunătățirea capacităților orașelor în conceperea politicilor și practicilor urbane durabile într-un mod integrat și participativ
- Îmbunătățirea proiectării și implementării strategiilor și planurilor de acțiune urbane durabile în orașe
 - crearea de rețele de cooperare ale orașelor (planificarea acțiunilor, implementare, transfer)
 - sprijin dedicat orașelor prin seminarii / ateliere de lucru specifice țării
 - rețele de implementare și investiții în transferabilitatea soluțiilor inovatoare cu participarea orașelor de dezvoltare urbană durabilă și a autorităților de management
 - schimburi de tip *peer-to-peer*
 - soluții de tip e-learning și de tip învățare activă
 - inițiative pilot privind guvernanta
 - suport metodologic privind rețelele de consolidare a capacității
 - sprijin direcționat de către experți (grup de experți) implementat prin rețele
 - *benchmarking* pentru dezvoltare integrată

b) sprijin pentru acțiunile inovatoare

- Dezvoltarea de soluții inovatoare transferabile și scalabile la provocările urbane
 - Experimentare: proiecte de investiții ca dovadă a conceptului
 - Valorificare: completarea registrului de condiții pentru extinderea și transferul cu succes a proiectelor din cadrul acțiunilor urbane inovatoare
 - Adaptare: confruntarea și combinarea dovezilor din alte programe și inițiative UE

c) sprijin pentru cunoaștere, elaborarea de politici și comunicare

- Dezvoltarea bazei de cunoștințe în sprijinul unei mai bune proiectări, implementări și integrări a politicilor urbane
- Asigurarea accesului mai facil la cunoștințe tematice și împărtășirea cunoștințelor de dezvoltare urbană sustenabilă
 - extragerea datelor și clasificarea urbană
 - screening-ul evaluării de impact și a studiilor de evaluare
 - coordonarea și eficientizarea cercetărilor urbane
 - schimbul de informații și cunoștințe
 - crearea punctelor de contact naționale pentru Inițiativa urbană europeană
 - comunicarea și diseminarea informațiilor la nivelul UE
 - asigurarea legăturii dintre inovație, consolidarea capacităților și elaborarea de politici
 - asigurarea secretariatului Agendei urbane pentru UE și acțiuni interguvernamentale (dacă sunt solicitate de statele membre)

Această inițiativă poate sprijini, la cererea unuia sau a mai multor state membre, *cooperarea interguvernamentală* cu privire la aspecte legate de dezvoltarea urbană.

3.3.5. Programul URBACT (2021-2027)

69. URBACT este un program dedicat cooperării urbane interregionale, singurul program de cooperare teritorială europeană care lucrează exclusiv pentru orașe în domeniul dezvoltării urbane participative integrate. Se va adresa în continuare tuturor orașelor din Europa, lucrând îndeaproape cu practicieni, factori de decizie și actorii interesați de la nivel local.

70. Viitorul program propune două obiective complementare, care se bazează pe elementele de program care se sprijină reciproc: consolidarea capacității, schimbul de experiență, învățarea și colectarea cunoștințelor.

1. Consolidarea capacității orașelor din Europa privind dezvoltarea urbană integrată și participativă

- identificarea nevoilor în schimbarea ale orașelor, pe fundalul schimbărilor care afectează zonele urbane din Europa
- completarea rețelelor de succes pe termen lung prin activități de colaborare pe termen scurt
- furnizarea unei oferte mai flexibile de consolidare a capacității, pentru a răspunde nevoilor orașelor

- extinderea activităților de succes privind consolidarea capacității și acoperirea unei arii mai largi în Europa
 - țintirea specifică a orașelor cu capacități mai reduse
 - diversificarea ofertei pentru a răspunde nevoilor anumitor actori urbani relevanți
 - întărirea complementarităților între activitățile de consolidare a capacității de la nivelul UE și de nivel național
2. *Aducerea cunoștințelor și know-how-ului de la temelie pentru a sprijini orașele și pentru a ajuta la informarea Agendei Urbane pentru Europa și oricărei viitoare platforme de politici urbane pe mai multe nivele*
- îmbunătățirea îmbinării cunoștințelor și know-how-ului care provin de la orașele implicate în URBACT cu cerințele generate de politici
 - colectarea și transferul mai flexibil al cunoștințelor, ca răspuns la provocările și dezbaterile urbane de la nivelul UE
 - sprijinirea Agendei Urbane pentru Europa și acțiunile pe mai multe nivele pe teme urbane
 - identificarea celor mai eficiente instrumente actuale și viitoare pentru dezvoltarea unei platforme de cunoaștere pentru orașele de la nivelul întregii UE

3.4. Cadrul strategic european în domeniul transporturilor și comunicațiilor

3.4.1. Inițiativa Conectarea Europei (2014-2020)

71. ICE are scopul de a accelera investițiile pe termen lung în drumuri, căi ferate, rețele energetice, conducte și rețele de mare viteză în bandă largă. Inițiativa Conectarea Europei propune trei obiective pentru perioada 2014-2020:

1. *Ameliorarea legăturilor de transport*
 - investiții în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri și călători, în special între vestul și estul Europei. Investițiile se vor axa pe moduri de transport ecologice și durabile
2. *Conectarea rețelelor energetice*
 - realizarea de conexiuni între țările UE, care să faciliteze furnizarea energiei - atât a celei tradiționale, cât și a energiei provenind din surse regenerabile
3. *Sprijinirea rețelelor digitale de mare viteză*
 - crearea de rețele în bandă largă și furnizarea de servicii digitale paneuropene
 - se vor acorda subvenții pentru crearea infrastructurii necesare în vederea introducerii serviciilor de identificare digitală, precum și a serviciilor electronice în domeniul achizițiilor publice, sănătății, justiției și operațiunilor vamale

- banii vor fi utilizați pentru a asigura conectarea și interoperabilitatea serviciilor naționale

3.4.2. Mecanismul pentru Interconectarea Europei (2021-2027)

MIE are drept obiectiv general să dezvolte și să modernizeze rețelele transeuropene în domeniul transporturilor, al energiei și în domeniul digital și de a facilita cooperarea transfrontalieră în domeniul energiei din surse regenerabile. MIE ia în considerare angajamentele de decarbonizare pe termen lung și pune accent pe sinergiile dintre sectoare, având următoarele obiective specifice:

- *În sectorul transporturilor*
 - Să contribuie la dezvoltarea proiectelor de interes comun referitoare la rețele și infrastructuri eficiente și interconectate pentru o mobilitate inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, în condiții de siguranță și securitate.
 - Să adapteze rețelele TEN-T la nevoile în materie de mobilitate militară.
- *În sectorul energetic*
 - Să contribuie la dezvoltarea de proiecte de interes comun referitoare la o mai bună integrare a pieței interne a energiei, la interoperabilitatea rețelelor transfrontaliere și trans-sectoriale, la facilitarea decarbonizării și securitatea aprovizionării, precum și la facilitarea cooperării transfrontaliere în domeniul energiei din surse regenerabile.
- *În sectorul digital*
 - Să contribuie la instalarea unor rețele digitale de foarte mare capacitate și a sistemelor 5G, la sporirea rezilienței și a capacității rețelelor digitale centrale pe teritoriul UE, corelându-le cu teritoriile învecinate, precum și la digitalizarea rețelelor de transport și energie.

72. De asemenea, prezintă 40 de inițiative concrete privind infrastructura și serviciile de transport de implementat în următorul deceniu. Inițiativele sunt corelate cu următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

3.4.3. CARTA ALBĂ Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor (2011)

73. Carta albă are trei obiective majore:

- Un sistem de mobilitate eficient și integrat

- Inovând pentru viitor: tehnologii și comportamente
- Infrastructuri moderne și o finanțare inteligentă.

3.4.4. EUROPA ÎN MIȘCARE. Mobilitate durabilă pentru Europa: sigură, conectată și curată

74. Pătrunderea pe piață a unor vehicule tot mai automatizate și mai conectate reprezintă următoarea frontieră în sectorul transporturilor și factorul care va revoluționa modul în care cetățenii vor beneficia de mobilitate în viitor. Vehiculele automatizate și sistemele de conectivitate avansate vor face ca vehiculele să devină mai sigure, mai ușor de utilizat în comun și mai accesibile pentru toți cetățenii, inclusiv pentru cei care în prezent ar putea fi privați de serviciile de mobilitate, cum ar fi persoanele în vârstă și persoanele cu handicap.

75. Cele trei dimensiuni ale pachetului Europa în mișcare:

1. Mobilitatea sigură: acordarea de prioritate siguranței

- acordarea unei atenții speciale participanților la trafic vulnerabili (bicicliști, pietoni)
- exploatarea mai bună a sinergiilor dintre măsurile privind siguranța și cele privind durabilitatea (încurajarea utilizării modurilor de transport cu emisii zero - creșterea siguranței mediului pentru pietoni și cicliști)
- îmbunătățirea accesului la mobilitate pentru toți membrii societății (persoane cu handicap, persoane în vârstă)
- transformarea standardelor UE de siguranță a vehiculelor pentru a include cele mai recente elemente de siguranță (optimizarea construcției vehiculelor)
- îmbunătățirea gestionării siguranței infrastructurii rutiere (îmbunătățirea infrastructurii rutiere și reducerea vitezei)
- implementarea legislației privind sistemul „eCall”

2. Mobilitatea conectată și automatizată: construirea drumului către următoarea frontieră

- strategie pentru introducerea vehiculelor conectate și automatizate în Europa
- trei obiective strategice interconectate:
 - dezvoltarea tehnologiilor și a infrastructurii esențiale în vederea consolidării competitivității UE
 - asigurarea introducerii în condiții de siguranță și de securitate a conducerii conectate și automatizate a autovehiculelor
 - abordarea efectelor socioeconomice ale mobilității autonome
- accelerarea introducerii de servicii pentru sisteme de transport inteligente cooperative
- instituirea unui mediu digital pentru schimbul de informații în sectorul transporturilor (operatori de transport și autorități)

3. *Mobilitatea curată: combaterea schimbărilor climatice, menținând totodată competitivitatea industriei UE*

- crearea unui "ecosistem" competitiv pentru baterii în Europa - Plan strategic de acțiune - se acordă o atenție specială producției durabile a bateriilor de-a lungul întregului lanț valoric, începând cu extracția și prelucrarea materiilor prime, trecând prin faza de proiectare și de fabricare a celulelor de baterii și a grupurilor de baterii și încheind cu utilizarea primară, secundară, reciclarea și eliminarea acestora
- finalizarea cadrului legislativ al UE privind emisiile de CO₂ generate de transportul rutier
- nouă metodologie de comparare a preșurilor combustibililor pentru consumatori - diversificarea surselor de energie din sectorul transporturilor și reducerea emisiilor de CO₂ și de alți poluanți
- îmbunătățirea etichetării pneurilor - promovarea pneurilor eficiente din punct de vedere al consumului de combustibil și sigure, cu zgomot exterior de rulare redus, pentru a asigura economiile de combustibil, precum și siguranța transportului rutier
- cerințe de proiectare pentru camioane (masă, dimensiune, performanță aerodinamică) în vederea reducerii emisiilor de CO₂ și a îmbunătățirii siguranței
- revizuirea cadrului pentru impozitarea energiei în vederea promovării electromobilității
- raționalizarea punerii în aplicare a rețelei centrale transeuropene de transport în vederea realizării mobilității cu emisii scăzute de dioxid de carbon

3.4.5. Document de lucru: Cadrul UE pentru 2021-2030 privind politica de siguranță rutieră – Următorii pași spre "Viziune Zero"

76. Obiectivul pe termen lung al UE este de a se apropia de zero decese în transportul rutier până în 2050 și același lucru ar trebui să fie obținut și pentru vătămările grave. Țintele intermediare vizează reducerea numărului de decese rutiere cu 50% între 2020 și 2030, precum și reducerea numărului de vătămări grave cu 50% în aceeași perioadă. Principalele arii de intervenție pentru a face față celor mai mari provocări în materie de siguranță rutieră sunt:

- *Siguranța infrastructurii*
 - drumuri și acostamente sigure: drumuri bine proiectate și întreținute corespunzător, drumuri proiectate pe principiile sistemului de siguranță („forgiving roads” – drumuri indulgente),
 - cartografierea sistematică a riscurilor și clasificarea în funcție de siguranță,
 - niveluri mai ridicate de automatizare a vehiculelor,
 - specificații pentru performanța indicatoarelor și marcajelor rutiere, inclusiv plasarea, vizibilitatea și retro-reflectivitatea,
 - schimbul de experiență între practicieni privind metodele Sistemului de Siguranță,

- cercetare-inovare privind siguranța infrastructurii – tehnologii noi pentru monitorizarea condițiilor infrastructurii
- *Siguranța vehiculelor*
 - inovare în tehnologia vehiculelor: caracteristici pasive de siguranță (centuri, airbag-uri, rezistența generală la coliziune) și caracteristici active (sistem avansat de frânare de urgență, sistem inteligent de asistență pentru controlul vitezei, sisteme de control al stabilității vehiculelor, sistem de avertizare la trecerea involuntară peste liniile de separare a benzilor de circulație),
 - modernizarea flotei existente (în special autobuze și camioane) cu sisteme avansate de asistență a șoferilor,
 - lansarea unui proces pentru dezvoltarea unui cod de conduită pentru tranziția sigură la nivele superioare de automatizare,
 - asigurarea faptului că cerințele și procedurile de siguranță rutieră sunt luate în considerare (trafic mixt, interacțiunea cu alți participanți la trafic, transferul controlului, degradarea abilităților, coloane, navete etc.)
- *Utilizarea rutieră în condiții de siguranță*
 - îmbunătățirea și armonizarea legislației privind infracțiunile rutiere: viteza, trecerea pe roșu, nefolosirea centurilor de siguranță, conducerea sub influența alcoolului sau drogurilor;
 - educație și sensibilizare specifice – viteză sigură (limite de viteză), șofat în stare de sobrietate (limite de cantitate de alcool în sânge - alcool și droguri), prevenirea șofatului neatent (dispozitive mobile / telefoane inteligente, sisteme electronice integrate în vehicule);
 - utilizarea corectă a centurilor de siguranță și a dispozitivelor de protecție pentru copii, folosirea căștilor de protecție de către motocicliști, bicicliști
- *Răspunsul de urgență rapid și eficient*
 - tratamentul medical inițial oferit după accident (administrat la fața locului, în timpul transportului la un centru medical sau după),
 - transportul rapid către unitatea corectă, cu personal calificat,
 - reducerea timpului dintre accident și sosirea serviciilor medicale și instruirea sistematizată a echipelor de salvare și ambulanță,
 - facilitarea contactelor mai strânse între autoritățile de siguranță rutieră și sectorul sănătății pentru a evalua nevoile practice și de cercetare (ex. îmbunătățirea diagnosticului la fața locului,
 - sisteme de comunicare și standarde pentru serviciile de urgență,
 - dezvoltarea procedurilor de salvare, asigurarea concordanței între răni și personalul calificat și dotările medicale corespunzătoare,
 - transportul mai rapid al persoanelor rănite la unitățile de urgență sau a îngrijirilor medicale la locul accidentului)

Aspectele orizontale cruciale pentru toate aceste teme sunt punerea în aplicare și instruirea. În cadrul documentului de lucru a fost elaborat și un Plan de acțiune privind siguranța rutieră.

77. În contextul Rețelelor TEN-T, Agenția Executivă pentru Dezvoltarea Rețelelor Transeuropene de Transport monitorizează pregătirea și implementarea proiectelor aferente celor 30 de axe prioritare definite în decizia nr. 884/2004/EC. Noua politică a UE privind infrastructura de transport după 2013 și-a propus ca obiectiv transformarea amalgamului de drumuri, căi ferate, căi navigabile interioare, aeroporturi, porturi interioare și maritime și terminale feroviare / rutiere europene într-o rețea integrată care să cuprindă toate statele membre. S-a creat o structură pe două niveluri pentru rutele de transport din UE:

- *o rețea globală* – care asigură legături efective între toate regiunile UE – proiectele din rețeaua globală ar trebui să se finalizeze până la sfârșitul anului 2050;
- *o rețea centrală* – compusă din cele mai importante elemente din punct de vedere strategic ale rețelei globale – proiectele din această rețea ar trebui să îndeplinească criteriile TEN-T până la sfârșitul anului 2030.

78. S-au introdus 9 coridoare de implementare pentru rețeaua centrală. Fiecare coridor include cel puțin trei moduri de transport, trei state membre și două secțiuni transfrontaliere: Atlantic, Baltic – Adriatic, Mediteranean, Marea Nordului – Marea Baltică, Marea Nordului – Mediterana, Orient/Est-mediteranean (aliniere Kolin-Pardubice-Brno-Wien/Bratislava-Budapest-Arad-Timișoara-Craiova-Calafat (feroviar) -Vidin-Sofia), Rin – Alpin, Rin – Dunăre (tronson Dunăre (Kehlheim – Constanța/Midia/Sulina) și bazinele hidrografice aferente Sava și Tisa (căi navigabile interioare), legătură lipsă Arad-Craiova, București-Constanța (feroviar)), Scandinav - Mediterana. Proiectele din cadrul coridorului Rin-Dunăre sunt:

- Proiect pilot pentru ERTMS (European Rail Traffic Management and System) nivel 2 – studiu
 - transport feroviar
 - porțiunea Brazi – Buftea din secțiunea feroviară Brașov – București
- Reabilitarea podurilor feroviare care traversează Dunărea la km 152+149 și km 165+817 pe calea ferată București – Constanța
 - transport feroviar
 - secțiunea București – Constanța
- Construcții noi de infrastructură: Canalul Dunăre – București – Sistemizarea râurilor Argeș și Dâmbovița pentru navigație și alte utilizări
 - transport pe căi navigabile interioare

- râurile Argeș și Dâmbovița
- Modernizare TransRegio pe coridorul central TEN-T Craiova – București
 - transport rutier
 - secțiunea Craiova – București
- Reabilitarea a 127,097 km din DN6 (de la km 90+190 la km 222+182); reabilitarea a 17 poduri, 6 opriri pe termen lung
 - transport rutier ○ zona Alexandria-Craiova, parte din secțiunea Craiova – București

79. Rețeaua transeuropeană pentru energie (TEN-E) urmărește conectarea infrastructurii energetice a țărilor UE. Au fost identificate nouă coridoare prioritare și trei arii tematice prioritare. Coridoarele prioritare necesită o dezvoltare urgentă a infrastructurii de electricitate, gaze sau petrol. Ariile tematice prioritare sunt: implementarea rețelelor inteligente, autostrăzi de electricitate și o rețea transfrontalieră de dioxid de carbon.

- *Coridoarele de electricitate*
 - Gridul offshore din Marea Nordului (NSOG),
 - Interconectări de electricitate nord-sud în Europa de Vest (NSI West Electricity),
 - *Interconectări de electricitate nord-sud în Europa Centrală, de Est și Sud-Est (NSI East Electricity),*
 - Planul de interconectare a pieței Baltice a energiei electrice (BEMIP Electricity)
- *Coridoare de gaze*
 - Interconectări de gaze nord-sud în Europa de Vest (NSI West Gas),
 - *Interconectări de gaze nord-sud în Europa Centrală, de Est și Sud-Est (NSI East Gas),*
 - *Coridorul de gaze de Sud (SGC),* ○ Planul de interconectare a pieței Baltice a energiei în sectorul gazelor (BEMIP Gas).
- *Coridorul petrolier* ○ Conexiunile de aprovizionare cu petrol în Europa Centrală, de Est (OSC).
- *Aria tematică implementarea rețelelor inteligente* ○ extinderea rețelelor inteligente pentru a ajuta la integrarea energiei regenerabile și a permite consumatorilor să își regleze mai bine consumul de energie
- *Aria tematică autostrăzi de electricitate* ○ construcția de rețele mari care permit transportul energiei electrice pe distanțe lungi de-a lungul Europei

- *Aria tematică rețea transfrontalieră de dioxid de carbon* ○ dezvoltarea infrastructurii de transport pentru CO2 capturat.

80. Comisia a stabilit obiectivele societății gigabiților pentru a se asigura că principalele căi de transport terestre au acoperire 5G neîntreruptă până în 2025. Un prim pas include acțiuni pe tronsoanele transfrontaliere de experimentare pentru MCA (mobilitatea conectată și automatizată), iar în a doua etapă vizează acțiuni privind secțiunile mai ample în vederea implementării pe o scară mai largă a MCA de-a lungul coridoarelor. Coridoarele TEN-T sunt utilizate ca bază pentru acest scop, însă instalarea tehnologiei 5G nu e limitată la aceste coridoare. Pentru România sunt prevăzute:

- *Pentru coridorul Orient/Est – mediteraneean*: secțiunea mai extinsă Timișoara – Sofia – frontiera TR
- *Pentru coridorul Rin – Dunăre*: secțiune mai extinsă Frankfurt (M) – Passau – Viena – Budapest – București – Constanța

3.5. Cadrul strategic european în domeniul energiei, mediului și schimbărilor climatice

3.5.1. Politica UE în domeniul energiei până în 2020

81. Până în 2020, UE își propune să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20%, să crească ponderea de energie regenerabilă la cel puțin 20% din consum și să obțină economii de energie de 20% sau mai mult. Toate țările UE trebuie, de asemenea, să obțină o pondere de 10% în sectorul transporturilor. Această politică se bazează pe trei obiective fundamentale:

- *Durabilitate* - subliniază preocuparea UE pentru schimbările climatice prin reducerea emisiilor sale de gaze cu efect de seră (GES) la un nivel care să limiteze efectul de încălzire globală la doar 2°C în plus față de temperaturile din era pre-industrială.
- *Competitivitate* - vizează asigurarea implementării efective a pieței interne de energie.
- *Siguranța în alimentarea cu energie* - vizează reducerea vulnerabilității UE în privința importurilor de energie, a întreruperilor în alimentare, a posibilelor crize energetice și a nesiguranței privind alimentarea cu energie în viitor.

3.5.2. Politica UE în domeniul energiei până în 2030

82. Obiectivul este de a trimite un semnal puternic pe piață, încurajând investițiile private în conducte noi, rețele de electricitate și tehnologie cu emisii reduse de carbon. Țintele stabilite vizează să ajute UE să atingă un sistem energetic mai competitiv, mai sigur și mai durabil și să își îndeplinească obiectivul pe termen lung de reducere a gazelor cu efect de seră pentru 2050. Țintele stabilite pentru 2030 în cadrul politicii energetice sunt:

- *Gaze cu efect de seră* - o reducere de 40% a emisiilor de gaze cu efect de seră comparativ cu nivelurile din 1990;

- *Energii regenerabile* - cel puțin 32% consum de energie regenerabilă, cu o clauză de revizuire ascendentă pentru 2023;
- *Eficiență energetică* - o țintă indicativă pentru o îmbunătățire a eficienței energetice la nivelul UE de cel puțin 32,5%, continuând ținta de 20% pentru 2020;
- *Piața internă de energie* - sprijinirea finalizării pieței interne a energiei prin atingerea țintei de 10% de interconectare a energiei electrice până în 2020, în vederea atingerii a 15% până în 2030.

3.5.3. Politica UE în domeniul energiei până în 2050

83. Strategia pe termen lung urmărește să se asigure că tranziția sistemului energetic spre unul compatibil cu reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră este echitabilă din punct de vedere social și îmbunătățește competitivitatea economiei și industriei UE. Totodată, acest proces trebuie să asigure locuri de muncă de înaltă calitate și creștere durabilă în Europa, contribuind la abordarea altor provocări de mediu, precum calitatea aerului și pierderea biodiversității. Scopul acestei strategii pe termen lung nu este de a stabili ținte, ci de a crea o viziune și o direcție, planificarea acesteia și de a inspira, precum și de a permite părților interesate, cercetătorilor, antreprenorilor și cetățenilor deopotrivă să dezvolte industrii noi și inovative și locuri de muncă asociate acestora.

3.5.4. Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere energetic COM(2011) 571 final din 20.9.2011

84. Până în anul 2050, economia UE se dezvoltă într-un mod care să respecte constrângerile legate de resurse și în cadrul limitelor planetare, contribuind astfel la transformarea economică globală. Economia este competitivă, incluzivă și oferă un nivel de trai ridicat cu un impact asupra mediului mult mai scăzut. Toate resursele sunt gestionate sustenabil, de la materii prime la energie, apă, aer, terenuri și sol. Obiectivele privind schimbările climatice au fost atinse, iar biodiversitatea și serviciile ecosistemice pe care le sprijină au fost protejate, valorizate și restabilite în mod substanțial.

3.5.5. Energie 2020: O strategie pentru energie competitivă, sustenabilă și sigură COM(2011) 21 din 26.1.2011

85. Strategia Energie 2020 are mai multe obiective importante: realizarea unei Europe eficiente din punct de vedere energetic; construirea unei adevărate piețe integrate paneuropene de energie; sporirea puterilor consumatorilor și atingerea celui mai înalt nivel de siguranță și securitate; extinderea poziției de lider a Europei în domeniul tehnologiilor energetice și al inovării; consolidarea dimensiunii externe a pieței energetice a UE.

3.5.6 Politica UE în domeniul schimbărilor climatice

86. Această politică propune ca obiectiv pe termen lung (2050) reducerea emisiilor cu 80-95% comparativ cu nivelul din 1990. Transformarea Europei într-o economie eficientă din punct de vedere energetic și cu emisii scăzute de carbon va duce și la îmbunătățirea economiei, crearea de locuri de muncă și întărirea competitivității. Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice include măsuri precum: utilizarea unei cantități mai mici

de apă, adaptarea regulamentelor privind construcțiile, construcții împotriva inundațiilor, dezvoltarea unor culturi adaptate unor condiții de secetă.

87. Drumul către o economie neutră din punct de vedere climatic necesită acțiuni comune în șapte domenii strategice:

- Eficiență energetică
- Implementarea de surse regenerabile
- Mobilitate curată, sigură și conectată
- Industrie competitivă și economie circulară
- Infrastructură și interconectări
- Bio-economie și scurgeri naturale de carbon
- Captarea și stocarea carbonului pentru a face față emisiilor rămase

3.5.7. O strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice (2013)

88. Scopul general al strategiei UE privind adaptarea este de a contribui la o Europă mai rezistentă la schimbările climatice. Pe scurt, asta înseamnă creșterea gradului de pregătire și a capacității de a reacționa la impactul schimbărilor climatice la nivel local, regional și național și la nivelul UE dezvoltând o abordare coerentă și îmbunătățind coordonarea. Strategia de adaptare la schimbările climatice propune trei obiective:

- *Promovarea luării de măsuri de către statele membre*
 - aplicarea unor abordări comune și asigurarea unei coerențe depline între strategiile naționale de adaptare și planurile naționale de gestionare a riscurilor
 - acordarea de sprijin financiar prin intermediul programului LIFE, care include un subprogram dedicat schimbărilor climatice - se acordă prioritate proiectelor de adaptare emblematice care abordează aspecte cheie intersectoriale, transregionale și/sau transfrontaliere, proiectelor cu potențial demonstrativ și de transfer, abordărilor adaptării bazate pe infrastructura verde și pe ecosisteme, precum și proiectelor care vizează promovarea tehnologiilor inovatoare pentru adaptare (tehnologii hard și soft - materiale de construcție mai rezistente, sisteme de avertizare timpurie)
 - sprijinirea schimbului de bune practici între statele membre, regiuni, orașe și părți interesate
 - promovarea strategiilor de adaptare pentru mediul urban
 - domenii vulnerabile: gestionarea transfrontalieră a inundațiilor, gestionarea transfrontalieră a zonelor costiere, integrarea adaptării în amenajarea teritoriului în mediul urban, în amplasarea clădirilor și în gestionarea resurselor naturale, zonele montane și insulare, cu accent asupra sustenabilității și rezistenței sectoarelor agricol, forestier și turistic, gospodărirea sustenabilă a apelor, combaterea deșertificării și a incendiilor de pădure în zonele predispuse la secete

- *Luarea deciziilor în mai bună cunoștință de cauză* ○ programe de cercetare, strategii de adaptare naționale și regionale și evaluări ale vulnerabilității - completarea lacunelor de cunoștințe
 - principalele lacune sunt: informarea privind daunele și costurile și beneficiile adaptării, analizele la nivel regional și local și evaluările riscurilor, cadrele, modelele și instrumentele de sprijinire a procesului de luare a deciziilor și de evaluare a eficacității diverselor măsuri de adaptare, mijloacele de monitorizare și evaluare a eforturilor de adaptare depuse
 - stimularea inovării și sprijinirea utilizării pe piață a tehnologiilor inovatoare legate de adaptarea la schimbările climatice - programul Orizont 2020 - prioritatea provocări societale - investiții în cercetare la nivel de excelență și promovarea inovării
- *Promovarea adaptării în sectoarele vulnerabile cheie*
 - legislație privind integrarea adaptării în domeniul agriculturii și în cel forestier, în cel al amenajării spațiului maritim și al managementului integrat al zonelor costiere, în cel al energiei, în cel al prevenirii și gestionării riscurilor de dezastre, în cel al transporturilor, în cel al cercetării, în cel al sănătății și în cel al mediului
 - inițiative de politică în domenii precum speciile străine invazive, infrastructura verde, terenurile ca resursă, domeniul forestier, rețeaua Natura 2000

89. De asemenea, strategia propune opt acțiuni / măsuri:

- Încurajarea tuturor statelor membre să adopte strategii de adaptare
- Furnizarea de finanțare LIFE pentru sprijinirea consolidării capacităților și pentru accelerarea măsurilor de adaptare în Europa
- Introducerea adaptării în cadrul Convenției primarilor
- Completarea lacunelor de cunoștințe
- Dezvoltarea în continuare a Climate-ADAPT ca "ghișeu unic" pentru informațiile privind adaptarea în Europa
- Facilitarea imunizării la schimbările climatice a politicii agricole comune, a politicii de coeziune și a politicii comune în domeniul pescuitului
- Asigurarea unei infrastructuri mai rezistente - standarde sectoriale relevante în domeniile energiei, transporturilor și construcțiilor
- Promovarea asigurărilor și a altor produse financiare pentru decizii în materie de investiții și afaceri reziliente.

3.5.8. Programul LIFE (2014-2020)

90. Programul LIFE are patru obiective generale:

- să contribuie la tranziția către o economie eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice și să contribuie la protejarea și îmbunătățirea calității mediului și la oprirea și

inversarea tendinței de declin a biodiversității, inclusiv prin sprijinirea rețelei Natura 2000 și abordarea degradării ecosistemelor

- să îmbunătățească dezvoltarea, punerea în aplicare a politicii și legislației Uniunii în domeniul mediului și al climei, precum și să acționeze ca un catalizator și promotor al integrării obiectivelor de mediu și climatice în cadrul altor politici și în practica sectoarelor public și privat la nivelul Uniunii, inclusiv prin creșterea capacității acestor sectoare
- să susțină o guvernare mai bună în domeniul mediului și al climei la toate nivelurile, inclusiv o mai bună implicare a societății civile, a ONG-urilor și a actorilor locali
- să sprijine punerea în aplicare a celui de-al șaptelea program de acțiune pentru mediu.

91. Pentru atingerea acestor obiective sunt propuse două subprograme, cu domeniile prioritare aferente:

- *Subprogramul pentru mediu* ○ mediu și utilizarea eficientă a resurselor ○ natură și biodiversitate
○ guvernare și informare în domeniul mediului
- *Subprogramul pentru politici climatice* ○ atenuarea schimbărilor climatice ○ adaptarea la schimbările climatice ○ guvernare și informare în domeniul climei

92. Prin intermediul subvențiilor pentru acțiuni se pot finanța: proiecte-pilot, proiecte demonstrative, proiecte de bune practici, proiecte integrate, proiecte de asistență tehnică, proiecte de consolidare a capacității, proiecte pregătitoare, proiecte de informare, sensibilizare și diseminare, orice alt tip de proiecte necesare în vederea atingerii obiectivelor generale.

3.5.9. Programul pentru mediu și politici climatice LIFE (2021-2027)

93. Obiectivul general al programului este de a contribui la tranziția către o economie circulară curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice. Se are în vedere inclusiv prin tranziția către energia curată, precum și la protejarea și îmbunătățirea calității mediului și la oprirea și inversarea declinului biodiversității, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă. Programul are și trei obiective specifice:

- să dezvolte, să demonstreze și să promoveze tehnici și abordări inovatoare pentru realizarea obiectivelor legislației și ale politicilor Uniunii în domeniul mediului și al climei, inclusiv tranziția către energie curată, și să contribuie la aplicarea celor mai bune practici în ceea ce privește natura și biodiversitatea
- să sprijine elaborarea, punerea în aplicare, monitorizarea și asigurarea respectării legislației și a politicilor relevante ale Uniunii, inclusiv prin îmbunătățirea guvernării prin consolidarea capacităților actorilor din sectoarele public și privat și prin implicarea societății civile

- să catalizeze utilizarea pe scară largă a soluțiilor tehnice și de strategie politică eficiente pentru a pune în aplicare legislația și politicile relevante ale Uniunii prin replicarea rezultatelor, integrarea obiectivelor conexe în alte politici și în practicile sectoarelor public și privat, mobilizarea investițiilor și îmbunătățirea accesului la finanțare.

94. Programul este structurat pe două domenii și patru subprograme:

- *Domeniul mediu* ○ Subprogramul Natură și biodiversitate
○ Subprogramul Economia circulară și calitatea vieții
- *Domeniul politici climatice* ○ Subprogramul Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea ○ Subprogramul Tranziția către energia curată

95. Granturile pot finanța următoarele tipuri de acțiuni: proiecte strategice de protejare a naturii, proiecte strategice integrate, proiecte de asistență tehnică, proiecte de acțiune standard, alte acțiuni necesare în vederea atingerii obiectivului general, proiectele din cadrul subprogramului Natură și biodiversitate care vizează gestionarea, refacerea și monitorizarea siturilor Natura 2000.

3.5.10. Consolidarea capacităților de protecție civilă ale UE de a preveni, a se pregăti și de a răspunde la dezastre (Decizia UE 2019/420). Mecanismul de protecție civilă al Uniunii (Decizia 1313/2013/UE)

96. Principalul obiectiv al mecanismului este de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la orice fel de dezastre naturale și provocate de om în interiorul și în afara UE. Deși mecanismul se concentrează asupra protecției oamenilor, acesta vizează și mediul și bunurile, inclusiv patrimoniul cultural.

97. Obiectivele specifice ale mecanismului sunt:

- Atingerea unui nivel ridicat de protecție împotriva dezastrelor prin:
 - prevenirea sau reducerea efectelor potențiale ale acestora
 - promovarea unei culturi a prevenirii
 - îmbunătățirea cooperării între serviciile de protecție civilă și alte servicii relevante
- Îmbunătățirea pregătirii atât la nivelul național cât și la nivelul UE pentru a răspunde la dezastre
- Facilitarea unui răspuns rapid și eficient în caz de dezastre sau dezastre iminente, inclusiv pentru luarea de măsuri pentru atenuarea consecințelor imediate ale dezastrelor

- creșterea gradului de sensibilizare și pregătire a populației pentru dezastre
- intensificarea disponibilității și utilizarea cunoștințelor științifice în caz de dezastre
- intensificarea activităților de cooperare și coordonare la nivel transfrontalier și între țările UE predispuse la aceleași tipuri de dezastre

98. Mecanismul se concentrează în principal pe prevenirea dezastrelor, cu accent deosebit pe **evaluarea riscurilor și pe planificarea managementului riscurilor**.

99. Mecanismul impune:

- crearea unei **rețele de cunoaștere a protecției civile a Uniunii** – pentru a îmbunătăți formarea și schimbul de cunoștințe
- crearea unui **Centru de coordonare a răspunsului la situații de urgență** – pentru a îmbunătăți acțiunile de pregătire și răspuns la dezastre la nivelul UE

100. Decizia instituie **”rescEU”** – o **capacitate de răspuns suplimentară** pentru a oferi asistență în situațiile în care capacitățile globale existente la nivel național și capacităților alocate anterior de țările UE Rezerva europeană de protecție civilă sunt insuficiente pentru a asigura un răspuns eficient. Capacitățile rescEU sunt definite ținând cont de riscurile identificate și emergente și capacitățile și lacunele generale la nivelul UE, în special în domeniile: lupta aeriano-forestieră împotriva incendiilor, domeniul chimic, domeniul biologic, incidente radiologice și nucleare și servicii medicale de urgență.

3.5.11. Planul de acțiune privind cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre pentru perioada 2015-2030. O abordare bazată pe cunoașterea riscurilor de dezastre în toate politicile UE (Document de lucru al Comisiei SWD (2016) 205)

101. Cadrul Sendai este un instrument voluntar care oferă o nouă abordare globală a politicii și operațiunilor de gestionare a riscurilor de dezastre. Reprezintă o schimbare a abordării politice la nivel global, *de la gestionarea dezastrelor la gestionarea riscului de dezastre*: **obiectivul este de a preveni riscurile noi și de a reduce riscurile de dezastre existente, prin abordarea la nivelul întregii societăți și a tuturor riscurilor în domeniile politicii economice, sociale și de mediu, în vederea reducerii vulnerabilității și creșterii rezilienței.**

102. Cadrul Sendai propune patru priorități care ar trebui implementate de autoritățile naționale și locale, organizațiile regionale și internaționale și alte părți interesate:

- **Înțelegerea riscului de dezastre** – abordând, în principal, datele, evaluarea riscurilor și vulnerabilității, răspândirea de bune practici, crearea de cunoștințe și îmbunătățirea cercetării și educației
- **Consolidarea guvernancei riscului de dezastre pentru gestionarea riscurilor de dezastre** – este puternic legată de o serie de acțiuni ale UE existente privind protecția

civilă și ajutorul umanitar și există, de asemenea, legături cu managementul mediului și cooperarea transfrontalieră

- **Investiții în reducerea riscului de dezastre pentru reziliență** – există legături cu politicile privind dezvoltarea, ajutorul umanitar, coeziunea, mediul, schimbările climatice, cercetarea și inovarea, dezvoltarea rurală, și construcțiile și conține, de asemenea, câteva recomandări privind politica în domeniul sănătății, patrimoniul cultural și turismul
- **Îmbunătățirea pregătirii în caz de dezastru pentru un răspuns eficient și "reconstrucție mai temeinică"** – abordează problemele legate de politica de protecție civilă, ajutorul umanitar, protecția mediului și politicile de dezvoltare

103. O abordare bazată pe cunoașterea riscurilor ar putea consta din **patru domenii cheie** legate de cele patru priorități Sendai:

- **Domeniu cheie 1 – Construirea de cunoștințe despre riscuri în toate politicile UE**
 - promovarea colectării și schimbului de date de referință privind pierderile și daunele
 - utilizarea previziunilor, scenariilor și evaluărilor de risc pentru o mai bună pregătire față de riscurile existente, emergente și a noilor tipuri de riscuri
 - implicarea, în continuare, a comunității de cercetare pentru a aborda mai bine cunoștințele și lacunele tehnologice de gestionare a riscurilor de dezastre și încurajarea unei interfețe științifico-politice mai bune în luarea deciziilor
- **Domeniul cheie 2 – O abordare la nivelul întregii societăți în gestionarea riscului de dezastre**
 - explorarea potențialului măsurilor educaționale pentru reducerea riscurilor de dezastre
 - facilitarea schimbului de bune practici și a îmbunătățirilor în politica și operațiunile de gestionare a dezastrelor prin învățare reciprocă și revizuire de către experți
 - lucrul cu părțile interesate, inclusiv autoritățile locale, societatea civilă și comunitățile, pentru a dezvolta strategii specifice de conștientizare a riscurilor care să includă grupurile cele mai vulnerabile, precum copiii și tinerii, vârstnicii, persoanele cu dizabilități și persoanele indigene
 - cooperarea cu sectorul privat pentru a încuraja inovarea bazată pe afaceri în toate domeniile de gestionare a riscurilor de dezastre
 - consolidarea legăturilor între gestionarea riscurilor de dezastre, adaptarea la schimbările climatice și strategiile de biodiversitate
 - consolidarea legăturilor între gestionarea riscurilor de dezastre, adaptarea la schimbările climatice și politicile și inițiativele urbane

- sprijinirea dezvoltării unor strategii locale și naționale incluzive pentru reducerea riscurilor de dezastre, cu implicarea activă a actorilor locali – autorități, comunități și societatea civilă
- ajutarea organizațiilor regionale în sprijinirea autorităților naționale pentru punerea în aplicare a Cadrului Sendai, inclusiv dezvoltarea unor platforme naționale și regionale pentru reducerea riscului de dezastre
- **Domeniul cheie 3 – Promovarea investițiilor bazate pe cunoașterea riscurilor la nivelul UE**
 - promovarea investițiilor bazate pe cunoașterea riscurilor în toate instrumentele financiare externe ale UE, inclusiv în asistența pentru dezvoltare multilaterală și bilaterală
 - urmărirea investițiilor în reducerea riscurilor de dezastre în toate programele de asistență umanitară și de dezvoltare
 - promovarea investițiilor protejate împotriva riscurilor în UE, inclusiv în contextul Planului de Investiții pentru Europa
 - promovarea utilizării mecanismelor de finanțare a riscurilor de dezastre, de transfer și de asigurare a riscurilor, de partajare și de oprire a riscurilor
 - încurajarea și implementarea abordărilor bazate pe ecosisteme pentru reducerea riscului de dezastre
- **Domeniul cheie 4 – Sprijinirea dezvoltării unei abordări holistice de gestionare a riscurilor de dezastre**
 - dezvoltarea de bune practici privind integrarea patrimoniului cultural în strategiile naționale de reducere a riscului de dezastre, care vor fi elaborate de statele membre ale UE
 - îmbunătățirea pregătirii și a capacităților de reacție în caz de dezastre cu consecințe asupra sănătății și cooperarea între autoritățile de sănătate și alte părți interesate
 - facilitarea consolidării capacității autorităților și comunităților locale și naționale și a altor actori în gestionarea riscului de dezastre
 - sprijinirea dezvoltării și integrării mai bune a sistemelor transnaționale de detecție, de avertizare timpurie și alertă pentru o mai bună pregătire și răspuns mai rapid în caz de dezastre
 - integrarea obiectivului ”reconstrucție mai temeinică” în metodologiile, proiectele și standardele de evaluare pentru gestionarea riscurilor de dezastre și reziliență

3.6. Cadrul strategic european în domeniul economiei și antreprenoriatului

3.6.1. Programul InvestEU (2021-2027)

104. Obiectivul general al Programului este de a sprijini obiectivele politice ale Uniunii prin intermediul unor operațiuni de finanțare și de investiții care contribuie la: competitivitatea Uniunii, inclusiv inovarea și digitalizarea; durabilitatea și creșterea economiei Uniunii; reziliența socială și caracterul incluziv al Uniunii; integrarea piețelor de capital ale Uniunii și consolidarea pieței unice, inclusiv prin soluții care abordează fragmentarea piețelor de capital

ale Uniunii, prin diversificarea surselor de finanțare pentru întreprinderile din Uniune și prin promovarea finanțării durabile. Programul InvestEU are următoarele obiective specifice:

- Sprijinirea finanțării și a operațiunilor de investiții în infrastructură durabilă în domeniile transportului, energiei, conectivității digitale, aprovizionării și prelucrării materiilor prime, spațiului, oceanelor și apei, deșeurilor, naturii și al altor infrastructuri de mediu, echipamentelor, bunurilor mobile și implementării tehnologiilor inovatoare care contribuie la îndeplinirea obiectivelor de mediu sau de sustenabilitate socială ale Uniunii sau la ambele obiective, ori care respectă standardele de mediu sau de sustenabilitate socială ale Uniunii
- Sprijinirea finanțării și operațiunilor de investiții în domeniile cercetării, inovării și digitalizării
- Sporirea accesului la finanțare și a disponibilității fondurilor pentru IMM-uri și, în cazuri justificate în mod corespunzător, pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie
- Sporirea accesului la și a disponibilității microfinanțării și a finanțării întreprinderilor sociale, sprijinirea finanțării și a operațiunilor de investiții legate de investițiile și competențele sociale și dezvoltarea și consolidarea piețelor de investiții sociale: microfinanțare, finanțarea întreprinderilor sociale și economie socială, competențe, educație, formare și servicii conexe, infrastructura socială (inclusiv locuințe sociale și studențești, inovare socială, asistență medicală și îngrijire pe termen lung, incluziune și accesibilitate, activități culturale cu obiectiv social, integrarea persoanelor vulnerabile, inclusiv a resortisanților țărilor terțe.

3.6.2. Politica UE în domeniul IMM-urilor

105. Pentru următoarea perioadă în cadrul Politicii UE în domeniul IMM-urilor Comisia Europeană va derula noi inițiative care vizează șapte obiective strategice:

1. *Să permită IMM-urilor să lucreze într-un mediu juridic și administrativ modern*
 - regulile trebuie să fie suficient de flexibile să permită inovația, noi modele de afaceri și transformarea digitală
 - legislația trebuie să evite ca IMM-urile să suporte sarcini administrative disproporționate
2. *Să realizeze o piață unică prietenoasă cu IMM-urile*
 - îmbunătățirea accesului IMM-urilor la informații despre piețe și reglementări
 - să simplifice procedurile administrative necesare pentru operarea transfrontalieră
 - combaterea barierelor datorate implementării proaste și neaplicării legislației pieței unice
 - asigurarea faptului că activitatea legislativă națională nu generează noi bariere în calea comerțului

- adoptarea unor reguli UE care reflectă realitățile unei noi generații de produse în care bunurile, serviciile și tehnologiile digitale funcționează împreună
3. *Să ajute IMM-urile să se internaționalizeze în afara UE*
 - viitoarele acorduri de comerț liber ar trebui să includă un capitol pentru IMM-uri
 - strategia UE de acces la piețe ar trebui să se concentreze pe IMM-uri
 - îmbunătățirea serviciilor UE în domeniul internaționalizării IMM-urilor
 4. *Să sprijine IMM-urile în transformarea lor digitală*
 - coordonarea inițiativelor naționale de digitalizare
 - dezvoltarea unui program de digitalizare a Europei
 - întărirea securității cibernetice, stabilirea unor standarde comune pentru infrastructura digitală și creșterea investițiilor în instruirea personalului
 5. *Să sprijine IMM-urile în eforturile lor de inovare*
 - întărirea ecosistemelor de cercetare și inovare
 - crearea unui cadru pentru o piață UE prietenoasă cu inovarea, în care guvernele să acționeze drept clienți care lansează produsele și sistemele inovatoare legate de tranziția energetică, economia circulară etc.
 6. *Să îmbunătățească accesul IMM-urilor la finanțare*
 - îmbunătățirea piețelor de capital și a cadrului de reglementare pentru finanțarea IMM-urilor
 - UE ar trebui să încurajeze dezvoltarea de surse alternative de finanțare
 - băncile ar trebui să ia în considerare și elemente calitative atunci când evaluează cererile de creditare pentru IMM-uri
 7. *Să îmbunătățească accesul IMM-urilor la competențe, talente și consultanță externă*
 - îmbunătățirea accesului IMM-urilor la o forță de muncă calificată
 - asigurarea accesului antreprenorilor la instrumente care ajută la dezvoltarea abilităților lor pentru asumarea responsabilităților lor sociale
 - reforma pieței muncii

3.6.3. Inițiativa Small Business Act

106. SBA este cadrul general pentru politica UE privind întreprinderile mici și mijlocii și urmărește să îmbunătățească abordarea antreprenoriatului în Europa, la nivel general. Mai concret, aceasta include simplificarea mediului de reglementare și de politică pentru IMM-uri și înlăturarea barierele rămase în calea dezvoltării acestora. Principalele priorități ale SBA sunt:

- promovarea antreprenoriatului;
- sarcină administrativă mai redusă;
- acces la finanțare;
- acces la piețe și internaționalizare.

107. SBA pune bazele următoarelor 10 principii:

- Crearea unui mediu în care antreprenorii și întreprinderile familiale să poată prospera și unde spiritul antreprenorial este recompensat;
- Asigurarea posibilității pentru antreprenorii cinstiți care au dat faliment de a beneficia în mod rapid de o a doua șansă;
- Definirea regulilor după principiul „Gândiți mai întâi la scară mică”;
- Asigurarea reactivității administrațiilor la nevoile IMM-urilor;
- Adaptarea instrumentelor puterilor publice la nevoile IMM-urilor: facilitarea participării IMM-urilor la achizițiile publice și exploatarea mai judicioasă a posibilităților oferite IMM-urilor de a beneficia de ajutoare de stat;
- Facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare și punerea în aplicare a unui cadru juridic și comercial care să favorizeze punctualitatea plăților cu ocazia tranzacțiilor comerciale;
- Sprijinirea IMM-urilor pentru a beneficia mai mult de oportunitățile oferite de piața unică;
- Promovarea ameliorării competențelor în interiorul IMM-urilor și a tuturor formelor de inovație;
- Ajutarea IMM-urilor să transforme provocările în materie de mediu în oportunități;
- Încurajarea și sprijinirea IMM-urilor pentru a profita de creșterea piețelor.

3.6.4. COSME (2014-2020)

108. COSME este un program pentru acțiunile Uniunii destinate îmbunătățirii competitivității întreprinderilor, cu accent special pe întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri). COSME pune în aplicare inițiativa în favoare întreprinderilor mici (SBA) și contribuie la următoarele obiective generale:

- consolidarea competitivității și a durabilității întreprinderilor din Uniune, în special a IMM-urilor;
- încurajarea unei culturi antreprenoriale și promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor.

109. COSME sprijină IMM-urile în următoarele domenii:

- *Facilitarea accesului la finanțare*
 - mobilizarea de împrumuturi și investiții de capital în favoarea IMM-urilor prin intermediul mecanismului de garantare a împrumuturilor și mecanismului de capitaluri proprii pentru creștere
 - sprijinirea IMM-urilor în toate fazele ciclului lor de viață: creare, expansiune sau transfer

- *Sprijinirea internaționalizării și a accesului la piețe*
 - finanțează Rețeaua întreprinderilor europene, care ajută IMM-urile să își găsească parteneri de afaceri și parteneri tehnologici, să aibă o mai bună înțelegere a legislației și să obțină finanțare din partea UE
 - finanțează instrumente web concepute special pentru dezvoltarea întreprinderilor (portalul "Europa ta" pentru întreprinderi, Portalul privind internaționalizarea IMM-urilor)
 - finanțează servicii de asistență pentru IMM-uri privind drepturile de proprietate intelectuală din MEERCOSUR, ASEAN și China
 - acordă sprijin financiar Centrului de cooperare industrială UE-Japonia
- *Crearea unui mediu favorabil competitivității*
 - susținerea acțiunilor de îmbunătățire a condițiilor-cadru în care își desfășoară activitatea întreprinderile, prin reducerea sarcinilor administrative și de reglementare nejustificate
 - sprijină dezvoltarea unor industrii competitive, cu potențial de piață, ajutând IMM-urile să adopte noi modele de afaceri și să se integreze în noi lanțuri de valori
 - promovează dezvoltarea de clustere de nivel mondial în UE, încurajând excelența și internaționalizarea acestora, cu accent pe cooperarea trans-sectorială
- *Promovarea culturii antreprenoriale*
 - susține punerea în aplicare a planului de acțiune Antreprenoriat 2020
 - se axează în special pe antreprenoriatul digital.

3.6.5. Planul de acțiune Antreprenoriat 2020. Relansarea spiritului antreprenorial în Europa

110. Planul este un proiect de acțiuni comune decisive destinate stimulării potențialului antreprenorial al Europei, înlăturării barierelor existente și revoluționării culturii antreprenoriale în Europa. Vizează acțiuni coordonate întreprinse de toate administrațiile la nivel european, național și regional. Scopul planului este de a facilita crearea de noi întreprinderi și a unui mediu mult mai stimulant pentru prosperitatea și creșterea antreprenorilor. Planul propune trei domenii de intervenție imediată:

- *Învățământul și formarea antreprenorială pentru sprijinirea creșterii și a creării de întreprinderi*
 - sporirea numărului și calității studiilor antreprenoriale
 - învățământ superior pentru domeniul antreprenorial
- *Crearea unui mediu în care întreprinzătorii pot prospera și crește*
 - îmbunătățirea accesului la finanțare
 - sprijinirea noilor întreprinderi în faze esențiale ale ciclului de viață și sprijinirea creșterii acestora

- lansarea unor noi oportunități de afaceri în era digitală ○ facilitarea transferului întreprinderilor
- transformarea eșecului în succes: a doua șansă pentru falimentari onești
- sarcina de reglementare: norme mai clare și mai simple
- *Modele de urmat și implicarea unor grupuri specifice*
 - noi percepții: antreprenori ca modele
 - noi orizonturi: implicarea femeilor, persoanelor în vârstă, migrantilor, șomerilor, tinerilor.

3.6.6. Programul privind piața unică

111. Programul este menit să capaciteze și să protejeze consumatorii și să permită unui număr mai mare de IMM-uri europene să profite pe deplin de o piață unică care funcționează bine. Noul program privind piața unică va sprijini:

- *Protejarea și capacitatea consumatorilor* ○ va garanta aplicarea drepturilor consumatorului, va asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și de siguranță a produselor și ca ajută consumatorii în cazul în care se confruntă cu probleme
- *Competitivitatea întreprinderilor, în special a IMM-urilor* ○ consolidarea sprijinului acordat întreprinderilor mici, astfel încât să își intensifice și să își extindă activitățile dincolo de frontiere
- *Un nivel ridicat al sănătății umane, a animalelor și a plantelor* ○ sprijinirea producției de alimente sigure, prevenirea și eradicarea bolilor animalelor și a organismelor dăunătoare plantelor și îmbunătățirea bunăstării animalelor
 - promovarea accesului la piață pentru producătorii de alimente din UE, contribuția la exporturile către țări terțe și sprijinirea industriei agroalimentare, ca sector de vârf al economiei UE
- *Aplicarea eficientă a legislației și standarde de primă clasă* ○ consolidarea cooperării dintre statele membre și Comisie pentru ca normele UE să fie implementate și aplicate în mod corespunzător
 - sprijin pentru elaborarea unor standarde actualizate și orientate către viitor
- *Concurență loială în era digitală* ○ va ajuta Comisia să își consolideze și mai mult instrumentele și expertiza în domeniul informatic, pe care le utilizează pentru a aplica cu eficacitate normele în materie de concurență în contextul economiei digitale
- *Statistici europene de înaltă calitate* ○ va acorda finanțare institutelor naționale de statistică pentru elaborarea și difuzarea de statistici europene.

3.6.7. Investițiile într-o industrie inteligentă, inovatoare și durabilă. O strategie reînnoită privind politica industrială a UE

112. Această strategie permite întreprinderilor să creeze locuri de muncă și creștere economică. Totodată, apără regiunile și lucrătorii cei mai afectați de mutațiile industriale și care consolidează și protejează rolul de lider, competitivitatea și avansul tehnologic ale Europei. Prioritățile strategiei în domeniul politicii industriale sunt:

- *Consolidarea industriei europene* ○ să creeze de locuri de muncă și creștere economică prin intermediul inovării și al investițiilor
- *Piață unică mai profundă și mai echitabilă: capacitatea cetățenilor și a întreprinderilor*
 - să faciliteze integrarea întreprinderilor UE în lanțurile valorice europene și globale și să acționeze ca un motor al competitivității industriale
 - să ajute industria, cetățenii și comunitățile locale să se adapteze la schimbările sociale, economice și de mediu
 - asigurarea rezilienței prin învățare pe tot parcursul vieții, oferirea de șanse egale și acces echitabil la educație, formare și competențe tehnologice
- *Modernizarea industriei pentru era digitală* ○ stimularea asimilării tehnologiilor inteligente pe tot parcursul lanțurilor valorice industriale și promovarea creșterii întreprinderilor
 - desfășurarea de centre de inovare digitală și de alte centre tehnologice ○ digitalizarea la scară mai largă a industriei și modernizarea serviciilor publice, inclusiv prin acțiuni privind standardizarea în domeniul TIC, administrație publică, conectivitate de mare viteză (inclusiv 5G) și internetul obiectelor
- *Valorificarea poziției de lider a Europei într-o economie circulară și cu emisii scăzute de dioxid de carbon*
 - transformarea către modele de afaceri mai durabile și mai eficiente din punctul de vedere al resurselor
 - o strategie privind trecerea la o economie circulară a materialelor plastice, o dezvoltare mai puternică a bioeconomiei
- *Investițiile în industriile viitorului* ○ investiții în infrastructură și în noile tehnologii
 - să stimuleze mai mult capitalul de investiții, să faciliteze utilizarea inovațiilor promițătoare și să ofere un mediu favorabil pentru dezvoltarea IMM-urilor dinamice
- *Promovarea inovării industriale pe teren* ○ transformarea cercetării în inovații revoluționare și crearea unor piețe noi care să genereze locuri de muncă și creștere economică
 - accelerarea și îmbunătățirea adoptării tehnologiilor în special în rândul IMM-urilor și al industriilor tradiționale

- *Dimensiunea internațională* ○ asigurarea unui comerț deschis și bazat pe norme, pentru valorificarea efectelor globalizării
 - promovarea condițiilor de concurență echitabile la nivel mondial, în negocierile comerciale bilaterale și multilaterale
- *Parteneriat cu statele membre, cu regiunile, cu orașele și cu sectorul privat* ○ îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru investiții pentru a contribui la distribuirea resurselor și îmbunătățirea mediului de afaceri
 - reforma piețelor de produse și de servicii, care să faciliteze mobilitatea continuă și integrarea în lanțul valoric dincolo de frontierele geografice și sectoriale; reforma piețelor muncii și sistemelor sociale
 - facilitarea colaborării interregionale strategice mai aprofundată de-a lungul lanțurilor valorice industriale.

3.6.8. Programul Europa Creativă pentru a sprijini sectoarele culturale și creative (2014-2020)

113. Obiectivele generale ale programului urmăresc păstrarea, dezvoltarea și promovarea diversității lingvistice și culturale europene și promovarea patrimoniului cultural al Europei. Totodată, se urmărește la un nivel general consolidarea competitivității sectoarelor culturale și creative europene, în special competitivitatea sectorului audiovizualului, cu scopul de a promova o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Obiectivele specifice ale programului urmăresc:

- Sprijinirea capacității sectoarelor culturale și creative europene de a funcționa la nivel transnațional și internațional;
- Promovarea circulației transnaționale a operelor culturale și creative și mobilitatea transnațională a actorilor din domeniul cultural și creativ, în special a artiștilor, precum și atragerea unor noi categorii de public mai largi și îmbunătățirea accesului la operele culturale și creative din Uniune și din afara acesteia cu un accent deosebit pe copii, tineri, persoane cu handicap și grupuri sub-rezentate;
- Consolidarea capacității financiare a IMM-urilor, a micro-organizațiilor și a organizațiilor mici și mijlocii din sectoarele culturale și creative într-un mod sustenabil, urmărindu-se în același timp să se asigure o acoperire geografică echilibrată și o reprezentare a sectoarelor echilibrată;
- Stimularea elaborării de politici, a inovării, a creativității, a dezvoltării publicului și a unor noi modele de afaceri și de gestionare și sprijinirea cooperării politice transnaționale.

114. Programul are trei componente, fiecare dintre acestea cu multiple măsuri specifice:

1. Subprogramul MEDIA

- măsuri de formare care să promoveze dobândirea și îmbunătățirea abilităților și competențelor în cazul profesioniștilor din domeniul audiovizual, schimbul de cunoștințe și colaborarea în rețele, inclusiv integrarea tehnologiilor digitale;
- elaborarea de opere audiovizuale europene, în special opere cinematografice și de televiziune cum ar fi cele de ficțiune, documentarele, filmele de animație și cele pentru copii, precum și operele interactive, cum ar fi jocurile video și multimedia cu un potențial mai ridicat de circulație transfrontalieră;
- activități care să sprijine societățile europene de producție audiovizuală, în special societățile independente de producție, în vederea facilitării coproducțiilor europene și internaționale de opere audiovizuale, inclusiv de televiziune;
- activități care ajută partenerii europeni și internaționali care realizează coproducții să se reunească și/sau să acorde sprijin indirect pentru operele audiovizuale realizate în coproducție de către fonduri internaționale de coproducție care se află într-una din țările participante la program;
- facilitarea accesului la manifestări comerciale și piețe profesionale din domeniul audiovizualului și utilizarea de instrumente comerciale online, atât în interiorul, cât și în afara Uniunii;
- instituirea de sisteme de sprijin pentru distribuția de filme europene non-naționale prin distribuția în cinematografe și alte platforme, precum și pentru activitățile de vânzări internaționale, în special subtitrarea, dublarea și descrierea audio a operelor audiovizuale;
- facilitarea circulației filmelor europene pe plan mondial și a filmelor internaționale în Uniune pe toate platformele de distribuție prin intermediul proiectelor de cooperare internațională în sectorul audiovizual;
- rețea europeană de operatori de cinematografe care proiectează o proporție semnificativă de filme europene non-naționale;
- inițiative care prezintă și promovează diversitatea operelor audiovizuale europene, inclusiv filmele de scurt metraj, precum festivalurile și alte evenimente promoționale;
- activități care au ca scop promovarea educației cinematografice și îmbunătățirea cunoștințelor și a interesului publicului cu privire la operele audiovizuale europene, inclusiv în ceea ce privește patrimoniul audiovizual și cinematografic, mai ales în rândul publicului tânăr;
- acțiunile inovatoare de testare a unor noi modele și instrumente de afaceri în domenii care pot fi influențate de introducerea și de utilizarea tehnologiilor digitale.

2. *Subprogramul Cultura*

- proiecte de cooperare transnațională care reunesc organizații culturale și creative din diferite țări în scopul întreprinderii de activități sectoriale sau trans-sectoriale;

- activități desfășurate de către rețele europene de organizații culturale și creative din diferite țări;
- activități desfășurate de organizații cu vocație europeană care încurajează dezvoltarea noilor talente și stimulează mobilitatea transnațională a actorilor din domeniul cultural și creativ și circulația operelor, cu potențialul de a exercita influență la scară largă asupra sectoarelor culturale și creative și de a produce efecte de lungă durată;
- traducerea literară și promovarea ei ulterioară;
- acțiuni speciale în vederea sporirii vizibilității bogăției și diversității culturilor europene, a stimulării dialogului intercultural și a înțelegerii reciproce, inclusiv prin premii culturale ale Uniunii, acțiunea Capitalele europene ale culturii și acțiunea Marca patrimoniului european.

3. Componenta trans-sectorială

- Mecanismul de garantare pentru sectoarele culturale și creative:
 - facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri, pentru micro-organizații și pentru organizațiile mici și mijlocii din sectoarele culturale și creative;
 - îmbunătățirea capacității intermediarilor financiari participanți de a evalua riscurile asociate IMM-urilor, micro-organizațiilor și organizațiilor mici și mijlocii din sectoarele culturale și creative, precum și proiectelor acestora, inclusiv prin măsuri de asistență tehnică, de consolidare a cunoștințelor și de colaborare în rețele.
- Cooperarea politică transnațională:
 - schimbul transnațional de experiență și know-how cu privire la noi modele de afaceri și de gestionare, activități de învățare reciprocă și colaborarea în rețea între organizațiile culturale și creative și factorii de decizie în ceea ce privește evoluția sectoarelor culturale și creative care promovează rețelele digitale, după caz;
 - colectarea de date privind piața, studii, analize ale pieței muncii și ale abilităților necesare, analize ale politicilor culturale naționale și europene și sprijin pentru anchetele statistice europene și naționale bazate pe instrumente și criterii specifice fiecărui sector și evaluări, inclusiv măsurarea tuturor aspectelor legate de impactul programului;
 - achitarea taxei de contribuție pentru participarea Uniunii în calitate de membru al Observatorului pentru a promova culegerea și analiza datelor în sectorul audiovizualului;
 - testarea unor noi strategii comerciale trans-sectoriale în materie de finanțare, distribuție, și comercializare a creațiilor;
 - conferințe, seminarii și dialog politic inclusiv cu privire la educația în domeniul mass-media și al culturii, care promovează rețelele digitale;
 - sprijinirea unei rețele de birouri Europa creativă.

3.6.9. O nouă agendă europeană pentru cultură (2018)

115. Noua agendă răspunde invitației liderilor europeni de a face mai mult, prin cultură și educație, pentru a clădi societăți bazate pe coeziune și pentru a oferi o viziune a unei Uniuni Europene atractive. Scopul este de a valorifica întregul potențial al culturii pentru a contribui la construirea unei Uniuni mai echitabile și mai favorabile incluziunii, prin sprijinirea inovării, a creativității și a creșterii și creării de locuri de muncă durabile. Noua agendă are trei obiective strategice, cu dimensiuni sociale, economice și externe:

1. *Dimensiunea socială* - valorificarea potențialului culturii și al diversității culturale pentru coeziunea și bunăstarea socială:
 - va sprijini cercetarea în materie de interacțiuni culturale pentru a evalua efectele în diverse domenii, inclusiv al sănătății și al bunăstării
 - va elabora acțiuni specifice în vederea incluziunii sociale prin cultură, prin intermediul programelor Creative Europe și Erasmus +, și va avea în vedere stabilirea unor criterii de selecție pentru programul Creative Europe, cu scopul de a încuraja gestionarea proiectelor bazată pe egalitatea de gen
 - va lansa, în cadrul programului Creative Europe, un proiect intitulat "Spații și orașe culturale și creative", pentru a promova participarea culturală și regenerarea socială și urbană
 - va propune, în cadrul programului Creative Europe, un program de mobilitate pentru profesioniștii din sectoarele culturale și creative
 - Comisia invită statele membre să se angajeze să realizeze progrese substanțiale în ceea ce privește eliminarea barierelor administrative și fiscale din calea mobilității, printre altele prin intermediul viitorului plan de lucru în domeniul culturii
2. *Dimensiunea economică* - sprijinirea creativității bazate pe cultură în domeniul educației, al inovării, al creării de locuri de muncă și al creșterii:
 - va sprijini etapa de validare a proiectului OCDE intitulat "Predarea, evaluarea și învățarea gândirii creative și critice în educație", în vederea includerii unui modul de creativitate în Programul privind evaluarea internațională a elevilor 2021 și va explora posibilitățile de a realiza ceva similar în învățământul superior și în domeniul formării
 - va promova muzica și artele în educație și formare, inclusiv ca temă prioritară în cadrul programului Erasmus+, precum și elaborarea unor module interdisciplinare axate pe creativitate în instituțiile de învățământ superior, care să combine artele, tehnologia informației și comunicațiilor și competențele antreprenoriale și de afaceri
 - va continua să sprijine regiunile care pun în aplicare strategii de specializare inteligentă și macro-regionale axate pe cultură și să promoveze turismul cultural durabil printr-o inițiativă europeană specială în cadrul Anului European

- va sprijini parteneriatele între profesioniști și industriile din domeniul creativ și rețelele europene de incubatoare pentru inovarea bazată pe creativitate, integrând creativitatea, arta și designul cu tehnologia și știința de vârf
- va realiza un proiect-pilot care să stimuleze crearea unor parteneriate mai puternice între sectoarele culturale și creative, autoritățile locale, partenerii sociali și furnizorii de servicii în domeniul educației și formării
- va explora crearea unei comunități de cunoștințe și inovare în domeniul patrimoniului cultural și al industriilor creative în cadrul Institutului European de Inovare și Tehnologie
- va organiza un dialog periodic cu sectoarele culturale și creative, în contextul strategiei pentru politica industrială, pentru a identifica necesitățile în materie de politică și a pune bazele unui cadru cuprinzător de politică la nivelul UE
- va organiza un dialog periodic cu sectorul muzical și va desfășura acțiunea pregătitoare *Music Moves Europe*
- va consolida dialogul cu industria europeană a audiovizualului, inclusiv prin intermediul evenimentelor din cadrul Forumului filmului european
- va sprijini statele membre în asigurarea remunerării echitabile a artiștilor și a creatorilor, prin intermediul unor dialoguri generale și specifice fiecărui sector, în concordanță cu Strategia privind piața unică digitală
- Comisia invită statele membre să se angajeze să îmbunătățească condițiile socioeconomice ale artiștilor și creatorilor și să promoveze educația și formarea în domeniul artei în cadrul viitorului plan de lucru

3. *Dimensiunea externă* - consolidarea relațiilor culturale internaționale

- va promova sectoarele culturale și creative din Balcanii de Vest prin consolidarea sprijinului acordat prin programul Creative Europe și intenționează să utilizeze instrumentul de asistență pentru preaderare pentru a sprijini cultura în țările implicate în procesul de aderare și în Balcanii de Vest, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a inițiativelor emblematiche corespunzătoare din planul de acțiune în sprijinul activităților de transformare a Balcanilor de Vest
- intenționează să lanseze a treia etapă a programului cultural al Parteneriatului estic și să consolideze societatea civilă prin cultură în țările din regiunea mediteraneeană
- va lansa o acțiune pregătitoare privind casele de cultură europene în țările partenere
- va consolida dialogul pe teme culturale cu China și va lansa un nou dialog cu Japonia
- va pune în aplicare al 11-lea program cultural al Fondului european de dezvoltare intra-ACP pentru țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific, care va completa acțiunile din cadrul tuturor celorlalte programe relevante ale UE, pentru a sprijini

crearea de locuri de muncă, construirea identității, formarea profesională, cooperarea în domeniul audiovizualului și punerea în aplicare a Convenției UNESCO din 2005 în țările respective

- va elabora strategii de cooperare culturală la nivel regional, începând cu Balcanii de Vest, regiunile din Orientul Mijlociu și Nordul Africii și America Latină
- va adăuga protecția patrimoniului cultural la sarcinile misiunilor din cadrul politicii de securitate și apărare comune, acolo unde este cazul, pe baza misiunilor și a proiectelor în curs
- vor sprijini coridoarele patrimoniului Drumului Mătăsii din Asia Centrală, Afganistan și Iran
- Comisia invită statele membre să coopereze la elaborarea unor activități comune cu Comisia, Înalțul Reprezentant și cu serviciile aferente, inclusiv cu Serviciul European de Acțiune Externă

Acțiuni transversale

- Protejarea și valorificarea patrimoniului cultural:
 - va prezenta un plan de acțiune pentru patrimoniul cultural, va invita statele membre să elaboreze proiecte de planuri similare la nivel național și va monitoriza cele 10 inițiative europene prin intermediul planurilor de lucru ale Consiliului în domeniul culturii
 - va propune integrarea rezultatelor anului în viitoarele programe ale UE și în politica de coeziune a acesteia
 - va sprijini asigurarea punerii în aplicare a viitorului regulament al UE privind importul de bunuri culturale, prin intermediul planului de acțiune privind comerțul ilegal cu bunuri culturale, și va institui o platformă socială a părților interesate din domeniul științei și al politicilor cu privire la patrimoniul cultural aflat în pericol
- *Digital4Culture* - strategie pentru a valorifica propunerile din domeniul drepturilor de autor, al audiovizualului și al radiodifuziunii:
 - va crea o rețea de centre de competență pe întreg teritoriul UE pentru a proteja cunoștințele privind monumentele de patrimoniu aflate în pericol prin digitalizarea la scară largă (2019)
 - va crea un anuar online al filmelor europene și va lansa prima Săptămână a filmului european pentru a pune filmele europene la dispoziția școlilor din întreaga Europă (2019)
 - va institui o rețea paneuropeană de centre creative și de inovare digitale pentru a sprijini transformarea digitală (2020)
 - va propune următoarele etape pentru Europeana, platforma digitală europeană dedicată patrimoniului cultural (2018)
 - va lansa proiecte-pilot de mentorat pentru profesioniștii din domeniul audiovizualului - în special pentru femei - pentru a ajuta noi talente să își dezvolte cursurile și abilitățile profesionale (2019)

- va stimula interacțiunile și colaborarea dintre artă și tehnologie în sprijinul inovării durabile la nivel industrial și societal (2018)

3.6.10. Programul Europa Creativă (2021-2027)

116. Programul își propune ca obiective generale promovarea cooperării la nivel european în domeniul diversității lingvistice și culturale și al patrimoniului cultural, respectiv creșterea competitivității sectoarelor culturale și creative europene. Se pune un accent special pe competitivitatea sectorului audiovizual. Programul are următoarele obiective specifice:

- Sporirea dimensiunilor economice, sociale și externe ale cooperării la nivel european pentru dezvoltarea și promovarea diversității culturale europene și a patrimoniului cultural al Europei și consolidarea competitivității sectoarelor culturale și creative europene, precum și consolidarea relațiilor culturale internaționale;
- Promovarea competitivității și scalabilității industriei audiovizuale europene;
- Promovarea cooperării privind politicile și a acțiunilor inovatoare care sprijină toate componentele programului, inclusiv promovarea unui peisaj mediatic diversificat și pluralist, a alfabetizării mediatice și a incluziunii sociale.

117. Programul cuprinde următoarele trei componente:

1. Componenta CULTURĂ

- sporirea dimensiunii și a circulației transfrontaliere a operelor europene și a operatorilor europeni din domeniile culturale și creative;
- creșterea participării la viața culturală în întreaga Europă;
- promovarea rezilienței societății și a incluziunii sociale prin intermediul culturii și al patrimoniului cultural;
- sporirea capacității sectoarelor culturale și creative europene de a prospera și de a genera locuri de muncă;
- consolidarea identității și a valorilor europene prin sensibilizarea culturală, educația în domeniul artei și creativitatea bazată pe cultură în domeniul educației;
- promovarea consolidării capacității internaționale a sectoarelor culturale și creative europene, astfel încât acestea să fie active la nivel internațional;
- contribuirea la strategia globală a Uniunii pentru relațiile culturale internaționale prin diplomație culturală.

2. Componenta MEDIA

- cultivarea talentelor și a competențelor și stimularea colaborării și a inovării în crearea și producerea de opere audiovizuale europene;

- creșterea distribuției operelor teatrale și online și oferirea unui acces mai larg la nivel transfrontalier la operele audiovizuale europene, inclusiv prin modele de afaceri inovatoare și prin utilizarea de noi tehnologii;
- promovarea operelor audiovizuale europene și sprijinirea atragerii unui public mai larg în Europa și dincolo de granițele acesteia.

3. Componenta TRANS-SECTORIALĂ

- sprijinirea cooperării politice transnaționale trans-sectoriale, inclusiv referitor la rolul culturii pentru incluziunea socială, promovarea cunoașterii programului și susținerea transferabilității rezultatelor;
- promovarea unor abordări inovatoare pentru crearea, accesarea, distribuția și promovarea de conținut în sectoarele culturale și creative;
- promovarea activităților transversale care acoperă mai multe sectoare, cu scopul de a ajusta schimbările structurale cu care se confruntă sectorul mijloacelor de informare în masă, precum și de a spori caracterul liber, diversificat și pluralist al peisajului mediatic, jurnalismul de calitate și alfabetizarea mediatică;
- înființarea și sprijinirea unor birouri de program care să promoveze programul în țara lor și care să stimuleze cooperarea transfrontalieră în sectoarele culturale și creative.

3.6.11. Politica UE în domeniul turismului

118. Această politică își propune să mențină Europa pe primul loc ca destinație și, în același timp, să maximizeze contribuția industriei la creștere și ocupare și să promoveze cooperarea între statele membre UE, în special prin schimbul de bune practici. În cadrul Comunicării Comisiei Europene „Europa, destinația turistică nr. 1 la nivel mondial – un nou cadru politic pentru turism în Europa” au fost identificate patru acțiuni prioritare:

- Stimularea competitivității în sectorul turismului european;
- Promovarea dezvoltării unui turism sustenabil, responsabil și de calitate ridicată;
- Consolidarea imaginii Europei ca o colecție de destinații sustenabile și de înaltă calitate;
- Maximizarea potențialului politicilor financiare ale UE pentru dezvoltarea turismului.

3.7. Cadrul strategic european în domeniul cercetării-inovării

3.7.1. Programul-cadru pentru cercetare și inovare al UE - Orizont 2020 (2018-2020)

119. Programul își propune să sprijine competitivitatea UE prin mai multe direcții strategice: furnizarea de idei, dezvoltarea de tehnologii și procese și soluții inovatoare pentru provocările societății; respectiv crearea de afaceri, construirea cotei de piață și generarea de locuri de muncă pe termen scurt, mediu și lung. Programul pentru perioada 2018-2020 a identificat cinci priorități majore:

- Investiții crescute în cercetare și inovare în domeniul dezvoltării durabile și climei;
- Integrarea digitalizării în toate tehnologiile industriale și provocările societății;
- Consolidarea cooperării internaționale în domeniul cercetării și inovării;
- Reziliență societală;
- Piața care creează inovație.

120. Orizont 2020 a identificat șapte provocări societale (*societal challenges*) la care răspunde:

- Sănătate, schimbări demografice și bunăstare
- Securitate alimentară, agricultură și silvicultură durabile, cercetare marină și maritimă și privind apele interioare și bioeconomie
- Surse de energie sigure, ecologice și eficiente
- Transporturi inteligente, ecologice și integrate
- Acțiuni de combatere a schimbărilor climatice, de mediu, utilizarea eficientă a resurselor și materiilor prime
- Europa într-o lume în schimbare - societăți favorabile incluziunii, inovatoare și reflexive
- Societăți sigure - protejarea libertății și securității Europei și a cetățenilor săi.

121. Programul propune patru domenii de interes:

- *Construirea unui viitor rezilient la climă, cu emisii reduse de carbon*
 - Își propune să dezvolte soluții capabile să atingă neutralitatea carbonului și reziliența climatică a Europei în a doua jumătate a secolului și să contribuie substanțial la realizări similare în țările vecine și în curs de dezvoltare
 - Componentele domeniului:
 - Poziția de lider în materie de tehnologii generice și industriale - nanotehnologii, materiale avansate, procese avansate de fabricație, biotehnologie
 - Poziția de lider în materie de tehnologii generice și industriale - Spațiu
 - SC 2, SC3, SC4, SC5
- *Conectarea câștigurilor economice și de mediu - Economia circulară*
 - Reînnoirea capacităților industriale ale Europei și stimularea creșterii, într-o lume resurse limitate

- Sunt necesare noi tehnologii, noi modele de afaceri și adoptarea acestora de către industrie și IMM-uri; conectarea diferitelor sectoare și organisme publice; dezvoltarea lanțurilor de valoare integrate: o mai bună comunicare pentru implicarea societății și consumatorilor
- Componentele domeniului:
 - Poziția de lider în materie de tehnologii generice și industriale - nanotehnologii, materiale avansate, procese avansate de fabricație, biotehnologie
 - SC2, SC3, SC5
- *Digitalizarea și transformarea industriei și serviciilor europene*
 - Sprijin acordat domeniilor tehnologice cheie
 - Favorizarea adoptării tehnologiilor și inovațiilor digitale, precum și a sinergiilor cu alte tehnologii cheie de activare
 - Componentele domeniului:
 - Hub-uri de inovare
 - Platforme digitale intersectoriale și integrate și proiecte pilot la scară largă pentru experimentare și co-creare cu utilizatorii
 - Poziția de lider în materie de tehnologii generice și industriale - TIC
 - Poziția de lider în materie de tehnologii generice și industriale - Spațiu
 - Poziția de lider în materie de tehnologii generice și industriale - nanotehnologii, materiale avansate, procese avansate de fabricație, biotehnologie
 - SC1, SC2, SC3, SC4, SC6
- *Sporirea eficienței Uniunii Securității*
 - Va sprijini punerea în aplicare a priorităților Uniunii Securității: reacționarea la revenirea în urma catastrofelor naturale și dezastrelor provocate de om; prevenirea, investigarea și urmărirea penală, inclusiv criminalitatea organizată și terorismul; îmbunătățirea securității la frontieră; protejarea infrastructurii împotriva amenințărilor naturale și antropice, inclusiv atacuri cibernetice; securitate digitală și confidențialitate; cercetarea legată de spațiu
 - Componentele domeniului:
 - Poziția de lider în materie de tehnologii generice și industriale - TIC
 - Poziția de lider în materie de tehnologii generice și industriale - Spațiu - SC1, SC3, SC6, SC7 - protejarea infrastructurii critice și securitate digitală.

3.7.2. Regiunile cunoașterii

122. Proiectul are scopul de a întări potențialul Regiunilor Europene și de a încuraja și sprijini dezvoltarea în „clustere orientate pe cercetare”, universități asociate, centre de

cercetare, întreprinderi și autorități regionale. Acțiuni Suport și de Coordonare în cadrul Regiunilor cunoașterii:

- Analiza, dezvoltarea și implementarea agendei cercetării pentru clustere regionale sau transfrontaliere
- Coordonarea regiunilor cu un profil de dezvoltare a cercetării mai slabe cu cele mai dezvoltate
- Inițiative privind îmbunătățirea integrării.

3.7.3. "Consolidarea și concentrarea cooperării internaționale a UE în domeniul cercetării și al inovării: o abordare strategică" - COM(2012) 497 Final din 14.09.2012

123. Strategia propune o concentrare mai accentuată a cooperării asupra priorităților strategice ale UE, cu menținerea în același timp a tradiționalei deschideri spre participarea țărilor terțe la cercetarea din UE. Este vorba nu doar despre abordarea provocărilor mondiale, ci și despre creșterea atractivității Europei ca centru de cercetare și inovare și despre sporirea competitivității industriale.

3.7.4. O agendă europeană reînnoită pentru cercetare și inovare – șansa Europei de a-și modela viitorul – COM (2018) 306 final din 15.05.2018

124. Noua Agendă prezintă o serie de acțiuni concrete care să aprofundeze capacitatea de inovare a Europei și să ofere o prosperitate durabilă. Acțiuni și etape propuse în cadrul Agendei:

1. Asigurarea investițiilor publice esențiale și stimularea investițiilor private

- Adoptarea rapidă a următorului cadru financiar multianual pentru a se asigura faptul că cercetarea și inovarea continuă să fie în viitor una dintre prioritățile esențiale ale politicii și ale finanțării UE, în cadrul diferitelor instrumente bugetare.
- Statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a-și maximiza investițiile în cercetare și inovare în vederea realizării obiectivului de 3 % din produsul intern brut.
- Sporirea investițiilor private în cercetare și inovare și extinderea inițiativelor, cum ar fi VentureEU, pentru stimularea investițiilor private și a capitalului „răbdător” (*patient capital*).

2. Adaptarea cadrelor de reglementare la inovare

- Elaborarea unor cadre de reglementare ale UE și naționale adaptate exigențelor viitorului care să aplice principiul inovării. Acest lucru ar asigura faptul că, de fiecare dată când politica și legislația sunt revizuite, elaborate sau puse în aplicare, impactul asupra inovării este evaluat pe deplin.

- Acordarea de prioritate transpunerii Directivei privind cadrele de restructurare preventivă, a doua şansă și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie.
- Comisia va simplifica în continuare normele sale privind ajutoarele de stat. Acest lucru va contribui la facilitarea combinării fără sincope a diferitelor fonduri, precum și la îmbunătățirea utilizării standardelor comune de evaluare pentru proiectele de cercetare și inovare.

3. *Transformarea Europei într-un lider în inovarea creatoare de piață*

- Înființarea unui Consiliu European pentru Inovare în vederea identificării și a extinderii inovațiilor revoluționare și deschizătoare de drumuri. Se va pune accentul pe inovațiile rapide, cu grad ridicat de risc, care au un potențial puternic de a crea piețe complet noi.

4. *Stabilirea misiunilor de cercetare și inovare la nivelul întregii UE*

- Lansarea unui prim set de misiuni de cercetare și inovare la nivelul UE, cu obiective îndrăznețe, ambițioase și o valoare adăugată europeană accentuată.

5. *Sprijinirea diseminării rapide a inovării și a adoptării în întreaga Uniune*

- Utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene pentru a aduce regiunile în economia inovării. Strategiile de specializare inteligentă ar trebui să fie consolidate și optimizate pentru a permite sprijinirea inovării interregionale. Ar trebui să se creeze sinergii cu programul „Orizont Europa”, Fondul InvestEU, Fondul social european, Programul Erasmus +, Programul „Europa digitală”, politica agricolă comună și alte programe.

6. *Investiții în competențe la toate nivelurile și capacitatea universităților europene pentru a deveni mai antreprenoriale și interdisciplinare*

- Contribuirea la modernizarea universităților și a organizațiilor publice de cercetare cu ajutorul unei etichete „știință deschisă”.

3.7.5. Program-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)

125. Obiectivul general al programului este ca investițiile Uniunii în cercetare și inovare să genereze un impact științific, economic și societal care să permită consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale Uniunii. Se dorește și stimularea competitivității sale, inclusiv în industrie, îndeplinirea priorităților strategice ale Uniunii, precum și abordarea provocărilor globale, inclusiv obiectivele de dezvoltare durabilă. Programul are patru obiective specifice:

- Să sprijine crearea și difuzarea unor cunoștințe, competențe, tehnologii și soluții la provocările globale noi și de înaltă calitate;

- Să consolideze impactul cercetării și inovării în ceea ce privește elaborarea, sprijinirea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii și să sprijine utilizarea soluțiilor inovatoare în industrie și în societate pentru a aborda provocările mondiale;
- Să stimuleze toate formele de inovare, inclusiv inovarea revoluționară, și să consolideze introducerea pe piață a soluțiilor inovatoare;
- Să optimizeze rezultatele programului în vederea obținerii unui impact mai mare în cadrul unui Spațiu European al Cercetării consolidat.

126. Programul este alcătuit din următoarele părți / piloni care contribuie la obiectivele generale și specifice:

1. *Pilonul I Excelență științifică* - consolidarea și extinderea excelenței bazei științifice a Uniunii
 - Consiliul european pentru cercetare (CEC) - cercetare de frontieră realizată de cei mai buni cercetători împreună cu echipele lor;
 - acțiunile Marie Skłodowska-Curie - dotarea cercetătorilor cu noi cunoștințe și competențe prin intermediul mobilității și al formării;
 - infrastructurile de cercetare - infrastructuri de cercetare de nivel mondial, integrate și interconectate.
2. *Pilonul II Provocări globale și competitivitate industrială europeană* - stimularea tehnologiilor esențiale și a soluțiilor care susțin politicile UE și obiectivele de dezvoltare durabilă
 - clusterul Sănătate;
 - clusterul Cultură, creativitate și societate favorabilă incluziunii;
 - clusterul Dezvoltarea digitală, industria și spațiul;
 - clusterul Climă, energie și mobilitate;
 - clusterul Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu;
 - Securitate civilă pentru societate.
3. *Pilonul III O Europă inovatoare* - stimularea inovațiilor revoluționare creatoare de piețe și a ecosistemelor favorabile inovării
 - Consiliul european pentru inovare (CEI) - sprijin pentru inovațiile cu potențial revoluționar și creator de piețe;
 - ecosistemele europene de inovare - conectarea cu actorii regionali și naționali din domeniul inovării;
 - Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) - reunirea principalilor actori (din cercetare, educație și mediul de afaceri) în jurul obiectivului comun de stimulare a inovării.
4. *Extinderea participării și consolidarea Spațiului European de Cercetare* - optimizarea punctelor forte și a potențialului pentru o Europă mai inovatoare

- extinderea participării și răspândirea excelenței, de exemplu: formarea de echipe comune de cercetare (*teaming*) și *twinning*; catedre SEC; COST; sprijinirea PCNurilor; circulația creierelor și inițiative pentru excelență; acces (Hop-on);
- reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare - dovezi științifice și activități prospective; știința deschisă; mecanismul de sprijin al politicilor; cariere atractive în cercetare; inițiative științifice cetățenești, cercetare și inovare responsabile; egalitate de gen.

3.7.6. Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice Euratom (2021-2025)

127. Obiectivele generale ale programului urmăresc desfășurarea de activități de cercetare și formare în domeniul nuclear pentru a sprijini îmbunătățirea continuă a securității nucleare, a siguranței și a radioprotecției și contribuția potențială la decarbonizarea pe termen lung a sistemului energetic în condiții de siguranță, eficiență și securitate. Noutățile aduse de program, față de perioada 2014-2020, includ:

- Accent sporit pe aplicațiile neenergetice ale radiațiilor (în sectorul medical, industrial, spațial);
- Deschiderea unor oportunități de mobilitate pentru cercetătorii din sectorul nuclear prin includerea în acțiunile Marie Skłodowska-Curie;
- Reducerea numărului de obiective specifice de la 14 la 4, acoperind atât acțiunile directe (implementate de JRC), cât și acțiunile indirecte:
 - Îmbunătățirea utilizării în condiții de siguranță și securitate a energiei nucleare și a aplicațiilor neenergetice ale radiațiilor ionizate, inclusiv în ceea ce privește securitatea, siguranța și garanțiile nucleare, radioprotecția, gestionarea în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive și dezafectarea
 - menținerea și dezvoltarea în continuare a expertizei și competenței în cadrul Comunității
 - promovarea dezvoltării energiei de fuziune și contribuția la punerea în aplicare a foii de parcurs privind fuziunea
 - sprijinirea politicii Comunității privind siguranța, securitatea și garanțiile nucleare.

3.8. Cadrul strategic european în domeniul social

3.8.1. Al treilea program de acțiune a Uniunii în domeniul sănătății (2014-2020)

128. Obiectivele generale ale programului sunt acelea de a veni în completare, de a sprijini și de a adăuga valoare politicilor statelor membre, de a îmbunătăți starea de sănătate a cetățenilor Uniunii și a reducerii inegalității în ceea ce privește sănătatea. Aceste obiective generale se pot realiza prin promovarea sănătății, încurajarea inovării în domeniul sănătății, sporirea durabilității sistemelor de sănătate și protejarea cetățenilor Uniunii de amenințările transfrontaliere grave la adresa sănătății. Obiectivele generale se realizează prin intermediul următoarelor obiective specifice:

1. *Promovarea sănătății, prevenirea bolilor, favorizarea unor medii propice pentru un stil de viață sănătos*
 - identificarea, diseminarea și promovarea acceptării bunelor practici bazate pe dovezi în măsurile de promovare a sănătății și de prevenire a bolilor, eficace din punctul de vedere al costurilor, vizând, în special, principalii factori de risc legați de stilul de viață, punându-se accentul pe valoarea adăugată pentru Uniune
2. *Protejarea cetățenilor Uniunii de amenințările transfrontaliere grave la adresa sănătății*
 - identificarea și elaborarea de abordări coerente și promovarea punerii în aplicare a acestora pentru o mai bună pregătire și coordonare în cazul unor urgențe în domeniul sănătății
3. *Sprijinirea consolidării capacităților în materie de sănătate publică și pentru a contribui la sisteme de sănătate inovatoare, eficiente și sustenabile*
 - identificarea și dezvoltarea unor mecanisme și instrumente la nivelul Uniunii pentru a aborda deficitul de resurse, atât umane, cât și financiare
 - facilitarea adoptării voluntare a inovațiilor în intervențiile în materie de sănătate publică și în strategiile de prevenire
4. *Sporirea accesului la asistență medicală mai bună și mai sigură pentru cetățenii Uniunii*
 - sporirea accesului la cunoștințele de specialitate și informațiile medicale corespunzătoare unor afecțiuni specifice dincolo de frontierele naționale
 - facilitarea aplicării rezultatelor cercetării și elaborarea de instrumente pentru ameliorarea calității asistenței medicale și a siguranței pacienților, printre altele prin acțiuni care să contribuie la sporirea cunoștințelor lor în domeniul sănătății.

3.8.2. Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială – EaSI (2014-2020)

129. EaSI este un instrument menit să promoveze crearea unui număr cât mai mare de locuri de muncă de calitate și durabile, să garanteze o protecție socială adecvată și decentă, să lupte împotriva excluziunii sociale și sărăciei și să îmbunătățească condițiile de muncă. Obiectivele programului EaSI sunt:

- Să consolideze asimilarea obiectivelor UE și coordonarea acțiunilor la nivel european și național în domeniul ocupării forței de muncă, al afacerilor sociale și al incluziunii;
- Să sprijine dezvoltarea unor sisteme adecvate, accesibile și eficiente de protecție socială și a piețelor muncii;
- Să modernizeze legislația UE și să garanteze aplicarea sa efectivă;
- Să promoveze mobilitatea geografică și să stimuleze oportunitățile de ocupare a forței de muncă;

- Să crească disponibilitatea și accesibilitatea micro-finanțării pentru persoanele vulnerabile care doresc să creeze o microîntreprindere, precum și pentru microîntreprinderile existente, și să faciliteze accesul la finanțare pentru întreprinderile sociale.

130. Programul are trei axe complementare:

1. PROGRESS

- Modernizarea politicilor sociale și de ocupare a forței de muncă
- cuprinde trei secțiuni tematice: ocuparea forței de muncă, în special pentru a combate șomajul în rândul tinerilor; protecția socială, incluziunea socială și reducerea și prevenirea sărăciei; condițiile de muncă

Obiectivele axei sunt: să dezvolte și să difuzeze cunoștințe analitice comparative de mare calitate; să faciliteze schimbul de informații, învățarea reciprocă și dialogul, într-un mod eficient și incluziv; să ofere sprijin financiar pentru testarea inovațiilor în materie de politică socială și de ocupare a forței de muncă; să furnizeze sprijin financiar organizațiilor pentru a le spori capacitatea de a dezvolta, promova și contribui la punerea în aplicare a instrumentelor și politicilor UE

2. EURES

- Promovarea mobilității locurilor de muncă în UE - consolidarea EURES - o rețea europeană de mobilitate a locurilor de muncă ce oferă informații, orientare și servicii de angajare / plasare pentru angajatori, persoane aflate în căutarea unui loc de muncă și cetățenii care doresc să dăcă uz de dreptul la liberă circulație a lucrătorilor
- cuprinde trei secțiuni tematice: transparența privind ofertele de muncă, cererile de locuri de muncă și toate informațiile aferente pentru solicitanți și angajatori; înființarea unor servicii de recrutare și de plasare a forței de muncă; parteneriate transfrontaliere
- Obiectivele axei sunt: să se asigure că ofertele și cererile de locuri de muncă și toate informațiile aferente sunt transparente pentru potențialii solicitanți și angajatori; să sprijine furnizarea de servicii EURES care promovează recrutarea și plasarea lucrătorilor în posturi de calitate și durabile prin compensarea ofertelor și cererilor de locuri de muncă, acoperind toate etapele plasării forței de muncă, de la pregătirea dinaintea recrutării la asistența ulterioară recrutării

3. Micro-finanțare și antreprenoriat social

- Facilitarea accesului la micro-finanțare și încurajarea antreprenoriatului social
- cuprinde două secțiuni tematice: microcredite pentru grupurile vulnerabile și microîntreprinderi și Antreprenoriat social
- Obiectivele axei sunt: să faciliteze accesul la micro-finanțare pentru grupurile vulnerabile care doresc să înființeze sau să-și dezvolte propria întreprindere și pentru micro-întreprinderi și să sporească oferta de micro-finanțare; să dezvolte

capacitatea instituțională a furnizorilor de micro-credite; să sprijine dezvoltarea de întreprinderi sociale, în special prin facilitarea accesului la finanțare

3.9. Cadrul strategic european în domeniul educației, formării, tineretului și sportului

3.9.1. Erasmus+ (2014-2020)

131. Erasmus+ este programul UE în domeniile educației, formării, tineretului și sportului. Programul contribuie la realizarea:

- obiectivelor Strategiei Europa 2020, inclusiv a obiectivului principal din domeniul educației;
- obiectivelor Cadrului strategic pentru cooperare europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020), inclusiv a indicatorilor de referință corespunzători; dezvoltării durabile a țărilor partenere în domeniul învățământului superior;
- obiectivelor generale ale cadrului reînnoit de cooperare europeană în domeniul tineretului;
- obiectivului privind dezvoltarea dimensiunii europene în sport, în special sportul de masă, în conformitate cu planul de lucru al UE pentru sport;
- promovării valorilor europene în conformitate cu articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

132. Pentru a-și atinge obiectivele, programul pune în aplicare următoarele acțiuni:

1. Acțiunea-cheie 1 - Mobilitatea persoanelor

- mobilitatea cursanților și a personalului
- programe de masterat comune Erasmus Mundus
- împrumuturi Erasmus+ pentru masterat

2. Acțiunea cheie 2 - Cooperare pentru inovare și schimb de bune practici

- parteneriate strategice transnaționale
- alianțe ale cunoașterii între instituții de învățământ superior și întreprinderi
- alianțe ale competențelor sectoriale
- platforme de asistență informatică, precum eTwinning, School Education Gateway, Platforma electronică pentru învățarea în rândul adulților în Europa (EPALE) și Portalul european pentru tineret
- inițiativa Erasmus+ Virtual Exchange - oferă experiențe de învățare interculturală tinerilor

3. Acțiunea-cheie 3 - Sprijin pentru reformarea politicilor

- cunoștințe în domeniile educației, formării și tineretului pentru a elabora politici și acțiuni de monitorizare
- inițiative pentru inovarea politicilor
- sprijin pentru instrumentele de politică europene - facilitarea transparenței și recunoașterii competențelor și calificărilor, transferul de credite
- cooperarea cu organizațiile internaționale
- dialogul între părțile interesate, promovarea politicilor și a programului

4. *Activitățile Jean Monnet*

- module academice, catedre, centre de excelență
- dezbaterile politicilor cu mediul academic, sprijinită prin rețele și proiecte de inovare și fertilizare încrucișată
- sprijin pentru asociații pentru organizarea și desfășurarea activităților statutare ale asociațiilor care de ocupă de studii UE și subiecte legate de UE
- granturi operaționale instituțiilor desemnate care urmăresc un obiectiv de interes european și organizează studii și conferințe cu scopul de a furniza factorilor de decizie politică idei noi și sugestii concrete

5. *Sport*

parteneriate de colaborare care să promoveze integritatea sportului, să sprijine abordările inovatoare și să încurajeze participarea la activități sportive și fizice

- evenimente sportive europene non-profit
- consolidarea bazei de date concrete în vederea elaborării politicilor
- dialogul cu părțile interesate europene relevante.

3.9.2. Erasmus, programul de acțiune al Uniunii în domeniul educației, formării, tineretului și sportului (2021-2027)

133. Obiectivul general al programului este de a sprijini dezvoltarea educațională, profesională și personală a persoanelor din domeniul educației, formării, tineretului și sportului, atât în Europa, cât și în afara ei. Program contribuie la o creștere economică durabilă, la crearea de locuri de muncă, la coeziune socială și la consolidarea identității europene. Astfel, programul este un instrument esențial pentru instituirea unui spațiu european al educației, pentru sprijinirea implementării cooperării strategice europene în domeniul educației și formării, cu agendele sectoriale aferente, pentru promovarea cooperării în domeniul politicii pentru tineret în cadrul strategiei pentru tineret a Uniunii pentru perioada 2019-2027 și pentru dezvoltarea dimensiunii europene a sportului.

134. Programul are următoarele obiective specifice:

- Să promoveze mobilitatea de studiu, precum și cooperarea, incluziunea, excelența, creativitatea și inovarea la nivelul organizațiilor și al politicilor în domeniul educației și formării

- Să promoveze mobilitatea de studiu în scopul învățării non-formale și participarea activă a tinerilor, precum și cooperarea, incluziunea, creativitatea și inovarea la nivelul organizațiilor și al politicilor în domeniul tineretului
- Să promoveze mobilitatea de studiu a antrenorilor sportivi și a personalului, precum și cooperarea, incluziunea, creativitatea și inovarea la nivelul organizațiilor și al politicilor în domeniul sportului.

135. Obiectivele programului se urmăresc prin următoarele trei acțiuni-cheie și prin intermediul acțiunilor Jean Monnet:

- Acțiunile Jean Monnet
 - acțiunea Jean Monnet în domeniul învățământului superior;
 - acțiunea Jean Monnet în alte domenii ale educației și formării;
 - sprijinirea următoarelor instituții care urmăresc un obiectiv de interes european: Institutul Universitar European din Florența, inclusiv Școala de guvernare transnațională a acestuia; Colegiul Europei (campusurile din Bruges și Natolin); Institutul European de Administrație Publică din Maastricht; Academia de Drept European din Trier; Agenția Europeană pentru Educație Specială și Incluzivă din Odense și Centrul Internațional de Formare Europeană din Nisa
- Acțiunea cheie 1. Mobilitatea de studiu
 - mobilitatea studenților și a personalului din învățământul superior;
 - mobilitatea cursanților și a personalului din instituțiile de educație și formare profesională;
 - mobilitatea elevilor și a personalului din școli;
 - mobilitatea personalului care se ocupă de educația adulților;
 - oportunitățile de învățare a limbilor, inclusiv cele care sprijină activitățile de mobilitate;
 - mobilitatea tinerilor;
 - activitățile la care participă tinerii;
 - activitățile DiscoverEU;
 - mobilitatea lucrătorilor de tineret;
 - mobilitatea personalului și a antrenorilor sportivi.
- Acțiunea cheie 2. Cooperarea între organizații și instituții
 - parteneriate în domeniul educației, formării, tineretului și sportului pentru cooperare și schimb de practici, inclusiv parteneriate la scară redusă menite să încurajeze un acces mai larg și mai incluziv la program;
 - parteneriate pentru excelență, în special universități europene, centre de excelență profesională și programe de masterat în cotutelă;
 - parteneriate pentru inovare în domeniul educației, formării și tineretului menite să consolideze capacitatea de inovare a Europei;

- platforme și instrumente online în vederea unei cooperări virtuale, inclusiv servicii de asistență pentru eTwinning și pentru platforma electronică pentru învățarea în rândul adulților în Europa;
 - evenimente sportive organizate fără scop lucrativ care urmăresc dezvoltarea dimensiunii europene a sportului.
- Acțiunea cheie 3. Sprijin pentru elaborarea de politici și pentru cooperare
 - elaborarea și punerea în aplicare a agendelor de politică generale și sectoriale ale Uniunii în domeniul educației și al formării, inclusiv cu sprijinul rețelei Eurydice sau al activităților altor organizații relevante;
 - sprijinirea instrumentelor și a măsurilor Uniunii care promovează calitatea, transparența și recunoașterea competențelor, a aptitudinilor și a calificărilor;
 - dialogul în materie de politică și cooperarea cu principalele părți interesate, inclusiv cu rețelele existente la nivelul Uniunii, cu organizațiile neguvernamentale europene și cu organizațiile internaționale din domeniul educației și formării;
 - elaborarea și punerea în aplicare a agendei de politică a Uniunii privind tineretul, cu sprijinul rețelei Wiki pentru tineret;
 - instrumente și măsuri ale Uniunii care să promoveze calitatea, transparența și recunoașterea competențelor și a aptitudinilor, în special prin intermediul Youthpass;
 - dialogul în materie de politică și cooperarea cu părțile interesate relevante, inclusiv cu rețelele existente la nivelul Uniunii, cu organizațiile neguvernamentale europene și cu organizațiile internaționale în domeniul tineretului, dialogul UE cu tinerii și sprijinirea Forumului European de Tineret;
 - elaborarea și punerea în aplicare a agendei de politică a Uniunii privind sportul și activitatea fizică;
 - dialogul în materie de politică și cooperarea cu părțile interesate relevante, inclusiv cu organizațiile neguvernamentale europene și cu organizațiile internaționale în domeniul sportului;
 - măsuri care să contribuie la o punere în aplicare calitativă și favorabilă incluziunii a programului;
 - cooperarea cu alte instrumente ale Uniunii și furnizarea de sprijin altor politici ale Uniunii;
 - activități de difuzare și de sensibilizare cu privire la rezultatele și prioritățile politicilor europene, precum și cu privire la program, inclusiv premii și recompense sportive.

3.10. Cadrul strategic european în domeniul bunei guvernanțe

3.10.1. Carta Albă privind guvernanta pe mai multe niveluri (2009)

136. Documentul se înscrie într-un demers politic proactiv pentru „Construirea Europei în parteneriat” și fixează două mari obiective strategice: favorizarea participării la procesul european și sporirea eficienței acțiunii comunitare. Comisia a identificat cinci principii aflate la baza bunei guvernanțe: deschiderea, participarea, responsabilitatea, eficiența și coerența.

Punerea în aplicare a guvernantei pe mai multe niveluri se bazează pe respectarea principiului subsidiarității, care evită concentrarea deciziilor la un singur nivel de putere și garantează elaborarea și aplicarea politicilor la nivelul cel mai potrivit.

3.10.2. Carta privind guvernanta pe mai multe niveluri în Europa (2014)

137. Carta propune introducerea guvernantei pe mai multe niveluri în activitatea cotidiană de elaborare și punere în aplicare a politicilor, inclusiv prin utilizarea unor soluții inovatoare și digitale. Documentul prezintă angajamentul luat pentru respectarea proceselor fundamentale pe care se bazează practicile de guvernanta pe mai multe niveluri prin respectarea următoarelor principii fundamentale:

- Asigurarea unui proces decizional TRANSPARENT, DESCHIS și INCLUZIV
- Promovarea, în întregul proces decizional, a PARTICIPĂRII și a instituirii unor PARTENERIATE cu implicarea actorilor publici și privați relevanți, inclusiv prin utilizarea unor instrumente digitale corespunzătoare, respectând în același timp drepturile tuturor partenerilor instituționali
- Încurajarea EFICIENȚEI și COERENȚEI POLITICILOR și promovarea SINERGIILOR BUGETARE între toate nivelurile de guvernanta
- Respectarea SUBSIDIARITĂȚII și PROPORȚIONALITĂȚII în cadrul procesului decizional
- Asigurarea PROTECȚIEI maxime a DREPTURILOR FUNDAMENTALE, la toate nivelurile de guvernanta.

138. Obiectivele propuse în carul Cartei sunt:

- Promovarea participării cetățenilor în cadrul ciclului politic;
- Cooperarea îndeaproape cu alte autorități publice, depășind limitele, procedurile și obstacolele administrative tradiționale;
- Încurajarea unei stări de spirit europene în rândul organelor politice și administrațiilor;
- Consolidarea capacităților instituționale și investirea în îmbunătățirea politicilor la toate nivelurile de guvernare;
- Crearea de rețele între organisme politice și administrațiile de la nivelul local la cel european și invers, consolidând în același timp cooperarea transnațională.

3.10.3. Bună guvernanta pentru politica de coeziune. Consolidarea capacității administrative

139. Documentul subliniază importanța continuării modernizării instituțiilor publice și îmbunătățirii condițiilor pentru investiții eficiente în acest domeniu. Acesta identifică condițiile și instrumentele corespunzătoare pentru sprijinirea capacității administrative. Două aspecte sunt considerate de importanță deosebită în legătură cu gestionarea politicii de coeziune:

- Sprijinirea capacității administrative se referă la asigurarea structurilor corespunzătoare, a resurselor umane, a sistemelor și instrumentelor necesare, adică asigurarea faptului că responsabilitățile și sarcinile sunt clar atribuite și personalul este motivat și are competențele cerute pentru a gestiona fondurile. De asemenea,

instituțiile trebuie să aibă la dispoziție instrumentele corespunzătoare (sisteme IT, manuale, regulamente etc.), care să le facă mai puțin vulnerabile.

- Guvernanța include asigurarea interacțiunii și coordonării cu părțile interesate și responsabilizarea politicianilor și managerilor pentru performanță, protejarea împotriva corupției și a conflictelor de interese și promovarea transparenței.

140. Acțiuni prioritare propuse în document:

- *Instrumente (toolbox) pentru stimularea capacității*
 - TAIEX-REGIO PEER 2 PEER - sistem de schimb de experți pentru a îmbuna nevoile cu expertiza din diferite țări
 - platforme specifice - Platforma S3 pentru specializare inteligentă sau Rețeaua de Dezvoltare Urbană pentru dezvoltare urbană sustenabilă
 - inițiativele pentru capacitate administrativă se concentrează pe politici orizontale precum achiziții publice și ajutor de stat - elaborarea de planuri de acțiune naționale, promovarea utilizării Pactelor de integritate
 - dezvoltarea instrumentului integrat IT tool ARACHNE pentru sprijinirea autorităților de management cu controalele și verificările administrative (data mining)
 - dezvoltarea unei e-biblioteci de bune practici în achiziții publice
 - elaborarea unui ghid "ușor de folosit" pentru a sprijini funcționarii publici în a evita erorile cele mai frecvente în achiziții publice.
- *Instruire și sprijin adaptate*
 - profesionalizarea funcționarilor publici
 - dezvoltarea unui cadru de competențe pentru instituțiile care gestionează fonduri și a unui instrument de auto-evaluare
 - dezvoltarea unor programe de instruire profesională specifice
 - cooperarea cu alte organizații internaționale (ex. OECD, BM) pentru promovarea achizițiilor publice strategice sau analiza factorilor care blochează creșterea și ajută regiunile rămase în urmă să recupereze decalajul
 - crearea unui grup de lucru pentru implementarea mai bună a politicii de coeziune și utilizarea fondurilor disponibile
 - sprijin specific pentru regiunile industriale pentru a-și restructura economiile
 - parteneriate transnaționale inter-regionale pentru proiecte inovatoare și stimulente pentru investiții în mediul de afaceri în concordanță cu strategiile de specializare inteligentă
 - asistență tehnică adaptată, oferită de UE pentru autoritățile de management pentru perioada de după 2020
- *Proceduri de calitate și parteneriate*
 - Comisia a creat un grup de lucru de experți la nivel înalt pentru a oferi consultanță pentru simplificarea procedurilor

- Cooperarea cu Banca Europeană de investiții - instrumente JASPERS, FI-Compass, URBIS (consultanță pentru orașe pentru a-și planifica investițiile care să sprijine propriile strategii de dezvoltare urbană și să obțină acces la finanțare)
- planuri de consolidare administrativă

4. Politici și documente strategice de nivel național și regional

141. În cadrul acestei secțiuni a raportului au fost analizate și prezentate sintetic principalele strategii și programe de la nivel național, în vigoare pentru perioada prezentă sau chiar cu orizonturi de timp mai lungi. Pentru aceste documente strategice se prezintă principalele elemente de tipul scop, obiective generale sau specifice, axe prioritare și, acolo unde a fost posibil, proiecte relevante pentru municipiul București. La fel ca în cazul cadrului strategic european, și pentru nivelul național au fost prezentate documente din diferite domenii de interes: dezvoltare teritorială, transporturi și comunicații, energie, mediu și schimbări climatice, economie, cercetare-inovare, social, educație, tineret și sport și bună guvernare. De asemenea, ultima secțiune a acestui capitol prezintă și documentele strategice existente la nivelul regiunii București-Ilfov și care au fost avute în vedere în procesul de elaborare a Strategiei municipiului București. Dintre acestea, cele mai importante ar fi Planul de dezvoltare regională și Planul de mobilitate urbană durabilă.

4.1. Cadrul general național – documente relevante pentru toate obiectivele

142. La nivel național strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul *Programelor Naționale de Reformă (PNR)*. Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt cele prezentate într-o secțiune anterioară a acestui raport: creștere inteligentă, creștere durabilă și creștere favorabilă incluziunii sociale.

4.1.1. Declarația de la București – Către un cadru comun pentru dezvoltare urbană în Uniunea Europeană (2019)

143. Documentul urmărește stabilirea unui acord politic pentru inițierea activităților de dezvoltare a unui cadru strategic pentru Uniunea Europeană, prin:

- implementarea și continuarea Agendei Urbane a Uniunii Europene,
- corelarea cu procesul de revizuire a Cartei de la Leipzig,
- asigurarea coordonării între diferitele inițiative din cadrul Agendei Urbane a Uniunii Europene.

144. Obiectivele stabilite în cadrul Declarației de la București vizează:

- un angajament comun pentru crearea unui cadru de dezvoltare urbană la nivel european, prin stabilirea cadrului strategic reprezentat de Carta de la Leipzig și prin stabilirea cadrului operațional în care Agenda Urbană pentru UE are un rol major;
- corelarea celor două procese (dezvoltarea noii Carte de la Leipzig și Agenda Urbană pentru UE), precum și asigurarea conexiunii dintre coeziunea teritorială și dezvoltarea urbană;
- menținerea sprijinului politic pentru Agenda Urbană pentru UE și pentru cooperarea pe mai multe niveluri (multi-level governance);
- susținerea vizibilității și implementării Agendei Urbane pentru UE;
- continuarea Agendei Urbane pentru UE și stabilirea unui calendar pe termen scurt, precum și lansarea ultimelor două parteneriate (Cultură și patrimoniu cultural, respectiv Securitate în spațiul public);

- stabilirea unui mandat politic pentru revizuirea Cartei de la Leipzig;
- asigurarea unei punți de legătură între reuniunea ministerială anterioară (Președinția Olandei) și reuniunea următoare (Președinția Germaniei), menținându-se, astfel, nivelul de atenție pentru zona urbană, mai ales în contextul procesului de negociere pentru perioada de finanțare 2021-2027.

4.1.2. Programul Național de Reformă (2019)

145. PNR prezintă principalele reforme și priorități de dezvoltare economică pentru România în conformitate recomandările specifice de țară și obiectivele asumate în cadrul Strategiei Europa 2020. PNR 2019 vizează fructificarea potențialului de creștere prin stimularea competitivității și productivității, consolidarea coeziunii sociale și teritoriale, crearea de noi locuri de muncă - toate acestea urmărind reducerea decalajelor față de celelalte state membre ale UE. Programul propune următoarele politici de răspuns la provocările economice:

- *Politica fiscal-bugetară*
 - gestionarea eficientă investițiilor publice
 - eficientizarea cheltuielilor bugetare
 - îmbunătățirea colectării taxelor și impozitelor
 - asigurarea stabilității financiar-bancare
- *Administrația publică*
 - continuarea procesului de descentralizare
 - planificarea strategică și prioritizarea politicilor guvernamentale
 - consolidarea culturii transparenței și a guvernării participative
 - stabilirea unui regim juridic-cadru unitar pentru administrația publică centrală și locală
 - îmbunătățirea managementului resurselor umane
 - profesionalizarea personalului din administrație
 - mai buna reglementare
 - dezvoltarea teritorială
 - îmbunătățirea condițiilor privind locuirea
 - creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene
 - îmbunătățirea soluțiilor de e-guvernare
 - continuarea reformei sistemului de achiziții publice
 - prevenirea-educația-combaterea și reducerea corupției la toate nivelurile administrației
- *Mediul de afaceri și competitivitate*

- crearea unui mediu favorabil investițiilor publice și private, inclusiv prin dezvoltarea infrastructurii de transport
- dezvoltarea sectoarelor cu potențial de creștere economică
- îmbunătățirea performanțelor întreprinderilor publice
- *Ocuparea forței de muncă*
 - modernizarea instituțiilor pieței muncii
 - adaptarea lucrătorilor și a întreprinderilor la schimbările pieței muncii
 - îmbunătățirea șanselor de ocupare a șomerilor și a persoanelor inactive, inclusiv a tinerilor NEETs
 - acces egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupurile de vârstă
 - creșterea calității ocupării în mediul rural
 - repartizarea echitabilă a poverii fiscale
 - combaterea muncii nedeclarate
 - dialogul social - implicarea partenerilor sociali în aplicarea politicilor sectoriale prioritare
- *Cercetare, dezvoltare, inovare (CDI)*
 - întărirea capacității și performanțelor sistemului de CDI
 - asigurarea unei baze științifice de înaltă calitate
 - stimularea investițiilor private în CDI
 - consolidarea dimensiunii europene a politicilor și programelor naționale de CDI
- *Mediu și schimbări climatice*
 - construirea unei economii cu emisii scăzute de GES
 - diminuarea emisiilor de GES din sectoarele energie și transporturi
 - atenuarea efectelor schimbărilor climatice
 - susținerea dezvoltării durabile și îmbunătățirea infrastructurii și calității mediului
 - îmbunătățirea managementului deșeurilor, inclusiv al deșeurilor periculoase
 - protecția naturii și conservarea biodiversității
- *Surse regenerabile de energie*
 - promovarea surselor regenerabile de energie (SRE) prin intermediul Fondului pentru mediu și a certificatelor verzi (CV)
 - încurajarea producției de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatate
- *Eficiența energetică*
 - promovarea cogenerării de înaltă eficiență
 - modernizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică
 - creșterea eficienței energetice în clădiri rezidențiale, clădiri publice și sistemele de iluminat public

- *Părăsirea timpurie a școlii*
 - extinderea serviciilor de educație timpurie
 - modernizarea curriculumului școlar
 - creșterea calității învățământului preuniversitar
 - creșterea nivelului de competențe a elevilor și cadrelor didactice
 - consolidarea învățământului profesional și tehnic
 - aplicarea Strategiei naționale privind reducerea prăsirii timpurii a școlii
 - consolidarea pachetului social în educație
 - îmbunătățirea infrastructurii educaționale

- *Educația terțiară*
 - implementarea Strategiei naționale pentru învățământ terțiar 2015-2020
 - sprijinirea studenților din mediul rural, a grupurilor dezavantajate și a studenților non-tradiționali pentru participarea în învățământul terțiar
 - dezvoltarea și integrarea sistemului informatic din educație și cercetare
 - dezvoltarea capacității instituționale și creșterea gradului de internaționalizare a învățământului superior
 - creșterea calității învățământului superior și a corelării cu piața muncii
 - promovarea educației antreprenoriale
 - crearea și dezvoltarea unui cadru de învățare pe tot parcursul vieții deschis și accesibil

- *Incluziunea socială și combaterea sărăciei*
 - îmbunătățirea calității vieții și integrarea socio-economică a populației din comunitățile marginalizate din mediul urban
 - creșterea calității vieții populației din mediul rural
 - creșterea calității și a gradului de acoperire a serviciilor sociale
 - reducerea sărăciei în rândul celor mai defavorizate persoane
 - finalizarea reformei venitului minim de incluziune
 - reforma sistemului de sănătate.

4.1.3. Acordul de parteneriat 2014-2020

146. AP 2014-2020 are ca obiectiv global Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială între România și statele membre ale UE. Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică și pentru a avea o economie modernă și competitivă, România trebuie să răspundă următoarelor provocări: competitivitatea și dezvoltarea locală, oamenii și societatea, infrastructura, resursele și administrația și guvernarea. Pentru fiecare provocare au fost identificate obiective (corelate cu obiectivele tematice de la nivelul UE) și priorități de dezvoltare pentru perioada 2014-2020:

- Promovarea competitivității și a dezvoltării locale, în vederea consolidării sustenabilității operatorilor economici și a îmbunătățirii atractivității regionale
- Dezvoltarea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și a numărului de absolvenți din învățământul terțiar, oferind totodată soluții pentru provocările sociale severe și combaterea sărăciei, în special la nivelul comunităților defavorizate sau marginalizate ori în zonele rurale
- Dezvoltarea infrastructurii fizice, atât în sectorul TIC, cât și în sectorul transporturilor, în vederea sporirii accesibilității regiunilor din România și a atractivității acestora pentru investitori
- Încurajarea utilizării durabile și eficiente a resurselor naturale prin promovarea eficienței energetice, a unei economii cu emisii reduse de carbon, a protecției mediului și a adaptării la schimbările climatice
- Consolidarea unei administrații publice moderne și profesioniste prin intermediul unei reforme sistemice, orientată către soluționarea erorilor structurale de guvernare.

4.1.4. Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani (2016-2035)

147. Strategia a fost elaborată sub coordonarea a 11 institute de cercetare de excelență și filiale ale Academiei Române. Viziunile asupra evoluției și strategiilor sunt menite să creeze convergențe și un program de acțiune care are în vedere:

- *pe termen scurt* – stoparea fenomenelor negative care se constată în economia și societatea noastră
- *pe termen mediu* – situarea României pe o poziție medie din punct de vedere al nivelului de trai al țărilor din zona Visegrád 4 și Slovenia
- *pe termen lung* – situarea României pe o poziție medie a țărilor dezvoltate din UE corespunzătoare din punct de vedere al resurselor de care dispune pe plan uman, al resurselor naturale, economic, geo-politic în cadrul UE

148. Structura Strategiei de dezvoltare a României în următorii 20 de ani are 11 (+2) proiecte interdisciplinare, pentru care au fost identificate obiective, direcții strategice, măsuri:

P1. Școala și educația

- formarea inițială și continuă a dascălilor - resurse-umane
- organizarea structurală și funcțională a SNE
- programe formative și curricula asociată ciclurilor de educație
- infrastructura SNE
- educație continuă pe tot parcursul vieții
- resursele financiare și materiale necesare SNE

P2. Resursele naturale - rezerve strategice, ce folosim și ce lăsăm generațiilor viitoare

- Subdomenii: resurse naturale, aerul, apa, solul, pădurile, arii protejate, resursele subsolului, resurse energetice, deșeuri-materiale reciclabile

P3. Securitatea și eficiența energetică

- principalele tendințe de dezvoltare se referă la rolul biomasei în mixul energetic, viitorul electro-mobilității, creșterea ponderii SRE în mixul energiei electrice și utilizarea tehnologiilor de captare și stocare a carbonului (CSC), stocarea energiei (inclusiv centrale hidroelectrice de acumulare prin pompare), eficiența energetică (în special la imobile), încălzirea electrică pe sisteme de pompe de căldură etc.

P4. Siguranța informatică - protecția cibernetică, protecția proprietății intelectuale în proiecte și în publicarea electronică

- buna guvernare a spațiului cibernetic național - menținerea echilibrului între securitate, drepturi și libertăți cetățenești și prosperitate economică
- prevenția, protecția și reacția rapidă în cazul incidentelor
- cooperarea interguvernamentală, public-privată, business-to-business, atât pe plan național, cât și na nivel internațional
- avertizarea timpurie și responsabilizare
- educația și cultura cetățenilor în domeniul protecției cibernetice, siguranței informatice, protejării proprietății intelectuale
- armonizarea cadrului legal național în context european și internațional, în raport cu provocările Erei Informaționale
- stimularea și facilitarea creației, inovării și înregistrării proprietății intelectuale și valorificarea justă a acesteia
- convergența înregistrării și brevetării cu posibilitățile efective de exploatare
- abordarea proprietății intelectuale din perspectiva drepturilor omului

P5. Securitate și siguranță alimentară

- creșterea rolului agriculturii românești ca furnizor de securitate alimentară
- creșterea accesului populației la hrană și îmbunătățirea calității alimentației
- dezvoltarea rurală și ridicarea nivelului educațional - premise pentru îmbunătățirea siguranței alimentare și nutriționale

P6. Economia și calitatea vieții

- stimularea investițiilor pentru a sprijini creșterea viitoare
- realizarea unor reforme structurale ambițioase pe piețele produselor, serviciilor și forței de muncă menite să ducă la creșterea productivității, a competitivității și a investițiilor
- continuarea politicilor bugetare responsabile, care asigură echilibrul între stabilizarea pe termen scurt și sustenabilitatea pe termen lung

- îmbunătățirea politicii de ocupare a forței de muncă și a protecției sociale pentru a le oferi cetățenilor mai multe mijloace, sprijin și protecție pe tot parcursul vieții și pentru a asigura o mai mare coeziune socială

P7. Sănătatea - de la biologia moleculară la medicina personalizată de vârf în România

- dezvoltarea mai accelerată a sistemului de sănătate comparativ cu cea a restului economiei
- alinierea finanțării în sănătate cu nivelul european (cca 10% din PIB)
- formarea constantă a resursei umane cu evaluarea și cuantificarea periodică și sistematică a performanțelor
- promovarea medicinei personalizate (programe pentru screening și diagnostic timpuriu)
- identificarea predispoziției genetice pentru dezvoltarea unor maladii și definirea unui profil individual de risc
- introducerea unor algoritmi diagnostici și terapeutici în funcție de biomarkeri de predicție ai evoluției bolii
- dezvoltarea unor metode inovative de tratament și profilaxie

P8. Proiectul european al Dunării. Strategia națională a Dunării

- Strategia națională de CDI pentru Dunărea românească:
 - interconectarea regiunii Dunării Românești cu restul bazinului fluviului: îmbunătățirea mobilității și multimodalității și încurajarea energiilor durabile
 - protejarea mediului în regiunea Dunării Românești: restaurarea și întreținerea calității apelor, gestionarea riscurilor de mediu și conservarea biodiversității, a peisajelor și a calității aerului și solurilor
 - elaborarea unui program pentru regiunea Dunării pentru clustere și rețele de IMM-uri
 - Proiectul Centrul Internațional de Studii Avansate pentru Sisteme Fluvii-Mări-DANUBIUS-RI, o infrastructură de cercetare pan-europeană distribuită
 - Proiectul STURION 2020. Conservarea sturionilor în Bazinul Dunării - o abordare complexă ambientală - economică - socială
 - Proiectul ATLAS - Atlasul Modificărilor Globale ale Mediului în Valea Dunării Românești - o facilitate pentru utilizatori în procesul de luare a deciziilor

P9. Cultura românească între național, localizare în zona proximală și universal - Europa multilingvistă, cultura electronică

- conservarea și dezvoltarea patrimoniului cultural național
- creșterea vizibilității internaționale a patrimoniului cultural național
- intensificarea participării culturii naționale la dialogul intercultural european

P10. România - societate a cunoașterii și a valorii adăugate la ceea ce are

- realizarea unui salt calitativ în domeniile prinse în Clasele de indicatori UE (DESI - Conectivitate, Capital uman, Utilizare Internet, Integrarea tehnologiei digitale, Servicii publice digitale)
- utilizarea tehnologiilor generice / KETs (nanotehnologiile, microelectronică și nanoelectronică, biotehnologiile, fotonica, materialele avansate, tehnologiile avansate de fabricație, software)
- stimularea IMM-urilor și valorificarea finanțărilor oferite de UE pentru utilizarea rezultatelor CDI, a cunoașterii în noile tehnologii
- menținerea ritmului de dezvoltare de cel puțin 5%, superior celui european UE, cu creșterea bugetelor pentru educație (6%), pentru CDI (minim 2%), orientarea pe produse și servicii de nișă pe piața globalizată, pe infrastructură
- educarea continuă a populației active, din mediul rural, însușirea cunoștințelor ICT și alfabetizarea digitală a persoanelor în vârstă sau a celor cu curențe în educație

P11. România în era globalizării - spațiu și tradiție de întâlnire a civilizațiilor, de echilibru și moderație

- România - punte euroatlantică între est și vest
 - reducerea decalajelor de dezvoltare față de media UE pentru a face din România a șaptea economie din UE, în acord cu mărimea fizică și demografică a țării
 - creșterea rolului și importanței României în matricea rezultată din intersecția Balcanilor cu regiunea extinsă a Mării Negre
 - identificarea unei identități strategice de tipul "To be Romania" / "2B Romania"
 - un Plan Marshall (Fondul Moldova) pentru Republica Moldova și integrarea acesteia în spațiul euroatlantic

P12. Finanțele publice și moneda. Politici financiare și monetare - echilibru și asigurarea unei dezvoltări durabile

- predictibilitate și transparență privind politica fiscal-bugetară pentru evitarea situațiilor de aprobare-prorogare-revenire la o variantă intermediară a legilor, ceea ce creează distorsiuni profunde în alocarea resurselor și asigurarea echității sociale
- implementarea unui management fiscal ferm, prietenos cu mediul de afaceri în faza de elaborare a legilor, dar sever în aplicarea acestora odată negociate și aprobate
- întărirea managementului cheltuirii banului public prin fermitate în aplicarea legislației specifice privind achizițiile publice, derularea cheltuielilor de capital, utilizarea fondurilor europene
- îmbunătățirea managementului fiscal-bugetar pentru a se asigura o execuție ritmică a bugetului în cursul fiecărui an, de natură să consolideze efectul de antrenare al politicii fiscal-bugetare în plan economic și social
- aplicarea, în administrarea fiscală a metodelor moderne de control practicate în țările dezvoltate, bazate pe riscul fiscal
- introducerea pentru toate sectoarele bugetare a criteriilor de eficiență, eficacitate și economicitate care permit cuantificarea performanței în cheltuirea banilor publici

P13. Instituții publice stabile, respectate și durabile - stabilitatea statului român

- creșterea semnificativă a performanței instituțiilor publice prin implementarea unei abordări moderne și pro-active, orientate către nevoile și așteptările cetățenilor, în contextul unui stat stabil și durabil
- principiile aflate la baza administrației publice românești sunt: principiul legalității, permanenței și al continuității, principiul egalității și neutralității, principiul separării funcțiilor publice de cele politice, principiul transparenței și cel al deconcentrării.

4.2. Cadrul strategic național în domeniul dezvoltării teritoriale (regionale/locale/urbane)

149. Pentru asigurarea unei abordări integrate pentru dezvoltarea teritorială a anumitor zone subregionale specifice sunt definite următoarele sisteme:

- *Dezvoltarea locală sub responsabilitatea comunității / dezvoltarea locală de tip Leader (DLRC sau CLLD)* – care în zonele urbane urmărește să crească nivelul de incluziune socială și să reducă sărăcia în rândul comunităților marginalizate din orașele românești. Acest instrument va fi utilizat în special în orașe (orașe mici cu o populație de până la 20000 locuitori) și în zonele rurale învecinate, zonele rurale fără centre urbane, zonele costiere de-a lungul Dunării și Deltei Dunării, zonele de râuri și lacuri mari în care există ferme de acvacultură, zone defavorizate din centrele urbane.
- *Investiții teritoriale integrate (ITI)* – un instrument utilizat pentru stimularea creării de zone urbane funcționale, care pot oferi o organizare teritorială mai eficientă și un acces mai bun la servicii de interes general. Acest instrument a fost și este utilizat în Delta Dunării în perioada 2014-2020.
- *Dezvoltarea urbană durabilă* – are ca măsuri prioritare: susținerea dezvoltării economiei orașelor, îmbunătățirea calității mediului în zonele urbane, susținerea dezvoltării infrastructurii de bază și a mobilității urbane în orașele României
- *Cooperare teritorială* - Strategia UE pentru regiunea Dunării, cooperare teritorială europeană

4.2.1. Strategia pentru Dezvoltare Teritorială a României (SDTR). România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni

150. Prin SDTR este stabilit cadrul strategic de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României pe termen lung, necesar pentru sprijinirea și ghidarea procesului de dezvoltare teritorială la nivel național, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare ale fiecărui teritoriu. Scenariul România Policentrică urmărește, în perspectiva anului 2035, dezvoltarea teritoriului național la nivelul unor nuclee de concentrare a resurselor umane, materiale, tehnologice și de capitaluri (orașe mari/medii) și conectarea eficientă a acestor zone de dezvoltare cu teritoriile europene. În cadrul Strategiei au fost identificate 5 obiective generale și mai multe obiective specifice aferente:

1. *Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband*

- Dezvoltarea unei rețele de transport eficientă și diversificată capabilă să asigure gestionarea fluxurilor de oameni și mărfuri generate de schimburile economice între teritoriul național și piețele din spațiul european.
 - Dezvoltarea și extinderea infrastructurii portuare și aeroportuare, precum și a legăturii acestora cu centrele urbane naționale în scopul consolidării poziției României de nod logistic regional.
 - Consolidarea infrastructurii de transport a energiei și conectarea acesteia la proiectele pan-europene cu impact regional și național.
2. *Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive*
- Asigurarea unei echipări complete cu infrastructură de utilități publice a localităților urbane și rurale.
 - Asigurarea unei accesibilități crescute la nivelul teritoriului și a unei conectivități eficiente între orașele mari și zona urbană funcțională.
 - Creșterea atractivității spațiilor urbane și rurale prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale, dezvoltarea unor spații publice de calitate și a unor servicii de transport adaptate nevoilor și specificului local.
 - Furnizarea unor servicii sociale de calitate prin asigurarea unei diversificări a acestor servicii la nivelul teritoriului și îmbunătățirea gradului de acces a populației.
3. *Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane*
- Dezvoltarea unor centre urbane specializate și inteligente cu vocație de poli internaționali și racordarea lor eficientă la rețeaua urbană europeană.
 - Încurajarea dezvoltării zonelor urbane funcționale în jurul orașelor cu rol polarizator la nivelul teritoriului.
 - Consolidarea rolului localităților rurale cu potențial de polarizare în scopul asigurării unei accesibilități crescute a populației rurale la servicii de interes general.
 - Sprijinirea dezvoltării sistemelor urbane și a axelor de dezvoltare de la nivelul teritoriului prin asigurarea unor intervenții integrate teritorial.
4. *Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială*

- Protejarea patrimoniului și promovarea măsurilor de regenerare a capitalului natural.
- Protejarea și reabilitarea patrimoniului construit în scopul conservării identității naționale și creșterii atractivității spațiilor culturale cu potențial turistic deosebit
- Reducerea vulnerabilității zonelor supuse riscurilor naturale.
- Asigurarea echilibrului în dezvoltarea mediului rural și urban prin protejarea resurselor funciare agricole și limitarea extinderii intravilanului localităților.

5. *Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială*

- Consolidarea capacității structurilor de guvernare la niveluri multiple și diversificarea formelor de cooperare între structurile administrației publice.
- Consolidarea instrumentelor de planificare spațială și a instituțiilor cu rol în gestionarea și planificarea proceselor de dezvoltare a teritoriului (sau de amenajare a teritoriului).
- Consolidarea capacității de cooperare și planificare în domeniul transfrontalier și transnațional.

151. De asemenea, au fost definite măsuri, acțiuni și exemple de proiecte pentru zone urbane, zone rurale, zone montane, zone transfrontaliere și zona costieră. SDTR instituie următoarele linii directe de planificare:

- Încurajarea concentrării locuirii în interiorul intravilanului localităților și limitarea dezvoltării urbane în zone care nu sunt deja echipate cu infrastructura tehnico-edilitară;
- Încurajarea concentrării activităților industriale în parcuri tehnologice din exteriorul localităților și limitarea amplasării lor în intravilanul localităților;
- Încurajarea construirii în zone industriale deja utilizate (*brownfields*) și interzicerea construirii în zone verzi;
- Încurajarea locuirii sustenabile în centrele istorice ale localităților orașelor;
- Dezvoltarea complementarității între zonele urbane și zonele rurale;
- Încurajarea dezvoltării care utilizează energie verde și interzicerea construirii de imobile care utilizează în exploatare exclusiv combustibili fosili;
- Luarea măsurilor necesare pentru diminuarea efectelor negative ale riscurilor naturale și industriale;
- Încurajarea transportului sustenabil și obligativitatea elaborării planurilor de mobilitate;
- Încurajarea planificării și proiectării de calitate și limitarea derogării de la planurile de dezvoltare urbană și teritorială în vigoare;

- Încurajarea implicării cetățenilor și comunităților în elaborarea strategiilor de dezvoltare și obligativitatea consultării publicului asupra fiecărei etape ale acestora.

4.2.2. Planul de Amenajare a Teritoriului Național

152. PATN reprezintă o bază de amenajare pentru programele sectoriale strategice, determinând scopul și prioritățile pentru dezvoltarea teritorială a țării în relație cu politicile UE. Planul cuprinde următoarele secțiuni:

- Secțiunea I – Rețele de transport
- Secțiunea a II-a – Apa
- Secțiunea a III-a – Zone protejate
- Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități
- Secțiunea a V-a – Zone de risc natural
- Secțiunea a VI-a – Zone turistice
- Secțiunea a VII-a – Infrastructura pentru educație (în curs de elaborare)
- Secțiunea a VIII-a – Zone rurale (în curs de elaborare)

PATN nu este încă complet, în forma finală. Autoritățile locale au responsabilitatea de a asigura pentru comunitățile lor o dezvoltare în armonie cu principiile și liniile directoare ale PATN, pe măsură ce secțiunile sunt elaborate.

4.2.3. Programul Operațional Regional POR 2014-2020

153. POR își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale. Se dorește sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic. Axele prioritare definite în cadrul POR 2014-2020 sunt:

- Promovarea transferului tehnologic
- Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon
- Sprijinirea dezvoltării urbane durabile
- Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural
- Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională
- Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului
- Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale
- Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

- Îmbunătățirea infrastructurii educaționale
- Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și carte funciară
- Asistență tehnică
- Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii • Crearea infrastructurii spitalelor regionale de urgență
- Inițiativa pentru IMM-uri.

4.2.4. Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) I și II

154. PNDL, coordonat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă. Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare / extindere / reabilitare / modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- Sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei
- Sisteme de canalizare și stații de epurare a apei
- Unități de învățământ
- Unități medicale
- Drumuri publice
- Poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale
- Biblioteci, muzee, teatre, centre culturale
- Platforme de gunoi
- Piețe publice, comerciale, târguri, oboare
- Baze sportive

155. Subprogramele și beneficiarii eligibili în cadrul PNDL:

1. Subprogramul „Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor”

- beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor și orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor, inclusiv ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale acestora, ale orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora

2. Subprogramul „Infrastructură la nivel județean”

- beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene

3. Subprogramul „Modernizarea satului românesc”

- beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor.

4.3. Cadrul strategic național în domeniul transporturilor și comunicațiilor

4.3.1. Master Planul General de Transport al României

156. Master Planul analizează obiectivele majore ale sistemului național de transport.

Prin urmare, acesta constituie un instrument strategic de planificare a intervențiilor majore (proiecte și alte acțiuni) ce sunt semnificative pentru obiectivele de transport la scară națională. MPGT stabilește obiectivele strategice, coridoarele de transport, intervențiile specifice și scenariile de implementare pentru dezvoltarea echilibrată, sustenabilă și armonizată cu obiectivele strategice transeuropene a infrastructurii de transport de pe teritoriul României.

157. Sunt avute în vedere transportul rutier, feroviar, porturi și căi navigabile, aerian și multimodal. Măsurile și proiectele din MPGT de interes pentru municipiul București și zona urbană funcțională aferentă sunt:

- *Proiecte autostrăzi*
 - Variantă de ocolire București - VO Nord - construcție nouă
 - Variantă de ocolire București - VO Sud - construcție nouă
- *Proiecte drumuri expres*
 - București-Alexandria
 - Modernizarea centurii de sud a Bucureștiului
 - Legătura A3-Aeroport Henri Coandă - construcție nouă
- *Proiecte drumuri EUROTARSN*
 - București-Giurgiu (sector Constanța-Vama Veche)
- *Proiecte fazate*
 - Modernizare DN5 București-Adunații Copăcenii

- *Lucrări de reabilitare linie de cale ferată* București-Brașov-Sighișoara-Simeria-Arad-Curtici (sector Predeal-Simeria) - propunere București-Azuga pentru mentenanță - 0 euro
 - București-Craiova reabilitare (sector din CF București-Roșiori-Craiova-Dr.Tr.Severin-Caransebeș-Timișoara-Arad)
 - București-Buzău-Bacău-Pașcani-Iași (sector Ploiești-Iași) - București-Ploiești Tj. propunere mentenanță - 0 euro
 - București (Chitila)-Pitești reabilitare (sector din CF București-Pitești-Vâlcele-Rm. Vâlcea-Sibiu-Vințu de Jos), București-Chitila propunere mentenanță - 0 euro
- *Lucrări de electrificare și reabilitare linie de cale ferată*
 - București-Giurgiu Fr.-Chiajna mentenanță (0 euro) și Chiajna-Jilava-Giurgiu Fr. reabilitare + electrificare
 - București - Aeroport Henri Coandă
- *Achiziție de material rulant, eliminare restricții de viteză și programe de comercializare destinate rutelor de viteză pe linia de cale ferată cu viteză sporită*
 - București-Constanța (5 trenuri electrice, 3 panouri publicitare, 5 touch-screen publicitate media, 4 autocare) + lucrări de mentenanță
 - București-Brașov (4 trenuri electrice, 9 panouri publicitare, 9 touch-screen, 6 autocare) + lucrări de mentenanță
 - București-Craiova (4 trenuri electrice, 5 panouri, 5 touch-screen, 4 autocare) + lucrări de mentenanță
 - București-Pitești (10 DMU, 4 panouri, 4 touch-screen, 2 autocare) + lucrări de mentenanță
 - București-Buzău (6 EMU, 4 panouri, 4 touch-screen, 2 autocare) + lucrări de mentenanță
 - București-Giurgiu (6 DMU, 5 panouri, 5 touch-screen, 2 autocare) + lucrări de mentenanță
- *Căi navigabile*
 - Canalul Dunăre-București:
 - sector Glina-Budești
 - sector Oltenița-1 Decembrie
- *Investiții în infrastructura aeroportuară*
 - Reabilitare terminal pasageri, reabilitare platforme de staționare, reabilitare cale de rulare, reabilitare elemente de infrastructură și elemente auxiliare (București Băneasa)
 - Realizare terminale pasageri nou, realizare platformă de staționare aeronave la noul terminal, căi de rulare aeronave pentru terminalul nou + alte tipuri de infrastructură necesare (Henri Coandă - Otopeni)

- *Proiecte multimodale* ○ Realizarea unei platforme multimodale pentru susținerea dezvoltării economice în Municipiul București.

4.3.2. Strategia de transport intermodal în România 2020

158. Obiectivul general este dezvoltarea sistemului național de transport intermodal de mărfuri în scopul eficientizării transportului de marfă și al îmbunătățirii impactului transportului asupra mediului și a siguranței traficului în România. Obiectivele specifice avute în vedere sunt:

- Modernizarea și/sau construirea unor terminale intermodale și a infrastructurii aferente
- Realizarea unor servicii intermodale de calitate
- Implementarea unui sistem de urmărire, planificare și management a transportului intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piață
- Stimularea promovării sistemului național de transport intermodal.

4.3.3. Strategia națională privind Agenda Digitală pentru România 2020

159. Programul ambițios al Agendei Digitale va conduce la o creștere economică durabilă și la creșterea competitivității. Principiul care stă la baza Strategiei naționale este crearea un mediu competitiv, care să încurajeze și să atragă cetățenii și întreprinderile plătitoare de impozite, care, la rândul lor, să asigure o creștere durabilă pe termen lung. România a definit patru domenii majore de acțiune adaptate contextului național:

1. *DA1 eGuvernare, Interoperabilitate, Securitate Cibernetică, Cloud Computing, Open Data, Big Data și Media Sociale* - creșterea eficienței și reducerea costurilor din sectorul public din România prin modernizarea administrației
 - furnizarea de servicii publice îmbunătățite prin utilizarea eGuvernării 2.0
 - promovarea adoptării serviciilor de eGuvernare
 - optimizarea utilizării TIC în cadrul operațiunilor guvernamentale
 - stabilirea cadrului conceptual și organizațional necesar pentru securitatea cibernetică
 - dezvoltarea capacităților naționale pentru managementul riscului în securitatea cibernetică și răspunsul la incidentele cibernetice în cadrul unui program național
 - promovarea și consolidarea culturii privind securitatea în domeniul cibernetic
 - dezvoltarea cooperării internaționale în domeniul securității cibernetice
 - crearea unei infrastructuri IT sigure și scalabile, comună tuturor instituțiilor din sectorul public
 - aplicarea modelului PCU - Punct de Contact Unic în activitatea cu cetățeanul
 - aplicarea modelului magazinului virtual al resurselor IT pentru instituțiile sectorului public
 - re-evaluarea capacității administrative direct implicate în activitatea de management a Cloud-ului guvernamental

- reducerea numărului de noduri de date nefolosite la capacitate corespunzătoare din instituțiile publice și consolidarea infrastructurii prin tehnologii de federalizare • modernizarea structurilor de comunicare, canale și indicatori de comunicare
 - susținerea utilizării platformelor online de socializare pentru promovarea inițiativelor guvernamentale
 - susținere, implicare și împuternicire a cetățeanului pentru comunicarea în platformele online de socializare
 - Open Data - punerea la dispoziția publicului a datelor liber accesibile, refolosibile și redistribuibile
 - standardizarea procedurilor
 - Open Data furnizate de instituțiile publice trebuie concentrate într-o singură platformă la nivel național
 - utilizarea avantajelor aplicațiilor informatice deschise și standardelor de date deschise
 - evaluarea cadrului administrativ și susținerea implementărilor sistemelor de tip Big Data
 - folosirea conceptelor Big Data în vederea optimizării, reducerii costurilor și creșterea valorii serviciilor
2. *DA2 TIC în Educație, Sănătate, Cultură și eInclusion* - intervine în provocările sociale la un nivel sectorial și va asigura că investițiile TIC vor crea un impact pozitiv în contextul social
- furnizarea de infrastructură TIC în școli
 - dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor și profesorilor
 - utilizarea TIC (OER și Web 2.0) în cadrul procesului de învățare și în cadrul procesului de învățare pe tot parcursul vieții (life-long-learning)
 - pregătirea permanentă a competențelor de specialitate TIC ale personalului administrației publice
 - telemedicină - în special în domeniul medicinei de urgență și medicinei de specialitate
 - sistem medical centrat pe pacient
 - colaborarea dintre instituțiile guvernamentale
 - eficiență operațională și performanța gestiunii
 - standardizarea în concordanță cu Directivele UE ale tuturor actelor medicale în vederea susținerii interoperabilității sistemului medical
 - gestiunea eficientă a informației generată de sistemul IT
 - dezvoltarea Arhivelor Digitale ale Patrimoniului Cultural Român

- promovarea creării unui conținut digital original, specific comunităților din România
 - îmbunătățirea interacțiunii dintre cetățeni și conținutul cultural digital
 - asigurarea e-Incluziunii prin dezvoltarea competențelor digitale - e-Aptitudini
3. *DA3 eCommerce, Cercetare, Dezvoltare și Inovare în TIC* - se bazează pe avantajele comparative ale României regionale și sprijină creșterea economică din sectorul privat
- dezvoltarea unui cadru de reglementare cu privire la eCommerce și oferta transfrontalieră
 - creșterea nivelului de informare a furnizorilor de servicii online și a utilizatorilor de eCommerce
 - susținerea dezvoltării și implementării plăților și sistemelor de livrare online
 - rezolvarea facilă a abuzurilor și litigiilor specifice eCommerce
 - promovarea grupurilor inovatoare și a polilor concurențiali în vederea creșterii regionale
 - încurajarea cercetării privind dezvoltarea infrastructurii la nivel regional
 - răspândirea participării în proiectele de Inovare, Cercetare și Dezvoltare în TIC în cadrul inițiativelor internaționale
 - finanțarea inițiativelor în domeniul inovării în TIC în România
 - încurajarea CD pentru inovarea serviciilor electronice ale administrației publice
4. *DA4 Broadband și Infrastructura de Servicii Digitale* - dezvoltarea infrastructurii de broadband și de servicii digitale, prin oferirea condițiilor de acces la echipamente TIC și Internet, care facilitează, în același timp, incluziunea socială, creșterea gradului de alfabetizare digitală și îmbunătățirea competențelor digitale
- construirea rețelelor backhaul de nouă generație și a infrastructurii backbone
 - stimularea investițiilor private în infrastructura de rețea de nouă generație (NGN).

4.3.4. Planul Național de Dezvoltare a Infrastructurii – NGN (Next Generation Network)

160. Scopul acestui plan de măsuri este de a estima necesarul de investiții în infrastructura de bandă largă pentru rețele NGN și de a stabili intervențiile necesare pe piață, pentru ca România să poată îndeplini obiectivele Agendei Digitale 2020. Inițiativa abordează de asemenea o serie de măsuri pentru încurajarea dezvoltării rețelelor de generație următoare (NGN), inclusiv metode pentru a reduce costurile legate de dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice de generație nouă. Planul de măsuri se adresează următoarelor obiective specifice:

- *Dimensionare* ○ identificarea volumului investițiilor necesare în dezvoltarea infrastructurii de acces de generație următoare în scopul de a realiza obiectivele

legate de dezvoltarea serviciilor de acces asumate în cadrul Agendei Digitale pentru Europa

- *Delimitare* ○ identificarea zonelor geografice în care rata actuală a investițiilor în infrastructura de acces broadband de generație următoare impune luarea unor măsuri de intervenție publică (zone rurale, zone cu o densitate scăzută a populației etc.)
- *Finanțare* ○ identificarea unor modele de investiții conforme cu bunele practici și recomandările europene cu privire la finanțarea dezvoltării infrastructurii de comunicații electronice de generație următoare • *Stimulare*
 - stimularea investițiilor în infrastructura de acces de generație următoare în România, contribuind la creșterea disponibilității resurselor financiare necesare pentru dezvoltarea rețelelor de mare viteză în mod individual de către sectorul privat, precum și prin identificarea măsurilor de reducere a costurilor și creșterea eficienței dezvoltării sale

161. În atingerea obiectivelor propuse au fost identificate 5 direcții de acțiune:

- Încurajarea accesului la infrastructura pasivă existentă
- Îmbunătățirea transparenței și coordonării în lucrările de construcții civile relevante
- Simplificarea procedurilor de autorizare a construirii rețelelor de comunicații electronice
- Normele referitoare la infrastructura NGA pentru clădiri noi
- Utilizarea potențialului tehnologiei New Generation Wireless pentru accelerarea extinderii / implementării infrastructurii de bandă largă în zonele rurale.

4.3.5. Programul Operațional Infrastructură Mare POIM 2014-2020

162. POIM finanțează activități din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică. Astfel, contribuie la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Axele prioritare ale POIM 2014-2020 în domeniul transporturilor sunt:

- Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient.

4.4. Cadrul strategic național în domeniul energiei, mediului și schimbărilor climatice

163. Axele prioritare ale POIM 2014-2020 în domeniul mediului și energiei sunt:

- Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor

- Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
- Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon
- Creșterea eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate
- Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale.

4.4.1. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României - orizonturi 2013-2020-2030

164. Obiectivele care privesc dezvoltarea durabilă pentru orizontul de timp 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile. În ceea ce privește ținta de atins pentru orizontul de timp 2030, Strategia urmărește apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Tabel 3. Obiectivele naționale, conform orientărilor prioritare ale UE

Domeniu	Orizont
Schimbările climatice și energia curată	<u>Orizont 2020</u> : Asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile
	<u>Orizont 2030</u> : Alinierea la performanțele medii ale UE privind indicatorii energetici și de schimbări climatice; îndeplinirea angajamentelor în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în concordanță cu acordurile internaționale și comunitare existente și implementarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice.
Transport durabil	<u>Orizont 2020</u> : Atingerea nivelului mediu actual al UE în privința eficienței economice, sociale și de mediu a transporturilor și realizarea unor progrese substanțiale în dezvoltarea infrastructurii de transport.
	<u>Orizont 2030</u> : Aproximarea de nivelul mediu al UE din acel an la toți parametrii de bază ai sustenabilității în activitatea de transporturi.
Producție și consum durabile	<u>Orizont 2020</u> : Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.
	<u>Orizont 2030</u> : Aproximarea de nivelul mediu realizat la acea dată de țările membre UE din punctul de vedere al producției și consumului durabile.

Conservarea și gestionarea resurselor naturale	<u>Orizont 2020</u> : Atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabilă a resurselor naturale.
	<u>Orizont 2030</u> : Aproximarea semnificativă de performanțele de mediu ale celorlalte state membre UE din acel an.
Sănătatea publică	<u>Orizont 2020</u> : Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.
	<u>Orizont 2030</u> : Alinierea deplină la nivelul mediu de performanță, inclusiv sub aspectul finanțării serviciilor de sănătate, al celorlalte state membre ale UE.
Producție și consum durabile	<u>Orizont 2020</u> : Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.
	<u>Orizont 2030</u> : Aproximarea de nivelul mediu realizat la acea dată de țările membre UE din punctul de vedere al producției și consumului durabile.

Domeniu	Orizont
Incluziunea socială, demografie și migrația	<u>Orizont 2020</u> : Promovarea consecventă, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii.
	<u>Orizont 2030</u> : Aproximarea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privința coeziunii sociale și calității serviciilor sociale.
Sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile	<u>Orizont 2020</u> : Conturarea domeniilor specifice de aplicare a expertizei și resurselor disponibile în România în slujba asistenței pentru dezvoltare, și alocarea în acest scop a circa 0,50% din venitul național brut.
	<u>Orizont 2030</u> : Alinierea completă a României la politicile Uniunii Europene în domeniul cooperării pentru dezvoltare, inclusiv din punctul de vedere al alocărilor bugetare ca procent din venitul național brut.
Educație și formare profesională	<u>Orizont 2020</u> : Atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010.
	<u>Orizont 2030</u> : Situarea sistemului de învățământ și formare profesională din România la nivelul performanțelor superioare din UE; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități.

Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea	<u>Orizont 2020</u> : Încadrarea cercetării românești în fluxul principal al evoluțiilor științifice și tehnologice din UE; generalizarea activităților inovative; apariția unor centre de excelență cu impact internațional.
	<u>Orizont 2030</u> : Statornicirea principalelor elemente ale societății și economiei bazate pe cunoaștere; contribuții esențiale ale cercetării românești la realizarea obiectivelor complexe ale dezvoltării durabile.
Dezvoltarea rurală, agricultura, silvicultura și pescuitul	<u>Orizont 2020</u> : Consolidarea structurilor din domeniul agro-alimentar și silvic concomitent cu dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale pentru reducerea în continuare a decalajelor și atingerea nivelului mediu actual de performanță al țărilor membre ale UE; afirmarea României ca element de stabilitate a securității alimentare în Europa de Sud-Est.
	<u>Orizont 2030</u> : Adoptarea în totalitate a politicilor și practicilor comunitare în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului; finalizarea restructurării și modernizării acestor sectoare și a spațiului rural.
Planificare spațială	<u>Orizont 2020</u> : Constituirea la nivel regional, conform strategiilor de dezvoltare spațială, a sistemului policentric de arii funcționale urbane (aglomerări urbane) și de coridoare de urbanizare în lungul arterelor de transport de interes european (policentricitate de rețea).
	<u>Orizont 2030</u> : Structurarea și dezvoltarea rețelei extinse de localități urbane și rurale ca premisă pentru afirmarea regiunilor României ca entități dinamice, atrăgătoare și competitive și pentru racordarea lor deplină la spațiul european.
Domeniu	Orizont
Cadastru României	<u>Orizont 2020</u> : Finalizarea, în linii generale, a cadastrului general al României și asigurarea transparenței și accesibilității sistemului.
	<u>Orizont 2030</u> : Asigurarea compatibilității și interoperativității depline a sistemului cadastral din România cu standardele de fiabilitate și siguranță a datelor din celelalte state ale UE.
Dimensiunea culturală a dezvoltării durabile	<u>Orizonturi 2020 și 2030</u> : Stabilirea obiectivelor naționale pentru aceste orizonturi de timp nu apare posibilă întrucât documentele și studiile elaborate până la momentul întocmirii strategiei nu au permis identificarea unor priorități de perspectivă în domeniu.
Capacitatea administrativă și calitatea serviciilor publice; dezvoltarea durabilă ca măsură a eficienței guvernării și a calității politicilor publice	<u>Orizont 2020</u> : Definitivarea procesului de reformă în administrația publică și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrației publice centrale și locale.
	<u>Orizont 2030</u> : Aproximarea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privința performanței administrației publice centrale și locale în furnizarea serviciilor publice.

4.4.2. Strategia Energetică a României 2016-2030, cu perspectiva anului 2050

165. Strategia are drept obiectiv general satisfacerea necesarului de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț cât mai scăzut, adecvat unei economii moderne de piață și unui standard de viață civilizat, în condiții de calitate, siguranță în alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile. Strategia energetică are cinci obiective strategice și 25 de obiective operaționale pentru atingerea obiectivului general:

1. *Creșterea nivelului de securitate energetică*

- OP1. Mix energetic diversificat și echilibrat (răspunde și la obiectivele II, III)
- OP2. Dezvoltarea de noi zăcămintele de resurse primare, pentru menținerea unui nivel scăzut de dependență de importuri de energie
- OP3. Creșterea capacităților de interconectare a rețelelor de transport de energie
- OP4. Asigurarea capacității de stocare de energie și a sistemelor de rezervă
- OP5. Creșterea flexibilității sistemului energetic național prin digitalizare, rețele inteligente și prin dezvoltarea categoriei consumatorilor activi (proconsumatori) (răspunde și la obiectivele II, V)
- OP6. Protecția infrastructurii critice împotriva atacurilor fizice și informatice
- OP7. Participarea proactivă a României la inițiativele europene și internaționale de diplomatie energetică
- OP8. Adâncirea parteneriatelor strategice ale României pe dimensiunea energetică

2. *Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive*

- OP9. Înlocuirea, la orizontul anului 2030, a capacităților de producție de energie electrică ce vor ieși din exploatare cu capacități noi, eficiente și cu emisii reduse (răspunde și la obiectivele III, V)
- OP10. Creșterea eficienței energetice pe întreg lanțul valoric al sectorului energetic (răspunde și la obiectivele III, V)
- OP11. Creșterea concurenței pe piețele interne de energie (răspunde și la obiectivul V)
- OP12. Liberalizarea piețelor de energie și integrarea lor regională, astfel încât consumatorul de energie să beneficieze de cel mai bun preț al energiei (răspunde și la obiectivul V)
- OP13. Eficientizarea activității economice a companiilor energetice controlate de stat (răspunde și la obiectivul IV)
- OP14. Politici economice și fiscale de stimulare a investițiilor în dezvoltarea industriei producătoare de echipamente pentru SRE, eficiență energetică și electromobilitate

3. *Energie curată, cu emisii reduse de gaze cu efect de seră și alte noxe*

- OP15. Reducerea emisiilor de GES și noxe în sectorul energetic

- OP16. Dezvoltarea sustenabilă a sectorului energetic național, cu protecția calității aerului, a apei, a solului și a biodiversității
- OP17. Participarea echitabilă la efortul colectiv al statelor membre UE de atingere a țintelor de eficiență energetică, de SRE și de reducere a emisiilor GES (răspunde și la obiectivul I)

4. *Modernizarea sistemului de guvernare energetică*

- OP18. Separarea funcției statului de proprietar și acționar de cea de arbitru al pieței energetice
- OP19. Transparentizarea actului administrativ, simplificarea birocrăției în sectorul energetic și întărirea capacității administrative a statului în sectorul energetic (răspunde și la obiectivele II, V)
- OP20. Susținerea educației și promovarea cercetării științifice
- OP21. Îmbunătățirea guvernării corporative a companiilor cu capital de stat
- OP22. Îmbunătățirea cadrului instituțional din sectorul energetic
- OP23. Cadru legislativ și de reglementare transparent, coerent, echitabil și stabil, care să stimuleze investițiile la un cost competitiv al capitalului (răspunde și la obiectivul II)

5. *Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice*

- OP24. Creșterea accesului populației la energie electrică și gaz natural
- OP25. Reducerea gradului de sărăcie energetică și protecția consumatorului vulnerabil.

166. Pentru a beneficia de oportunitățile oferite de procesul de tranziție energetică globală, România trebuie să își asume direcții noi de dezvoltare în sectorul energetic:

- Transformarea României în centru de producție de mașini, componente și materiale pentru tranziția energetică
- Dezvoltarea rețelelor inteligente de transport și distribuție a energiei electrice
- Rețelele inteligente vor facilita tranziția consumatorului către rolul de prosumator, care injectează în rețea propria producție de energie electrică
- Promovarea autovehiculelor hibride și a celor electrice, atât autoturisme, cât și autobuze și autoutilitare de mic tonaj, dedicate mediului urban
- Clădirile inteligente, din punct de vedere al construcției, arhitecturii, operării, transformării și stocării energiei, cu caracteristici de prosumator.

4.4.3. *Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013-2020*

167. Această strategie este documentul de ghidare pentru planul național de acțiune privind schimbările climatice ce are ca scop atingerea țelurilor Europa 2020 - reducerea cu 20% a emisiilor de GHG (emisii de gaze cu efect de seră), îmbunătățirea cu 20% a eficienței energetice și creșterea cu 20% a surselor de energie regenerabilă. Strategia evidențiază provocările sectoriale și recomandă adaptare sectorială corespunzătoare și politici de

reducere. Strategia propune mai multe tipuri de măsuri cheie, care trebuie să fie implementate în fiecare sector. Scopul acestora este de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea capacității naturale de absorbție a CO₂ din atmosferă și adaptarea la efectele schimbărilor climatice:

- *Generarea energiei electrice și termice*
 - Dezvoltarea unei strategii sectoriale privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
 - Valorificarea resurselor de energie regenerabilă
 - Promovarea Sistemelor Inteligente pentru producerea, transportul, distribuția și consumul energiei electrice
 - Promovarea cogenerării de înaltă eficiență
 - Îmbunătățirea eficienței energetice
 - Realizarea de investiții în instalații și echipamente pentru întreprinderile din industrie care să conducă la economii de energie
 - Creșterea eficienței energetice în sectorul Agricultură
 - Proiectare ecologică
 - Captarea și stocarea carbonului în România
- *Transport*
 - Dezvoltarea unei strategii sectoriale privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
 - Reducerea emisiilor aferente transportului rutier
 - Utilizarea autovehiculelor prietenoase mediului
 - Sisteme de transport inteligent - STI ○ Eficientizarea transportului feroviar
 - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transportul aerian
 - Dezvoltarea Transportului Intermodal
 - Utilizarea biocarburanților
 - Taxe
 - Încurajarea și promovarea transportului nemotorizat
 - Stimularea cercetării și dezvoltării în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul transporturi
 - Îmbunătățirea performanțelor în domeniul transportului urban ○ Informare și conștientizare
- *Spațiu locativ și dezvoltare urbană*
 - Îmbunătățirea performanței termice a clădirilor
 - Încurajarea dezvoltării de proiecte ce vizează casele ecologice, casele pasive și/sau active
 - Modernizarea infrastructurii de transport și distribuție a energiei termice în sisteme centralizate
 - Program de sprijin pentru îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile ocupate de persoanele cu venituri reduse

- Programe de încurajare a consumatorilor pentru achiziționarea de articole electrice și electrocasnice cu eficiență energetică crescută
- Reducerea consumului de apă
- Programe de educare și conștientizare a populației
- Creșterea suprafețelor de spații verzi în zonele urbane și periurbane
- *Procese industriale* ○ Dezvoltarea unei strategii sectoriale privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
 - Includerea analizei privind emisiile de GES în cerințele standard de evaluare a politicilor publice în domeniul economic pe perioada de aplicare și post aplicare a politicii publice
 - Promovarea tehnologiilor eficiente și a industriilor curate, ținându-se seama de punctele tari ale economiei românești
 - Promovarea unor acorduri pe bază de voluntariat care să contribuie la accelerarea procesului de eficientizare a consumului de resurse în industrie
- *Agricultură*
 - Dezvoltarea unei strategii sectoriale privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
 - Reducerea emisiilor provenite din activitățile specifice fermelor, respectiv metan și protoxid de azot
 - Reducerea pierderilor de carbon din sol și îmbunătățirea capacității de absorbție a acestuia
 - Îmbunătățirea eficienței energetice și contribuții la dezvoltarea sectorului de obținere a energiei din surse regenerabile Îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a sectorului și a interdependenței cu schimbările climatice
- *Utilizarea terenurilor, schimbărilor utilizării terenurilor, silvicultură*
 - Dezvoltarea unei strategii sectoriale privind creșterea capacității de absorbție a gazelor cu efect de seră prin rezervoare naturale
 - Creșterea suprafeței forestiere ○ Protecția pădurilor virgine și cvasi-virgine ○ Protecția și refacerea ecosistemelor acvatice din păduri ○ Ameliorarea stării de sănătate a pădurilor ○ Utilizarea eficientă a produselor lemnoase
 - Utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor pentru realizarea managementului forestier
 - Dezvoltarea unor scheme naționale de bonificații pentru împăduriri, reîmpăduriri, conservarea pădurilor virgine
 - Educație, cercetare și conștientizare
- *Gestiunea deșeurilor*
 - Dezvoltarea unei strategii sectoriale privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

- Prevenirea producerii deșeurilor
- Reducerea cantităților de deșeuri organice depozitate
- *Dezvoltarea strategiilor sectoriale privind reducerea emisiilor*
 - Identificarea variantelor pentru optimizarea utilizării prevederilor articolului 24.a al Directivei EU ETS
 - Identificarea opțiunilor în vederea asigurării unui tratament echitabil între operatorii care se află și cei care nu se află sub incidența prevederilor ETS dar care funcționează în sectoare ETS
 - Identificarea opțiunilor optime pentru utilizarea flexibilităților prevăzute de către Decizia nr. 406/2009/CE.
 - Creșterea gradului de informare și conștientizare a cetățenilor
 - Dezvoltarea activităților de cercetare în domeniul schimbărilor climatice pentru toate sectoarele de activitate
 - Promovarea achizițiilor publice ecologice cu analiza ciclului de viață al produsului
- *Adaptarea la efectele schimbărilor climatice*
 - monitorizarea activă a impactului schimbărilor climatice, precum și a vulnerabilității sociale și economice asociate;
 - integrarea măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice în strategiile de dezvoltare și politicile la nivel sectorial, precum și armonizarea acestor măsuri între ele;
 - identificarea măsurilor urgente de adaptare la efectele schimbărilor climatice în sectoarele socio-economice critice.

4.4.4. Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020. Planul Național privind Managementul Deșeurilor

168. Scopul SNGD este de a îndrepta România către o „societate a reciclării”. Pentru a realiza acest scop, strategia propune:

- Ordonarea după prioritate a eforturilor din domeniul gestionării deșeurilor în conformitate cu ierarhia deșeurilor
- Încurajarea prevenirii generării deșeurilor și reutilizarea pentru o mai mare eficiență a resurselor
- Dezvoltarea și extinderea sistemelor de colectare separată a deșeurilor în vederea promovării unei reciclări de înaltă calitate
- Dezvoltarea/implementarea tehnologiilor/instalațiilor de reciclare și/sau valorificarea cu randament ridicat de extragere și utilizare a materiei prime din deșeuri
- Susținerea recuperării energiei din deșeuri, după caz, pentru deșeurile care nu pot fi reciclate
- Reducerea cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare.

4.5. Cadrul strategic național în domeniul economiei și antreprenoriatului

4.5.1. Programul Operațional Competitivitate POC 2014-2020

169. POC susține creșterea inteligentă, promovarea economiei bazate pe cunoaștere și inovare, prin investiții în: consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării, sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor. În cadrul POC 2014-2020 au fost identificate trei axe prioritare:

- Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor
- Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă
- Asistență tehnică.

170. Domeniile de specializare inteligentă pentru CDI susținute prin POC (definite în cadrul Strategiei naționale pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare 2014-2020) sunt:

1. *BIO-ECONOMIE*

- Alimente sigure, accesibile și optimizate nutrițional;
- Dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectorul horticulturii;
- Adaptarea sectorului de animale vii, medicină veterinară, pescuit și acvacultură la provocările secolului 21;
- Dezvoltarea sustenabilă a culturilor pentru a face față schimbărilor climatice;
- Dezvoltarea sustenabilă a sectorului forestier și creșterea competitivității acestuia;
- Bio-energie – biogaz, biomasă, bio-combustibili;
- Bio-nanotehnologii, biotehnologii industriale, biotehnologii de mediu, biotehnologii agro-alimentare, biotehnologii medicale și farmaceutice;
- Bio-analize;
- Design molecular – (bio)synthesis, semi-synthesis, high performance screening;
- Evaluare in vitro / in vivo pe durata procesului de proiectare genetică;
- Acțiuni sistemice locale și țintite pentru optimizarea profilului biofarmaceutic și farmacokinetic.

2. *TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚIILOR*

- Analiza, gestiunea și securitatea bazelor mari de date;
- Internetul viitorului;
- Calcule de înaltă performanță și noi modele computerizate;
- Securitate Cibernetică;
- Tehnologii, instrumente și metode pentru dezvoltarea software.

3. *ENERGIE ȘI MEDIU*

- Creșterea eficienței energetice la consumator;
- Utilizarea optimă a resurselor de apă convenționale și neconvenționale;

- Orașe inteligente.

4. ECO-TEHNOLOGII

- Vehicule de nouă generație și tehnologii de transport verzi și eficiente energetic;
- Tehnologii, echipamente și sisteme tehnice inovative pentru producerea de bioresurse alimentare și non-alimentare;
- Tehnologii pentru decontaminare și recuperare a deșeurilor;
- Înlocuirea materialelor critice și creșterea duratei de viață a materialelor prin acoperire funcțională.

171. În afară de cele patru domenii de specializare inteligentă, POC va sprijini, de asemenea, CDI pentru Sănătate, un sector de interes național pentru România: Diagnostic preventiv, tratament personalizat, de monitorizare și prognoză în oncologie; Îmbătrânirea sănătoasă, stil de viață și sănătatea publică; Medicina de reproducere, medicina maternofetală și perinatală; Cercetarea bolilor neuro-degenerative și neuroinflamatorii; Cauzele cele mai extinse din România ale morbidității și mortalității; Evaluarea riscurilor de utilizare nonrațională a medicamentelor și suplimentelor alimentare la nivel de populație; Terapii personalizate /de grup și de monitorizare terapeutică; Farmacologie cantitativă sistemică și toxicologie: corelare, modelare și predicție.

4.5.2. Strategia Națională pentru Competitivitate 2015-2020

172. Strategia pentru competitivitate asigură o abordare comprehensivă și orizontală în ceea ce privește politicile de dezvoltare în mai multe sectoare. Acestea includ: competitivitate industrială și CDI, clustere, specializare inteligentă regională, IMM-uri, ecoinovare și industrii verzi, industrii creative, mediul de afaceri. Strategia propune dezvoltarea unui ecosistem competitiv de afaceri, bazat pe un mediu de reglementare stabil, centrat pe antreprenoriat, inovare și creativitate, care să pună accent pe încredere, eficiență și excelență și să plaseze România în primele 10 economii la nivel European.

173. Prioritățile de investiții se concentrează în acele zone în care România are avantaje competitive. Strategia a identificat 5 priorități strategice, respectiv direcțiile de acțiune în cadrul acestora:

1. Îmbunătățirea mediului de reglementare

- Îmbunătățirea cadrului legislativ
- Îmbunătățirea nivelului de predictibilitate a deciziilor Guvernului vis-a-vis de mediul de afaceri
- Îmbunătățirea gradului de transparență a autorităților și a întreprinderilor publice
- Reducerea nivelului de birocrație al administrației publice
- Reducerea poverii fiscalității și a parafiscalității asupra companiilor
- Îmbunătățirea accesului la finanțare al companiilor și în special al IMM-urilor

2. Susținerea acțiunilor parteneriale între mediul public și mediul privat

- Instituționalizarea pe termen lung a unor centre de foresight industrial / tehnologic / CDI în regim colaborativ public-privat
- Parteneriat public-privat pentru îmbunătățirea cadrului de reglementare
- Consolidarea și dezvoltarea clusterelor / polilor de competitivitate

3. *Sprijinirea factorilor și serviciilor suport*

- Resurse umane și educație: îmbunătățirea calității sistemului de aducție și formare astfel încât să asigure corelarea cu piața muncii
- Cercetare, dezvoltare și inovare: asigurarea unei finanțări publice echivalente de 1% care să permită efectul de antrenare asupra cererii de cercetare în sectorul privat și sprijinirea IMM-urilor în vederea lansării de produse sau servicii inovative
- Creativitate: stimularea antreprenoriatului în industrii creative prin crearea de incubatoare / clustere / acceleratoare și prin susținerea dezvoltării și înființării de firme în domeniul cultural și creativ
- Infrastructura rutieră: îmbunătățirea infrastructurii rutiere care leagă România de țările vecine
- Infrastructura de comunicații în bandă largă: îmbunătățirea și extinderea infrastructurii de comunicații în bandă largă
- Energie: reducerea pierderilor în rețelele de distribuție a energiei electrice
- Mediu: îmbunătățirea infrastructurii de apă și consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, inclusiv recuperarea energiei din deșeuri
- Antreprenoriat: îmbunătățirea densității IMM-urilor raportată la populație și creșterea contribuției IMM-urilor la valoarea adăugată brută

4. *Promovarea celor 10 sectoare de viitor*

- Îmbunătățirea poziției de exportator a României
- Creșterea atractivității investițiilor în cele 10 sectoare de viitor: Turism și ecoturism; Textile și pielărie; Lemn și mobilă; Industrii creative; Industria auto și componente; Tehnologia informației și comunicațiilor; Procesarea alimentelor și a băuturilor; Sănătate și produse farmaceutice; Energie și management de mediu; Bioeconomie, biofarmaceutică și biotehnologii

5. *Pregătirea Generației 2050 și provocări societale*

- Asigurarea unui echilibru sustenabil economic și social, cu o rată cât mai bună de participare și ocupare a forței de muncă
- Dezvoltarea competitivă a agriculturii și spațiului rural
- Creșterea coeziunii sociale și a contribuției economiei sociale ca bază a dezvoltării competitive
- Reechilibrarea relației funcționale dintre economie, natură și societate prin gestionarea eficientă a consumului de resurse, care să asigure sustenabilitatea economică

- Tranziția către o economie cu emisii reduse de gaze cu efect de seră

4.5.3. Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România – Orizont 2020

174. Obiectivul strategiei este crearea unui mediu favorabil afacerilor, inițiativei private și spiritului antreprenorial, stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor și sprijinirea creșterii competitivității mediului de afaceri autohton. Se are în vedere creșterea semnificativă, sub aspect dimensional, sectorial și regional, a soldului net de IMM-uri active economic, dezvoltarea întreprinderilor existente și crearea de noi locuri de muncă până la sfârșitul anului 2020. Strategia se concentrează pe cinci direcții de acțiune interdependente, dintre care patru orientate spre operatorii economici și una spre administrația publică centrală și locală:

1. DA1. Sprijinirea și promovarea antreprenoriatului

- Sprijinirea Start-up-urilor, cu accent pe sectoarele cu potențial creativ, mediul rural
- Sprijinirea dezvoltării educației antreprenoriale la toate nivelurile de învățământ
- Programe de sprijin antreprenorial (tutorat/mentorat, asistență/consiliere, role models etc.), inclusiv grupurilor sociale vulnerabile/defavorizate (de ex. femei antreprenor, tineri, imigranți legali, șomeri, persoane ieșite din sistemul de protecție socială, persoane cu dizabilități etc.)
- Facilitarea de structuri moderne de sprijinire a afacerilor și perfecționarea celor existente (de ex. Incubatoare/acceleratoare și centre/hub-uri de afaceri, parcuri tehnologice/software și industriale, clustere/poli de excelență, centre de design, centre de producție locală conform sintagmei „un sat - un produs; un oraș - o industrie” etc.)
- Promovarea comportamentului etic în afaceri și sprijinirea întreprinzătorilor onești care doresc să înceapă o afacere

2. DA2. Accesul IMM-urilor la finanțare adecvată

- Sprijinirea creării, operaționalizării și dezvoltării de mecanisme și instrumente pentru finanțarea IMM-urilor (inclusiv intermediari financiari și vehicule investiționale)
- Sprijinirea creării și dezvoltării de rețele de investitori privați
- Sporirea accesibilității la fondurile de micro-creditare a IMM din zonele rurale, aparținând unor categorii dezavantajate (femei, tineri, persoane cu dizabilități etc.)

3. DA3. IMM-uri inovatoare

- Încurajarea transferului tehnologic
- Dezvoltarea educației profesionale și manageriale
- Dezvoltarea serviciilor de consultanță de afaceri pentru IMM-uri
- Dezvoltarea unui sistem de sprijin pentru inovare la nivel național

- Încurajarea cooperării tehnico-economice a IMM-urilor cu marile întreprinderi, mai ales în domeniul inovării tehnologice și comerciale
- Sprijinirea valorificării avantajelor competitive ale IMM-urilor cu potențial de dezvoltare extensivă și promovarea avantajelor obținerii dreptului de proprietate intelectuală/industrială/comercială
- Susținerea implementării/certificării sistemelor de management, precum și certificarea voluntară a produselor și/sau obținerea etichetei ecologice pentru produse
- Sprijinirea conectării IMM-urilor la rețelele de CDI

4. *DA4. Accesul la piețe și internaționalizarea IMM-urilor*

- Stimularea utilizării tehnologiei informației în activitatea IMM-urilor
- Susținerea dezvoltării comerțului electronic și a altor forme de afaceri online
- Stimularea formării și dezvoltării de rețele de afaceri
- Întărirea capacităților interne ale IMM-urilor pentru participarea la activitățile comerciale internaționale

5. *DA5. Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor*

- Stimularea formelor asociative pentru creșterea puterii de negociere a IMM-urilor
- Transpunerea legislației comunitare în domeniul IMM și asigurarea conformității acesteia cu reglementările interne
- Identificarea, reducerea/simplificarea sarcinilor barierelor administrative cu care se confruntă mediul de afaceri
- Îmbunătățirea cadrului de reglementare a activității IMM-urilor
- Îmbunătățirea mecanismului de consultare a IMM-urilor în procesul de elaborare a actelor normative
- Îmbunătățirea calității și operativității serviciilor publice destinate înființării și derulării afacerilor

4.5.4. *Strategia națională pentru export a României pentru perioada 2014-2020*

175. Strategia își propune ca declarație de viziune „Bunăstarea economică națională prin competitivitate la export bazată pe calitate, inovație și dezvoltare sustenabilă”. Strategia pentru perioada 2014-2020 se concentrează mai mult pe:

- Creșterea culturii de export și a abilităților manageriale în cadrul comunității locale de afaceri, astfel încât să se extindă baza de exportatori, să se adune mai multe firme în măsură să facă export în cadrul unor centre sau incubatoare teritoriale de export
- Consolidarea capacității instituționale a ministerului ca organizație de promovare și susținere a exportului, inclusiv printr-o măsurare mai bună a modului de implementare a SNE și a instrumentelor de susținere
- Abordarea concertată a inițiativelor în programe și proiecte care să facă obiectul unei abordări multianuale din perspectiva management-ului proiectelor

- Diversificarea instrumentelor de susținere
- Consolidarea lanțurilor valorice naționale pentru a spori valoarea adăugată a exporturilor
- Promovarea firmelor locale inovative

176. Strategia identifică patru perspective și 15 considerente strategice:

1. Perspectiva dezvoltării

- CS1. Dezvoltarea regională a exporturilor
- CS2. Concentrări economice teritoriale - clustere
- CS3. Promovarea investițiilor și a ISD-urilor orientate spre export

2. Perspectiva competitivității sectoriale

- CS4. Eficientizarea lanțurilor valorice și priorități sectoriale ale sectoarelor strategice importante
- CS5. Probleme și priorități în interior, de dezvoltare și diversificare a capacității
- CS6. Probleme și priorități de graniță, operaționale și de facilitare a comerțului (mediu de afaceri pro-export și reducerea costurilor tranzacțiilor)
- CS7. Probleme și priorități externe: accesul pe piețe externe și dezvoltarea prezenței pe piețele externe, promovarea exportului și branding-ul

• Perspectiva clientului

- CS8. Segmentarea clienților
- CS9. Certificări și standarde de excelență
- CS10. Cercetarea și dezvoltarea, inovarea și transferul tehnologic în favoarea exportatorilor
- CS11. Creșterea competenței la nivel național
- CS12. Finanțarea comerțului, crearea de capacități și diversificarea ofertei în sectorul național financiar
- CS13. Informații de comerț exterior

3. Perspectiva instituțională

- CS14. Rețeaua de sprijin a strategiei (RSS)
- CS15. Rețeaua de furnizare a serviciilor (RFS)

4.5.5. Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026

177. Documentul are ca principale obiective transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural. Aceasta trebuie să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor și, totodată, să contribuie la realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa. Strategia are în vedere următoarele direcții strategice:

- Structuri administrative
- Planificare și infrastructură fizică
- Dezvoltarea resurselor umane
- Îmbunătățirea produselor turistice
- Servicii de informare
- Statistici și cercetare
- Marketingul destinației
- Mediul natural

4.5.6. Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România

178. Strategia are ca obiectiv general crearea condițiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor protejate și în zonele din vecinătatea acestora, urmărindu-se realizarea unui produs ecoturistic competitiv pe plan național și internațional. În cadrul strategiei sunt vizate următoarele domenii:

- Cadrul instituțional și asociativ
- Infrastructura turistică și amenajarea teritoriului
- Educație și conștientizare
- Dezvoltarea resurselor umane
- Dezvoltarea afacerilor și dezvoltarea locală
- Conservarea și protejarea naturii
- Marketing și promovare

4.5.7. Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru 2016-2022

179. Strategia este documentul de planificare culturală la nivel național, fundamentând documentele strategice de nivel regional, județean și local și documentațiile operaționale pentru programe și proiecte cu fonduri publice, precum și celelalte strategii de dezvoltare la nivel național cu relevanță și impact cultural. Strategia consideră creativitatea drept esența ecosistemului cultural, pentru care susținerea valorii strict economice a subsectoarelor productive din cadrul sectoarelor culturale și creative trebuie însoțită de măsuri care să contribuie la reducerea eșecului pieței luând în calcul valoarea socială și valoarea culturală. În cadrul strategiei au fost definite următoarele axe prioritare și obiective generale:

1. AP1. Cultura - factor de dezvoltare durabilă

- Valorificarea resurselor culturale - elemente de identitate locală și regională - pentru o dezvoltare teritorială durabilă și o calitate ridicată a vieții:
 - susținerea unei dezvoltări durabile prin turism cultural
 - dezvoltarea infrastructurii de servicii și a ofertei culturale pentru producție și consum culturale de proximitate
- O mai bună protejare a patrimoniului cultural, bazată pe o cunoaștere a situației și a angajării de parteneriate eficiente (local-central și public-privat)

2. AP2. Economie creativă

- Dezvoltarea antreprenoriatului în sectoarele culturale și creative (SCC)
 - Valorificarea avantajelor competitive ale SCC pentru dezvoltare
 - Creșterea activității comerciale externe a operatorilor români din SCC
3. *AP3. Acces la cultură și diversitatea expresiilor culturale* • Dezvoltarea publicului pentru cultură:
- susținerea diversificării categoriilor de public al instituțiilor de cultură
 - impulsivarea creșterii consumului cultural
 - o mai bună integrare a obiectivelor comune domeniilor culturii și educației - educație prin și pentru cultură
 - Dezvoltarea creativității contemporane
 - Creșterea vitalității formelor culturale specifice minorităților naționale și ale noilor grupuri etnice de pe teritoriul României
 - Amplificarea intervențiilor culturale pentru grupurile vulnerabile
4. *AP4. Cultura română în circuitul cultural internațional*
- Creșterea prezenței operelor, creatorilor și operatorilor culturali români la nivel internațional:
 - promovarea pe plan internațional a valorilor culturale ale României
 - susținerea mobilității practicienilor culturali și a participării operatorilor culturali români la rețele, proiecte și programe internaționale bazate pe cooperare
5. *AP5. Capacitatea sectoarelor culturale și creative*
- Îmbunătățirea serviciului public în domeniul culturii:
 - sprijinirea performanței administrației și a instituțiilor publice de cultură
 - promovarea integrității în sectorul cultural public
 - încurajarea guvernării participative prin informarea și implicarea operatorilor culturali
 - Extinderea și modernizarea infrastructurii culturale
 - Debirocratizarea și actualizarea cadrului de reglementare și a practicilor de finanțare a SCC
 - Îmbunătățirea statutului socio-profesional și a condiției creatorului
 - Creșterea rolului TIC în cultură
 - Dezvoltarea competențelor practicienilor culturali și a atractivității SCC ca arie ocupațională pentru alegerea unei profesii

4.5.8. Strategia Națională de Învățare pe tot Parcursul Vieții 2015-2020

180. Strategia are drept obiectiv crearea cadrului strategic pentru a încuraja și crește participarea la educația pe tot parcursul vieții. Obiectivele strategice sunt creșterea participării la învățarea pe tot parcursul vieții și creșterea relevanței sistemelor de educație și formare profesională pentru piața muncii. Documentul prezintă trei piloni strategici ai învățării pe tot parcursul vieții:

1. Acces și stimulente pentru participare

- creșterea accesului și participarea la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toți
- direcțiile de acțiune se axează pe depășirea barierelor existente în creșterea participării indivizilor și a firmelor la activități de învățare pe tot parcursul vieții, în mod specific prin extinderea cererii și ofertei de programe de învățare pe tot parcursul vieții

2. Calitate și relevanță

- asigurarea faptului că învățarea pe tot parcursul vieții este relevantă pentru indivizi și pentru piața muncii
- direcțiile de acțiune au drept scop creșterea relevanței și calității programelor ÎPV din România pentru indivizi și piața muncii

3. Parteneriate pentru o mai bună informare

- dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții în strânsă colaborare cu partenerii economici, sociali, din mediul academic și cu toate părțile interesate relevante. **181.**

Direcțiile de acțiune propuse în cadrul strategiei sunt:

- Recunoașterea învățării anterioare, inclusiv a competențelor obținute în străinătate
- Implicarea unităților de învățământ profesional și tehnic și a instituțiilor de învățământ superior în ÎPV
- Sprijinirea participării la programele europene de mobilitate
- Finanțare pentru diversificarea ofertei
- Finanțare pentru creșterea cererii de ÎPV
- Sprijinirea șomerilor și persoanelor inactive, inclusiv prin stimulente financiare și consiliere
- Consolidarea și asigurarea finanțării pentru încurajarea pieței de învățare pe tot parcursul vieții inclusiv prin îmbunătățirea serviciilor de consiliere
 - Îmbunătățirea calității și a disponibilității informațiilor
 - Evaluarea nevoilor de competențe și dezvoltarea unui set de competențe mai cuprinzător
- Crearea unui sistem de asigurare a calității, monitorizare și evaluare pentru ÎPV
- Îmbunătățirea Cadrului Național al Calificărilor și consolidarea coordonării între părțile interesate.

4.5.9. Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020

182. Obiectivul general al strategiei este atingerea unui nivel sustenabil de ocupare a forței de muncă susținut de competitivitate economică, coeziune socială și dezvoltare durabilă. Strategia propune următoarele obiective specifice și direcții de acțiune:

1. Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă

- diminuarea șomajului în rândul tinerilor și a numărului de tineri din categoria NEETs;
 - creșterea participării pe piața muncii a persoanelor în vârstă.
2. *Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile*
- reducerea ocupării în agricultura de subzistență și facilitarea relocării acestor resurse umane către activități non-agricole;
 - creșterea participării femeilor pe piața muncii, inclusiv prin măsuri suport de reconciliere a vieții profesionale cu cea de familie;
 - creșterea participării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile pe piața muncii prin dezvoltarea de măsuri care să combine suportul social cu activarea.
3. *Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii*
- sprijinirea adaptabilității și dezvoltării permanente a forței de muncă corelate cu schimbările structurale ale pieței muncii;
 - îmbunătățirea nivelului de competențe al persoanelor șomere și inactive apte de muncă pentru a facilita reintegrarea acestora pe piața muncii.
4. *Îmbunătățirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii*
- consolidarea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii;
 - consolidarea dialogului social la toate nivelurile pentru a facilita adoptarea, implementarea și respectarea politicilor cu impact pe piața muncii.

4.6. Cadrul strategic național în domeniul cercetării-inovării

4.6.1. Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Inovare 2014-2020

183. În cadrul strategiei se pune accent pe zonele în care România și regiunile românești au avantaje competitive, specializare inteligentă, sectoare de excelență. Obiectivele generale vizează:

- creșterea competitivității economiei românești prin inovare;
- creșterea contribuției românești la progresul cunoașterii de frontieră;
- creșterea rolului științei în societate.

184. În cadrul strategiei au fost identificate patru obiective specifice și două transversale:

1. *Crearea unui mediu stimulativ pentru inițiativa sectorului privat*
 - instrumente de antrenare a antreprenoriatului și a comercializării rezultatelor CD, precum și prin credibilizarea parteneriatelor dintre operatorii publici și cei privați

2. *Susținerea specializării inteligente*

- concentrarea resurselor în domenii de cercetare și inovare cu relevanță economică și cu potențial CD demonstrat, prin parteneriate public-public, care să conducă la concentrare, eficiență și eficacitate, și public-privat, care să deblocheze potențialul identificat

3. *Concentrarea unei părți importante a activităților CDI pe probleme societale*

- dezvoltarea capacității sectorului CDI public de a solicita și adopta rezultatele cercetării și de a răspunde unor teme legate de provocări globale de importanță pentru România

4. *Susținerea aspirației către excelență în cercetarea la frontiera cunoașterii*

- internaționalizarea cercetării din România, evaluarea internațională, creșterea atractivității sistemului CDI românesc, prin mobilitate și parteneriate

5. *Atingerea până în 2020 a masei critice de cercetători pentru transformarea CDI în factor al creșterii economice*

- asigurarea unei evoluții rapide și sustenabile, numerice și calitative, a resurselor umane din cercetare, dezvoltare și inovare

6. *Dezvoltarea unor organizații de cercetare performante, capabile să devină operatori regionali și globali*

- stimularea defragmentării sistemului CDI, concentrarea resurselor și prioritizarea alocării lor, încurajarea parteneriatelor public-public și public-privat, finanțarea științei și evaluarea impactului acesteia, noi modele de finanțare pentru a facilita inovarea

185. Sectoarele cu potențial de dezvoltare în viitor menționate în strategie sunt:

- Turism și ecoturism
 - Textile și pielărie • Lemn și mobilă
 - Industрии creative
 - Industria auto și componente
 - Tehnologia informației și comunicațiilor
 - Procesarea alimentelor și a băuturilor
 - Sănătate și produse farmaceutice
 - Energie și management de mediu
- Bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii

4.7. Cadrul strategic național în domeniul social

4.7.1. Strategia Națională de Sănătate 2014-2020

186. Documentul este menit să furnizeze cadrul general de intervenție pentru eliminarea punctelor slabe identificate în sectorul de sănătate prin mai multe direcții de acțiune.

Acestea includ: reducerea inegalităților importante existente în sănătate, optimizarea utilizării resurselor în serviciile de sănătate în condiții de cost-eficacitate crescută folosind medicina bazată pe dovezi și, nu în ultimul rând, la îmbunătățirea capacității administrative și a calității managementului la toate nivelurile. Scopul global este de îmbunătățire a stării de sănătate a populației României.

187. Strategia propune trei arii de intervenție strategică: "Sănătate publică", "Servicii de sănătate" și "Măsuri transversale pentru un sistem de sănătate sustenabil și predictibil", precum și următoarele obiective generale și specifice:

1. *OG1. Îmbunătățirea stării de sănătate și nutriție a femeii și copilului*
 - Îmbunătățirea stării de sănătate și nutriție a mamei și copilului și reducerea riscului de deces infantil și matern
 - Reducerea numărului de sarcini nedorite, a incidenței avortului la cerere și a mortalității materne prin avort
2. *OG2. Reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile, a impactului lor la nivel de individ și societate*
 - Întărirea capacității sistemului național de supraveghere a bolilor transmisibile prioritare, de alertare rapidă și răspuns coordonat
 - Protejarea sănătății populației împotriva principalelor boli care pot fi prevenite prin vaccinare
 - Reducerea morbidității și mortalității prin TB și menținerea unor rate adecvate de depistare și de succes terapeutic
 - Reducerea incidenței bolilor transmisibile prioritare: HIV / SIDA și asigurarea accesului pacienților la tratamente antivirale
 - Reducerea incidenței bolilor transmisibile prioritare: hepatite B și C și asigurarea accesului pacienților la tratamente antivirale
3. *OG3. Diminuarea ritmului de creștere a morbidității și mortalității prin boli netransmisibile și reducerea poverii lor în populație prin programe naționale, regionale și locale de sănătate cu caracter preventiv*
 - Creșterea eficacității și rolului promovării sănătății în reducerea poverii bolii în populație în domeniile prioritare
 - Reducerea poverii cancerului în populație prin depistarea în faze incipiente de boală și reducerea pe termen mediu-lung a mortalității specifice prin intervenții de screening organizat
 - Îmbunătățirea stării de sănătate mintală a populației
 - Protejarea sănătății populației împotriva riscurilor legate de mediu

- Asigurarea accesului la servicii de diagnostic și / sau tratament pentru patologii speciale
4. *OG4. Asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate și cost-eficace, în special la grupurile vulnerabile*
- Dezvoltarea serviciilor de asistență comunitară, integrate și comprehensive, destinate în principal populației din mediul rural și grupurilor vulnerabile, inclusiv Roma
 - Creșterea eficacității și diversificarea serviciilor de asistență medicală primară
 - Consolidarea serviciilor ambulatorii de specialitate pentru creșterea ponderii afecțiunilor rezolvate în ambulatoriul de specialitate și reducerea poverii prin spitalizarea continuă
 - Îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de urgență prin consolidarea sistemului integrat de urgență și continuarea dezvoltării acestuia
 - Îmbunătățirea performanței și calității serviciilor de sănătate prin regionalizarea / concentrarea asistenței medicale spitalicești
 - Creșterea accesului la servicii de calitate de reabilitare, paliativ și de îngrijiri pe termen lung, adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
 - Crearea de rețele de furnizori de asistență medicală la nivel local, județean și regional
5. *OG5. Un sistem de sănătate incluziv, sustenabil și predictibil prin implementarea de politici și programe transversale prioritare*
- Întărirea capacității administrative la nivel național, regional și local și comunicarea schimbării
 - Implementarea unei politici sustenabile de asigurare a resurselor umane în sănătate
 - Implementarea unei politici sustenabile de asigurare a resurselor financiare în sănătate, asigurarea controlului costurilor și a protecției financiare a populației
 - Asigurarea și monitorizarea calității serviciilor de sănătate publice și private
 - Dezvoltarea și implementarea unei politici a medicamentului bazate pe dovezi care să asigure accesul echitabil și sustenabil al populației la medicație
 - Promovarea cercetării și inovării în sănătate
 - Colaborarea intersectorială pentru o stare de sănătate mai bună a populației, în special a grupurilor vulnerabile
6. *OG6. Eficientizarea sistemului de sănătate prin accelerarea utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor moderne (E-sănătate)*
- Dezvoltarea Sistemului Informatic Integrat în domeniul sănătății prin implementarea de soluții sustenabile de E-sănătate

- Creșterea accesului la servicii de sănătate prin utilizarea serviciilor de telemedicină

7. OG7. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate la nivel național, regional și local în vederea reducerii inechității în accesul la serviciile de sănătate

- Îmbunătățirea infrastructurii spitalicești în condițiile necesarei remodelări a rețelei spitalicești prin restructurare și raționalizare
- Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate oferite în regim ambulatoriu prin asistență medicală comunitară, medicină de familie și ambulatoriul de specialitate
- Dezvoltarea infrastructurii serviciilor integrate de urgență
- Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate publică.

188. Componente ale obiectivelor strategice se regăsesc regrupate în diferite planuri strategice ale Ministerului Sănătății:

- Planul Național de Prevenție;
- Planul Național de Control al Bolilor Oncologice;
- Planul Național de Control al Diabetului;
- Planul Național de Control al Bolilor Cardiovasculare;
- Planul Național de Boli Rare.

4.7.2. Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020

189. Obiectivul strategiei este ca toți cetățenii României să aibă oportunități egale de a participa în societate, să fie apreciați și valorizați, să trăiască în demnitate, iar nevoile lor elementare să fie satisfăcute și diferențele respectate. Strategia identifică obiectivele specifice alături de provocări și direcții de acțiune, definind trei tipuri de politici: sociale, zonale și de consolidare a capacității instituționale:

1. Politici orientate către persoane •

Ocuparea forței de muncă:

- activarea persoanelor sărace care nu sunt angajate, nu sunt înscrise în sistemul de învățământ sau formare profesională
- reducerea ocupării în sectorul informal și creșterea productivității firmelor mici și mijlocii
- reducerea sărăciei persoanelor încadrate în muncă
- dezvoltarea capacității instituționale și a resurselor serviciului public de ocupare
- creșterea participării pe piața muncii a categoriilor vulnerabile
- dezvoltarea economiei sociale în vederea creșterii oportunităților de angajare pentru grupurile vulnerabile

• Transferuri sociale:

- îmbunătățirea performanței sistemului de transferuri sociale

- creșterea importanței programelor țintite către grupurile vulnerabile
 - eficientizarea sistemului de transferuri sociale și creșterea rolului acestora de activare a grupurilor vulnerabile prin introducerea Venitului Minim de Inserție
 - oferirea sprijinului financiar adecvat pentru persoanele cu dizabilități în risc de sărăcie sau excluziune socială
 - protejarea persoanelor vârstnice aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială
 - protejarea consumatorilor săraci și vulnerabili împotriva creșterii tarifelor la electricitate
- Servicii sociale:
 - asigurarea mecanismelor de creștere a responsabilității sociale din serviciile sociale
 - îmbunătățirea sistemelor de evaluare a nevoilor și de management al informațiilor, precum și corelarea acestora cu politica și practicile locale de luare a deciziilor
 - îmbunătățirea finanțării serviciilor sociale
 - consolidarea și îmbunătățirea asistenței sociale la nivelul comunității
 - dezvoltarea echipelor comunitare de intervenție integrată
 - dezvoltarea serviciilor destinate grupurilor vulnerabile
- Educație:
 - îmbunătățirea sistemului de educație și îngrijire pentru copiii preșcolari
 - creșterea ratei participării și îmbunătățirea rezultatelor obținute de toți copiii cuprinși în învățământul primar și gimnazial
 - promovarea unui acces mai larg la învățământul terțiar (non-universitar) a grupurilor sub-reprezentate
 - creșterea accesului la programul de învățare și formare pe tot parcursul vieții pentru tinerii dezavantajați și populația de vârstă activă
 - creșterea accesului copiilor din grupuri vulnerabile la educație de calitate
 - îmbunătățirea eficienței programelor de protecție socială în educație
- Sănătate:
 - promovarea echității în materie de sănătate și protecție financiară
 - îmbunătățirea furnizării de servicii de sănătate în arii de intervenție relevante pentru grupurile sărace sau vulnerabile
 - creșterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii de asistență medicală primară de bună calitate
- Locuire:
 - creșterea accesibilității și îmbunătățirea calității locuințelor, în special pentru populația vulnerabilă

- dezvoltarea sectorului locuirii sociale
- asigurarea sprijinului de urgență și creșterea capacității de prevenție timpurie pentru persoanele fără adăpost
- Participare socială:
 - îmbunătățirea climatului social și creșterea încrederii în instituțiile statului
 - creșterea toleranței și reducerea discriminării
 - creșterea participării la activități de voluntariat cu și pentru grupurile vulnerabile
 - responsabilizarea și creșterea implicării în luarea deciziilor care afectează comunitățile sărace și marginalizate prin participare socială activă
 - îmbunătățirea accesului la informații și cunoaștere prin inovare socială

2. Politici zonale

- Dimensiunea teritorială a sărăciei:
 - reducerea disparităților teritoriale
 - îmbunătățirea calității vieții în comunitățile rurale
 - îmbunătățirea calității vieții în localitățile urbane mici
- Integrarea comunităților marginalizate:
 - integrarea comunităților rurale marginalizate
 - integrarea comunităților urbane marginalizate
 - integrarea comunităților rome

3. Consolidarea capacității instituționale de reducere a sărăciei și de promovare a incluziunii sociale

- Creșterea capacității de elaborare de politici și de management la toate nivelurile
- Dezvoltarea unei abordări integrate în domeniul politicilor sociale
- Dezvoltarea sistemelor de monitorizare și evaluare
- Îmbunătățirea furnizării de servicii cu tehnologia informației și comunicațiilor
- Modernizarea sistemelor de plată

4.7.3. Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015-2020

190. Scopul strategiei este de a reduce îmbătrânirea fizică prematură, și, acolo unde este posibil, de a încuraja populația vârstnică să lucreze mai mult timp, de a continua să-și aducă contribuția la societate prin activități civice și politice mult timp după pensionare și să aibă o viață independentă chiar și la vârste mai înaintate. În strategie au fost stabilite trei obiective strategice în domeniul îmbătrânirii active și două obiective transversale, considerate esențiale pentru atingerea obiectivelor strategice:

1. *Prelungirea și îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice*
 - Consolidarea reformei sistemului public de pensii

- Modificări ale politicilor de resurse umane pentru o mai bună integrare a lucrătorilor vârstnici
 - Crearea și menținerea locurilor de muncă favorabile vârstnicilor
 - Îmbunătățirea abilităților, a capacității de angajare și a independenței populației vârstnice
2. *Promovarea participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice*
- Accentuarea imaginii sociale a populației vârstnice și promovarea participării și a incluziunii sociale
 - Îmbunătățirea accesibilizării infrastructurii spațiilor publice
 - Prevenirea abuzurilor asupra vârstnicilor și a excluziunii acesteia
3. *Obținerea unui grad ridicat de independență și siguranță pentru persoanele cu necesități de îngrijire de lungă durată*
- Crearea sistemului unificat de îngrijire de lungă durată
 - Asigurarea de resurse financiare, umane și materiale suficiente pentru sistemul de îngrijire de lungă durată
4. *Obiective transversale pentru o viață mai lungă în condiții bune de sănătate*
- Întârzierea îmbătrânirii fizice și a apariției afecțiunilor cronice
 - Pregătirea sistemului de sănătate pentru furnizarea de servicii destinate persoanelor vârstnice

4.7.4. Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020

191. Scopul strategiei este de a asigura incluziunea socio-economică a cetățenilor români aparținând minorității rome la un nivel similar cu cel al restului populației și asigurarea de șanse egale prin inițierea și implementarea unor politici și programe publice. Sunt vizate domenii precum: educația, formarea profesională și ocuparea forței de muncă, sănătatea, locuirea și mica infrastructură, cultura, infrastructura socială, prevenirea și combaterea discriminării. Strategia propune următoarele obiective specifice, pe domenii:

1. *Educație*

- Reducerea decalajului de acumulare educațională (nivel de cunoștințe) și participare școlară la toate nivelurile (preșcolar, primar, gimnazial, liceal, terțiar) între cetățenii români aparținând minorității rome și restul populației.
- Reducerea decalajului socio-economic între elevii romi și cei ne-romi în aspectele care blochează incluziunea educațională (hrană, haine, condiții de locuire, stare de sănătate) inclusiv prin furnizarea de suport pentru îmbunătățirea situației economice a familiei sau asigurarea de transport gratuit zilnic de acasă la școală.
- Promovarea educației incluzive și reducerea cazurilor de discriminare și segregare școlară pe baze etnice, de statut social, dizabilități sau alte criterii care afectează copiii și tinerii proveniți din grupuri dezavantajate, inclusiv prin instituirea unui sistem de identificare eficace, monitorizare și intervenție promptă pentru

eradicarea cazurilor de segregare școlară și completarea legislației actuale pentru combaterea segregării (Ordinul nr. 1540 din 19 iulie 2007), cu sancțiuni sau acțiuni obligatorii în cazul depistării situațiilor de segregare școlară.

- Creșterea ponderii elevilor romi care beneficiază de suport în cadrul unor programe de tip „școala după școală” (pregătire teme + hrană).
- Creșterea ponderii persoanelor aparținând minorității rome care beneficiază de suport în cadrul unor programe de tip „A doua șansă”, pentru creșterea nivelului educațional.
- Cultivarea și dezvoltarea identității etno-culturale a romilor prin educație, în concordanță cu legislația națională și cea a UE.

2. Ocuparea forței de muncă

- Îmbunătățirea participării pe piața muncii a cetățenilor români aparținând minorității rome.

3. Sănătate

- Îmbunătățirea accesului cetățenilor români aparținând minorității rome la servicii de sănătate de bază, preventive și curative, integrate și de calitate.
- Reducerea riscurilor și prevenirea îmbolnăvirilor asociate modelelor de mortalitate și morbiditate prevalente în populația romă.
- Creșterea capacității autorităților locale în procesul de identificare a nevoilor de sănătate, dezvoltare și implementare a programelor/intervențiilor de sănătate adresate comunităților cu romi, monitorizarea și evaluarea acestora.
- Prevenirea discriminării cetățenilor români aparținând minorității rome care accesează serviciile de sănătate.

4. Locuire și infrastructură mică

- Asigurarea condițiilor decente de locuit în comunitățile defavorizate din punct de vedere economic și social, inclusiv în comunitățile de romi, precum și asigurarea accesului la servicii publice și la infrastructura de utilități publice.

5. Cultură

- Păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității culturale (limbă, obiceiuri, istorie, patrimoniu) a cetățenilor români aparținând minorității rome.

6. Infrastructură și servicii sociale

- Dezvoltarea de către instituțiile publice a unor măsuri care să răspundă unor nevoi sociale ale categoriilor defavorizate, inclusiv ale cetățenilor români aparținând minorității rome, în domeniile: protecția copilului, dezvoltare comunitară, justiție și ordine publică.

4.7.5. Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014-2020

192. Strategia își propune să promoveze investiția în dezvoltarea și bunăstarea copilului, pe baza unei abordări holistice și integrate de către toate instituțiile și autoritățile statului, în condițiile respectării drepturilor copilului, satisfacerii nevoilor acestuia, precum și accesului universal la servicii. Strategia propune următoarele obiective generale și măsuri:

- *Îmbunătățirea accesului copiilor la servicii de calitate*
 - Creșterea gradului de acoperire a serviciilor la nivel local
 - Creșterea calității serviciilor furnizate copiilor
 - Creșterea capacității beneficiarilor de a accesa și utiliza serviciile destinate copilului și familiei
 - Întărirea capacității de evaluare și monitorizare a drepturilor copilului și a situației sociale a acestuia
- *Respectarea drepturilor și promovarea incluziunii sociale a copiilor aflați în situații vulnerabile*
 - Asigurarea unui minim de resurse pentru copii, în cadrul unui program național antisărăcie, cu atenție specială pe copii
 - Reducerea decalajelor existente între copiii din mediul rural și copiii din mediul urban
 - Eliminarea barierelor de atitudine și mediu în vederea reabilitării și reintegrării sociale a copiilor cu dizabilități
 - Reducerea decalajului de oportunități dintre copiii romi și ne-romi
 - Continuarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copiilor la îngrijire comunitară
 - Reducerea fenomenului copiilor străzii
 - Încurajarea reintegrării sociale și familiale a copiilor în conflict cu legea și prevenirea recidivelor
 - Reducerea influenței factorilor de risc și dezvoltarea influenței factorilor de protecție la consumul de droguri și alte substanțe nocive pentru copii, corelat cu diversificarea serviciilor de asistență integrată a consumului de substanțe
 - Oferirea de sprijin adecvat copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate precum și persoanelor care îi îngrijesc
 - Promovarea unui stil de viață sănătos în rândul adolescenților
- *Prevenirea și combaterea oricăror forme de violență*
 - Promovarea valorilor non-violenței și implementarea unor acțiuni de sensibilizare
- *Reducerea fenomenului violenței în rândul copiilor*
- *Încurajarea participării copiilor la luarea deciziilor care îi privesc*

- ○ Dezvoltarea mecanismelor care să asigure participarea copiilor

4.7.6. Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități”, 2015-2020

193. Scopul strategiei este dat de promovarea, protejarea și asigurarea exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități, precum și promovarea respectului pentru demnitatea lor intrinsecă. Strategia propune opt direcții de acțiune:

- Accesibilitate
- Participare
- Egalitate
- Ocuparea forței de muncă
- Educație și formare profesională
- Protecție socială
- Sănătate
- Statistici și colectarea datelor

194. Pentru fiecare direcție de acțiune sunt stabilite obiective generale, specifice și măsuri:

- *Promovarea accesibilității în toate domeniile vieții pentru asigurarea exercitării de către persoanele cu dizabilități a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*
 - Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic - clădiri civile și spațiul urban
 - Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la sistemul de transport public - mijloace de transport și infrastructură tehnico-edilitară aferentă
 - Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologii și sisteme informatice și de comunicații
Coordonarea și monitorizarea la nivel național a procesului de promovare și implementare a accesibilității în toate domeniile vieții, în concordanță cu principiile ”designului universal”
- *Asigurarea participării depline a persoanelor cu dizabilități în toate domeniile vieții*
 - Promovarea participării efective și depline a persoanelor cu dizabilități la procesele de luare a deciziilor publice
 - Asigurarea de sprijin pentru exercitarea de către persoanele cu dizabilități a capacității juridice
 - Asigurarea de sprijin pentru accesul efectiv al persoanelor cu dizabilități la actul de justiție

- Asigurarea de sprijin pentru exercitarea de către persoanele cu dizabilități a dreptului de vot
 - Îmbunătățirea cadrului de furnizare a informațiilor destinate publicului larg în formate accesibile și cu tehnologii adecvate diverselor tipuri de handicap
 - Asigurarea de sprijin și asistență adecvată pentru exercitarea deplină și efectivă de către persoanele cu dizabilități a dreptului la alegere, libertate individuală, control al vieții personale și pentru îndeplinirea responsabilităților ce le revin în creșterea copiilor
 - Asigurarea de servicii de sprijin diversificate, accesibile, pentru facilitarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități furnizate în comunitate, atât în mediul urban, cât și în mediul rural
 - Dezinstituționalizarea și prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități, concomitent cu dezvoltarea serviciilor alternative de sprijin pentru viață independentă și integrare în comunitate
 - Asigurarea accesului și participării persoanelor cu dizabilități la programe și contexte de educație nonformală, activități culturale, sportive, timp liber și recreative, adecvate intereselor și cerințelor specifice
 - Asigurarea mobilității persoanelor astfel încât persoanele cu dizabilități să aibă posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții
- *Eliminarea discriminării și asigurarea egalității pentru persoanele cu dizabilități*
 - Eliminarea discriminării pe criterii de dizabilitate
 - Asigurarea exercitării drepturilor civile și politice de către toate persoanele cu dizabilități, inclusiv de cele care au nevoie de mai mult sprijin
 - Protejarea persoanelor cu dizabilități împotriva actelor de violență, exploatare, neglijare, abuz, împotriva rețelilor de tratare, torturii, tratamentelor sau pedepselor crude, inumane și degradante, precum și a traficului de persoane
 - Asigurarea protecției și securității persoanelor cu dizabilități în situații de risc, urgențe umanitare și dezastre naturale
Monitorizarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru persoanele cu dizabilități
- *Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la un mediu de lucru deschis, incluziv și accesibil, atât în sectorul public, cât și în cel privat, concomitent cu asigurarea accesului lor efectiv la servicii de sprijin pentru creșterea ocupării pe piața muncii*
 - Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la un mediu de lucru deschis, incluziv și accesibil

- Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la programe vocaționale, de pregătire pentru muncă, de tip antreprenoriat și viață independentă
- Promovarea contribuțiilor valoroase pe care le pot aduce persoanele cu dizabilități comunității, prin ocupare în muncă
- Coordonarea și monitorizarea procesului de promovare și protejare a dreptului la viață independentă și muncă al persoanelor cu dizabilități
- *Promovarea educației și formării profesionale favorabile incluziunii la toate nivelurile și a învățării de-a lungul vieții pentru persoanele cu dizabilități*
 - Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la educație și formare, în forme și contexte adaptate, în comunitățile în care trăiesc
 - Dezvoltarea competențelor persoanelor cu dizabilități necesare participării depline și egale la educație și formare, ca membri activi ai comunității din care fac parte
 - Asigurarea calității serviciilor educaționale și de formare, adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități și relevante din perspectiva incluziunii
 - Creșterea gradului de conștientizare în familie, școală, comunitate și societate a importanței și nevoii respectării dreptului la educație și formare profesională pentru toate persoanele cu dizabilități
- *Promovarea și protecția dreptului persoanelor cu dizabilități la un standard adecvat de viață pentru îmbunătățirea continuă a calității vieții lor*
 - Îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață a persoanelor cu dizabilități, precum și protecția dreptului acestora la un standard adecvat de viață
 - Asigurarea accesului la protecție socială, în special în cazul copiilor, fetelor, femeilor și persoanelor vârstnice cu dizabilități
 - Asigurarea de servicii integrate în comunitate
 - Conștientizarea și sensibilizarea opiniei publice pentru susținerea creșterii calității vieții persoanelor cu dizabilități
- *Asigurarea accesului echitabil al persoanelor cu dizabilități, la servicii și facilități de sănătate, de calitate, care acordă atenție problemelor specifice de gen, la un cost rezonabil și cât mai aproape posibil de comunitățile în care acestea trăiesc*
 - Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la aceeași gamă de servicii de sănătate, la același nivel de calitate, precum cele furnizate pentru celelalte persoane, inclusiv în domeniul sănătății sexuale și reproductive, al sănătății dentare și mentale
 - Asigurarea accesului copiilor și persoanelor adulte cu dizabilități la diagnosticare și intervenție timpurie, la măsuri pentru prevenirea riscului apariției dizabilității

- Creșterea gradului de conștientizare al profesioniștilor din sănătate privind drepturile omului, demnitatea, autonomia, drepturile și nevoile specifice ale persoanelor cu dizabilități în materie de sănătate, abilitare și reabilitare, prin instruire și promovarea de standarde etice în domeniul serviciilor de sănătate publice și private
- Conștientizarea populației privind drepturile persoanelor cu dizabilități în materie de sănătate, abilitare și reabilitare
- *Fundamentarea de politici pentru persoanele cu dizabilități pe baza evidențelor statistice și de cercetare colectate din toate domeniile de activitate*
 - Îmbunătățirea modalităților de colectare de informații cu privire la persoanele cu dizabilități și nevoile acestora
 - Asigurarea transparenței informațiilor calitative și cantitative
 - Îmbunătățirea colaborării pentru a asigura o abordare comună și unitară a statisticilor privind dizabilitatea

4.8. Cadrul strategic național în domeniul educației, formării, tineretului și sportului

4.8.1. Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023

195. Prin această strategie se urmărește asigurarea unui acces echitabil la medii de învățare sigure și flexibile, care facilitează inovarea în predare și învățare prin utilizarea unui model decizional transparent, bazat pe date concrete. Cadrul strategic privind investițiile în infrastructura de învățământ din România este structurat pe **3 piloni strategici**:

- Acces la serviciile de educație
- Calitate, condiții de siguranță și funcționare
- Calitatea și relevanța mediilor de învățare

196. Pilonii strategici cuprind direcții specifice de acțiune care contribuie la îndeplinirea obiectivelor strategice:

- *Îmbunătățirea accesului la servicii de educație în zonele insuficient deservite*
 - Modernizarea, reabilitarea, extinderea, echiparea și flexibilizarea spațiilor de învățare în cadrul unităților de învățământ cu nivel primar și gimnazial.
 - Construirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea și echiparea unităților de învățământ cu nivel de învățământ profesional și tehnic și/sau învățare pe tot parcursul vieții
- *Creșterea capacității de școlarizare în învățământul antepreșcolar*
 - Construirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea și echiparea unităților de învățământ cu nivel antepreșcolar și preșcolar

- *Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi și studenți*
 - Dotarea cu microbuze școlare și construirea, reabilitarea de campusuri școlare și universitare
- *Dezvoltarea și actualizarea cadrului legislativ al infrastructurii școlare pentru asigurarea unui mediu propice pentru spațiile de învățare*
 - Revizuirea și crearea unui cadru normativ al infrastructurii școlare propice unui spațiu de învățare
- *Îmbunătățirea calității condițiilor de siguranță și de funcționare a spațiilor de învățare*
 - Consolidarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea unităților de învățământ în vederea asigurării condițiilor de siguranță
 - Reabilitarea spațiilor de învățare în vederea asigurării condițiilor minime de funcționare
- *Asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare*
 - Modernizarea, reabilitarea, extinderea, echiparea și flexibilizarea spațiilor de învățare în cadrul unităților de învățământ în vederea creșterii calității mediilor de învățare
- *Îmbunătățirea calității și relevanței mediilor de învățare pentru stimularea dezvoltării competențelor solicitate pe piața forței de muncă sau fundamentale pentru succesul în viață și societate*
 - Construirea, modernizarea, reabilitarea, extinderea, dotarea și flexibilizarea spațiilor de învățare din cadrul unităților de învățământ în vederea corelării cu nevoile și cerințele pieței muncii
 - Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea mediilor de învățare din cadrul universităților în vederea corelării cu nevoile și cerințele pieței muncii

4.8.2. Strategia pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii

197. Pentru 2020 se propune reducerea la maximum 11,3%, a ratei de tineri între 18-24 de ani care au finalizat cel mult ciclul de învățământ secundar inferior și care nu sunt înscriși în nicio formă de continuare a studiilor sau formare profesională. Strategia propune și un obiectiv pe termen lung care vizează contribuția la creșterea inteligentă și incluzivă a României, prin reducerea numărului de persoane în risc de șomaj, sărăcie și excluziune socială. Principalele programe și măsuri propuse pentru a atinge obiectivele acestei strategii sunt grupate în patru piloni strategici:

1. *Asigurarea accesului la educație și la o educație de calitate pentru toți copiii*
 - Creșterea accesului la îngrijire și educație timpurie a copiilor
 - Asigurarea accesului la învățământ primar și secundar inferior de calitate a tuturor elevilor

2. *Asigurarea finalizării învățământului obligatoriu de către toți copiii*

- Elaborarea sistemelor de avertizare timpurie și consolidarea programelor de remediere și de sprijin pentru elevii aflați în situație de risc, în învățământul obligatoriu
- Îmbunătățirea atractivității, a incluziunii, a calității și a relevanței învățământului profesional și tehnic

3. *Reintegrarea în sistemul de educație a persoanelor care au părăsit timpuriu școala*

- Asigurarea unei oferte adecvate de programe educaționale de tip A Doua Șansă

4. *Dezvoltarea sprijinului instituțional adecvat*

- Consolidarea capacității guvernului de a implementa, monitoriza și evalua strategia de reducere a părăsirii timpurii a școlii

4.8.3. *Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020*

198. Obiectivul general al strategiei este dezvoltarea unui sistem de educație și formare profesională adaptat cerințelor pieței muncii și nevoilor beneficiarilor direcți. Strategia definește patru obiective specifice / strategice, pentru fiecare dintre ele fiind formulate direcții de acțiune:

1. *OS1. Îmbunătățirea relevanței sistemelor de formare profesională pentru piața muncii*

- Actualizarea instrumentelor de descriere a ocupațiilor și calificărilor, a curriculumului și a auxiliarelor curriculare, pe nivelurile de calificare stabilite prin Cadrul național al calificărilor, pentru o mai bună articulare între subsisteme, pentru facilitarea mobilității în educație și formare profesională și pentru creșterea relevanței pentru piața muncii.
- Dezvoltarea mecanismelor pentru anticiparea competențelor solicitate pe piața muncii, definirea profilurilor profesionale, în scopul dezvoltării/revizuirii calificărilor în concordanță cu abilitățile și cunoștințele relevante pentru nevoile pieței forței de muncă și adaptarea programelor de învățământ la nevoile și tendințele pieței muncii.
- Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare.
- Îmbunătățirea învățării la locul de muncă în formarea profesională.
- Îmbunătățirea mecanismelor de finanțare publică și privată a formării profesionale.
- Creșterea implicării partenerilor sociali în dezvoltarea sistemului de formare profesională.

2. *OS2. Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională*

- Dezvoltarea marketingului programelor de formare profesională și al rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal.
- Îmbunătățirea orientării profesionale și a consilierii în carieră.
- Consolidarea și flexibilizarea mecanismelor de recunoaștere și validare a rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal.
- Facilitarea accesului la programele de formare profesională din sistemul de învățământ pentru tineri, cu accent pe cei din grupuri vulnerabile.

3. *OS3. Îmbunătățirea calității formării profesionale*

- Dezvoltarea unui cadru național de asigurare a calității educației și formării profesionale la nivel de sistem.
- Asigurarea calității certificării rezultatelor învățării.
- Îmbunătățirea competențelor persoanelor cu atribuții în furnizarea programelor de formare profesională din formarea profesională inițială și formarea profesională continuă și în evaluarea rezultatelor învățării dobândite în context formal, nonformal și informal.
- Îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și continue.
- Promovarea excelenței în educație și formare profesională.

4. *OS4. Dezvoltarea inovării și cooperării naționale și internaționale în domeniul formării profesionale*

- Dezvoltarea componentelor privind inovarea, creativitatea și spiritul antreprenorial din cadrul programelor de formare profesională.
- Dezvoltarea mobilității internaționale în formarea profesională.
- Extinderea învățării mutuale și a schimbului de bune practici, în vederea asigurării premiselor pentru participarea la o piață a muncii europene incluzive.

4.8.4. *Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020*

199. Obiectivul principal al viziunii pentru dezvoltarea învățământului terțiar din România este dat de concentrarea eforturilor pentru ca România să se alăture, până în anul 2030, statelor din Europa cu economii avansate. Strategia propune trei piloni și trei condiții de sprijin, fiecare cu obiectivele lui, după cum urmează:

- *P1. Îmbunătățirea participării în toate nivelurile învățământului terțiar*
 - Facilitarea transferurilor și a traseului profesional al tinerilor între diverse forme și niveluri de învățământ, în special de la învățământul secundar către cel terțiar și mai departe către învățarea pe tot parcursul vieții

- Eliminarea barierelor care împiedică potențialii și actualii studenți să își atingă obiectivele educaționale
- Dezvoltarea capitalului uman specializat prin creșterea gradului de participare la învățământul terțiar
- Consilierea tinerilor în a lua decizii informate cu privire la traseul lor profesional în învățământul terțiar
- Creșterea accesului și participării persoanelor dezavantajate la sistemul de învățământ superior, îndeosebi ale studenților netradiționali
- *P2. Dezvoltarea programelor de studii flexibil, de înaltă calitate, relevante și corelate du cerințele pieței muncii*
 - Dobândirea de către absolvenți atât a competențelor transversale, cât și a competențelor profesionale cu prioritate în sectoarele economice cu potențial competitiv și în domeniile de specializare inteligentă
 - Actualizarea/adaptarea curriculei referitor atât la conținuturi cât și didactica disciplinelor
 - Promovarea unei formări de calitate a cadrelor didactice la toate nivelurile învățământului terțiar cu prioritate în sectoarele economice cu potențial competitiv și în domeniile de specializare inteligentă
 - Diversificarea ofertei de programe de studii care să răspundă cerințelor pieței muncii și studenților
- *P3. Angajament strategic față de sectorul economic*
 - Utilizarea feedback-ului de la angajatori care să fundamenteze politicile publice naționale și regionale în domeniu și prioritățile instituționale
 - Conectarea învățământului terțiar la mediul de afaceri și la societate pentru a stimula dezvoltarea
 - Pregătirea forței de muncă pentru a genera creștere economică la nivel național și regional
- *CS1. Asigurarea unei finanțări adecvate și eficiente*
 - Asigurarea finanțării necesare pentru a sprijini universități cu programe de studii de calitate ridicată, relevante și eficiente
 - Alocarea de fonduri funcție de performanța instituțională potrivit obiectivelor politicilor publice și a rezultatelor așteptate

- *CS2. Bună guvernanță și responsabilitate publică* ○ Implicarea părților interesate în procesul de identificare și atingere a obiectivelor strategice pentru învățământul terțiar
 - Armonizarea autonomiei operaționale a I.Î.S. cu responsabilizare pentru rezultatele obținute, în raport cu așteptările părților
 - Publicarea datelor relevante despre studenții și angajatorii eligibili în organisme necesare unei bune guvernante
- *CS3. Utilizarea monitorizării și evaluării datelor pentru elaborarea de politici publice bazate pe dovezi*
 - Asigurarea transparenței datelor pentru părțile interesate, inclusiv a celor ce privesc calitatea programelor de studii.

4.8.5. Strategia națională în domeniul politicii de tineret pentru perioada 2015-2020

200. Obiectivul general al strategiei se referă la susținerea participării active a tinerilor la viața economică, socială, educațională, culturală și politică a țării, asigurând oportunități egale de acces la educație, ocupare și condiții de viață decente. Se acordă o atenție particulară către adolescenții și tinerii care, din diferite motive, ar putea avea mai puține oportunități. Strategia definește următoarele domenii principale de intervenție și obiective specifice:

1. *Cultură și Educație Non-formală*

- Asigurarea accesului tuturor adolescenților și tinerilor la formare și educație de calitate, atât formală, cât și informală
- Îmbunătățirea ofertei de educație non-formală
- Stimularea interesului tinerilor de a participa la activități de educație non-formală
- Asigurarea unei mai bune relevanțe practice a abilităților dobândite prin educație formală și non-formală
- Facilitarea accesului tinerilor la consum de cultură și creație culturală de calitate
- Îmbunătățirea finanțării activităților culturale

2. *Sănătate, Sport, Recreere*

- Susținerea sănătății și calității vieții tinerilor, prevenirea rănilor, tulburărilor de alimentație, dependenței și abuzului de substanțe
- Realizarea educației prin sport și activitate fizică pentru formarea unui stil de viață sănătos, a dezvoltării ca cetățeni activi și responsabili și încurajarea asocierii de către tineri a recreerii cu practicarea sportului și mișcării
- Îmbunătățirea oportunităților de petrecere a timpului liber de către tineri, atât în modalități organizate, cât și în modalități informale

3. *Participare și Voluntariat*

- Creșterea gradului de participare a tinerilor la viața comunității, sub toate aspectele ei, sociale, educaționale, culturale, economice, de sănătate
- Creșterea gradului de participare a tinerilor la viața politică
- Creșterea gradului de participare a organizațiilor neguvernamentale de și pentru tineret la dialogul structurat
- Crearea unui mediu favorabil voluntariatului în România
- Îmbunătățirea sistemului de atestare și recunoaștere publică a activității de voluntariat
- Creșterea gradului de sensibilizare a opiniei publice cu privire la importanța implicării în activități de voluntariat

4. *Muncă și Antreprenoriat*

- Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă tinere, cu focalizare pe grupele de vârstă 15-24 ani și 25-29 ani
- Promovarea măsurilor legislative existente în favoarea tinerilor, prin care să fie asigurată tranziția coerentă de la sistemul educațional către piața forței de muncă
- Promovarea și susținerea echilibrului între viața profesională și cea personală a tinerilor
- Stimularea mobilității tinerilor pe piața internă a muncii
- Sprijinirea mobilității tinerilor din România pe piața europeană a forței de muncă, inclusiv prin programe de combinare a muncii cu pregătirea prin programe de integrare, în cadrul fazei post-pilot a programului "Primul tău job EURES"
- Asigurarea unor șanse mai bune de acces și de menținere pe piața muncii a tinerilor, prin însușirea și dezvoltarea abilităților și competențelor
- Dezvoltarea economiei sociale și creșterea gradului de participare a tinerilor în cadrul acesteia
- Creșterea gradului de auto-ocupare a tinerilor în domeniul afacerilor
- Creșterea gradului de auto-ocupare a tinerilor în domeniul afacerilor în mediul rural
- Promovarea antreprenoriatului la toate nivelele educației și formării tinerilor
- Facilitarea adaptării tinerilor întreprinzători la procesele de integrare europeană și globalizare.

201. Strategia stabilește și **domenii de intervenție și obiective specifice pentru a contribui la incluziunea socială a tinerilor**, în special a celor vulnerabili și / sau care, din diferite motive, ar putea avea oportunități mai puține:

1. Excluziune ocupațională

- Promovarea unor măsuri incluzive adresate tinerilor în vederea facilitării accesului acestora pe piața formală de muncă

2. Excluziune de la educație formală, non-formală și cultură

- Direcționarea educației non-formale spre reintegrarea socială a tinerilor excluși social, asigurarea menținerii sau restabilirii accesului la educația formală în paralel cu o reală promovare a învățării non-formale și informale și a recunoașterii competențelor dobândite

3. Excluziune de la sănătate

- Promovarea accesului egal la sănătate al tinerilor și menținerea accesului gratuit la un pachet de servicii medicale de bază, precum și îmbunătățirea calității actului medical de care beneficiază copiii și tinerii în dificultate

4. Excluziune de la participare

- Încurajarea „vocii” și împuternicirea comunităților sărace locuite masiv de copii și tineri și a categoriilor de tineri excluse social

5. Sărăcie, excluziune socială și grupuri vulnerabile

- Relansarea politicilor de combatere a sărăciei și promovare a incluziunii sociale în România cu accent pe tineri și copii pentru a reduce deficitele pe toate dimensiunile vieții, acumulate în stadiile inițiale ale vieții, deficite care sunt de așteptat să marcheze negativ tot parcursul ulterior al indivizilor și să devină mult mai dificil de recuperat
Conceperea unor noi programe de construire sau amenajare de locuințe sociale, care să permită implementarea prevederilor legale care îndreptățesc tinerii defavorizați la o locuință
- Elaborarea și implementarea în parteneriat cu toate instituțiile responsabile din toate sectoarele a unor măsuri de suport special pentru grupurile de tineri vulnerabile social

4.8.6. Strategia națională pentru sport 2016-2032

202. Strategia propune următoarea viziune: în 2028 sportul românesc se va alinia standardelor de performanță internaționale și a celor de dezvoltare socială prin crearea unei infrastructuri sportive de calitate și a unei culturi a sportului prin unitate, solidaritate, etică și excelență. Sportul de masă intens practicat de toate categoriile de vârstă reprezintă un fundament pentru o populație mai sănătoasă, pentru o integrare educațională și socială eficientă și este, de asemenea, bază de selecție pentru sportul de performanță. Direcțiile de acțiune pentru susținerea și dezvoltarea sportului sunt:

- Creșterea gradului de *participare activă* a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent în interesul ridicării și păstrării nivelului de sănătate individuală, îmbunătățirii gradului de coeziune, integrare și încredere socială
- Creșterea gradului de *practicare a activităților sportive* cu precădere în rândul copiilor și tinerilor în scopul formării și dezvoltării de cetățeni activi, educați și responsabili
- Creșterea nivelului și calității reprezentării României la cele mai înalte *competiții sportive de performanță*

203. Strategia privind dezvoltarea activității fizice și a sportului de performanță definește **obiective și măsuri concrete de acțiune**, în acord cu realitatea românească:

1. Dezvoltarea sportului de masă în România

- Creșterea nivelului de informare și educație a cetățenilor privind importanța și beneficiile practicării activității fizice și a sportului.
- Eliminarea obstacolelor care frânează practicarea sporturilor de masă.
- Elaborarea și formarea bazei organizaționale a managementului sportului de masă.
- Creșterea nivelului de practicare a sportului pe diverse categorii de populație ținând cont de vârsta și statutul social al acestora.
- Reinsertia socială prin sport a persoanelor cu nevoi speciale și a celor defavorizate (sportul la persoane cu dizabilități, copii proveniți din familii dezorganizate, centre de plasament, emigranți, șomeri etc.).
- Revigorarea conceptului și a activităților de voluntariat în educație fizică și sport.
- Extrapolarea valorilor etico-morale din sport în viața socială.

2. Dezvoltarea sportului românesc de performanță

- Dezvoltarea sistemului de selecție și identificarea de talente.
- Perfecționarea resurselor umane implicate direct în sportul de performanță. Amplificarea relațiilor de colaborare internațională și creșterea vizibilității organizațiilor sportive naționale la nivel mondial.
- Susținerea și dezvoltarea cercetării științifice cu aplicabilitate directă în sport.
- Dezvoltarea practicii de voluntariat în sportul de înaltă performanță.
- Promovarea fair-play-ului în sportul de performanță și a măsurilor de combatere a conduitelor non-etice.

3. Dezvoltarea infrastructurii sportive

- Evaluarea precisă și detaliată a infrastructurii existente la nivel național, și a gradului de funcționalitate al acesteia, împreună cu o estimare a condițiilor minime de existență a acestor baze.
- Elaborarea unor planuri de menținere și modernizare a bazelor și instalațiilor sportive la nivel național în vederea dezvoltării sportului de masă și a celui de performanță.
- Sporirea gradului de disponibilitate a serviciilor și bazelor sportive de acces comunitar.
- Eficientizarea bazelor sportive naționale existente și construirea altora noi.
- Armonizarea bazei materiale sportive cu potențialul uman, geografic și material al fiecărei regiuni a țării.
- Modernizarea și crearea de noi cabinete de medicină sportivă în bazele sportive de antrenament și competiții.

4.8.7. Programul Operațional Capital Uman POCU 2014-2020

204. POCU susține creșterea economică incluzivă, prin investiții în: încurajarea ocupării și a mobilității forței de muncă, în special în rândul tinerilor și a persoanelor situate în afara pieței muncii, promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, susținerea educației, dezvoltarea competențelor și încurajarea învățării pe tot parcursul vieții. În cadrul POCU 2014-2020 au fost identificate următoarele axe prioritare:

- Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri"
- Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEET (*not in education, employment or training*)
- Locuri de muncă pentru toți
- Incluziunea socială și combaterea sărăciei
- Dezvoltare locală plasată sub responsabilitate comunității
- Educație și competențe
- Asistență tehnică.

4.9. Cadrul strategic național în domeniul bunei guvernante

4.9.1. Programul Operațional Capacitate Administrativă POCA 2014-2020

205. POCA își propune să consolideze capacitatea administrativă a autorităților și instituțiilor publice, contribuind astfel la susținerea creșterii durabile în România. Are rolul de a contribui la crearea unei administrații publice moderne capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică a țării, prin intermediul unor servicii publice, investiții și reglementări de calitate, contribuind la atingerea obiectivelor strategiei 2020. POCA 2014-2020 este structurat pe trei axe prioritare:

- Administrație publică și sistem judiciar eficiente
- Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
- Asistență tehnică.

4.9.2. Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020

206. Strategia are ca scop remedierea principalelor deficiențe care împiedică administrația din România să-și îndeplinească rolul la nivelul așteptărilor beneficiarilor săi, prin stabilirea cadrului general de reformă al administrației publice pentru perioada 2014-2020. Prin această strategie se propune crearea unei administrații publice eficiente, responsabile, credibile, transparente și deschise în relația cu beneficiarii serviciilor sale (cetățenii și mediul de afaceri) și totodată, a unei administrații predictibile și stabile, capabilă să favorizeze și să susțină dezvoltarea socio-economică echilibrată la nivel național și local, contribuind astfel la atingerea țintelor Strategiei Europa 2020. Strategia propune următoarele obiective generale și specifice:

1. *OG1. Adaptarea structurii și mandatului administrației la nevoile cetățenilor și la posibilitățile reale de finanțare*
 - creșterea gradului de predictibilitate în privința organizării și funcționării instituțiilor de la nivelul administrației publice centrale și a politicilor pe care acestea le gestionează
 - asigurarea cadrului optim pentru repartizarea competențelor între administrația publică centrală și administrația publică locală și exercitarea lor sustenabilă
 - reorganizarea administrativ-teritorială
2. *OG2. Implementarea unui management performant în administrația publică*
 - creșterea coerenței, eficienței, predictibilității și transparenței procesului decizional în administrația publică
 - adaptarea politicilor și sistemului de resurse umane la obiectivele și exigențele unei administrații moderne
 - promovarea eticii și integrității în administrația publică și continuarea măsurilor privind reducerea și prevenirea corupției și sprijinirea implementării recomandărilor aferente formulate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV)
 - soluții IT pentru eficientizarea administrației publice
 - îmbunătățirea proceselor interne la nivelul instituțiilor publice
 - calitate, cercetare și inovare în administrația publică

- îmbunătățirea managementului resurselor materiale la nivelul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central
3. *OG3. Debirocratizare și simplificare pentru cetățeni, mediul de afaceri și administrație*
 - reducerea birocrăției pentru cetățeni
 - reducerea birocrăției pentru mediul de afaceri
 - reducerea birocrăției inter și intra-instituționale
 4. *OG4. Consolidarea capacității administrației publice de a asigura calitatea și accesul la serviciile publice*
 - creșterea calității și accesului la serviciile publice prin eficientizarea costurilor și reducerea timpilor de furnizare a serviciilor publice
 - consolidarea capacității financiare a autorităților administrației publice locale
 - dezvoltarea de mecanisme de monitorizare și evaluare a serviciilor publice

4.9.3. Strategia privind mai buna reglementare 2014-2020

207. Obiectivul general al strategiei vizează îmbunătățirea calității instrumentelor de implementare a politicilor publice reprezentate de reglementări (acte normative, proceduri etc.), precum și a procesului de inițiere, adoptare, implementare și evaluare a acestora. Strategia propune următoarele obiective specifice și direcții de acțiune:

1. *Simplificarea fondului activ al legislației*
 - Sistematizarea și unificarea legislației:
 - inventarierea și analiza stocului legislativ existent
 - propunerea celor mai potrivite metode de simplificare a legislației pe baza criteriilor de prioritizare stabilite
 - implementarea efectivă a măsurilor de simplificare a legislației ○ includerea propunerilor de sistematizare și unificare a legislației în Planul anual de lucru al Guvernului (PALG)
 - Reducerea birocrăției pentru mediul de afaceri:
 - continuarea procesului de reducere a sarcinilor administrative ○ simplificarea procedurilor iritante identificate și asumate în cadrul Memorandumului de înțelegere între UE și România: ○ realizarea planurilor anuale de simplificare
 - dezvoltarea metodologiei „burden hunting” (identificarea poverilor administrative)
 - aplicarea în regim pilot a unor instrumente alternative de simplificare a legislației
 - măsurarea și reducerea costurilor de conformare
 - implementarea unor soluții IT pentru simplificarea unor proceduri orizontale, trans-sectoriale pentru mediul de afaceri (pe modelul ghișeului unic)
 - continuarea măsurătorilor prin utilizarea SCM (modelul costului standard) și actualizarea măsurilor globale
 - eliminarea punctuală a unor proceduri administrative de tipul celor cuantificate de către Banca Mondială, OECD și alte instituții similare

2. *Creșterea calității fluxului reglementărilor* • Fundamentarea actelor normative:

- dezvoltarea studiilor de impact extinse - adoptarea metodologiilor pentru analiza de impact economică și de mediu
- introducerea obligativității evaluărilor de impact extinse
- elaborarea unui Ghid practic de aplicare a normelor de tehnică legislativă
- Transparența și calitatea procesului de consultare:
 - elaborarea și publicarea unui buletin guvernamental periodic cu cele mai importante propuneri anunțate în Ședințele Pregătitoare
 - publicarea studiilor de impact pentru reglementări înainte de adoptare
 - dezvoltarea unei baze de date cu părțile interesate relevante pentru diferite domenii de intervenție ale Guvernului
 - monitorizarea implicării părților interesate în stadiile incipiente de elaborare a analizelor de impact pentru actele normative cu impact major
 - dezvoltarea instrumentelor ICT pentru procesul de consultare, asigurarea transparenței, baza de date pentru studiile de impact
- Implementarea legislației europene:
 - continuarea perfecționării mecanismului de transpunere a directivelor europene
 - asigurarea aplicării directe a regulamentelor europene, însoțită de activități de informare și comunicare publică privind aceste reglementări
 - continuarea activităților de prevenire și soluționare a problemelor legate de aplicarea dreptului european
 - dezvoltarea Centrului SOLVIT România

3. *Dezvoltarea capacității administrative pentru implementarea politicilor privind mai buna reglementare*

- Cadru instituțional:
 - adoptarea Hotărârii de Guvern privind documentele de politici publice și evaluarea impactului proiectelor de acte normative
 - adoptarea formatului standard pentru studiile de impact extinse
- Specializarea resurselor umane în elaborarea studiilor de impact:
 - specializarea pe domenii de politici publice la nivelul DCPD / Cancelaria PM
 - elaborare și susținerea de pachete de cursuri pentru analize de impact pe domenii specifice

4.10. Politici și documente strategice relevante de la nivel regional

4.10.1. Planul de dezvoltare regională a regiunii București-Ilfov 2014-2020

208. PDR BI este un document strategic care prezintă prioritățile regiunii de dezvoltare București-Ilfov în materie de competitivitate, coeziune socială și dezvoltare durabilă și

răspunde provocărilor specifice perioadei 2014-2020. Strategia regiunii București-Ilfov 2014-2020 are în vedere trei obiective strategice globale puternic interconectate:

- Consolidarea competitivității regionale
- Reducerea disparităților între-regionale
- Dezvoltarea (urbană și rurală) durabilă

209. Strategia are în vedere un număr de șase obiective specifice pentru care au fost identificate acțiuni cheie:

1. Creșterea competitivității IMM-urilor

- Dezvoltarea infrastructurii de afaceri
- Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de suport pentru IMM-uri
- Sprijinirea IMM-urilor pentru o orientare într-o măsură mai mare către cunoaștere, în vederea creării de produse, servicii, procese și canale de comercializare, bazate pe inovare

2. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării

- Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de cercetare și inovare în vederea favorizării excelenței în materie de cercetare și de inovare și a evoluției tehnologice

3. Întărirea coeziunii sociale și teritoriale în cadrul regiunii

- Strategii și acțiuni integrate pentru incluziune socială și combaterea sărăciei
- Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor
- Investițiile în consolidarea accesului la educație și formare de competențe și învățare pe tot parcursul vieții
- Oferirea și garantarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de înaltă calitate
- Îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, precum și diversificarea și creșterea calității acestora
- Sprijinirea furnizării de servicii publice digitale

4. Promovarea sistemelor de transport durabile și reducerea blocajelor din cadrul rețelelor de transport

- Dezvoltarea sistemelor de transport public
- Promovarea unor forme de transport alternativ
- Modernizarea rețelei de cale ferată
- Măsuri de implementare a planurilor de mobilitate urbană durabilă
- Îmbunătățirea infrastructurii de transport rutier
- Dezvoltarea de sisteme de transport intermodale regionale
- Amenajarea infrastructurii de navigație

5. Îmbunătățirea calității mediului și sprijinirea dezvoltării durabile

- Creșterea eficienței gestionării apelor (alimentare, epurare, reutilizare)
- Creșterea eficienței în gestionarea deșeurilor (reutilizare, reciclare, valorificare)
- Îmbunătățirea calității aerului prin investiții în infrastructura verde

- Îmbunătățirea capacității de adaptare la schimbările climatice și răspuns la dezastre, inclusiv prevenirea și gestionarea riscurilor
 - Îmbunătățirea spațiului și climatului urban
 - Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural mondial, național, local
 - Amenajarea facilităților pentru petrecerea timpului liber
6. *Încurajarea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon*
- Creșterea eficienței energetice în clădirile publice și rezidențiale
 - Reabilitarea și modernizarea sistemului de transport și distribuție a agentului termic
 - Eficientizarea sistemelor de producere a energiei termice
 - Creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public

Tabel 4. Proiectele majore identificate în cadrul strategiei regionale

Nr.	Denumire proiect
1	Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics (ELI-NP), faza II de dezvoltare
2	Reabilitare linie cale ferată București-Aeroport Henri Coandă
3	Fazarea Liniei de metrou Magistrala 5 – Secțiunea Râul Doamnei - Eroilor, inclusiv Valea Ialomiței
4	Fazarea Magistralei 4 Racordul 2 Secțiunea Parc Bazilescu- Străulești
5	Fazarea proiectului Îmbunătățirea serviciilor de transport public de călători cu metroul pe Magistrala 2 Berceni- Pipera
6	Modernizarea centurii existente de sud București - 4 benzi
7	Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a SC Euro APAVOL SA
8	Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Ilfov
9	Fazarea proiectului Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată în municipiul București
10	Finalizarea stației de epurare Glina, reabilitarea principalelor colectoare de canalizare și a canalului colector Dâmbovița (Caseta) în București – Etapa II
11	Instalație de valorificare energetică cu cogenerare de înaltă eficiență a deșeurilor municipale în municipiul București
12	Modernizarea sistemului de transport al energiei termice în Municipiul București

4.10.2. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 Regiunea București-Ilfov

210. Scopul planului este de a asigura un sistem de transport eficient, integrat, durabil și sigur, care să promoveze dezvoltarea economică, socială și teritorială și să asigure o bună calitate a vieții. Obiectivele strategice ale PMUD sunt:

1. *Accesibilitate (conectivitate și acces)*
 - Asigură că toți cetățenii au opțiuni de transport, care le permit accesul la destinații și servicii esențiale
2. *Siguranță și securitate în timpul deplasărilor*
 - Îmbunătățirea siguranței și securității în circulație
3. *Mediu (transport nemotorizat, transport public electric)*
 - Reducerea poluării aerului și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie
4. *Eficiență economică*
 - Îmbunătățirea eficienței și rentabilității transportului de persoane și mărfuri
5. *Calitatea mediului urban*
 - Contribuie la creșterea atractivității și calității mediului urban și la proiectarea unui mediu urban în beneficiul cetățenilor, economiei și societății în general

211. Prin PMUD au fost definite următoarele politici și măsuri:

1. *Capacitate instituțională*
 - Introducerea reformei instituționale prin înființarea Autorității de Transport Metropolitan București
 - Program de reorganizare și modernizare instituțională a R.A.T.B. din Regie Autonomă în companie comercială deținută de Consiliul General al Municipiului București – obiectiv realizat în anul 2018 prin formarea Societății de Transport București S.T.B.S.A.
 - Realizarea PSC (contract de servicii publice) cu operatorii de transport public interni (Metrorex, S.T.B.S.A., Buftea, Voluntari) și cu operatorii privați în conformitate cu Regulamentul CE 1370/2007
 - Revizuirea legislației relevante în vederea facilitării implementării PMUD
 - Înființarea unui centru de instruire și dezvoltare pentru reforma instituțională și dezvoltarea capacității administrative
2. *Transport rutier și staționare*
 - Construirea conexiunii rutiere dintre A3 și Aeroportul Henri Coandă
 - Modernizări de drumuri urbane
 - Sistem de gestionare a parcarilor pe stradă în centrul orașului
 - Introducerea vehiculelor electrice de livrări și utilitare
 - Modernizarea drumurilor județene

- Elaborarea și implementarea unei strategii în domeniul logisticii urbane în localitățile regiunii București-Ilfov
- Realizarea și implementarea unei politici unitare și durabile privind parcare rezidențială în București și localitățile din Județul Ilfov

3. Dezvoltarea rețelei de metrou

- M6 - legătura cu Aeroporturile Băneasa și Otopeni;
- M5 - Drumul Taberei până în Pantelimon: Eroilor - Iancului – Orizont 2023; Iancului - Pantelimon - Orizont 2030
- M4 spre Bucureștii Noi - faza a doua
- extinderea magistralei M2 în Pipera cu două stații
- extinderea magistralei M3 Păcii cu 4 stații
- reabilitare 51 de stații de metrou
- material rulant (vagoane metrou)

4. Transport public local

- Conectarea infrastructurii de tramvai prin Piața Unirii
- Îmbunătățirea infrastructurii de tramvai
- Îmbunătățiri operaționale ale traseelor de tramvai
- Achiziționarea de material rulant tramvaie
- Întreținere depouri tramvaie / mixte
- Reabilitare stații de tramvai pe baza standardelor propuse
- Îmbunătățirea sistemelor de automatizare pentru serviciile de transport cu tramvaiul
- Crearea și implementarea unui program nou de transport pentru sistemul de transport public din Județul Ilfov
- Benzi de circulație cu prioritate pentru transportul public
- Modernizarea rețelei de troleibuze
- Reabilitarea stațiilor de autobuz pe baza standardelor propuse
- Îmbunătățirea operării și întreținerii autobuzelor și a cerințelor pentru flota de autobuze, inclusiv achiziția de autobuze
- Reorganizarea traseelor de autobuz în București
- Zone complexe: zona Gării de Nord și intersecții complexe
- Crearea de parcuri de tip Park&Ride la stațiile cheie de transport public

5. Deplasări nemotorizate

- Înființarea rețelei utilitare pentru biciclete: piste de biciclete și locuri de parcare
- Înființarea rețelei de agrement pentru biciclete: piste de biciclete și locuri de parcare
- Linii directe și prescripții tehnice privind proiectarea infrastructurii pentru biciclete
- Introducerea unui sistem de închiriere biciclete (bike-sharing)
- Crearea unor zone noi cu prioritate pentru pietoni în centrul orașului (zone pietonale și cu utilizare mixtă)
- Reamenajarea unor bulevarde favorabile deplasărilor nemotorizate pe axul N-S, între Piața Unirii și Piața Romană

- Îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate pentru persoane cu mobilitate redusă

6. Siguranță

- Identificarea de soluții pentru zonele cu număr mare de accidente din București
- Identificarea de soluții pentru zonele cu număr mare de accidente din Județul Ilfov
- Dezvoltarea de politici și campanii de educare privind politicile de siguranță rutieră

7. Integrarea mobilității cu planificarea urbană

- Reproiectarea malurilor Râului Dâmbovița - coridor verde, pe malul nordic

8. Managementul mobilității și ITS

- Tehnologii de operare pentru transportul public: centru de control, informare în timp real, dispecerizare, adaptare program, siguranță personal și managementul incidentelor
- Sistem de management al traficului: îmbunătățire, extindere, funcționalitate, interfață cu centrul de control trafic și serviciul de urgență, prioritizarea transportului public
- Sistem de e-ticketing pentru regiunea București-Ilfov
- Implementarea unei scheme de integrare tarifară

212. La momentul elaborării prezentului raport, o serie dintre politicile și măsurile stabilite de Planul de Mobilitate Urbană Durabilă în regiunea București-Ilfov au fost deja implementate, cu preponderență în domeniul transportului public.

4.10.3. Strategia de promovare și atragere a investițiilor pentru dezvoltarea Regiunii București-Ilfov 2017-2020

213. Obiectivul general propus în strategie vizează creșterea cantitativă și calitativă a investițiilor în Regiunea București-Ilfov, prin promovarea regiunii ca mediu de afaceri prielnic și atragerea de capital și know-how în vederea dezvoltării durabile. Strategia propune următorul plan general de măsuri:

- Analiza permanentă a oportunităților investiționale existente la nivelul RBI, oferite de autoritățile locale din mediul urban și rural, precum și a climatului de afaceri oferit, cu monitorizarea modului de percepere a atractivității regiunii pentru întreprinzători
- Urmărirea evoluției investițiilor - străine și, pe cât posibil, românești - în RBI, și identificarea factorilor de influență asupra acestora
- Corelarea oportunităților investiționale cu prioritățile POR și PDR pentru identificarea actorilor interesați și stabilirea eventualelor parteneriate locale promotoare
- Identificarea disponibilității potențialilor investitori pentru valorificarea acestor oportunități
- Elaborarea și lansarea campaniei de promovare generală, a regiunii și / sau specifică - pe obiectiv economic / sector economic / comunitate locală, în funcție de grupurile țintă și obiectivele vizate.

214. De asemenea, în cadrul strategiei au fost identificate următoarele instrumente:

- Întreținerea și exploatarea bazelor de date existente, identificarea de noi surse de informare și dezvoltarea continuă a noi baze de date utile scopului.
- Acțiuni de relaționare cu factorii potențial utili atingerii obiectivelor – autorități, administrație locală, ONG-uri, ambasade românești și străine, organizații internaționale, cercuri de afaceri interne și externe, mediul academic și alte foruri de expertiză etc. – pentru dialog, consultări și realizarea de parteneriate, atât în țară, cât și în străinătate, cu principalii actori ale căror interese converg cu țintele ADRBI.
- Acțiuni de promovare, folosind canalele specifice fiecărui obiectiv/grup țintă, respectiv: realizarea de materiale promoționale; prezența în mass-media cu mesaje cheie; organizarea de evenimente de promovare – seminarii, conferințe, congrese, târguri și expoziții etc.; organizarea de vizite și programe de întâlniri punctuale pentru cei identificați ca potențial interesați; participarea la conferințe, seminarii, ateliere de lucru și alte forme de interacționare cu factori de interes organizate de către entitățile grupurilor țintă interne și externe stabilite în prezenta Strategie sau de către alte entități ce activează în domeniile de interes ale ADRBI.
- Adaptarea portofoliului de servicii pe care Agenția pentru Dezvoltare Regională le poate oferi la cerințele potențialilor investitori prin: informații primare/punctuale asupra cadrului legal, asupra oportunităților investiționale din Regiune; facilitarea contactelor cu potențiali parteneri locali pentru dezvoltarea de parteneriate pe termen lung; organizarea de vizite și programe de întâlniri cu autoritățile administrației locale și/sau potențialii parteneri; sprijin în cunoașterea și accesarea finanțărilor externe pentru investitorii serioși, deja implantați, în vederea dezvoltării.

4.10.4. Planul regional de acțiune pentru învățământ (PRAI) 2016-2025 Regiunea de dezvoltare București-Ilfov

215. Planul reprezintă un document de planificare strategică a nevoilor de formare, care are drept scop îmbunătățirea corelării dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional și de creștere a contribuției învățământului superior la dezvoltarea regională, la orizontul anului 2020 și în perspectiva anului 2025. Obiectivul general vizează creșterea gradului de inserție profesională a absolvenților învățământului profesional și tehnic cu 5% până în 2025, prin diminuarea procentului absolvenților seriei curente aflați în șomaj până la 1% până în 2025. Prioritățile și obiectivele specifice stabilite în cadrul planului sunt:

1. *P1 Adaptarea ofertei educaționale pentru învățământul profesional și tehnic din regiune cu cerințele pieței muncii și informarea viitorilor absolvenți asupra posibilităților de continuare în învățământul superior din regiune sau de găsire a unui loc de muncă*
 - Identificarea nevoilor de calificare
 - Corelarea ofertei educaționale pentru învățământul profesional și tehnic din regiune cu nevoile de calificare
 - Informarea viitorilor absolvenți de liceu tehnologic asupra ofertei educaționale din învățământul superior

- Informarea viitorilor absolvenți de învățământ profesional și tehnic asupra modalităților de căutare a unui loc de muncă prin Agenția Municipiului București / a Județului Ilfov pentru Ocuparea Forței de Muncă
2. *P2. Creșterea calității parteneriatului social pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic*
 - Întărirea capacității instituționale a structurilor parteneriale reprezentative la nivel regional și local
 - Susținerea creșterii parteneriatului dintre unitățile de învățământ profesional și tehnic, operatori economici și autorități locale pentru furnizarea unui învățământ profesional și tehnic de calitate
 3. *P3. Dezvoltarea infrastructurii educaționale a unităților de învățământ profesional și tehnic*
 - Aplicarea de către unitățile teritorial administrative din regiunea București Ilfov de proiecte de investiții pentru infrastructura educațională pentru unitățile de învățământ profesional și tehnic din regiune
 - Dotarea unităților de învățământ profesional și tehnic cu echipamente
 4. *P4. Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ profesional și tehnic*
 - Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic
 - Dezvoltarea competențelor de orientare școlară și profesională pentru cadrele didactice diriginți din învățământul gimnazial
 - Sesiuni de instruire / discuții între consilierul școlar și cadrele didactice din învățământul gimnazial pentru stabilirea de acțiuni comune pentru orientarea școlară și profesională a elevilor din gimnaziu
 5. *P5. Promovarea învățământului profesional și tehnic*
 - Realizarea de materiale de promovare a învățământului profesional și tehnic
 - Promovarea în rândul operatorilor economici a traseului educațional prin învățământul profesional și tehnic
 - Promovarea în rândul elevilor din gimnaziu și a părinților acestora a avantajelor parcurgerii unui traseu educațional prin învățământul profesional și tehnic

4.10.5. Planul de management actualizat al spațiului hidrografic Argeș-Vedea 2016-2021

216. Planul de Management al bazinului hidrografic este instrumentul de implementare în cadrul activităților de gospodărire a apelor la nivel de bazin hidrografic, având în vedere obiectivul principal, respectiv atingerea „stării bune” pentru toate apele. Planul propune două categorii de măsuri (conform Legii Apelor):

- *Măsuri de bază - cerute de implementarea legislației comunitare pentru protecția apelor*

- Măsuri pentru implementarea legislației europene pentru protecția apelor
 - Măsuri privind recuperarea costurilor activităților de gestionare a resurselor de apă și a serviciilor de apă
 - Măsuri pentru protejarea corpurilor de apă utilizate sau care vor fi utilizate pentru captarea apei destinate consumului uman
 - Măsuri pentru controlul prelevărilor din sursele de apă pentru folosințe
 - Măsuri pentru diminuarea poluării din surse punctiforme și pentru alte activități cu impact asupra stării apelor
 - Identificarea cazurilor în care evacuările directe în apele subterane au fost autorizate
 - Măsuri pentru reducerea poluării cu substanțe prioritare
 - Măsuri pentru prevenirea și reducerea impactului poluărilor accidentale
- *Măsuri de bază - măsuri tehnice și instrumente administrative*
 - recuperarea costurilor pentru serviciile de apă, cu măsurile aferente;
 - promovarea utilizării eficiente și durabile a apei;
 - protecția zonelor de prelevare a apelor în scop potabil, inclusiv cele de siguranță a calității apei pentru reducerea nivelului de tratare (purificare), necesar pentru producerea de apă potabilă;
 - controlul și autorizarea prelevărilor de apă din surse de suprafață și subterane;
 - controlul și autorizarea surselor de poluare punctiforme și difuze;
 - asigurarea condițiilor hidro-morfologice necesare atingerii stării ecologice bune/potențialului ecologic bun a corpurilor de apă, precum pentru controlul și reglementarea debitului ecologic;
 - interzicerea sau reglementarea evacuărilor directe de poluanți în apele subterane;
 - reducerea/eliminarea poluării apelor de suprafață cu substanțe prioritare;
 - prevenirea pierderilor de poluanți din instalații și prevenirea și/sau reducerea impactului poluărilor accidentale.
 - *Măsuri suplimentare - în scopul realizării obiectivelor de mediu*
 - Măsuri pentru corpurile de apă care riscă să nu atingă obiectivele de mediu. Măsuri suplimentare pentru atingerea obiectivelor de mediu. Analiza cost-eficiență .

217. Prin planul de măsuri se prevăd următoarele măsuri relevante pentru municipiul București:

- *Măsuri de bază pentru asigurarea infrastructurii de apă potabilă în spațiul hidrografic Argeș – Vedea*
 - Extinderea și modernizarea sistemelor de apă în municipiul București
 - Reabilitare rețea distribuție apă în municipiul București
- *Măsuri de bază pentru asigurarea infrastructurii de apă uzată în spațiul hidrografic Argeș-Vedea*

- Finalizarea stației de epurare Glina, reabilitarea principalelor colectoare de canalizare și a canalului colector Dâmbovița (Caseta) în Municipiul București - Faza II
- Managementul nămolului BUCUREȘTI - Construirea instalației de incinerare a nămolului
- *Măsuri suplimentare pentru diminuarea efectelor presiunilor semnificative în vederea îmbunătățirii stării apelor din spațiul hidrografic Argeș-Vedea*
 - Studiu privind elaborarea unor fișe pentru stabilirea posibilelor emisii (surse punctiforme și difuze de poluare, fondul natural) de cadmiu, mercur, plumb, nichel și cloroform în apele de suprafață, precum și identificarea măsurilor pentru reducerea / eliminarea emisiilor din astfel de surse
 - Monitorizarea mercurului din sedimente pe corpul de apa unde s-au înregistrat depășiri ale concentrațiilor de mercur din matricea pește, precum și din cele limitrofe acestuia

5. Strategii sectoriale pentru Municipiul București

218. Există un număr semnificativ de strategii sectoriale dezvoltate la nivelul municipiului București, iar încă aproape 10 documente majore sunt în elaborare la momentul transmiterii acestui raport. Secțiunile următoare oferă o sinteză a fiecărei strategii în parte, punând accent – acolo unde a fost posibil – pe obiective, proiecte propuse și bugete aferente. La o primă vedere, cadrul planificării strategice la nivelul Bucureștiului are câteva dintre punctele slabe observate și la nivel național, și la nivel regional/județean în analize anterioare ale strategiilor și planurilor disponibile. Pe scurt, este vorba în multiple cazuri despre: (i) lipsa unei viziuni clare, coerente, care să pună în relație obiectivele, proiectele și resursele necesare; (ii) lipsa prioritizării proiectelor propuse; (iii) lipsa unui buget realist și complet pentru finalizarea intervențiilor propuse. În același timp, la nivelul strategiilor analizate, se remarcă grija față de menționarea altor documente strategice, fie de același nivel (pentru municipiul București), fie de nivel superior (de ex., european).

Figură 8. Împărțirea strategiilor sectoriale de la nivelul municipiului București pe categorii

219. Pe baza metodologiei folosite cu prilejul asistenței tehnice pentru dezvoltarea unei Unități de Strategii la nivelul Secretariatului General al Guvernului, actualul raport a împărțit strategiile sectoriale identificate pe câteva categorii esențiale (a se vedea figura de mai sus). Practic, lista acestor categorii este preluată dintr-un cunoscut raport al ONU, excluzând acele categorii care nu au un corespondent la nivel local (de ex., apărare națională). Graficul arată zonele unde există un număr mai mare de strategii (servicii publice generale, protecția mediului), respectiv acele zone unde numărul strategiilor disponibile este mult mai redus (afaceri economice, sănătate, educație). Acolo unde strategiile ating mai multe domenii, acestea au fost incluse la fiecare dintre categoriile respective.

220. În sine, împărțirea strategiilor pe categorii generale nu spune decât parțial povestea planificării strategice la nivelul municipiului București. Toate aceste strategii trebuie să se regăsească, într-o formă sau alta, prin propunerile pe care le înainteaază, în SIDU București. În același timp, nu există un document-umbrelă, un cadru strategic care să explice concentrarea

pe anumite domenii (de ex. servicii publice). Cauzele pot fi legate de mandatul PMB în administrarea anumitor resurse disponibile, sau de priorități implicite, care ar trebui totuși prezentate și discutate public. Este totodată posibil ca tabloul de mai sus să fie rezultatul unui proces ad-hoc de planificare, așa cum se întâmplă în foarte multe cazuri în România, fără o gândire integrată. Tocmai aceste posibile lipsuri sunt vizate de actualul raport.

5.1. Declarația de aderare la Strategia Națională Anticorupție 2016 – 2020

221. Consiliul General al Municipiului București a elaborat și aprobat declarația de aderare la obiectivele, principiile, valorile fundamentale și mecanismul de monitorizare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020. Declarația se aplică atât la nivelul aparatului propriu al Primarului General, cât și pentru instituțiile publice de interes local ale Municipiului București. Declarația adoptată își exprimă în mod ferm angajamentul de continuare a eforturilor anticorupție, aderând la valorile fundamentale, obiectivele, principiile și mecanismul de monitorizare a Strategiei Naționale Anticorupție pentru perioada 2016-2020. În același timp, Consiliul General al Municipiului București își asumă îndeplinirea măsurilor ce țin de competența instituției, adoptând măsurile necesare pentru evitarea situațiilor de incompatibilități și conflict de interese, în acord cu respectarea principiului transparenței la nivelul actului decizional.

222. Împreună cu adoptarea declarației de aderare la Strategia Națională Anticorupție 2016-2020, Consiliul General împuternicește Direcția de Integritate din cadrul Primăriei Municipiului București cu următoarele atribuții:

- Să identifice vulnerabilitățile, riscurile, și măsurile de remediere specifice Strategiei Naționale Anticorupție pentru aparatul propriu și instituțiile publice de interes local;
- Să verifice și monitorizeze implementarea Strategiei Naționale Anticorupție pentru aparatul propriu și instituțiile publice de interes local;
- Să elaboreze un plan de integritate supus aprobării Primarului General, care să fie ulterior transmis către Ministerul Justiției și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;
- Să informeze angajații cu privire la Strategia Națională Anticorupție și să întocmească un raport anual privind implementarea planului de integritate;
- Să încheie protocoale de colaborare cu instituții specializate în domeniul anticorupției în scopul implementării Strategiei Naționale Anticorupție.

5.2. Strategia de parcare pe teritoriul Municipiul București

223. Obiectivul principal al Strategiei de Parcare este acela de a dezvolta sistemul de parcare în zona centrală a municipiului București. Se are în vedere introducerea de reglementări unitare în scopul de a asigura necesarul de locuri de parcare ale autovehiculelor și de a crea un cadru legal pentru investiții în domeniul parcarilor publice. Strategia este bazată pe „Studiul complex asupra transportului urban în orașul București și aria sa metropolitană” realizat de către Agenția de Cooperare Internațională din Japonia, cuprinzând un Master Plan actualizat de către WSP Group – Anglia. Primăria Municipiului București a

accesat un grant de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea acestui obiectiv, ce are drept scop elaborarea unei strategii de parcare pentru zona centrală a orașului.

224. Strategia de Parcare pe teritoriul Municipiului București are un set de obiective specifice, și anume:

- Asigurarea aplicării regulamentelor privind parcare;
- Îmbunătățirea transportului public și a transportului nemotorizat, care să conducă la reducerea cererii de parcare;
- Stimularea reducerii traficului în zona centrală și facilitarea circulației pietonilor pe trotuare;
- Creșterea accesibilității și a numărului de locuri de parcare;
- Reducerea perioadei de parcare a vehiculelor în centrul orașelor și pe străzi;
- Îmbunătățirea serviciilor de parcare și administrarea parcajelor;
- Reducerea zonelor de aglomerație și scăderea numărului de vehicule care circulă pe drumurile publice, contribuind la reducerea poluării;
- Îmbunătățirea accesului pentru transportul public și vehiculele de urgență.

225. Strategia de Parcare cuprinde conținutul cadru și liniile directoare ale necesarului de parcare pe termen scurt și mediu, conținând un număr de cinci anexe care au ca scop: identificarea zonei centrale a Municipiului București, aspectele juridice și organizaționale ale parării în București, propunerea pentru regulamentul privind regimul spațiilor de parcare, propunerea privind locațiile de parcare subterană în centrul orașului, precum și documentele de fundamentare. Documentul prezintă situația actuală și un set de măsuri strategice pentru diferite categorii de zone ale orașului București, cu planuri tarifare diferențiate în funcție de tipul de parcaj:

- Zone rezidențiale;
- Zonele de afaceri, zonele centrale, zonele comerciale și industriale;
- Zonele de recreere, cultură și petrecere a timpului liber;
- Zone de parcare de tip *park & ride*;
- Zone cu specific diferit: motociclete, biciclete, și parări pentru persoanele cu handicap.

226. Strategia de Parcare ia în calcul implicarea sectorului privat pentru a face disponibilă infrastructura și tehnologia de ultimă generație, care nu ar putea fi achiziționată de la bugetul de stat datorită costurilor sale ridicate. Pentru a iniția Parteneriate Public Private pentru Municipiul București, strategia ia în calcul introducerea de noi prevederi legale privind implicarea sectorului privat în activitățile serviciilor de parcare. Ca urmare a împărțirii zonelor orașului pe principalele artere rutiere și în funcție de necesarul de parări din proximitatea

acestor zone, Strategia de Parcare impune construirea a aproximativ 9.000 de locuri de parcare în fiecare an. Pentru prima etapă de construcție, se recomandă construirea următoarelor locuri de parcare subterane:

Tabel 5. Locuri de parcare recomandate pentru prima etapă de construcții

Nr. crt.	Denumire loc investiție	Cost investiție (Euro)	Locuri de parcare
1.	Parcaj Subteran Esplanada Gara Băneasa	5,028,546	100
2.	Parcaj Subteran Piața Presei Libere	21,614,729	1633
3.	Parcaj Subteran Parcul Herăstrău-Pavilionul HParc de Distracții	9,838,735	410
4.	Parcaje Subterane Piața Domenii	9,336,371	188
5.	Pasaj Subteran Piața Charles de Gaulle	58,780,105	831
6.	Pasaj Subteran Restaurant Pescăruș	9,048,517	175
7.	Parcaj Subteran Piața Dorobanți	13,043,914	360
8.	Pasaj Subteran Sos. Stefan cel Mare Bloc Perla	13,630,816	417
9.	Parcaj Subteran Sos. Stefan Cel Mare - Aleea Circului	12,937,919	580
10.	Pasaj Subteran Piața Amzei	9,543,765	196
11.	Pasaj Subteran Piața Walter Măcăineanu	6,790,596	276
12.	Parcaj Subteran Strada Edgar Quinet	32,916,805	380
13.	Pasaj Subteran Piața Alba Iulia	69,701,033	2190
14.	Parcaj Subteran Piaza Hurmuzachi (fosta Piața Muncii)	28,408,367	821
15.	Parcaj Subteran Piața Sudului	11,010,820	270
Total		311,631,038	8,827

5.3. Strategia pentru protecția și bunăstarea animalelor în București

227. Strategia pentru protecția și bunăstarea animalelor în Municipiul București are drept obiectiv transformarea orașului într-un exemplu de referință pentru toată țara în privința legislației europene și naționale din punct de vedere al coabitării „om-animal”. Cele trei teme strategice identificate de către autoritățile Municipiului București împreună cu reprezentanți ai societății civile și specialiști în domeniu prevăd următoarele direcții de acțiune:

- Soluționarea integrată a problemelor animalelor abandonate pe domeniul public și fără stăpân;
- Rezolvarea relațiilor dintre proprietarii de animale domestice și cetățenii ce nu dețin animale de companie;
- Obligația autorităților publice de a asigura statusul epidemiologic pe teritoriul administrat, de a gestiona și a face recenzarea tuturor animalelor, de a respecta condițiile sanitar-veterinare de bunăstare și protecție a acestora.

228. Cele trei teme majore identificate vor fi incluse în strategia de dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung. În urma acestora, se vor determina principii și obiective strategice prioritare pentru care se vor aloca resurse și se vor pune în aplicare acțiuni și instrumente administrative. Pentru gestionarea problemei „animalelor fără stăpân”, cauzate de prezența necontrolată a animalelor abandonate pe domeniul public, Consiliul General a identificat necesitatea unei noi abordări strategice, care include 6 axe prioritare:

1. Tratarea cauzelor existenței „animalelor fără stăpân”, care vizează abandonul de animale și înmulțirea necontrolată.
 - a. În acest sens, se va lua în vedere demararea unui program de sterilizare gratuită la nivelul Municipiului București, în coordonare cu județul Ilfov pentru comunele și orașele din vecinătate;
 - b. Se va înființa „Poliția Animalelor”, ca divizie specializată în domeniul animalelor în cadrul Poliției Locale București. Se va urmări specializarea personalului de lucru printr-un instructaj specific, inspirat din modelele de succes implementate în alte țări.
2. Gestiunea veterinară de ridicare a animalelor fără stăpân sau abandonate pe domeniul public, oferindu-se cazare în spații special amenajate de Primăria Municipiului București.
3. Reamenajarea și reconceptualizarea adăposturilor prin transformarea acestora în centre de adopții. În acest scop, se va avea în vedere înființarea unor centre de adopții gestionate în parteneriat cu primăriile de sector, pentru a facilita accesul rezidenților la cel mai apropiat centru de specialitate.
4. Crearea unor campanii de responsabilitate civică față de actul de adopție, în vederea respectării drepturilor animalelor într-o capitală europeană. Se vor implementa conceptele de *matching* (potrivire) aplicate în centrele de adopție din state care au rate de adopții mare, coroborate cu urmărirea adopțiilor pentru a verifica bunăstarea animalelor cu respectarea condițiilor de protecție a acestora prevăzute de legislația națională și europeană.

5. Includerea unor animale selectate de către specialiști în programe de utilitate publică, pentru a socializa cu pacienții din centrele de copii sau seniori, pentru a dresa câini utilitari, sau pentru a le dresa în scopuri educaționale, culturale sau sportive.
6. Stabilirea unor reglementări transparente privind eutanasierea, ca ultimă opțiune după ce pașii menționați în axele prioritare precedente vor fi epuizați și nu mai există resurse sau spațiu pentru menținerea animalelor în centrele de adopție.

229. Strategia pentru protecția și bunăstarea animalelor prevede și o dimensiune de educație civică și chinologică la nivelul Municipiului București, pentru a armoniza relațiile dintre rezidenții posesori de animale în raport cu persoanele care nu dețin animale. Strategia prevede crearea unui Serviciu Municipal de Urgență și Resuscitare Veterinară – SMURV – dotat cu clinici mobile care să asigure intervenții veterinare pe raza Municipiului București, în parteneriat cu Facultatea de Medicină Veterinară și cu Colegiul Medicilor Veterinari.

5.4. Planul de acțiune pentru diminuarea zgomotului în Municipiul București

230. Conform hărților strategice de zgomot bazate pe informații oferite de Primăria Municipiului București și din terțe părți, au fost identificate un număr de 228 de zone de conflict. Acestea sunt zone unde nivelul de zgomot depășește valorile admise de legislația în vigoare pentru indicatorii nivelului de zgomot de 70 db în regim de zi și 60 db în regim nocturn. Planul de acțiune prezintă soluții de diminuare a zgomotului în funcție de sursele de zgomot, de zonele de conflict și de punctele cu depășiri semnificative ale limitelor indicatorilor acustici. În acest sens, au fost întocmite o serie de hărți strategice de zgomot de detaliu, pentru traficul rutier, trafic feroviar-tren, trafic feroviar-tramvai și zgomot industrial, creându-se un set de hărți de diferență pentru acestea.

231. Concomitent cu măsurile ce sunt deja aplicate și cele în desfășurare pentru reducerea zgomotului, planul stabilește un set de măsuri generale legate de zgomotul rutier, feroviar, aeroportuar, și industrial, adăugând măsuri complementare de reducere a zgomotului. Acțiunile pe care autoritățile competente din Municipiul București intenționează să le întreprindă în următorii 5 ani sunt:

- Măsuri de informare și conștientizare a populației pentru reducerea nivelului de zgomot la sursă (trafic urban);
- Instituirea unor proiecte de extindere a sensurilor unice pentru 23 de artere de circulație rutieră;
- Implementarea a 25 km de benzi noi pentru transportul public în zona coridoarelor cu nivel mare de cerere, conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă;
- Continuarea Proiectului „Piste pentru biciclete”, astfel încât traseele să însumeze o lungime totală de 100 km;
- Aplicarea normelor privind delimitarea zonelor de liniște, astfel încât să se continue protejarea acestora;

- Creșterea numărului de parări de reședință, în special cele în sistem supraetajat, subterane și supraterrane;
- Amenajarea de parări de tipul *park & ride*;
- Prioritizarea circulației pietonale în zonele centrale prin amenajarea de spații publice și lărgirea trotuarelor;
- Continuarea programului de anvelopare a locuințelor pentru a asigura climatul necesar de izolare fonică.

232. Principalele abordări pe care le ia în considerare Planul de Acțiune pentru diminuarea zgomotului în București pe termen lung privesc o serie de strategii privind planificarea teritorială și proiectarea urbanistică. Ambele sunt instrumente esențiale de prevenire a poluării fonice în cadrul organizării spațiului municipal. Sursele de finanțare a soluțiilor propuse pe termen lung se vor face din strategiile Orizont 2020 și Orizon 2030, de atingere a nivelului mediu actual al UE în privința eficienței economice, sociale și de mediu a transporturilor și realizarea unor progrese semnificative în dezvoltarea infrastructurii de transport.

5.5. Planul integrat de calitate a aerului pentru București 2018 – 2022

233. Planul integrat de calitate a aerului pentru Municipiul București a fost întocmit în baza unui studiu de calitate a aerului. Acesta propune măsuri pentru reducerea emisiilor, extinderea spațiilor verzi, acoperirea terenurilor supuse eroziunii eoliene, precum și măsuri pentru creșterea gradului de conștientizare a populației și implicarea acestora în activitățile de îmbunătățire a calității aerului. Documentul a identificat un număr de 60 de măsuri pentru reducerea emisiilor de poluanți din surse care vizează traficul rutier, întreținerea spațiilor verzi, încălzirea rezidențială, activitățile industriale, precum și salubritatea urbană. Măsurile identificate au rolul de a reduce nivelul de poluanți în aer sub nivelul valorilor țintă, coroborate cu un set de măsuri suplimentare de protecție a grupurilor sensibile ale populației.

234. Măsurile Planului integrat de calitate a aerului pentru Municipiul București au fost întocmite în legătură directă și integrate cu o serie de planuri și programe elaborate de la nivelul administrațiilor locale și centrale, incluzând:

- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 Regiunea București-Ilfov;
- Planul Urbanistic General;
- Planul integrat de Dezvoltare Urbană pentru zona centrală a Municipiului București;
- Hărțile Strategice de Zgomot și Planul de Acțiunea pentru Diminuarea Zgomotului în Municipiul București;
- Strategia de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciului public de salubritate în Municipiul București;
- Planul Local de Acțiune pentru Mediu;

- Master Planul General de Transport;
- Programul de stimulare a înnoirii Parcului auto național 2017-2019;
- Programul național privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe și Strategia energetică a României pentru perioada 2016-2030, cu perspectiva anului 2050.

Tabel 6. Principalele măsuri propuse de PMB

Categorie măsuri	Denumirea măsurilor
Reducerea emisiilor din traficul rutier	Extinderea, îmbunătățirea calității și promovarea utilizării transportului public;
	Finalizarea sistemului de management al traficului prin optimizarea timpilor de semaforizare din intersecții pentru fluidizarea traficului și îmbunătățirea condițiilor de circulație;
	Modernizarea și extinderea arterelor de circulație pentru a permite creșterea vitezei medii de deplasare;
	Implementarea proiectelor Master Plan General pentru Transport Urban și Master Plan de Mobilitate Urbană pentru a crește viteza medie de deplasare la nivelul infrastructurii de străzi principale;
	Extinderea traseelor de transport public de suprafață și subteran;
	Realizarea de facilități <i>park & ride</i> și stații de transport public intermodale
	Creșterea utilizării transportului electric public de suprafață;
	Gestionarea traficului în zona centrală a municipiului;
	Încurajarea folosirii altor mijloace de transport alternative;
	Realizarea de benzi unice dedicate transportului public și vehiculelor de intervenție;
	Eliminarea autovehiculelor vechi din regimul de circulație rutier;
	Continuarea implementării proiectelor majore de infrastructură.
Reducerea emisiilor din încălzirea în sectorul rezidențial	Continuarea modernizării centralelor termice de cvartal și dotarea acestora cu cazane cu arzătoare cu emisii reduse;
	Reabilitarea rețelelor de distribuție primară și secundară a energiei termice;
	Continuarea programelor de reabilitare termică a clădirilor rezidențiale și instituționale.
Reducerea emisiilor din procesul de eroziune eoliană	Extinderea și întreținerea spațiilor verzi;
	Renaturarea terenurilor degradate supuse eroziunii eoliene.

Categorie măsuri	Denumirea măsurilor
Reducerea emisiilor de particule din suspensie	Salubritatea eficientă a străzilor prin metode specifice de spălare, stropire stradale și topire a zăpezii;
Măsuri suplimentare	Acțiuni pentru conștientizare de către populație a necesității introducerii măsurilor de reducere a poluării;
	Dezvoltarea transportului urban;
	Inițierea proiectului Centura verde a Municipiului București;
	Măsuri privind consumul de energie, împreună cu acțiuni legate de promovarea și utilizarea de surse regenerabile de energie.

În ceea ce privește planul de menținere a calității aerului pentru Municipiul București 2018-2022 (PMCA), măsurile sunt identice cu cele descrise mai sus.¹¹

5.6. Centura Verde a Municipiului București

235. Primăria Municipiului București a semnat la finalul anului 2017 un protocol de colaborare cu Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea” cu scopul de a realiza un studiu necesar demarării proiectului „Centura Verde”. Conform protocolului de colaborare, studiul ce va fi finalizat în anul 2019 are ca scop prezentarea obiectivelor de investiții pentru îmbunătățirea calității mediului și crearea de oportunități pentru dezvoltarea esteticii peisajului și diversificarea posibilităților de turism și agrement în zona metropolitană a Municipiului București.

236. Conform informațiilor furnizate în expunerea de motive, realizarea Centurii Verzi a Municipiului București se constituie într-un obiectiv strategic pentru administrația locală, fiind o oportunitate de stimulare a dezvoltării zonei metropolitane a capitalei. Proiectul de împădurire a suprafețelor din zona metropolitană are un rol determinant în îmbunătățirea climatului urban și în combaterea efectelor schimbărilor climatice, prin mărirea rezervei de apă a solului, atenuarea zgomotului și repartizarea uniformă a zăpezii. Obiectivul Centurii Verzi este în concordanță cu capitolul de Politici de Mediu a Programului de Guvernare 2017-2020, care prevede reducerea emisiilor de noxe în atmosferă prin plantarea de arbori în imediata vecinătate a marilor aglomerări urbane.

237. Proiectul ce urmează să fie realizat de Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare în Silvicultură va identifica terenurile pretabile la împădurire, în primă fază. Totodată, se vor stabili condițiile pedologice și hidrogeologice, speciile adecvate de arbori ce vor fi plantați, precum și stabilirea regimului juridic al terenurilor propuse. În vederea implementării

¹¹ A se vedea H.C.G.M.B. NR. 715/18.10.2018

http://acteinterne.pmb.ro/legis/acteinterne/AtachInt/AnexaH715_18.pdf și

http://acteinterne.pmb.ro/legis/acteinterne/AtachInt/AnexaH325_18.pdf.

etapelor viitoare ale proiectului, Primăria Municipiului București va încheia o serie de acorduri și protocoale cu autoritățile din Județul Ilfov pentru a introduce programele de împădurire a suprafețelor ce vor fi identificate de studiu.

5.7. Planul de mobilitate urbană durabilă 2016 – 2030 pentru regiunea București-Ilfov

238. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) are ca scop realizarea unor investiții de 7 miliarde de euro în perioada 2016-2030 pentru a crea un sistem de transport durabil, eficient și integrat. Se estimează că acest sistem va avea efecte benefice asupra promovării dezvoltării economice, sociale și teritoriale și va asigura o calitate a vieții considerabil mai bună. Aria sa de întindere acoperă Municipiul București și cele 6 sectoare ale sale, împreună cu Județul Ilfov format din cele 8 orașe și 32 de comune.

239. PMUD este un document strategic complementar Planului Urbanistic General (PUG), folosit ca un instrument de politică de dezvoltare pentru integrarea diferitelor moduri de mobilitate și transport în regiunea București-Ilfov. Acesta se va corela cu Master Planul General de Transport, cu Planul de Urbanism General, cu planul de dezvoltare regională, cu strategiile locale de dezvoltare urbană, cât și cu strategiile sectoriale de servicii sociale, sănătate, educație, crearea de locuri de muncă și dezvoltare economică în regiune. Obiectivele strategice propuse de PMUD sunt:

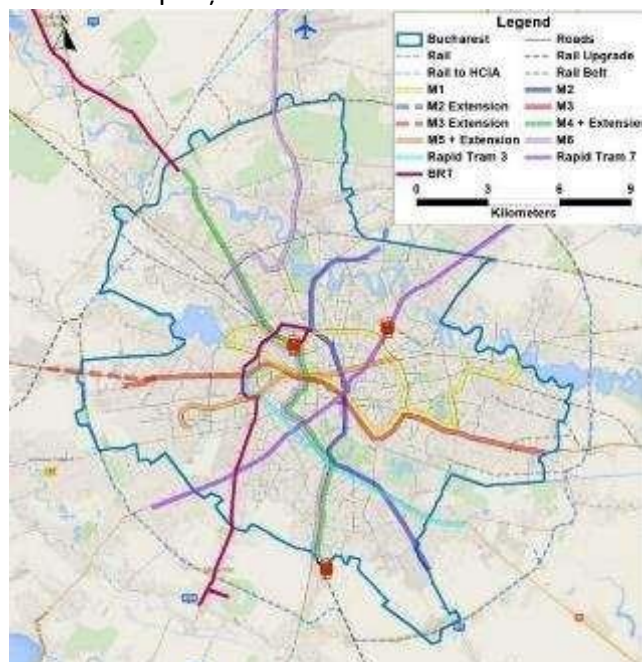
- Creșterea conectivității și a accesului persoanelor la mijloacele de transport;
- Creșterea securității și siguranței persoanelor în timpul deplasării;
- Reducerea poluării, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie prin promovarea transportului nemotorizat și a transportului public electric;
- Creșterea eficienței economice prin îmbunătățirea mijloacelor de transport urban;
- Îmbunătățirea calității mediului urban din punct de vedere al transportului și poluării.

PMUD își propune să îmbunătățească transportul de pasageri și marfă, transportul public și privat, transportul motorizat și accesul la transportul nemotorizat, precum și viteza de deplasare și condițiile de staționare a autovehiculelor.

240. Proiectele propuse de Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2016-2030 vizează în principal dezvoltarea rețelei de transport public. Jumătate din investițiile propuse de 7 miliarde de euro vor fi investite în extinderea și modernizarea magistrelor de metrou și a materialului rulant. Restul fondurilor vor fi direcționate spre proiecte dezvoltate de autoritățile locale din București-Ilfov pentru transportul de suprafață, managementul traficului, infrastructura de biciclete și programele educaționale și de conștientizare. Finanțările pentru plan vor proveni în principal de la bugetul de stat și din fondurile europene, PMUD fiind o condiționalitate pentru accesarea fondurilor europene prin Programul Operațional Regional și Programul Operațional Infrastructură Mare în perioada 2014-2020.

241.

Figură 9. Propuneri de tramvai rapid, autobuz rapid și metrou

Figură 10. Propuneri de transport public în Județul Ilfov

Tabel 7. Proiectele propuse de PMUD

Categorie proiect propus	Acțiuni
Dezvoltarea rețelei de tramvai	Reabilitarea depourilor de tramvaie
	Reabilitarea stațiilor de tramvai
	Achiziționarea de tramvaie noi și eficiente
Dezvoltarea rețelei de metrou	Crearea magistralei de metrou M6 – legătură cu Aeroporturile Băneasa și Otopeni
	Crearea magistralei de metrou M5 – Drumul Taberei până în Pantelimon (cu orizonturi în 2023 – Iancului, și 2030: Pantelimon)
	Finalizarea fazei a doua pentru magistrala M4 spre Bucureștii Noi
	Extinderea cu două stații a magistralei M2 în Pipera și cu 4 stații a magistralei M3 Păcii
	Reabilitarea a 51 de stații de metrou și a materialului rulant
Dezvoltarea rețelei de autobuze și troleibuze	Crearea unei rute de transport rapid cu autobuzul către Buftea
	Modernizarea rețelei de troleibuze și a stațiilor și crearea unor benzi dedicate

	Crearea de spații pietonale, piste și facilități pentru biciclete
Categorie proiect propus	Acțiuni
	Reabilitarea și extinderea rețelei de drumuri și implementarea unui program de transport public în Județul Ilfov

242. Rezultatele urmărite de Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru regiunea București-Ilfov pentru anul 2030 sunt:

- Crearea de 123 km de linii noi de metrou, de 259 km de linii modernizate de tramvai, de 19 km de căi pietonale, de 490 km de piste pentru biciclete;
- Reabilitarea de 52 km de centuri ocolitoare, 350 km de drumuri județene;
- Reabilitarea sau realizarea de 680 km de căi rutiere asociate infrastructurii de tramvai, troleibuz și metrou, și de 35 km de alte căi rutiere;
- Achiziționarea sau modernizare a 283 de tramvaie, 250 de autobuze ecologice, 47 vagoane de metrou;
- Conectarea a 450 de intersecții la centrul de comandă inteligent;
- Crearea a minimum 3400 de locuri de parcare și puncte de închiriere biciclete, precum și a 1000 mp de spațiu public cu prioritate pentru pietoni în fiecare cartier;
- Scăderea emisiilor GES provenite din transportul rutier de la 11.790 în prezent, la 7.662 în 2030;
- Realizarea de programe educaționale în școli pe tema siguranței rutiere, cursuri obligatorii de șofat pentru șoferii care încalcă legea, introducerea unui program de instruire pentru mersul pe bicicletă în școlile primare, și extinderea programului național pentru rezolvarea "Punctelor negre" pentru străzile urbane.

5.8. Strategia locală privind incluziunea socială și reducerea sărăciei în Municipiul București 2017 – 2021

242. Primăria Municipiului București propune prin Strategia privind incluziunea și reducerea sărăciei un model integrat de dezvoltare a infrastructurii locale pentru a răspunde necesităților reale a segmentelor de populație vulnerabilă. În acest sens, obiectivul general îl reprezintă identificarea urgențelor sociale la nivelul comunității și soluționarea acestora prin acțiuni specifice pentru combaterea sărăciei și a marginalizării sociale, prin utilizarea de resurse umane, materiale și financiare. Obiectivele specifice ale Strategiei sunt după cum urmează:

- Crearea unor metodologii pentru a identifica nevoile sociale și direcțiile de acțiune adecvate;
- Îmbunătățirea cadrului legislativ privind măsurile de protecție socială și de creștere a calității vieții;
- Realizarea unor campanii de conștientizare privind nevoile sociale la nivelul capitalei;
- Dezvoltarea furnizării de servicii sociale și crearea unor sisteme integrate, care să răspundă necesităților individuale și colective;
- Crearea unor condiții mai bune de desfășurare a serviciilor sociale, prin dezvoltarea infrastructurii și formarea profesională a cadrelor de asistență;
- Diminuarea dependenței categoriilor vulnerabile de sistemul de protecție socială;
- Dezvoltarea capacităților furnizorilor de servicii sociale și colaborarea cu ONG-uri și furnizori privați pentru a crește calitatea serviciilor și rezultatele comunitare.

243. Grupurile țintă de beneficiari stabilite în cadrul Strategiei locale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei sunt copii aflați în dificultate, tinerii aflați în situație de risc, persoanele adulte în situații vulnerabile și persoanele vârstnice. Grupurile țintă sunt împărțite în 24 de categorii distincte, fiecare dintre acestea având măsuri de reducere a vulnerabilității prin utilizarea modelelor de bună practică la nivel european. Pentru a răspunde necesităților categoriilor aflate în dificultate, Strategia prevede o serie de măsuri:

- crearea unor centre integrate de recuperare, abilitare și educare pentru copiii și tinerii cu dizabilități;
- înființarea de centre destinate terapiei specifice ale copiilor cu autism;
- extinderea și construcția de noi creșe, grădinițe și centre de zi în zonele aglomerate din capitală, pentru a facilita accesul acestora aproape de casă;
- crearea de facilități de comunicare online în centrele comunitare municipale pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, coroborate cu sesiuni de consiliere psihologică pentru creșterea performanțelor școlare;
- crearea unor echipe de specialiști pentru facilitarea obținerii actelor de identitate pentru copiii de etnie romă, pentru a avea acces la sistemul educațional și de servicii sociale;
- sprijinirea tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului, prin dezvoltarea unor servicii sociale care vor avea ca scop deprinderile de viață independentă;
- crearea unor facilități funcționale la nivelul infrastructurii neaccesibilizate, pentru a asigura transportul persoanelor cu dizabilități;
- înființarea unui centru de sprijin pentru încadrarea pe piața muncii a persoanelor provenite din grupuri vulnerabile;

- derularea de campanii destinate femeilor aflate în situații de violență domestică sau sexuală, și dezvoltarea serviciilor sociale și a măsurilor de protecție;
- construcția a șase noi centre de îngrijire pentru bătrâni, finanțate din parteneriate public-private;
- crearea unei baze de date pentru evidența grupurilor vulnerabile și situația intervențiilor și serviciilor sociale furnizate fiecăruia;
- cursuri de formare pentru resursele umane implicate în furnizarea serviciilor sociale.

În scopul realizării obiectivelor stabilite de strategie, se urmărește să se încheie o serie de parteneriate cu societatea civilă pentru a sprijini furnizarea de servicii sociale. Strategia stabilește ca cel puțin 40% din serviciile sociale să fie contractate către organizații nonguvernamentale.

5.9. Strategia de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciului public de salubritate în Municipiul București

244. Strategia de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciului public de salubritate în București urmărește îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației prin promovarea dezvoltării durabile a calității și eficienței serviciului de salubritate. Se au în vedere protecția și conservarea mediului înconjurător și a sănătății populației. Strategia este împărțită pe cele 4 componente ale serviciului public de salubritate, după cum urmează:

Tabel 8. Activitățile componente ale serviciului public de salubritate

Activitatea de salubritate	Activități specifice
Salubritate stradală	Măturatul manual și mecanizat
	Întreținerea curățeniei, spălatul, stropirea și răzuirea căilor publice
	Colectarea, sortarea, transportul, valorificarea și eliminarea deșeurilor stradale și din activități de reamenajare și reabilitare a locuințelor
Activitatea de iarnă	Curățarea zăpezii de pe căile publice și transportul acesteia
	Menținerea în funcțiune a drumurilor publice și trotuarelor prin combaterea înghețului
Salubritate menajeră	Colectarea separată a deșeurilor municipale, comerciale și industriale
	Colectarea și transportul deșeurilor ce provin din activități de reamenajare și reabilitare a locuințelor
Managementul integrat al deșeurilor	Administrarea stațiilor de transfer pentru deșeuri municipale

	Sortarea deșeurilor municipale în stații de sortare
	Administrarea depozitelor sau a stațiilor de eliminare a deșeurilor
	Prelucrarea, neutralizarea și valorificarea deșeurilor

245. În abordarea acestei Strategii, s-a ținut cont de toate actele normative existente atât la nivel național cât și local și de obiectivele impuse de legea transportului public și de Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor. Strategia stabilește un cadru unitar de prestare a serviciului de salubritate și obiective specifice și generale pentru asigurarea activităților serviciului definite de art. 2 din Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101 din 25 aprilie 2006, republicată cu modificările și completările ulterioare. Activitatea de salubritate stradală și de iarnă stabilește o serie de cerințe privind Planul de Calitate a Aerului în Municipiul București și evitarea situațiilor de infringement prin neaplicarea normelor de resort. De asemenea, Strategia evidențiază tipul echipamentelor și utilajelor ce vor fi utilizate pentru activitățile de salubritate, precum și rolul de coordonare și monitorizare a Primăriei Municipiului București prin structura sa specifică.

246. Activitatea de salubritate menajeră stabilește principiul organizării sistemului de colectare separată, echipamentele de ordin tehnic necesare implementării acestui sistem, precum și măsurile specifice de conștientizare și informare a populației. În cadrul activității de management integrat al deșeurilor, Strategia stabilește cerințele privind măsurile de eficiență energetică, stațiile de colectare separată și măsurile de tratare și eliminare finală a deșeurilor. De asemenea, Strategia propune un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare a minimum 50% din deșeurile de tip hârtie, metal, plastic și sticlă provenite din uz menajer. Sistemul durabil de management al deșeurilor prevede o investiție pentru incineratorul de nămol de la stația de epurare Glina și în Instalația de tratare termică cu valorificare energetică a deșeurilor municipale din Municipiul București. Odată cu implementarea sa, Strategia va întări capacitatea de salubritate tehnică prin implementarea și operarea unui sistem de management integrat al deșeurilor, care va ajuta la conștientizarea locuitorilor de beneficiile rezultate din separarea colectării deșeurilor și reciclarea acestora.

5.10. Strategia de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din Municipiul București

247. Strategia de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din Municipiul București prezintă un studiu multicriterial analizat pe trei scenarii posibile pentru eficientizarea funcționării sistemului integrat de termoficare. Totodată, identifică soluția optimă și necesarul de investiții pe termen mediu și lung. Strategia pornește de la obiectivele cadrului european de îmbunătățire în domeniul eficienței energetice, prin eficientizarea întregului lanț de la sursă până la consumator, prin optimizarea sistemului centralizat de producere, transport și distribuție a energiei termice în Municipiul București.

248. În cadrul Strategiei sunt expuse și analizate trei scenarii posibile pentru eficientizarea sistemului integrat de termoficare:

- Reabilitarea, redimensionarea și modernizarea sistemului centralizat de termoficare sub forma sa actuală;
- Trecerea la sisteme centralizate zonale, prin transformarea punctelor termice existente în surse de cogenerare de mică putere;
- Abandonarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică și trecerea la sisteme individuale de centrale de apartament, ce funcționează pe bază de gaz natural.

249. Analiza acestor trei scenarii a condus la propunerea utilizării primului scenariu, cu implicarea unui program amplu de investiții la nivelul surselor de producere, a rețelelor de transport și de distribuție a energiei termice. Aceasta prevede investiții de circa 4 miliarde de euro până în anul 2028, dintre care 1,9 miliarde pentru reabilitarea termică a blocurilor, aproximativ 900 de milioane pentru modernizarea CET-urilor, și 900 de milioane pentru modernizarea rețelelor de transport și distribuție.

Figură 11. Investițiile estimate pentru reabilitarea și modernizarea sistemului centralizat de termoficare

250. La nivelul sistemului de transport, distribuție și puncte termice, Strategia prevede reevaluarea necesarului de energie termică și investiții pentru creșterea eficienței energetice și ajustarea rețelei la necesarul de consum viitor. Pentru consumatorii finali, se prevede continuarea investițiilor de izolare termică a clădirilor prin soluții aplicate la nivel european pentru eliminarea pierderilor din instalațiile comune ale clădirilor. La nivelul punctelor termice, stațiilor termice centralizate și a rețelelor de distribuție, se au în vedere reanalizarea echipamentelor și investiții în aparatură automatizată, redimensionarea rețelelor de distribuție cu vechime mai mare de 20 ani și înlocuirea lor cu conducte de

generație nouă pentru scăderea pierderilor de energie termică, precum și alimentarea consumatorilor prin intermediul modulelor termice.

251. Strategia prevede redimensionarea și înlocuirea a aproximativ 80% din rețelele de transport, rearondarea zonelor de consum la sursele generatoare de energie termică, și reconfigurarea schemei generale prin eliminarea rețelelor primare utilizate ineficient. Pentru sursele de energie termică, Strategia prevede o serie de investiții pentru:

- Racordarea CET Sud, CET Vest și CET Progresu la sistemul de transport de gaze naturale;
- Renunțarea la echipamentele cu durată de viață depășită din cadrul ELCEN și construirea unor noi unități de cogenerare;
- Reactivarea CET Titan într-o configurație ce poate răspunde nevoilor actuale de consum;
- Modernizarea centralei termice Casa Presei prin dezvoltarea unor unități de cogenerare noi;
- Realizarea unor surse noi de cogenerare care să alimenteze zonele de consum situate la distanțe mari față de sursele existente, în zonele Colentina și Aviației;
- Investiții pentru valorificarea energetică a deșeurilor menajere din capitală, realizate prin alocări financiare nerambursabile prin Programul Operațional

Infrastructură Mare 2013 – 2020.

Conform Strategiei, finanțarea investițiilor de modernizare a sistemului centralizat de alimentare cu energie termică se poate realiza din surse de finanțate alocate de la bugetul Primăriei Generale, din fonduri europene prin POIM 2013-2020, și prin împrumuturi acordate de instituții financiare internaționale.

5.11. Strategia de dezvoltare și funcționare a serviciului public de salubritate – activitățile de dezinsecție, dezinsecție și deratizare în Municipiul București

252. Obiectivele din cadrul Strategiei de dezvoltare și funcționare a serviciului public de salubritate privesc realizarea unui plan integrat de igienizare și combatere a vectorilor cu influență asupra stării de sănătate a populației din Municipiul București. Conform Strategiei, Consiliul General al Municipiului București va stabili pentru fiecare an un Program Unitar de Igienizare, care prevede toate acțiunile de deratizare și dezinsecție pentru durata acelui an. Finanțarea tratamentelor de dezinsecție, dezinsecție și deratizare sunt finanțate din bugetul local al Municipiului București.

253. Activitățile specifice trebuie să atingă gradul de decontaminare stabilit la nivel municipal, astfel încât să nu existe riscul infestării cu boli transmisibile. Supravegherea și controlul metodologic al activității operatorilor va fi realizată de o comisie stabilită la nivelul Ministerului Sănătății, Ministerului Agriculturii, și Ministerului Mediului, în scopul de a verifica

implementarea Planului Unitar de Acțiune. Strategia prevede includerea unor indicatori specifici de performanță în cadrul Programelor Unitare de Acțiune pentru fiecare an, care vor cădea în sarcina operatorilor de servicii.

5.12. Strategia de informatizare a administrației publice locale a Municipiului București

254. Strategia de informatizare a administrației publice locale a Municipiului București a fost elaborată în anul 2005 și a avut perspective de dezvoltare până la nivelul anului 2008.

Cele trei etape ale Strategiei prevedeau constituirea unui sistem informatic integrat pentru managementul activităților în cadrul primăriei generale, crearea unui sistem integrat de tipul e-București, precum și integrarea sistemului informatic la nivelul administrației publice centrale. Printre proiectele prevăzute în etapa I – sistemul informatic integrat pentru managementul activităților în Primăria Municipiului București (2001-2006), se află:

- Crearea unei arhive electronice la nivelul primăriei;
- Sistem informatic pentru gestiunea resurselor financiare, materiale și umane;
- Sistem de mesagerie electronică și portal intranet;
- Sistem informatic de management al documentelor și al fluxului de lucru la nivelul PMB.

255. Etapa a II-a a Strategiei prevedea crearea unui portal de tipul e-București, prin care:

- Se extinde sistemul informatic integrat al PMB la nivelul primăriilor de sector, a regiilor, a unităților aflate sub coordonarea acestora și a furnizorilor de servicii publice;
- Implementarea unui sistem de informații publice pentru cetățeni, care să permită transferul informațiilor directe către primărie pentru a evita deplasarea la instituții;
- Dezvoltarea accesului de bandă largă în rețeaua metropolitană.

Ultima etapă a Strategiei prevedea ca până în luna octombrie 2008, sistemul informatic utilizat la nivelul PMB să fie extins și integrat la nivelul administrației publice centrale și la regiile naționale.

5.13. Strategia pentru dezvoltarea unui oraș inteligent Smart City București

256. Primăria Municipiului București a atribuit în luna august 2018 un contract companiei Deloitte Romania pentru elaborarea Strategiei pentru dezvoltarea unui oraș inteligent Smart City București. Aceasta are o durată de elaborare de 17 săptămâni de la data ordinului de începere a proiectului. Principalele direcții de dezvoltare ale proiectului Smart City vor avea proiecte în domeniile: guvernare locală – e-administrație, management al traficului, parking, iluminat, infrastructură, sistemul de urgență la nivelul orașului, informatizarea sistemului de transport public, telecomunicații, turism și energie verde. Potrivit Primăriei, implementarea Strategiei Smart City va aduce beneficii în zona accesului la educație,

îmbunătățirea serviciilor medicale, identificarea facilă a locurilor de muncă, reducerea importului de energie și a poluării, precum și creșterea siguranței publice. Proiectele prioritare ale Strategiei nu au fost publicate la data elaborării acestui document.

257. Cele 4 aplicații propuse sau implementate până la acest moment de către PMB din cadrul programului Smart City sunt:

- InfoSTB – transmiterea datelor reale de trafic al transportului public;
- Parking București – identificarea parcarilor gestionate public și posibilitatea de a plăti online;
- Trafic Alert București – semnalarea neregulilor întâlnite de participanții la trafic către PMB;
- Social Alert București – facilitarea intervenției echipajelor Direcției Generale de Asistență Socială în asistarea persoanelor aflate în dificultate.

5.14. Strategia pentru sănătate a Municipiului București pentru 2018-2020

258. Prin Strategia pentru sănătate a Municipiului București, autoritățile locale vizează facilitarea accesului populației la un serviciu medical îmbunătățit printr-o serie de programe specifice. Strategia cuprinde 8 direcții strategice, după cum urmează:

Tabel 9. Direcțiile strategice ale Strategiei pentru sănătate și proiectele propuse

Direcții strategice	Proiecte propuse
Construcția de spitale noi pentru creșterea calității asistenței medicale	Construcția Spitalului Metropolitan;
	Construcția de spitale noi în sectoarele 3 și 6 din capitală, care să uniformizeze accesul pacienților la servicii medicale;
	Înființarea unui centru de oncologie pediatrică în cadrul Spitalului Gomoiu.
Extinderea unor spitale din capitală pentru a răspunde nevoilor medicale actuale	Extinderea și modernizarea spațiilor medicale de la Spitalul Clinic „Th. Burghele”;
	Extinderea Spitalului Clinic Foișor cu un corp nou și parcare subterană;
	Construcția unui lift exterior și a unei scări de urgență pentru Spitalul Clinic Nicolae Malaxa;
	Construcția unui bazin de recuperare la Spitalul de Boli Cronice „Sf. Luca”;
	Construcția unui nou corp de clădire la Spitalul Clinic Filantropia.
Modernizarea spațiilor actuale	Extinderea și modernizarea a 3 pavilioane din Spitalul Clinic Dr. Al. Obregia;

	Consolidarea, supraetajarea și modernizarea corpului C2 din Spitalul Clinic Dr. Ion Stoia;
	Consolidarea și modernizarea Corpului A și construcția unei noi clădiri în cadrul Spitalului Victor Babeș;
	Refacerea stației centrale de sterilizare și a blocului operator la Spitalul Clinic Dr. I Cantacuzino;
	Modernizarea pavilioanelor E și G din cadrul Spitalului Clinic Colentina.
Dezvoltarea rețelei de ambulatorii de specialitate	Construcția de clădiri noi pentru ambulatorii la spitalele Victor Babeș, Filantropia, și Malaxa;
	Crearea unui ambulatoriu de tuberculoză pentru sectoarele 1 și 2 din cadrul Spitalului Sf. Ștefan;
	Consolidarea și modernizarea ambulatoriului din Spitalul Foișor.
Direcții strategice	Proiecte propuse
Crearea primului centru de terapie cu protoni din România	În paralel cu Centrul de Excelență în Oncologie ce va fi creat în cadrul Spitalului de Copii Gomoiu, se urmărește crearea Centrului de Excelență pentru Protonoterapie ce se va construi într-un nou complex medical pe șoseaua Vitan-Bârzești.
Crearea unei rețele metropolitane de clinici și centre medicale specializate pe grupuri sociale și demografice	Înființarea Rețelei Metropolitane Sfânta Agatha – pentru screening-ul cancerului la sân și de col uterin;
	Înființarea de centre zonale pentru îngrijirea paliativă;
	Crearea de centre medicale pentru persoanele din grupuri vulnerabile, cu centru ambulator, centru de zi și adăpost temporar de noapte.
Dezvoltarea și modernizarea rețelei de medicină școlară	Dotarea completă a tuturor cabinetelor școlare cu unități stomatologice, aparate de sterilizare modernă și medicamente sanitare;
	Informatizarea de servicii de medicină școlară și ocuparea posturilor vacante.
Implementarea sistemului Smart Energy	Construirea de centre de cogenerare pentru spitalele cu consum mare de energie, precum și crearea unei platforme de management a energiei în spitale.

5.15. Strategia pentru dezvoltare educațională - București - Capitala Educației

259. Strategia pentru dezvoltarea educațională a Municipiului București este un proiect inițiat la nivelul Consiliului în anul 2018. Conform hotărârii Consiliului, Strategia va fi elaborată de către Centrul de Proiecte Educaționale și Sportive București – PRODEUS, și de către Centrul pentru Tineret al Municipiului București – CTMB. Obiectivul preliminar elaborării strategiei este acela de a demara o serie de proiecte pentru integrarea tinerilor într-un mediu educațional stimulat, care să genereze un cadru eficient de informare și care să stimuleze cooperarea și implicarea activă a participanților în beneficiul dezvoltării educaționale.

5.16. Strategia de realizare a unor săli multifuncționale (sportive/culturale)

260. Pornind de la faptul că Municipiul București nu are nicio sală capabilă să permită organizarea unor evenimente la standarde internaționale cu peste 15.000 de spectatori, PMB a elaborat o strategie pentru realizarea de „săli multifuncționale”. Obiectivul general al Strategiei este realizarea unui cadru legal ce va permite dezvoltarea investițiilor de spații pentru activități culturale, sportive și de agrement corespunzătoare cerințelor actuale. În plan economic, expunerea de motive afirmă faptul că realizarea investițiilor pentru facilități de tipul sălilor polivalente vor conduce la creșterea produsului intern brut local prin atragerea de turiști și generarea de noi activități economice. Primul amplasament identificat pentru realizarea unei săli multifuncționale se află în cadrul complexului Lia Manoliu, urmând ca ulterior să fie identificate alte amplasamente pe raza celorlalte cinci sectoare ale capitalei. Strategia propune un concept integrat pentru realizarea de săli multifuncționale, care să includă centre de recuperare și de antrenament, spații administrative, locuri de parcare, săli de conferință și zone comerciale.

5.17. Strategia Antidrog a Municipiului București pentru perioada 2014-2020

261. Ca urmare a actualizării legislației naționale cu privire măsurile antidrog, Consiliul General al Municipiului București a hotărât aderarea integrală la obiectivele Strategiei Naționale Antidrog prin aparatul propriu și instituțiile publice de interes local. Prin Strategia Antidrog a Municipiului București, autoritățile municipale își asumă îndeplinirea măsurilor ce țin de competența instituțiilor sale, stabilind adeziunea la planul de acțiune pentru implementarea strategiei, după cum urmează:

Tabel 10. Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei Antidrog a Municipiului București

Direcții strategice	Obiective specifice	Categorii de activități
Reducerea cererii de droguri	Prevenirea consumului de droguri	Prevenirea în școală
		Prevenirea în familie
		Prevenire comunitară
		Campanii de reducere a cererii de droguri
	Asistența consumatorilor de droguri	Identificarea și atragerea consumatorilor în serviciile de asistență specializată

		Asistența specializată în vederea integrării sociale a consumatorilor de droguri
Reducerea ofertei de droguri	Eficientizarea activităților specifice de prevenire a ofertei de droguri la nivel local	Organizarea de grupuri de lucru pentru schimb de date
Coordonare	Asigurarea unei acțiuni unitare în domeniul problematicei drogurilor	Consolidarea rolului centrelor de prevenire, evaluare și consiliere antidrog
		Îmbunătățirea actului profesional al specialiștilor cu atribuții în domeniul drogurilor
Evaluare și informare	Informarea problematicei drogurilor la nivel local	Dezvoltarea unei baze de date în domeniul reducerii cererii de droguri
		Consolidarea sistemului de raportare a datelor
		Diseminarea de date valide la nivel național și european

5.18. Strategia Culturală a Municipiului București 2016 – 2026

262. Strategia Culturală a Municipiului București 2016-2026 a fost creată ca urmare a competiției pentru Capitala Europeană a Culturii 2021, fiind prima strategie culturală adoptată până în acest moment la nivel municipal. Strategia a fost fundamentată în baza unor studii și consultări care au identificat o serie de teme strategice majore pe care orașul București le are de adresat în mod concret în următorii ani. Abordarea Strategiei este una de tip „orașul ca ecosistem”, poziționând cultura ca un generator de calitate a vieții cetățenilor la intersecția dintre sistemul economic și dimensiunea urbană. În acest sens, Strategia Culturală prevede o serie de șase axe strategice și măsurile propuse, așa cum sunt identificate în figura de mai jos.

Figură 12. Cadrul strategic al Strategiei Culturale a Municipiului București 2016-2026

I	Încetarea culturii ca motor al dezvoltării urbane durabile	1. Activarea cartierelor/Cultura în proximitate 2. Revitalizarea și valorizarea patrimoniului construit și a patrimoniului imaterial 3. Spațiul public și spațiul construit ca act cultural
II	Asigurarea accesului și încurajarea unei participări generalizate și echilibrate a tuturor cetățenilor orașului la sistemul cultural	4. Diversificarea și creșterea atractivității și accesibilității ofertei culturale și încurajarea participării cetățenilor care nu se regăsesc în oferta culturală prezentă 4.1. Diversificarea ofertei culturale, inclusiv prin integrarea unor discursuri culturale și practici marginale sau minoritare 4.2. Diversificarea, creșterea atractivității și accesibilității echipamentelor și resurselor culturale 4.3. Asigurarea accesului și participării nediscriminatorii a grupurilor defavorizate cultural 5. Încurajarea formării și dezvoltării unui public competent cultural 5.1. Susținerea culturii în educație 5.2. Încurajarea programelor de dezvoltare a publicului și a practicilor amator
III	Poziționarea Bucureștiului ca o capitală culturală atractivă a spațiului european	6. Încurajarea schimburilor culturale și a parteneriatelor între spațiul european și spațiul bucureștean 7. Dezvoltarea unei rețele de echipamente culturale atractive pentru un oraș cultural competitiv la nivel european 8. Dezvoltarea unei acțiuni concertate și strategice de promovare culturală și turistică 8.1. O promovare culturală concertată și eficientă 8.2. Integrarea și promovarea ofertei creative a municipiului București în oferta turistică a orașului
IV	Transformarea paradigmei de gândire în ceea ce privește antreprenoriatul creativ	9. Încurajarea unei viziuni antreprenoriale în domeniul cultural 10. Susținerea dezvoltării economice a municipiului București prin sprijinirea și dezvoltarea sectoarelor culturale și creative
V	Bucureștiul – oraș „conectiv”	11. București ca motor regional (legătura cu județul Ilfov) și pentru regiunile din țară 12. Extinderea proceselor de digitalizare a resurselor culturale ale orașului și a prezenței noilor tehnologii
VI	Creșterea capacității și sustenabilității sectorului cultural	13. Încurajarea colaborării între actorii culturali și corelarea ofertei culturale 14. Creșterea capacității organizațiilor și administrației culturale 15. Modificări în legislația culturală 16. Utilizarea statisticilor, a studiilor și a analizelor în dezvoltarea, implementarea și evaluarea acțiunilor culturale

5.19. Programul „Promovarea Municipiului București ca destinație turistică și dezvoltarea turismului în București”

263. Programul pentru promovarea Municipiului București ca destinație turistică a fost dezvoltat de către Direcția Cultură, Învățământ și Turism a Primăriei Municipiului București, în colaborare cu Compania Municipală Turistica București. Programul de turism este structurat pe tipuri de acțiuni și obiective specifice în domeniul turismului local, având calendarul pentru perioada iulie 2018 – iulie 2022. Obiectivul general al programului constă în transformarea turismului într-un sector prioritar, prin crearea unei strategii coerente a organismelor legislative, guvernamentale și a administrației publice locale. Locul de desfășurare stabilit de către documentul strategic îl reprezintă Municipiul București, zonele limitrofe ale capitale, orașele partenere din țară, precum și țările în care România are reprezentare turistică permanentă sau temporară.

264. Programul vizează stimularea și dezvoltarea turismului prin introducerea în circuitul turistic a principalelor obiective din București și zonele adiacente. În acest sens, se are în vedere promovarea patrimoniului cultural, istoric, și arhitectonic, coroborat cu promovarea tradițiilor, a atracțiilor sociale și sportive pentru atragerea turiștilor naționali și internaționali. Programul stabilește o segmentare a grupurilor țintă de turiști și piețele urmărite în vederea creșterii recunoașterii capitalei ca destinație turistică, după cum urmează:

Tabel 11. Segmentarea piețelor și a grupurilor țintă de turiști pentru Programul de promovare a Municipiului București ca destinație turistică

Grupuri țintă	Segmentarea piețelor
Segmentul de afaceri	Piețe primare: Israel, Germania, Austria, Italia, Franța, Marea Britanie, SUA
Segmentul de turism cultural / social	
Segmentul de tineret al turiștilor	Piețe secundare: Rusia, Ungaria, Bulgaria, Polonia, Benelux, țările scandinave, Benelux, alte țări din U.E.
Segmentul de seniori	
Segmentul de city break în București	Piețe de oportunitate: China, Japonia, alte țări în urma prospectării pieței
Segmentul de medical / tratament	

265. Cu toate că Programul nu stabilește o serie de proiecte specifice și costuri asimilate acestora, documentul strategic oferă aproximativ 50 de acțiuni specifice în scopul de promovare a unui turism durabil în Municipiul București. Printre acestea se află și implementarea unei strategii de promovare turistică, dezvoltarea unei rețele de puncte de informare pentru turiști, o serie de activități de marketing și branding, precum și participarea/organizarea de evenimente, conferințe, expoziții și festivaluri. Rezultatele concrete urmărite de către Program nu prezintă informații de ordin cantitativ sau calitativ, ci constau în repetarea obiectivelor specifice urmărite de Program, după cum urmează:

- Creșterea numărului de turiști;
- Introducerea capitalei pe harta destinațiilor europene de tip „City Break”;

- Promovarea patrimoniului cultural și recreativ al orașului;
- Valorificarea obiectivelor turistice ale Municipiului București;
- Creșterea nivelului de recunoaștere a Bucureștiului ca destinație turistică.

5.20. Master Planul pentru sistemul de management integrat al deșeurilor la nivelul Municipiului București

266. Master planul pentru sistemul de management integrat al deșeurilor din Municipiul București a fost realizat de Ramboll South East Europe în scopul furnizării de asistență tehnică pentru pregătirea proiectului „Instalație de tratare termică și valorificare energetică a deșeurilor municipale din Municipiul București”. În urma dezbaterilor publice, documentul a fost adoptat de către Consiliul General la finalul lunii august 2019. Master planul a fost elaborat pe baza metodologiei puse la dispoziție de către Ministerul Mediului, acoperind o perioadă de planificare de 30 de ani (2017-2046). Studiul ce fundamentează documentul a determinat că 20% din cantitatea de deșeuri generată la nivel național este realizată în Municipiul București, cu toate că populația acestuia însumează doar 9% din populația României. Indicatorul de generare a deșeurilor municipale este semnificativ mai ridicat față de indicatorul mediu la nivel național pentru mediul urban, având o valoare de 562 kg/locuitor/an, comparativ cu media UE 28 care este de 476 kg/locuitor/an.

267. Principalele obiective care stau la baza proiectării sistemului de management integrat al deșeurilor pentru Municipiul București, țintele și termenele de îndeplinire ale acestora sunt:

Tabel 12. Obiectivele, țintele și termenele de îndeplinire ce stau la baza proiectării sistemului de management integrat al deșeurilor pentru Municipiul București

Obiectiv	Ținta / termen
Reducerea cantității de deșeuri menajere generate ca urmare a implementării măsurilor de prevenire a generării deșeurilor	Reducerea cantității de deșeuri menajere generate până în anul 2025, raportat la anul 2017, cu cel puțin 10%
Creșterea etapizată a gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale	• Minim 50% din cantitatea totală de deșeuri reciclabile generată. Termen: 2020 • 50% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate. Termen: 2025 • 60% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate. Termen: 2030 • 65% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate. Termen: 2035
Creșterea etapizată a gradului de colectare separată a deșeurilor reciclabile din deșeuri menajere	• Rata de capturare de minim 60% a deșeurilor reciclabile. Termen: 2020 • Rata de capturare de minim 75% a deșeurilor reciclabile. Termen: 2025 • Rata de capturare de minim 80% a deșeurilor reciclabile. Termen: 2030 • Rata de capturare de minim 85% a deșeurilor reciclabile. Termen: 2035

Creșterea etapizată a gradului de colectare separată a biodeșeurilor din deșeuri menajere	• Rata de capturare de minim 33% a biodeșeurilor. Termen: 2020 • Rata de capturare de minim 45% a biodeșeurilor. Termen: 2025 • Rata de capturare de minim 65% a biodeșeurilor. Termen: 2030
Obiectiv	Ținta / termen
Creșterea gradului de colectare a deșeurilor verzi din parcuri și grădini	Rata de capturare de minim 90% a deșeurilor verzi Termen: începând cu anul 2020
Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale	15% din cantitatea totală de deșeuri municipale valorificată energetic Termen: 2023
Reducerea cantității depozitate de deșeuri biodegradabile municipale	La 35% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995. Termen: 2023
Interzicerea la depozitare a deșeurilor municipale colectate separat	Termen: permanent
Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare	Depozitarea deșeurilor municipale este permisă numai dacă acestea sunt supuse în prealabil unor operații de tratare fezabile tehnic Termen: 2023
Asigurarea capacității de depozitare a întregii cantități de deșeuri care nu pot fi valorificate	Termen: permanent

268. Documentul are ca scop implementarea unui sistem de management integrat al deșeurilor în Municipiul București care să asigure țințele de colectare separată, reciclare și tratare. De asemenea, în Master Plan sunt descrise investițiile din domeniul gestionării deșeurilor de la colectare până la eliminare finală. Una dintre aceste investiții este Instalația de tratare termică cu valorificare energetică a deșeurilor municipale din Municipiul București, care va trata deșeurile reziduale ce rezultă după colectarea separată. Capacitatea instalației va fi de 235.000 tone pe an. Valoarea investiției pentru incinerator este proiectată la valoarea de 146 milioane de euro, iar instalația de tratare a deșeurilor ar urma să fie funcțională până în 2023. Documentul propune 3 amplasamente pentru localizarea incineratorului.

269. Printre măsurile cuprinse în Master Planul pentru sistemul de management integrat al deșeurilor din Municipiul București se numără realizarea investițiilor după cum urmează:

- Instalație tratare termică a deșeurilor municipale cu valorificare energetică;
- Instalații de digestie anaerobă;
- Instalație de tratare biologică a deșeurilor;
- Extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor.

Master Planul propune în total investiții de 450 milioane de euro, astfel: instalație de digestie anaerobă (43 de milioane de euro); instalații de tratare biologică (16 milioane euro), incineratorul (146 milioane de euro); sistem pentru colectare selectivă deșeuri menajere

pentru tot orașul (178 milioane de euro). Pentru majoritatea acestor investiții pot fi accesate fonduri europene nerambursabile, planul selectând Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) Mediu ca program prioritar de investiții.

5.21. Strategia locală privind susținerea voluntariatului seniorilor în municipiul București

270. Strategia aplică principiile generale trasate în Strategia Națională pentru promovarea îmbătrânirii active și persoanelor vârstnice pentru perioada 2015-2020, având scopul de a îmbunătăți calitatea vieții pentru persoanele care au împlinit vârsta de pensionare. În sensul îmbunătățirii calității vieții, Strategia vizează să reducă îmbătrânirea fizică prematură, încurajând populația vârstnică să lucreze mai mult timp și să își aducă contribuția prin activități civice și politice după pensionare. Cele trei obiective generale în domeniul îmbătrânirii active enunțate în cuprinsul Strategiei sunt:

- Prelungirea vieții active;
- Promovarea participării sociale și a unei vârste înaintate demne;
- Obținerea unui grad ridicat de independență și siguranță pentru persoanele cu necesități de îngrijire de lungă durată.

Documentul specifică faptul că realizarea obiectivului de integrare a populației aflate la vârsta de pensionare în domeniul voluntariatului se poate realiza la nivelul instituțiilor, organizațiilor non-guvernamentale, și a cluburilor seniorilor din Municipiul București.

271. Strategia locală de promovare a voluntariatului în rândul seniorilor fixează trei direcții strategice de acțiune pentru implementarea obiectivelor specifice:

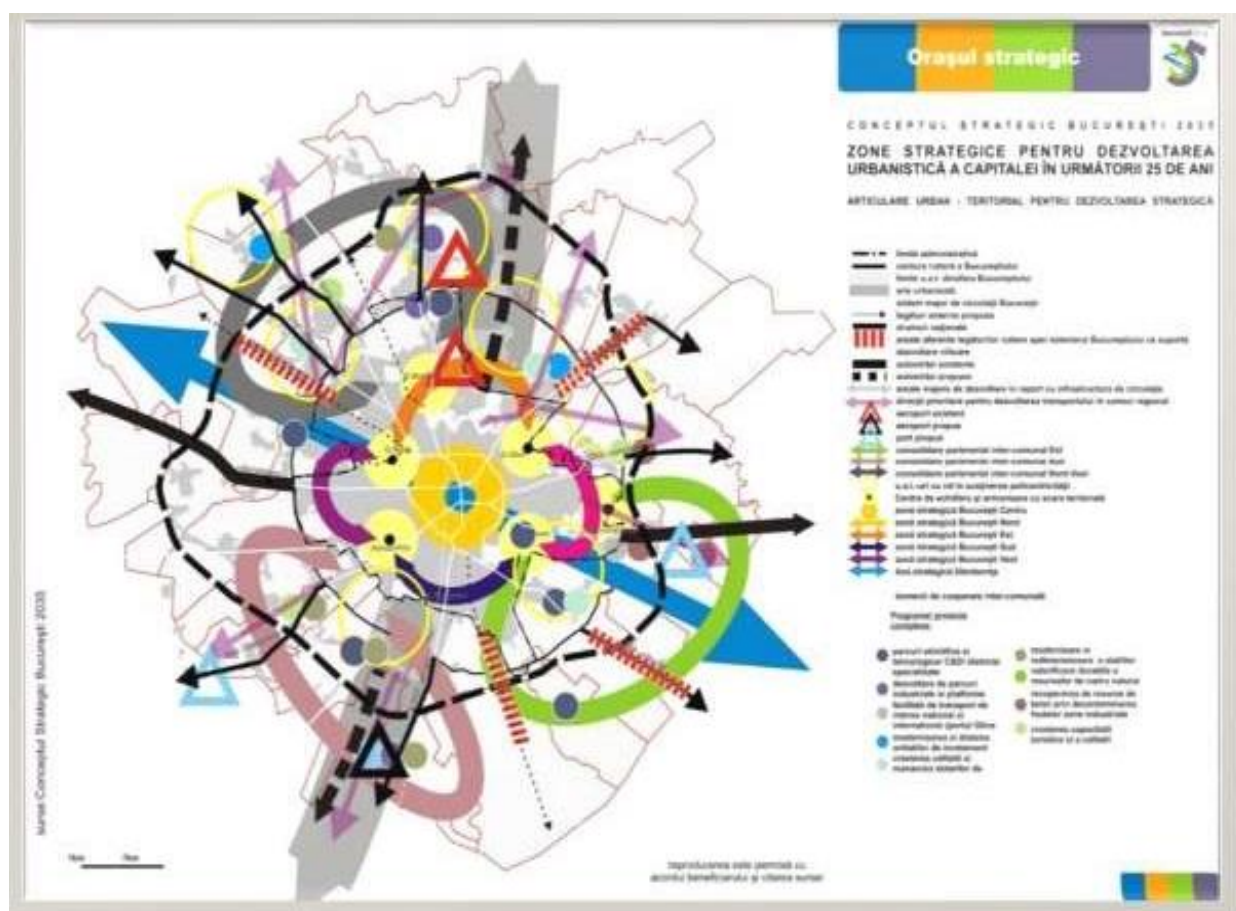
- Extinderea activităților de voluntariat derulate de către seniori; creșterea progresivă a numărului de voluntari seniori implicați în acțiuni efective de voluntariat la nivel local; creșterea continuă a competențelor lor, în activitățile din comunitate;
- Diversificarea progresivă a activităților de voluntariat, în raport cu nevoile comunității și atragerea resurselor necesare pentru buna lor desfășurare;
- Valorizarea statutului voluntarului senior, recunoașterea și promovarea rolului seniorilor în comunitate.

272. Strategia nu include proiecte concrete pentru realizarea obiectivelor, stabilind însă că va fi succedată de o serie de programe în scopul atragerii seniorilor în activități de voluntariat. Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București va avea în sarcină monitorizarea generală și evaluarea activităților ce reies din document. În vederea atingerii rezultatelor urmărite prin implementarea prezentei strategiei, se estimează o creștere a necesarului de resurse financiare utilizat la acest moment de către bugetul municipal, prin bugetele locale, programe operaționale dedicate dezvoltării capacității administrative și donații.

5.22. Strategia de dezvoltare (conceptul strategic) București 2035

273. Strategia de dezvoltare București 2035 este un document elaborat de către un grup de specialiști în perioada 2011-2012, având ca punct de pornire perspectivele de dezvoltare a capitalei prin cinci planuri majore: orașul și teritoriul, orașul productiv, orașul funcțional, orașul durabil, managementul orașului. Pornind de la o analiză diagnostic al Municipiului București la nivelul anului 2010, viziunea conceptului strategic este aceea de a transforma capitala într-o metropolă influentă și integrată la nivel european prin durabilitate și caracter, reinventată inteligent într-o comunitate deschisă, dinamică și creativă.

Figură 13. Zonele strategice pentru dezvoltarea urbanistică a capitalei în următorii 25 de ani – conceptul strategic București 2035

274. Planificarea strategică a documentului evidențiază o serie de domenii și substrategii, după cum urmează:

Tabel 13. Domeniile și sub-strategiile conceptului strategic București 2035

Sub-strategii	Politici
Sub-strategia 1: Rolul de capitală	–Politica P1.1 : Politica de investiții naționale în București și teritoriul de sprijin și influență
Sub-strategia 2: Strategie teritorială integrată [metropolitană]	–Politica P2.1 :Politici intercomunale de investiții și servicii publice Domeniul Economiei –Politica PE.1: Politica privind planificarea și dezvoltarea unor zone ce concentrează activități economice –Politica PE.2: Politica privind sprijin și creșterea performanțelor activităților economice mici și mijlocii –Politica PE.3: Politica privind activitățile economice terțiare și de “industrii creative” – încurajarea dezvoltării celor locale și atragerea unora noi.

Sub-strategii	Politici
	–Politica PE.4: Politică de cooperare internațională și stabilire de parteneriate cu mari investitori/agenți economici
Sub-strategia 3: Regenerare urbană	–Politica P3.1 :Politici pe zone
Sub-strategia 4: Reabilitarea integrată a zonei centrale	–Politica P4.1: Politici pe zone
Sub-strategia 5: Creșterea calității locuirii	–Politica P5.1: Politica de constituire a unui stoc de locuințe sociale/ accesibile economic, corespunzător ca mărime și structură, prin construire sau achiziții –Politica P5.2: Politica privind ameliorarea calității fondului de locuințe colective –Politica P5.3: Politica de sprijin pentru îmbunătățirea confortului locuințelor individuale
Sub-strategia 6: Reducerea sărăciei	–Politica P6.1: Politica de asistență socială pentru cei mai defavorizați –Politica P6.2: Politica privind realizarea unor “nuclee de sprijin” (formare profesională, asistență, integrare socială, activități comunitare) în zonele cu concentrare de sărăcie Domeniul Educației –Politica PEd.1: Politica privind construcțiile și facilitățile pentru educație dar și creșterea performanței educaționale –Politica PEd.2: Politica privind educația universitară, în parteneriat cu ministerul de resort și cu universitățile, cu prioritate pentru capacitatea și performanțele în cercetare
Sub-strategia 7: Gestiunea resurselor de apă	–Politica P7.1: Politica privind alimentarea cu apă și rețeaua de canalizare: calitate, acoperire/extindere rețea, dotări aferente –Politica P7.2: Politica privind gestiunea apelor de suprafață: râuri, lacuri, ploi

Sub-strategia 8: Gestiunea responsabilă a energiei	–Politica P8.1: Politica privind diversificarea tipurilor de surse și creșterea capacității –Politica P8.2: Politica privind reducerea consumului energetic pentru încălzire și funcționare în clădiri
Sub-strategia 9: Spațiile plantate în municipii; creșterea suprafețelor, ameliorarea distribuției în teritoriu, creșterea calității și diversității	–Politica P9.1: Politica privind crearea de noi parcuri, grădini și scuaruri; –Politica P9.2: Politica privind ameliorarea calității vegetației, organizării și dotărilor în spațiile verzi existente –Politica P9.3: Politica privind administrarea și sporirea spațiului verde “difuz”; –Politica P9.4: Politica de parteneriat cu proprietarii de imobile (mari și mici) privind crearea de spații plantate. Domeniu : Funcționalitate urbană –Politica PF.1: Politica privind gestiunea integrată și durabilă a deșeurilor; –Politica PF.2: Politica pe termen lung de structurare a sistemului ierarhizat de poli urbani –Politica PF.3: Politica (integrată) privind creșterea calității spațiului public –Politica PF.4: Politica (funciară) privind buna gestiune a patrimoniului Public
Sub-strategii	Politici
	–Politica PF.5: Politica (funciară și financiar fiscală) privind stimularea valorificării compatibile cu interesul public a marilor proprietăți, cu precădere la conversii
Sub-strategia 10: Patrimoniu construit	–Politica P10.1: Politica privind monumentele istorice – protejare, intervenții, punere în valoare –Politica P10.2: Politica privind zonele protejate – gestionare, planificarea și controlul intervențiilor; –Politica P10.3: Politica privind zonele cu patrimoniu omogen, compact ce necesită reabilitare (și care nu sunt zone protejate)

Sub-strategia 11: Mobilitatea	–Politica P11.1: Politică de dezvoltare integrată a transportului pe cale ferată –Politica P11.1: Politică privind integrarea pentru o funcționare mai bună a transportului public –Politica P11.3: Politică privind încurajarea transportului eco – (vehicule nepoluante, vehicule electrice, moduri de transport alternative) –Politica P11.4: Politică privind favorizarea circulației pietonale, (inclusiv prin crearea unor rețele pietonale atât la scara orașului cât și a unor subzone) –Politica P11.5: Politică integrată de mobilitate în zona centrală cu favorizarea pietonilor și a transportului public Domeniu: Management Urban –Politica PMag.1: Politică de marketing urban, inclusiv construirea și promovarea unui brand urban –Politica PMag.2: Politică de parteneriat comunitar – relații și proiecte cu societatea civilă (organizații non-guvernamentale și organizații comunitare) la scara orașului sau a unor subzone
Sub-strategia 12: Performanța administrativă	–Politica P12.1: Politică privind optimizarea funcționării Primăriei și pregătirea personalului –Politica P12.2: Politică privind comunicarea cu comunitatea și transparența deciziilor –Politica P12.3: Politică privind planificarea urbană și monitorizarea evoluției orașului prin stabilirea/reînființarea unei instituții specializate - Centrul de Planificare Urbană și Metropolitană (CPU) –Politica P12.4: Politică privind structurarea și desfășurarea coordonată a operațiunilor de dezvoltare urbană – Agenția de Dezvoltare Urbană și Parteneriate Publice –Politica P12.5: seturi corelate de politici multi-anuale bugetare si fiscale

Este, totuși, de menționat faptul că documentul nu a primit actualizări de la momentul inițierii acestuia, iar implementările acestuia nu au fost efectuate de către autoritățile locale.

5.23. Strategia de dezvoltare a infrastructurii de transport cu metroul în București

275. Strategia de dezvoltare a infrastructurii de transport cu metroul în București este un document de 10 pagini realizat de Metrorex în anul 2015, cu scopul de extindere a rețelei existente de metrou și de a moderniza instalațiile existente pe liniile în funcțiune. Din punct de vedere al continuității strategice, documentul se constituie având la bază două documente strategice cu privire la domeniul de activitate al transportului public urban cu metroul, și anume:

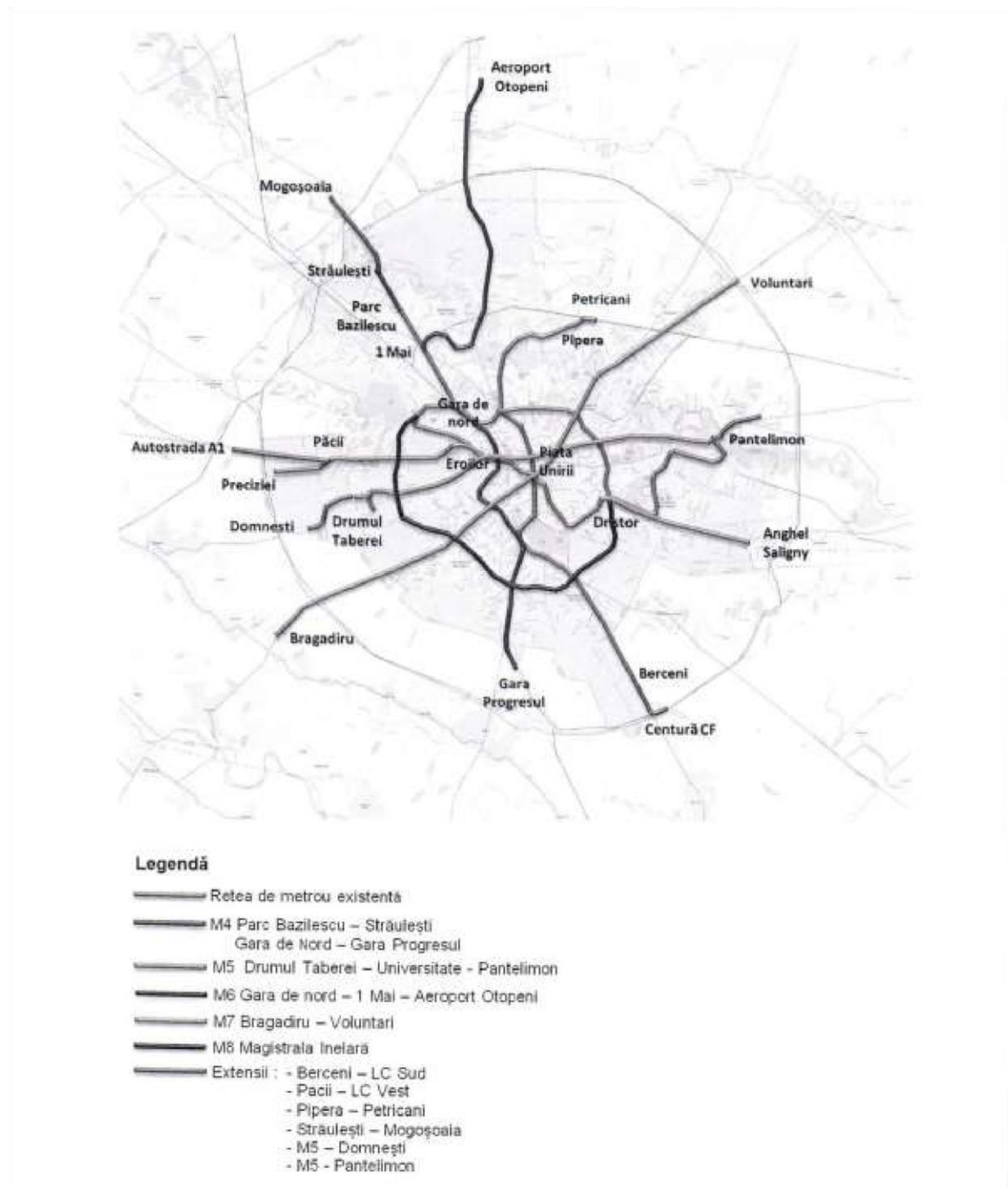
- Strategia globală de dezvoltare și modernizare a transportului cu metroul în București 2008-2030, document strategic avizat de către Ministerul Transporturilor în anul 2007 și promovat de Metrorex;

- Asistență tehnică pentru extinderea serviciilor Metrorex în cadrul strategiei de transport public metropolitan București și programul de investiții, document strategic programatic realizat în anul 2008.

276. Documentul prezintă o evaluare cantitativă succintă a cererii de transport cu metroul în perioada 2011-2015, urmată de măsurile propuse, după cum urmează:

- Linia 4 Lac Străulești – Gara de Nord – Gara Progresu:
 - Tronson extindere Laminorului – Lac Străulești (perioada de realizare: 2012-2018, valoare investiției: 202. mil Euro + TVA)
 - Tronson Gara de Nord – Gara Progresu (perioada de realizare: 2020-2027, valoare investiției: 950 mil. Euro + TVA)
- Linia 5 Drumul Taberei – Pantelimon:
 - Tronsonul 1 Drumul Taberei – Universitate
 - Tronsonul Universitate – Pantelimon (perioada de realizare: 2021-2030, valoare investiției: 1530 mil. Euro + TVA)
- Magistrala 6 Gara de Nord – 1 Mai – Aeroportul Henri Coandă (perioada de realizare: 2019-2023, valoare investiției: 1051 mil. Euro + TVA)
- Magistrala 7 Voluntari – Bragadiru (perioada de realizare: 2027-2037, valoare investiției: 2470 mil. Euro + TVA)
- Magistrala 8 semi-inel Sud (perioada de realizare: 2027-2037, valoare investiției: 1805 mil. Euro + TVA)
- Îmbunătățirea condițiilor de transport pe Magistrala 2, extensii asupra magistralelor existente și viitoare
- Modernizarea instalațiilor existente pe liniile în funcțiune
- Achiziția de material rulant

Figură 14. Harta rețelei de metrou propuse de strategia Metrorex

5.24. Strategia de dezvoltare a serviciului de transport public de suprafață pentru perioada 2011-2020

277. Strategia de dezvoltare a serviciului de transport public de suprafață a fost aprobată în anul 2010 de către Consiliul de Administrație al Regiei Autonome de Transport București – R.A.T.B. (transformată ulterior în Societatea de Transport București – S.T.B.S.A.). Cuprinde

orientările generale de dezvoltare și modernizare a serviciilor de mobilitate oferite de companie în contextul evoluției ariei urbane a Zonei Metropolitane a capitalei. Documentul, realizat la nivelul anului 2010, nu cuprinde în analizele sale modele curente de mobilitate urbană precum serviciile de ride-sharing sau servicii de închiriere pe termen scurt a vehiculelor motorizate pe 2 și 4 roți oferite de companii private (trotinete electrice sau autoturisme).

278. Având ca punct de pornire recomandările menționate în Master Planul pentru transport elaborat în anul 2008, documentul trasează o serie de direcții strategice pentru dezvoltarea transportului public de suprafață. Fiecare direcție strategică include acțiuni concrete, însă fără ca acestea să fie elaborate la nivel de proiecte. Cele 12 direcții strategice urmărite de S.T.B. S.A. pentru perioada 2011-2020 sunt:

- Creșterea performanțelor serviciului oferit de S.T.B. S.A prin adaptarea la cererea de transport, restructurarea rețelei de transport și îmbunătățirea accesibilității, coroborat cu creșterea acceptabilității, a confortului călătoriei și scurtarea timpilor de călătorie;
- Modernizarea parcului S.T.B. S.A – parcul de tramvaie, troleibuze și autobuze.
- Adaptarea și modernizarea sistemelor de întreținere;
- Modernizarea Uzinei de Reparații „Atelierele Centrale”;
- Modernizarea infrastructurii de transport prin reabilitarea și extinderea liniilor de transport, introducerea altor rute axiale, modernizarea depourilor, autobazelor, terminalelor și a punctelor de transfer, precum și asigurarea de benzi proprii pentru transportul public;
- Modernizarea Dispeceratului S.T.B. S.A, a sistemelor de informare a călătorilor și a facilităților de trafic;
- Modernizarea sistemului informatic;
- Creșterea gradului de integrare a transportului public și modernizarea facilităților de transfer intermodal;
- Modernizarea activității comerciale;
- Dezvoltarea resurselor financiare ale S.T.B.S.A prin identificarea obținerii unor resurse financiare suplimentare, accesarea de Fonduri Structurale, sau parteneriate public-private;
- Dezvoltarea de activități de cercetare – dezvoltare;
- Creșterea performanțelor manageriale și ale pregătirii profesionale.

279. Efortul bugetar al strategiei de dezvoltare urmărește două scenarii posibile. Primul este cel în care investițiile pentru perioada 2011-2020 includ varianta combinată a achiziției de tramvaie cu podea complet coborâtă și fabricare la URAC, iar al doilea asigură parțial necesarul de tramvaie cu cele fabricate la URAC. În cazul primului scenariu, se estimează un

buget de 989 de milioane de euro, iar în cazul celui de-al doilea scenariu bugetul este de 739 de milioane de euro.

5.25. Planul de Dezvoltare Regională a regiunii București-Ilfov 2014-2020

280. Planul de Dezvoltare Regională București Ilfov 2014-2020 este un document strategic care prezintă prioritățile regiunii de dezvoltare București-Ilfov în materie de competitivitate, coeziune socială și dezvoltare durabilă. Este principalul document de planificare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din regiunea București-Ilfov. Documentul se adresează perioadei de programare 2014-2020, valabilă pentru programarea multi-anuală pentru finanțare din Fondurile FESI și prin intermediul altor programe și instrumente de finanțare națională și internațională, cu scopul de a o oferi un fundal solid portofoliului regional de proiecte de investiții.

281. Planul reflectă și ia în considerare direcțiile strategice de politică relevante la nivel regional ale instituțiilor/autorităților care pot finanța investiții de dezvoltare aferente regiunii București-Ilfov. Elaborarea Planului de Dezvoltare Regională București-Ilfov 2014-2020 a reprezentat un demers al Agenției pentru Dezvoltare Regională București - Ilfov, în linie cu prevederile Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională și cu Memorandumul cu tema: Aprobarea acțiunilor și documentelor privind pregătirea accesării și implementarea fondurilor europene în perioada 2014-2020. A fost întocmit pe baza setului de elemente cu privire la conținutul cadru și procesul de elaborare și aprobare a documentelor programatice, din Metodologia privind Planificarea Dezvoltării Regionale 2014-2020 a Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (august 2012).

282. Documentul conține un număr de șase obiective specifice, plecând de la analiza specifică a contextului regional:

Tabel 14. Obiectivele specifice, temele prioritare și acțiunile cheie ale Planului de Dezvoltare Regională București Ilfov 2014-2020

Obiectiv Specific	Tema prioritară	Acțiuni cheie
Creșterea competitivității IMM-urilor	Dezvoltarea intensivă și extensivă a IMM-urilor, inclusiv a celor care activează în sectorul agricol și conexe acestuia	Creșterea inovării în întreprinderi a difuzării și adoptării de noi tehnologii, inclusiv TIC
	Dezvoltarea infrastructurii de afaceri, Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor suport pentru IMM	Sprijinirea IMM-urilor în vederea creării de produse, servicii, procese și canale de comercializare bazate pe inovare
Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	Dezvoltarea activității de cercetare dezvoltare și a infrastructurii de inovare și transfer tehnologic	Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de cercetare și inovare în vederea favorizării excelenței în materie de cercetare și de inovare și a evoluției tehnologice

Întărirea coeziunii sociale și teritoriale în cadrul regiunii	Diminuarea dezechilibrelor teritoriale	Strategii și acțiuni integrate pentru incluziune socială și combaterea sărăciei
	Diminuarea dezechilibrelor sociale	Promovarea ocupării forței de muncă, consolidarea accesului la educație, servicii de sănătate și sociale de calitate și formare de competențe și învățare pe tot parcursul vieții
Obiectiv Specific	Tema prioritară	Acțiuni cheie
Promovarea sistemelor de transport durabile și reducerea blocajelor din cadrul rețelei de transport	Promovarea transportului prietenos cu mediul	Sisteme de transport public electric, metrou, transport alternativ, cale ferată, mobilitate urbană durabilă, etc
	Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport	Infrastructura de transport rutier, sisteme de transport intermodale
	Sprijinirea transportului naval	Amenajarea infrastructurii de navigație
Îmbunătățirea calității mediului și sprijinirea dezvoltării durabile	Îmbunătățirea calității mediului natural	Gestiunea apelor (sisteme de alimentare, tratare), gestiunea deșeurilor, infrastructura verde, prevenirea și gestionarea riscurilor, adaptarea la schimbări climatice
	Îmbunătățirea calității mediului construit	Îmbunătățirea spațiului și a climatului urban, patrimoniului cultural, amenajarea facilităților pentru petrecerea timpului liber
Încurajarea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon	Susținerea de investiții în vederea utilizării eficiente a energiei	Eficiența energetică în clădirile publice și rezidențiale și în sisteme de iluminat public, reabilitarea și modernizarea sistemului de producție, transport și distribuție a agentului termic.

Sursele de finanțare pentru proiectele identificate se vor face din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, precum și alte surse de venituri externe.

5.26. Strategia de dezvoltare a iluminatului public în Municipiul București 2019-2020

283. Strategia este elaborată împreună cu Compania Municipală Iluminat Public București și își trasează obiectivele pornind de la Agenda ONU 2030 pentru dezvoltare durabilă. Acesta este un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării, cu un caracter universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu. Strategia are în vedere trei obiective de dezvoltare durabilă, și anume:

- Orașe și comunități durabile – Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, și durabile.

- Consum și producție responsabile – Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.
- Acțiune climatică – Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.

284. În vederea realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă, Compania Municipală de Iluminat Public București propune o strategie pe trei direcții de acțiune, fără a specifica însă proiectele propuse, bugete estimate sau surse de finanțare. Cele trei direcții de acțiune sunt după cum urmează:

- Dezvoltarea unor procese tehnico-funcționale de modernizare
 - Redimensionarea și optimizarea parametrilor sistemului de iluminat.
 - Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public (înlocuire rețele electrice uzate fizic care generează pierderi de consum de energie electrice peste limitele admise).
 - Creșterea siguranței în exploatare a sistemului de iluminat public.
 - Monitorizarea și controlul parametrilor tehnici ai iluminatului public printr-un sistem de tele-management modern (puncte de aprindere inteligente).
- Dezvoltarea din punct de vedere economic și social
 - Reducerea costurilor cu funcționarea și exploatarea SIP.
 - Reducerea costurilor cu energia electrică.
 - Reducerea costurilor cu pierderile tehnice și a racordărilor ilegale la rețeaua electrică.
 - Punerea în valoare a obiectivelor arhitecturale, ornamental peisagistice și ambientale.
 - Marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase printr-un iluminat festiv.
- Dezvoltarea din punct de vedere al mediului
 - Reducerea emisiilor de CO₂ și poluării luminoase.

5.27. Programul multianual „Bucureștiul Digital” - Tehnologia Informației pentru servicii publice

285. Programul multianual „Bucureștiul Digital” se derulează prin intermediul Companiei Municipale Tehnologia Informației în perioada septembrie 2018-septembrie 2022. Programul vizează realizarea unui sistem informațional municipal care să acopere nevoile colaborative la nivelul întregii municipalități pentru a deservi tuturor compartimentelor funcționale și unităților subordonate ale Primăriei Municipiului București, precum și

companiilor municipale. Printre beneficii enumerate de programul „Bucureștiul Digital” se regăsesc: reducerea prezentei la ghișeu a cetățeanului/agentului economic; acces facil la informații și servicii publice de calitate prin intermediul mijloacelor electronice; reducerea gradului de birocrație în instituțiile publice; scăderea timpilor de soluționare a cererilor; completarea și transmiterea online a diverselor solicitări, sesizări, înscrieri la audiențe; consultarea on-line a obligațiilor de plată; creșterea gradului de interoperabilitate și schimb standardizat de date în interiorul administrației publice locale.

286. Având un buget estimat de 161 milioane de lei cu TVA inclus, proiectele care fac parte din programul multianual numără:

- informare călători S.T.B.S.A: stații de tramvai, de autobuz și troleibuz;
- sistem videoconferință între PMB și primăriile de sector,
- sistem de recunoaștere facială și schimbare camere video în cadrul Arenei Naționale
- soluție hardware pentru integrarea de senzori,
- soft gestiune a parcarilor
- portal web PMB
- infrastructură IT&C Gomoiu
- platforma cloud Municipiul București
- infrastructura de securitate cibernetică CERT-București
- sistem informatic integrat metropolitan
- sistem de management al incidentelor de siguranță și securitate publică
- sistem pentru managementul integrat al fluxului de reciclare deșeuri
- implementare management proiecte în cadrul PMB
- implementare site-uri spitale

5.28. Master Planul serviciului de alimentare cu apă și canalizare pentru Municipiul București

287. Documentul este creat în anul 2016 de către compania Ramboll South East Europe pentru Primăria Municipiului București și Societatea Apa Nova București, în calitate de operator al sistemului de alimentare cu apă și canalizare a orașului. Acoperă un orizont de timp de 30 de ani, iar obiectivul general al documentului reprezintă definirea strategiei de dezvoltare în sectorul de alimentare cu apă și apă uzată, în contextul asigurării protecției mediului, pentru asigurarea conformării cu angajamentele negociate de România în cadrul procesului de integrare și post-integrare și conformării cu legislația în vigoare în domeniul la momentul realizării prezentului Master Plan.

288. Aria master planului privește sistemul de alimentare cu apă și canalizare în București și județele adiacente (Ilfov și Giurgiu), și implică o serie de proiecte de dezvoltare, precum:

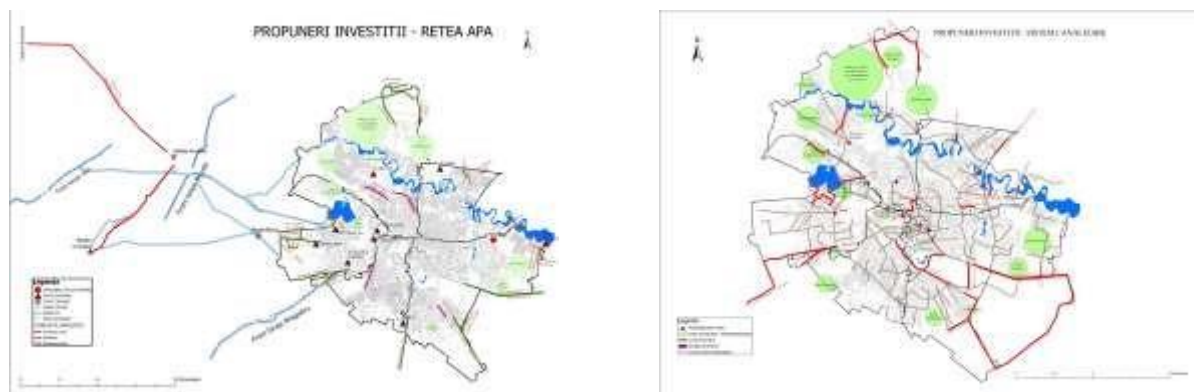
- Pentru sistemul de alimentare cu apă:
 - Masterul Planul actualizat al infrastructurii de apa si canalizare din județul Ilfov – 134.105.310 euro; ○ Master Planul actualizat al operatorului Euro APAVOL pentru județul Ilfov – 28.572.981 euro; ○ Master Planul actualizat al infrastructurii de apa si canalizare din județul Giurgiu –29.023.663 euro;
 - Studiul de fezabilitate al operatorului Apa Canal Ilfov – 97.789.439 euro;
- Pentru sistemul de canalizare:
 - Finalizarea stației de epurare Glina (Faza II GLINA), reabilitarea principalelor colectoare de canalizare și a canalului colector Dâmbovița; valoare estimată 416,5 milioane euro (TVA inclus), sursa: www.proiecteue.ro;
 - Masterul Planul actualizat al infrastructurii de apă și canalizare din județul Ilfov – 228.037.460 euro;
 - Master Planul actualizat al operatorului Euro APAVOL pentru județul Ilfov – 70.430.440;
 - Master Planul actualizat al infrastructurii de apă și canalizare din județul Giurgiu – 76.893.025 euro;
 - Studiul de fezabilitate al operatorului Apa Canal Ilfov – 164.366.258 euro;
 - Studiul de fezabilitate al operatorului Euro APAVOL;
 - Master Planul actualizat pentru infrastructura de canalizare a Municipiului București.

289. Aria proiectului, așa cum este aceasta definită în documentul strategic, se regăsește în figura de mai jos. Pornind de la o analiză de tip diagnostic a sistemului de alimentare cu apă și canalizare la nivelul capitalei, Master Planul trasează o serie de recomandări privind captarea și tratarea apelor de suprafață și subterane, transportul apelor și aducțiuni, rețeaua de distribuție, sistemul de canalizare și epurare, și sistemul de apă industrială. Documentul cuprinde un plan de investiții ce include 9 proiecte pentru dezvoltarea sistemului cu apă (cu o valoare totală de 508 milioane de euro), precum și 22 de proiecte pentru dezvoltarea sistemului de canalizare (cu o valoare totală de 1,78 miliarde de euro).

Figură 15. Aria proiectului Master Planului serviciului de alimentare cu apă și canalizare pentru Municipiul București

Figură 16. Propuneri de investiții pentru rețeaua de apă și sistemul de canalizare ale Municipiului București

5.29. Planul de Integritate al Municipiului București pentru perioada 2018-2020

290. Planul de Integritate al Municipiului București a fost elaborat ca urmare a declarației de aderare la Strategia Națională Anticorupție, în scopul exprimării angajamentului de continuare a eforturilor anticorupție. Planul de integritate se aplică atât la nivelul aparatului propriu al Primăriei Generale, cât și pentru instituțiile publice de interes local și a întreprinderilor publice la nivelul Municipiului București. Hotărârea de Consiliu Local care aprobă Planul de Integritate conține o anexă unde se trasează obiectivele generale, obiectivele specifice, și direcțiile de acțiune pentru dezvoltarea unei culturi a transparenței

ce conduce la creșterea integrității instituționale și consolidarea mecanismelor de control administrativ.

291. Obiectivele generale și specifice ale Planului de Integritate al Municipiului București pot fi consultate în tabelul următor:

Tabel 15. Obiectivele generale și specifice ale Planului de Integritate al Municipiului București pentru perioada 2018-2020

Obiective general	Obiective specific
Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel local	Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale
Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței administrative	Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale
Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție
Creșterea gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor de integritate de către angajați și beneficiarii serviciilor publice	Creșterea gradului de educație anticorupție a angajaților și a beneficiarilor serviciilor publice
Consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative	Consolidarea mecanismelor de control administrativ
Creșterea gradului de implementare a măsurilor anticorupție la nivelul instituției și a celor subordonate/ coordonate/ aflate sub autoritate, precum și a întreprinderilor publice	Consolidarea integrității instituționale prin planuri dezvoltate pe baza de analiza de risc și standarde de control intern managerial

5.30. Strategii/planuri în curs de elaborare pentru Municipiul București

292. Există o serie de strategii și planuri actualmente în curs de elaborare la nivelul PMB. Având în vedere acest aspect, se recomandă un mecanism de monitorizare și evaluare continuă a strategiilor în curs de elaborare, nu doar pentru reflectarea lor în SIDU, ci și pentru îmbunătățirea permanentă a standardelor de calitate în ceea ce privește planificarea strategică. Documentele care se află în lucru includ următoarele exemple:

- Planul de management strategic pentru dezvoltarea culturală durabilă și sustenabilă a centrului de cultură „palatele brâncovenești de la porțile Bucureștiului”;
- Strategia de dezvoltare aplicabilă administrației grădina zoologică 2017 – 2018;
- Strategia de realizare a obiectivelor serviciului public comunitar de evidență a persoanelor și stare civilă și creșterea eficienței serviciilor prestate la nivelul domeniului public și privat pentru perioada 2018 – 2020;

- Demararea procesului de elaborare a „Strategiei culturale a municipiului București 2017-2027” și a „Strategiei de dezvoltare multianuala a turismului în municipiul București 2017-2027”.
- Strategia Regională de Specializare Inteligentă București-Ilfov.
- Planul de dezvoltare regională pentru perioada 2021-2027.

6. Strategii sectoriale la nivelul sectoarelor Municipiului București

293. În afara strategiilor sectoriale care vizează întreg Bucureștiul, există și un set strategii dezvoltate la nivelul fiecărui sector al Capitalei. Analiza de față a identificat 12 astfel de documente strategice, cu diverse arii de acoperire: de la strategii generale de dezvoltare până la strategii specifice în domeniul eficienței energetice.

294. În general, gradul de coordonare între aceste strategii – pe orizontală, la nivel de sectoare – și între ele și strategiile pentru Municipiul București – pe verticală, dacă se consideră că PMB are și un rol de coordonare a politicilor de la nivelul sectoarelor – este redus. Această constatare pune în lumină nevoia unor mecanisme clare de coordonare între PMB și administrațiile de sector pentru o integrare eficientă și de impact pe întreg lanțul: de la etapa de planificare strategică a investițiilor până la implementare și post-implementare. Mecanismele de consultare inter-instituțională și de coordonare a Primăriei Municipiului București în raport cu primăriile de sector pot conduce de asemenea la armonizarea direcțiilor de acțiune referitoare la domenii precum dezvoltarea regională, transportul public sau mobilitatea urbană.

295. În continuare, acest raport prezintă o sinteză a strategiilor identificate la nivel de sector, punând accent pe principalele obiective, măsuri/acțiuni, proiecte și mecanisme de M&E. Se disting totodată o serie de bune practici în cazul unor strategii, existând potențialul replicării lor la nivelul tuturor sectoarelor și la nivelul PMB.

6.1. Strategia privind implementarea la nivelul Sectorului 1 al Municipiului București a programului local multianual de creștere a performanței energetice a locuințelor unifamiliale

296. Prin această strategie, Primăria Sectorului 1 a Municipiului București își propune să extindă programul de eficiență energetică început prin reabilitarea termică a blocurilor și către locuințele unifamiliale. Se urmărește astfel să se asigure un tratament echitabil și transparent tuturor consumatorilor de pe raza subdiviziunii administrative a Capitalei. Considerând armonizarea strategiei la cadrul legislativ european și național, cu aspecte preluate din Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030, Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice, și Strategia de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din Municipiul București, strategia ia în considerare obiectivele generale ale legislației în domeniul eficienței energetice a blocurilor de locuințe și a locuințelor unifamiliale.

297. Obiectivul general al strategiei constă în creșterea performanței energetice a clădirilor unifamiliale. Pentru atingerea acestui obiectiv, se au în vedere următoarele direcții: reducerea consumurilor energetice pentru încălzirea locuințelor, îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor cu efect de seră, precum și ameliorarea aspectului urbanistic al Sectorului 1. Obiectivele specifice urmărite de Strategie vizează reducerea consumului de energie pentru locuințele unifamiliale prin derularea Programului local multianual de creștere a performanței energetice a locuințelor prin:

- îmbunătățirea condițiilor de igienă și confort termic;
- reducerea pierderilor de căldură;
- reducerea consumurilor energetice din surse convenționale;
- reducerea costurilor de întreținere cu încălzirea și apă caldă de consum;
- diminuarea efectelor schimbărilor climatice, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de producerea, transportul și consumul de energie;
- creșterea independenței energetice, prin reducerea consumului de combustibil utilizat la prepararea agentului termic pentru încălzire;
- îmbunătățirea aspectului urbanistic al Sectorului, dar totodată păstrarea valorii arhitecturale, ambientale și de integrare cromatică în mediul urban.

298. Rezultatele urmărite la nivel macroeconomic de acest program prevăd atingerea obiectivelor europene 20-20-20. Aceste rezultate constau în scăderea consumului de energie cu 20% până în anul 2020, îmbunătățirea eficienței energetice în Uniunea Europeană cu 20%, și creșterea ponderii energiei produse din surse regenerabile cu 20%. La nivel local, se urmărește obținerea unui consum anual specific de energie pentru încălzire la un nivel inferior valorii de 100 kWh/m² pe arie utilă, în același timp reducând cheltuielile cu întreținerea locuințelor unifamiliale prin reducerea prețului facturilor cu încălzirea, susținerea operatorilor economici din domeniul construcțiilor prin crearea de noi locuri de muncă, precum și renovarea fondului de clădiri din Sectorul 1.

299. Strategia stabilește un set de etape ale implementării programului în orizontul de timp 2018-2030, fără însă a defini numărul de locuințe unifamiliale ce urmează să fie introduse în program. Măsurile aplicabile prin program constau în:

- Lucrări de reabilitare termică a anvelopei locuințelor unifamiliale;
- Lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire și de furnizare a apei calde de consum;
- Opțional, instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile.

Strategia definește finanțarea programului prin fonduri din bugetul local, fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană, prin împrumuturi interne sau externe, și prin Programul Național de Dezvoltare Locală. Nivelul de specificitate pentru aceste informații este, însă, insuficient.

6.2. Strategia structurilor Integrate de Asistență Socială și Asistență Medicală Comunitară « Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 1 » și « Complexul Multifuncțional Caraiman »

300. Sistemul integrat de asistență socială la nivelul sectorului 1 s-a constituit ca un model de bune practici la nivel național, în temeiul Legii privind sistemul național de asistență socială. Prezentul document are efecte asupra perioadei 2014-2020 și reprezintă continuarea strategiei precedente elaborate de către Direcția Generală de Asistență Socială Sector 1. Misiunea strategiei este dezvoltarea unui sistem funcțional de servicii la nivelul Sectorului 1 care să aibă ca scop sprijinirea persoanelor vulnerabile pentru depășirea situațiilor de dificultate, prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială, creșterea calității vieții și promovarea incluziunii sociale a acestora.

301. Obiectivul general al documentului este dezvoltarea pachetului de servicii sociale și medico-sociale existente și aducerea lor la standardele de calitate în vigoare. Se urmărește mai ales îmbunătățirea managementului resurselor disponibile și maximizarea randamentului capacităților administrative și instituționale. Pornind de la analiza rezultatelor strategiei precedente și a indicatorilor de evaluare a centrelor de asistență socială, Strategia trasează o serie de obiective specifice pentru protecția grupurilor țintă identificate (copii, adulți cu handicap, persoane vârstnice, familii/persoane cu risc de marginalizare și excluziune socială).

6.3. Strategia de dezvoltare locală integrată și durabilă a Sectorului 2 pentru perioada 2016-2025

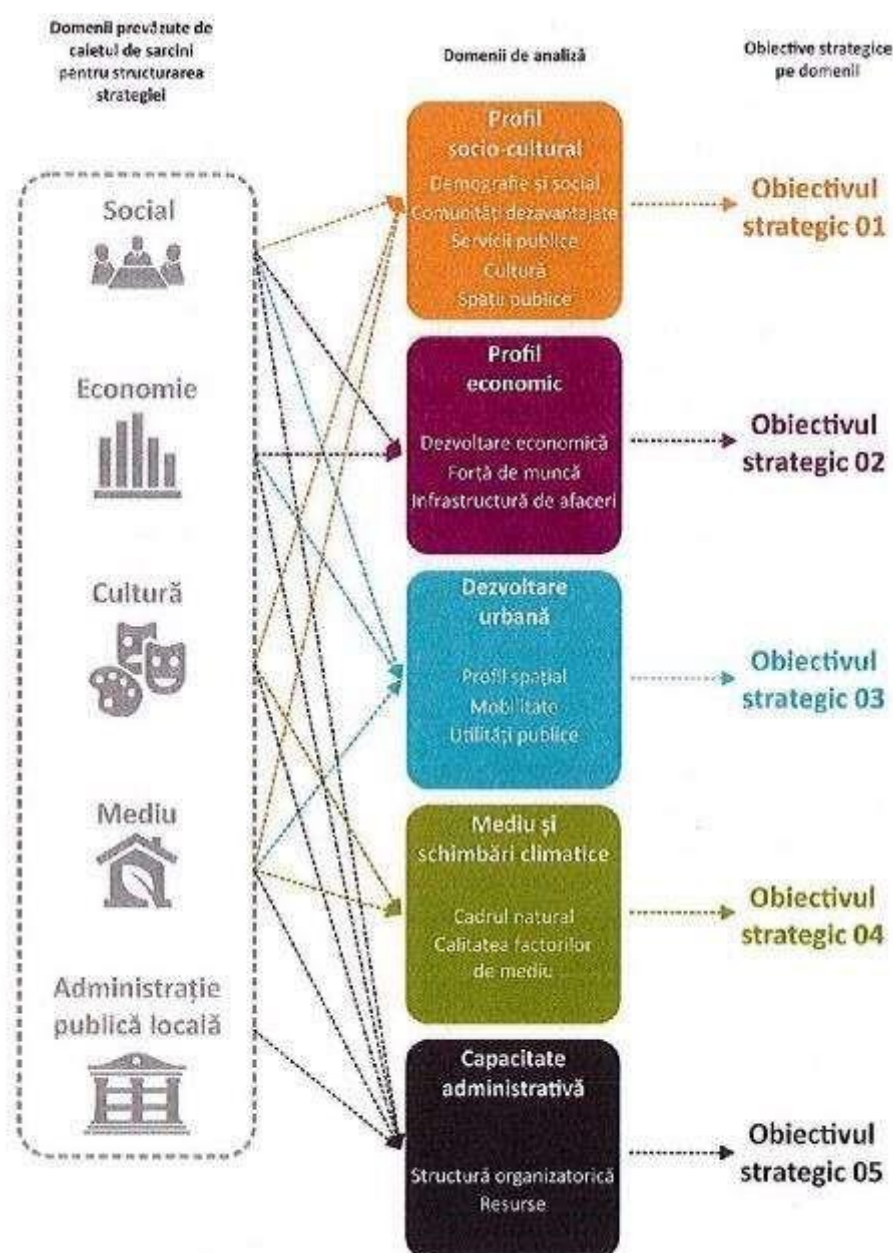
302. Strategia de Dezvoltare Locală a Sectorului 2 pentru perioada 2016-2025 este corelată cu contextul strategic european, național, regional și municipal printr-o serie de 14 documente de referință. Principalele orientări strategice cărora se subordonează procesul de planificare la nivelul Sectorului 2 sunt:

- Strategia Europa 2020;
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României;
- Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii București Ilfov 2014-2020;
- Conceptul Strategic București 2035;
- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru Regiunea București Ilfov 2016-2030.

303. Strategia de Dezvoltare Locală a Sectorului 2 își definește obiectivele strategice pornind de la un set de probleme și nevoi identificate la nivelul sectorului. La nivel practic, prin acest document se constituie un cadru strategic de dezvoltare la nivelul domeniilor de analiză, așa cum sunt identificate în figura de mai jos.

304. Strategia de dezvoltare locală integrată și durabilă a Sectorului 2 stabilește un portofoliu de 311 proiecte, clasificate pe obiective strategice și direcții de acțiune. Finanțarea acestor proiecte provine din fonduri de la bugetul local, fonduri europene nerambursabile, parteneriate public-private, fonduri norvegiene, sau fonduri provenite din programele naționale. Pentru implementarea programelor, Strategia prevede formarea unei echipe ce va monitoriza stadiul proiectelor prin culegerea de date, centralizarea acestora și analiza lor în cadrul structurilor de monitorizare. Strategia propune monitorizarea pe indicatori specifici fiecărui obiectiv strategic, pornind de la valorile de referință și finalizând cu țintele propuse. De exemplu, țintele pentru 2025 includ: trei clădiri de învățământ eficientizate energetic; șase noi grădinițe construite; opt săli de sport noi etc

Figură 17. Domeniile de analiză și obiectivele strategice propuse de Strategia de Dezvoltare Locală a Sectorului 2

305. Lista obiectivelor strategice propuse în funcție de domeniul de analiză, împreună cu direcțiile de acțiune ce formează strategia, poate fi consultată în tabelul de mai jos:

Tabel 16. Direcțiile de acțiune ale Strategiei de Dezvoltare Locală a Sectorului 2

Domeniu de analiză & Obiective strategice	Obiective specifice	Direcții de acțiune
		D1.1.1. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii educaționale

Domeniu de analiză & Obiective strategice	Obiective specifice	Direcții de acțiune
Profil sociocultural O1. Locuire, servicii și cultură adaptate unei comunități active și implicate	1.1. Dotări și servicii conexe locuirii dezvoltate în toate zonele Sectorului 2	D1.1.2. Creșterea competențelor în cadrul învățământului profesional și tehnic (ÎPT)
		D1.1.3. Consiliere și îmbunătățire a accesului la educație
		D1.1.4. Asigurarea de servicii medicale de bază
	1.2. Asistență și servicii sociale integrate pentru toate categoriile de utilizatori	D1.2.1. Asigurarea de servicii sociale destinate persoanelor vârstnice și cu dizabilități
		D1.2.2. Asigurarea de servicii sociale destinate copilului și / sau familiei
		D1.2.3. Asigurarea de servicii sociale pentru persoanele defavorizate
	1.3. Fondul de locuințe sigur și de calitate	D1.3.1. Eficientizarea energetică a locuințelor colective
		D1.3.2. Reducerea vulnerabilității la risc seismic
		D1.3.3. Dezvoltarea unui fond de locuințe de calitate
	1.4. Cultura - catalizator al dezvoltării urbane	D1.4.1. Consolidarea viziunii strategice cu privire la domeniul cultural
		D1.4.2. Definirea identității locale prin contribuție participativă
		D1.4.3. Reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii culturale
		D1.4.4. Descentralizarea ofertei culturale
Profil economic O2. Sector cu atractivitate crescută pentru forța de muncă și companii	2.1. Un sector cu o dezvoltare economică echilibrată a tuturor zonelor	D2.1.1. Dezvoltarea echilibrată a infrastructurii necesare dezvoltării de afaceri la nivelul întregului sector
		D2.1.2. Atragerea strategică de investitori
	2.2. Un sector atractiv pentru mediul de afaceri în cadrul Regiunii București-Ilfov	D2.2.1. Îmbunătățirea capacității administrației de a oferi servicii publice de calitate mediului de afaceri
		D2.2.2. Promovarea și susținerea inițiativelor antreprenoriale / start up
	2.3. Facilitarea calificării / recalificării forței de muncă în conformitate cu cerințele pieței	D2.3.1. Facilitarea corelării cererii și ofertei pe piața muncii
		D2.3.2. Încurajarea participării la educație și susținerea programelor de calificare / recalificare a forței de muncă
	2.4. Promotor al cercetării, dezvoltării și inovării	D2.4.1. Promovarea dezvoltării și utilizării Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor (TIC) și a tehnologiilor înalte nepoluante

		D2.4.2. Promovarea inovării, cercetării dezvoltării și a schimbului de tehnologie
Dezvoltare urbană O3. Infrastructură urbană adaptată la nevoile actuale și viitoare	3.1. Infrastructură tehnicoedilitară ce răspunde nevoilor populației	D3.1.1. Acoperirea cu rețele tehnico-edilitare a întregului teritoriu al Sectorului 2
		D3.1.2. Creșterea salubrității și eficientizarea sistemului de gestiune a deșeurilor menajere la nivelul Sectorului
	3.2. Infrastructură rutieră care să asigure o bună conectivitate la nivelul sectorului	D3.2.1. Ameliorarea conectivității la nivelul infrastructurii rutiere
		D3.2.2. Ameliorarea conectivității în lungul salbei de lacuri Colentina
	3.3. Infrastructură adecvată care să susțină modalitățile de deplasare cu emisii scăzute	D3.3.1. Ameliorarea calității serviciilor de transport public de suprafață
		D3.3.2. Extinderea rețelei de transport public subteran (metrou)
		D3.3.3. Extinderea infrastructurii velo și a dotărilor aferente
		D3.3.4. Crearea de zone cu prioritate pentru pietoni
		D3.3.5. Încurajarea utilizării de autovehicule electrice
	3.4. Gestiunea eficientă a mobilității prin utilizarea de instrumente de Tehnologia	D3.4.1. Extinderea și modernizarea sistemului de management al traficului
		D3.4.2. Integrarea instrumentelor de tip ITS în transportul public
Domeniu de analiză & Obiective strategice	Obiective specifice	Direcții de acțiune
	Informației și Comunicațiilor (TIC)	
	3.5. Rețea de parcaje rezidențiale și de transfer care să satisfacă nevoia de parcare	D3.5.1. Amenajarea de parări rezidențiale
		D3.5.2. Amenajarea unei rețele de parări de transfer
		D3.5.3. Dezvoltarea unei politici pentru gestiunea și reglementarea parcarilor la nivelul Municipiului București
Mediu și schimbări climatice O4. Sector 2 - model de dezvoltare sistem verde-albastru	4.1. Salba de lacuri de pe râul Colentina - axă de concentrare a activităților de agrement și loisir	D4.1.1. Amenajarea malurilor de lac aflate în prezent în stare de degradare
		D4.1.2. Sprijinirea de noi activități de agrement de-a lungul salbei de lacuri
	4.2. Sistem de spații verzi la nivelul Sectorului 2 extins și consolidat	D4.2.1. Revitalizarea spațiilor verzi de mici dimensiuni din Zona Centrală a Sectorului 2
		D4.2.2. Amenajarea spațiilor verzi din zona cartierelor de locuințe colective
		D4.2.3. Reabilitarea spațiilor verzi de mari dimensiuni existente în Sectorul 2 și crearea de legături verzi între acestea
	4.3. Sectorul sportului	D4.3.1. Valorificarea bazelor sportive de mari dimensiuni existente pe teritoriul Sectorului 2
		D4.3.2. Realizarea de noi dotări sportive în zonele rezidențiale ale Sectorului
		D4.3.3. Sprijinirea activităților sportive din sectorul 2
	5.1. Administrație deschisă și receptivă la soluții inovatoare	D5.1.1. Promovarea bunelor practici, a inovării, a schimbului de experiență și networking

Capacitate administrativă O5. Administrație publică performantă		D5.1.2. Încurajarea dialogului cu administrația în vederea furnizării de servicii publice eficiente
	5.2. Administrație cu resurse umane competente care gestionează fondurile publice în mod eficient	D5.2.1. Realizarea de programe de specializare a resurselor umane
		D5.2.2. Realizarea unui plan pentru asigurarea resurselor materiale și a infrastructurii necesare furnizării unor servicii de calitate
		D5.2.3. Studii, analize și documentații privind gestionarea eficientă a administrației și a teritoriului Sectorului 2
	5.3. Administrație participativă	D5.3.1. Încurajarea dialogului public-privat
		D5.3.2. Diseminarea bunelor practici
		D5.3.3. Susținerea și încurajarea parteneriatelor
	5.4. Administrație orientată spre beneficiar	D5.4.1. Reducerea birocrăției, simplificarea și raționalizarea procedurilor administrative aplicabile persoanelor fizice și juridice

6.4. Strategia de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 3 pentru perioada 2014 - 2020

306. Strategia de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 3 prezintă direcțiile și prioritățile de dezvoltare a unității administrativ-teritoriale prin implicarea factorilor de decizie și a comunității. Scopul general este de a oferi o bază strategică esențială pentru dezvoltarea economiei locale prin valorificarea creativă a resurselor, revitalizarea spațiului urban, îmbunătățirea accesului la servicii medicale și educaționale sau dezvoltarea infrastructurii de bază. Viziunea strategică a acestui document își propune să poziționeze Sectorul 3 drept un teritoriu atractiv pentru a locui, pentru a lucra, pentru petrecerea timpului liber și pentru afaceri, bazându-se pe o economie modernă și un patrimoniu cultural și natural generos.

307. Cadrul strategiei este conturat în strânsă coordonare cu documente programatice la nivel european, regional și local, precum:

- Obiectivele tematice ale Fondurilor Structurale și de Investiții și ale cadrului strategic comun 2014-2020 – Priorități Europa 2020;
- Strategia regiunii București – Ilfov 2014-2020;
- Conceptul Strategic București 2035 (CSB 2035);
- Planului Urbanistic General pentru Municipiul București 2000;
- Planul Urbanistic Zonal Sector 3;
- Planul Urbanistic Zonal pentru râul Dâmbovița.

308. Lista măsurilor propuse în funcție de obiectivele prioritare ale Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 3 pentru perioada 2014-2020 este după cum urmează:

Tabel 17. Măsurile propuse pentru operaționalizarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 3

Obiectiv Strategic	Obiective prioritare	Măsurile
Obiectiv strategic 1. Dezvoltarea urbană durabilă a cartierelor Sectorului 3	OP.1.1. Eficientizarea energetică a clădirilor publice și a clădirilor rezidențiale	M.1.1.1. Continuarea programului de izolare termică a blocurilor de locuințe
		M.1.1.2. Promovarea soluțiilor de eficientizare energetică a clădirilor din administrarea Sectorului 3
	OP.1.2. Regenerarea urbană a zonelor de locuit din Sectorul 3	M.1.2.1. Ameliorarea condițiilor de locuit prin proiecte integrate
		M.1.2.2. Regenerarea urbană a fostelor platforme și zone industriale
		M.1.2.3. Stabilirea unui model de intervenție pentru regenerarea urbană a cartierelor/ ansamblurilor de locuințe colective în stare avansată de degradare și/ sau din zonele vulnerabile
	OP.1.3. Revitalizarea urbană a fondului construit și a spațiilor publice	M.1.3.1. Completarea și conectarea sistemului de spații publice al Sectorului 3
		M.1.3.2. Îmbunătățirea imaginii urbane și a confortului în spațiul public
	OP.1.4. Îmbunătățirea mobilității și accesibilității	M.1.4.1. Dezvoltarea infrastructurii pentru deplasări blânde (pietonale și de biciclete) în Sectorul 3
		M.1.4.2. Dezvoltarea infrastructurii de parcuri urbane din Sectorul 3
		M.1.4.3. Dezvoltarea infrastructurii stradale aflate în administrarea Primăriei Sector 3
		M.1.5.1. Eficientizarea soluțiilor de iluminat public în spațiile publice

Obiectiv Strategic	Obiective prioritare	Măsurile
	OP.1.5. Eficientizarea și modernizarea serviciilor edilitare	M.1.5.2. Eficientizarea utilizării resurselor de apă în Sectorul 3
	OP.1.6. Reglementarea dezvoltării urbane a Sectorului 3	M.1.6.1. Reglementarea dezvoltării urbane prin elaborarea de documentații de urbanism
Obiectiv strategic 2. Crearea de oportunități pentru mediul de afaceri	OP.2.1. Susținerea cercetării – dezvoltării – inovării	M.2.1.1. Dezvoltarea infrastructurii pentru sprijinirea afacerilor
		M.2.1.2. Susținerea parteneriatelor cu mediul academic și de cercetare, pentru atragerea de talente și specialiști de top și a forței de muncă specializată
	OP.2.2. Promovarea Sectorului 3 ca destinație pentru investiții	M.2.2.1. Definirea identității Sectorului 3 în contextul Capitalei (branding)
		M.2.2.2. Stimularea dialogului cu mediul de afaceri și creșterea accesului la informații pentru investitori potențial interesați să se relocheze în Sectorul 3
		M.2.2.3. Dezvoltarea infrastructurii pentru sprijinirea industriilor creative în fostele zone industriale

	OP.2.3. Facilitarea pregătirii forței de muncă	M.2.3.1. Încurajarea participării la educație și formarea persoanelor aflate cel mai departe de piața muncii ca măsură pentru creșterea șanselor de angajare a acestora.
		M.2.3.2. Încurajarea legăturilor dintre sistemul de învățământ și angajatori în vederea corelării cererii și ofertei pe piața muncii
Obiectiv strategic 3. Creșterea accesibilității și calității serviciilor publice	OP.3.1. Susținerea educației și învățării pe tot parcursul vieții	M.3.1.1. Asigurarea infrastructurii educaționale necesare derulării în bune condiții a actului de învățământ
		M.3.1.2. Susținerea activităților creative și sportive pentru copii
		M.3.1.3. Încurajarea excelenței în școli
	OP.3.2. Creșterea accesului la servicii medicale și de asistență socială	M.3.2.1. Dezvoltarea infrastructurii medicale și sociale din Sectorul 3
		M.3.2.2. Diversificarea serviciilor medicale și de asistență socială și adaptarea acestora la nevoile utilizatorilor
	OP.3.3. Susținerea vitalității culturale a Sectorului 3	M.3.3.1. Organizarea de evenimente periodice și crearea unei tradiții în acest sens
		M.3.3.2. Dezvoltarea infrastructurii culturale
		M.3.3.3. Creșterea accesului locuitorilor Sectorului 3 la cultură
Obiectiv strategic 4. Creșterea capacității administrației publice locale	OP 4.1. Creșterea eficienței și eficacității organizaționale	M.4.1.1. Dezvoltarea capacității profesionale a personalului Primăriei Sector 3
		M.4.1.2. Dezvoltarea mecanismelor de elaborarea și implementare a politicilor publice locale
		M. 4.1.3. Susținerea activității instituției prin asigurarea dotărilor materiale necesare, inclusiv cele TIC
	OP 4.2. Continuarea digitalizării procedurilor și proceselor administrative	M.4.2.1. Implementarea unui sistem de management al documentelor la nivelul Primăriei Sector 3
		M.4.2.2. Reducerea costurilor administrative pentru firme și cetățeni prin digitalizarea și informatizarea serviciilor publice
		M.4.2.3. Implementarea unui sistem informatic de tip GIS destinat monitorizării dezvoltării urbane a Sectorului 3

Fiecare dintre măsurile propuse în cadrul Strategiei conține o serie de proiecte, inclusiv cu perioada estimată de implementare și bugetul necesar, precum și o listare a potențialelor surse de finanțare.

309. Documentul folosește un model de monitorizare și evaluare similar cu Strategia de dezvoltare locală integrată și durabilă a Sectorului 2 pentru perioada 2016-2025, prezentată mai sus. Documentul prevede formarea unor structuri specializate în monitorizarea măsurilor și a proiectelor, care se va ocupa cu verificarea indicilor specifici fiecărui obiectiv prioritar. Structura de monitorizare prevede includerea reprezentanților principalelor direcții din Primăria Sectorului 3, precum și reprezentanți ai altor instituții subordonate. Este prevăzută definirea – separat de strategie în sine – a indicatorilor ce cuantifică atingerea obiectivelor, precum și analiza oricăror devieri de la țintele stabilite prin rapoarte periodice de monitorizare și strategii de remediere a deficiențelor constatate, acolo unde este cazul.

6.5. Strategia de dezvoltare a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3

310. Elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 pentru perioada 2015-2020 a avut loc în contextul adaptării politicilor publice din România la țintele valorice asumate prin Strategia Europa 2020. Strategia are în vedere stabilirea liniilor directoare și a unui cadru instituțional coerent în scopul de a crea un sistem unitar de servicii sociale la nivelul sectorului 3 pentru asigurarea incluziunii sociale a tuturor categoriilor de cetățeni vulnerabili. Documentul trasează o serie de obiective strategice în funcție de grupurile țintă, după cum urmează:

- Prevenirea separării copilului de părinți;
- Protecția specială a copilului separat de părinți și asigurarea unei îngrijiri personalizate cât mai apropiate mediului familial;
- Prevenirea instituționalizării a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea serviciilor furnizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC);
- Incluziunea socială și combaterea sărăciei;
- Implementarea unor practici eficiente în domeniul resurselor umane, pentru a crește performanța angajaților.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei și a planurilor de acțiune vor fi asigurate de către serviciile de specialitate proprii ale DGASPC.

6.6. Strategia de Dezvoltare a Sectorului 4 pentru perioada 2016 - 2020

311. Strategia de Dezvoltare a Sectorului 4 este un document strategic elaborat în relaționare cu documente programatice la nivel european și regional, pe un orizont de timp relativ restrâns, de patru ani de zile. Oferă un cadru de planificare strategică cu scopul de a transforma Sectorul 4 în promotorul dezvoltării durabile în București. Strategia își propune să transforme Sectorul 4 în capitala tehnologiei, păstrând în același timp echilibrul dintre om și natură. Obiectivele generale ale Strategiei de Dezvoltare pentru Sectorul 4 sunt:

- Sectorul 4 = nucleu cu standarde ecologice pentru viață și muncă de îndeplinit până în anul 2020;
- Sectorul 4 = nucleu sustenabil: activitatea economică din sector să acopere necesarul de locuri de muncă și oferirea de surse necesare pentru investiții în infrastructură până în anul 2020;
- Sectorul 4 = atracția turistică a Bucureștiului. Moștenirea culturală (arhitecturală) urbană, combinată cu inițiativele culturale private din Sectorul 4.

312. Lista măsurilor propuse în funcție de obiectivele strategice și domeniile de acțiune ale Strategiei de Dezvoltare a Sectorului 4 pentru perioada 2016-2020 sunt după cum urmează:

Tabel 18. Măsurile propuse pentru operaționalizarea Strategiei de Dezvoltare a Sectorului 4

Obiectiv Strategic	Domeniu de acțiune	Măsurile
1. Energie și protecția climatică	1.1. Economisirea energiei și eficientizarea consumului	1.1.1. Reabilitarea termică a clădirilor
		1.1.2. Individualizarea consumului energiei termice
		1.1.3. Eficientizarea consumurilor de energie electrică
		1.1.4. Economie prin recuperarea căldurii
	1.2. Dezvoltarea energiilor regenerabile/alternative	1.2.1. Extinderea utilizării energiei solare
		1.2.2. Introducerea utilizării energiei fotovoltaice
	1.3. Modificarea stilului de viață și a comportamentului de consum	1.3.1. Program de mediatizare și conștientizare în domeniul economisirii energiei
		1.3.2. Protecția climei începe în școală
	1.4. Sprijin transversal pentru energie și protecția mediului	1.4.1. Întărirea capacității administrației publice în domeniul energetic și ecologic
		1.4.2. Facilități administrativ - financiare pentru eficientizarea energetică
2. Traiul într-un mediu curat	2.1. Deșeurile menajere și speciale	2.1.1. Infrastructura de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile
		2.1.2. Proiecte pilot privind colectarea selectivă și reciclare
	2.2. Aer curat și apă sănătoasă	2.2.1. Îmbunătățirea calității aerului prin măsuri asupra traficului
		2.2.2. Îmbunătățirea calității aerului prin măsuri adiacente
	2.3. Zgomot, radioelectric, lumina	2.3.1. Protecția acustică la sursele fixe
		2.3.2. Protecția acustică la sursele mobile
		2.3.3. Protecția împotriva poluării electromagnetice
		2.3.4. Poluarea cu lumină
	2.4. Spațiile verzi și vegetația urbană	2.4.1. Managementul teritoriului
3. Mobilitate prin trafic fluent și curat		
4. Educația pentru viitor	4.1. Dezvoltarea învățământului obligatoriu	
	4.2. Educația continuă din perspectiva instituțională	
Obiectiv Strategic	Domeniu de acțiune	Măsurile
5. Sănătatea populației sectorului		
6. Asistența socială pentru persoanele cu probleme		
		7.1.1. Infrastructura pentru sport
		7.1.2. Acordarea ajutorului public

7.Educație fizică, sport și agrement pentru toți	7.1.Îmbunătățirea infrastructurii sportive și de agrement	7.1.3. Măsuri de stimulare și realizare a investițiilor în sport și agrement
8.Cultura și socializarea urbană		
9.Dezvoltare economică locală și mediul de afaceri		
10.Promovarea turismului urban și a serviciilor adiacente		
11.Eficientizarea administrației locale și parteneriat active	11.1. Siguranța publică și protecția în caz de calamitate	11.1.1. Securitatea socială urbană
12. Alte proiecte prioritare	12.1. Extinderea numărului de piețe agro-alimentare	
	12.2. Construirea de locuințe sociale	
	12.3. Construirea unui sediu administrativ adecvat pentru Primărie	
	12.4. Construirea de parcuri subterane și supraterane	

Cu toate că strategia analizată clasifică o serie de indicatori de dezvoltare pe teme și subteme naționale, aceasta nu definește proiecte concrete, termeni de implementare și respectiv surse viabile de finanțare. Drept exemplu, pentru reabilitarea termică a clădirilor, indicatorii vizați sunt consumul mediu de curent electric și de căldură pe locuință (kW/ap., Gcal / ap.); consumul mediu de energie pe suprafața de instituție publică (kW, Gcal / mp); procentul de pierderi de căldură în sistemul centralizat, din total căldură primită; respectiv suprafețele panourilor solare (m²) și puterea panourilor fotovoltaice instalate (MW); și procentul de energie alternativă din total consum energetic. Totuși, nu sunt prevăzute acțiuni specifice pentru atingere acestor indicatori și nu există nici un mecanism clar de monitorizare și evaluare, spre deosebire de alte exemple prezentate mai sus.

6.7. Strategia de Dezvoltare Locală a Sectorului 4 pentru perioada 2018-2023

313. Strategia de Dezvoltare Locală a Sectorului 4 este un document elaborat în urma unui parteneriat încheiat între Asociația „Gândim și Acționăm Local în Sectorul 4” și Primăria Sectorului 4. Documentul implică un orizont de timp de șase ani (2018-2023), care coincide cu actuala perioadă de programare la nivel european. Se abordează în principal modalitățile de a dezvolta comunitățile marginalizate, în sensul de a contribui la o dezvoltare locală integrată în vederea combaterii sărăciei și a excluziunii sociale prin dezvoltarea economică și socială la nivel local. Obiectivul general propus de Strategie constă în reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în zonele urbane marginalizate din Sectorul 4 al Municipiului București până în anul 2023. Strategia completează obiectivul general prin îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economiei Sectorului 4.

314. Atingerea obiectivului general al Strategiei va putea fi realizată prin obiectivele specifice, organizate pe următoarele sectoare:

- Infrastructură: dezvoltarea infrastructurii de bază din zonele urbane marginalizate ale Sectorului 4;
- Spații publice urbane: dezvoltarea funcțională a spațiilor publice urbane pentru îmbunătățirea calității vieții în folosul unei comunități responsabile;
- Locuire: îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru persoanele aflate în risc de excluziune socială sau sărăcie;
- Ocupare: creșterea ocupării forței de muncă și dezvoltarea resurselor umane;
- Educație: îmbunătățirea nivelului de educație al populației din comunitățile marginalizate;
- Acces la servicii: creșterea accesului la servicii medicale, sociale, comunitare, de agrement și sport pentru persoanele din comunitățile defavorizate;
- Comunitate și imagine publică: promovarea multiculturalismului, prevenirea și combaterea discriminării și promovarea înțelegerii reciproce.

315. Obiectivele documentului au fost elaborate în concordanță cu Strategia de Dezvoltare Locală a Sectorului 4 pentru perioada 2016-2020. Este astfel un exemplu de bună practică din punct de vedere al coordonării obiectivelor specifice și direcțiilor de acțiune pentru îmbunătățirea continuă a calității vieții și a bunăstării generațiilor prezente și viitoare, prin abordarea integrată a problemelor de la nivelul comunității. Cadrul Strategiei este planificat astfel încât obiectivele sale strategice să răspundă celor subscrise la nivelul altor documente elaborate la nivel național și regional, anume:

- Strategia Națională de Incluziune Socială și Reducere a Sărăciei pentru perioada 2015-2020;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020;
- Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020;
- Strategia Națională de Sănătate 2014-2020;
- Planului de Dezvoltare Regională a regiunii București-Ilfov 2014-2020.

316. Lista măsurilor propuse în funcție de obiectivele strategice și domeniile de acțiune ale Strategiei de Dezvoltare Locală a Sectorului 4 pentru perioada 2018-2023 este după cum urmează:

Tabel 19. Măsurile propuse pentru operaționalizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Sectorului 4

	Nr.	OS	Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriu
INFRASTRUCTURĂ	1.	OS1	Modernizarea infrastructurii rutiere
	2.	OS1	Reabilitarea infrastructurii degradate de utilități
	3.	OS1	Amenajarea spațiilor pietonale inclusiv pentru accesul persoanelor cu mobilitate redusă
	4.	OS1	Asigurarea serviciilor de transport în comun, inclusiv a stațiilor de așteptare și amenajarea acestora
SPAȚII PUBLICE URBANE	5.	OS2	Amenajarea zonelor verzi din zonele defavorizate
	6.	OS2	Amenajare terenuri, locuri de joacă pentru copii, care să fie accesate de toată comunitatea
	7.	OS2	Construirea de spații urbane de recreere și petrecere a timpului
	8.	OS2	Parteneriat cu serviciul de salubritate pentru ridicare gunoi menajer, instalarea de containere, creare zone de colectare
	9.	OS2	Program de ecologizare / salubritate / igienizare a zonelor marginalizate și amenajare de spații verzi
	10.	OS2	Montare mobilier urban (coșuri de gunoi, bănci)
	11.	OS2	Educare și responsabilizare a cetățenilor pentru păstrarea curățeniei în zonă, utilizarea infrastructurii și spațiului public
LOCUIRE	12.	OS3	Reabilitarea și modernizarea locuințelor sociale existente
	13.	OS3	Deratizări constante
	14.	OS3	Securizarea locuințelor sociale prin instalarea de sisteme de supraveghere și montare interfoane
	15.	OS3	Regulament de ordine interioară pentru locuințele renovate
	16.	OS3	Campanii de informare privind consumul de utilități
	17.	OS3	Programe de consiliere pentru beneficiarii locuințelor sociale
OCUPARE	18.	OS4	Programe de ucenicie la locul de muncă
	19.	OS4	Servicii de ocupare individualizate
	20.	OS4	Subvenții pentru angajatori
	21.	OS4	Servicii personalizate pentru înființarea de afaceri și subvenții pentru înființarea de noi afaceri
	22.	OS4	Realizarea unui parteneriat cu ANOFM / societate civilă pentru calificarea forței de muncă
	23.	OS4	Informarea grupului țintă într-un ziar local / broșură cu distribuie gratuită
	24.	OS4	campanii de informare - integrarea persoanelor defavorizate și combaterea discriminării pe piața muncii
EDUCAȚIE	25.	OS5	Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de educație ante și preșcolară
	26.	OS5	Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de educație
	27.	OS5	Asigurarea transportului gratuit la grădiniță / școală
	28.	OS5	Programe de tip zone prioritare de educație / școală după școală
	29.	OS5	Cursuri de alfabetizare și programe de tip a doua șansă pentru persoanele adulte
	30.	OS5	Campanii informare privind desegregarea școlară și combatere abandon școlar

ACCES LA SERVICII	31.	OS6	Înființare centru multifuncțional în care se desfășoară activități sociale, comunitare, agrement, sport
	32.	OS6	Oferirea de servicii sociale, comunitare, agrement și sport, inclusiv pentru copii, tineri, adulți . părinți etc.
	33.	OS6	Servicii sociale, comunitare, agrement și sport, pentru persoanele defavorizate
	34.	OS6	Suport în vederea înființării unei asociații de proprietari
	35.	OS6	Acordarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor
	Nr.	OS	Măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriu
COMUNITATE ȘI IMAGINE PUBLICĂ	36.	OS7	Evenimente / manifestări cultural-artistice și ale valorilor interetnice comune
	37.	OS7	Ședințe publice periodice pentru consultarea comunității
	38.	OS7	Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate
	39.	OS7	Parteneriat cu mass media locală pentru construirea unui mesaj pozitiv despre zonă
	40.	OS7	Program de instruire a diriginților pentru promovarea diversității și incluziunea copiilor marginalizați
	41.	OS7	Crearea unei aplicații software pentru semnalarea problemelor de către cetățeni

Pentru soluționarea problemelor comunității vulnerabile, Planul de Acțiune cuprinde intervenții complementare, cofinanțate din fonduri europene prin Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul Social European, împreună cu cofinanțări naționale. Totalul intervențiilor POR și POCU pentru zonele urbane marginalizate din Sectorul 4 se ridică la nivelul de 4 milioane de euro.

6.8. Strategia de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 5 al Municipiului București

317. În baza unei analize a profilului Sectorului 5 al Municipiului București din punct de vedere economic, social, cultural, spațial și al mediului natural, documentul identifică o serie de trăsături distinctive ale comunității. Aceste aspecte definesc potențialul de dezvoltare al Sectorului 5, abordarea fiind diferențiată la nivelul Capitalei. Cercetările efectuate cu participarea actorilor locali au ajuns la concluzia că Sectorul 5 are poziționarea strategică de sector regenerabil al Bucureștiului, cu scopul de a fi dezvoltat în viitorul apropiat ca un teritoriu atractiv pentru a locui, a lucra, pentru petrecerea timpului liber și pentru afaceri.

318. Lista măsurilor propuse pentru a răspunde obiectivelor strategice identificate de către Primăria Sectorului 5 în sensul dezvoltării durabile a acesteia în perioada 2014-2020 este următoarea:

Tabel 20. Prioritățile de dezvoltare și obiectivele imediate ale administrației publice ale Sectorului 5

Prioritate de dezvoltare	Obiective specifice	Măsuri
Obiectiv strategic 1. Comunicarea cu cetățenii prin asigurarea Transparenței administrației locale - o primărie aproape de oameni - RECEPTIV	OS 1.1. Creșterea eficacității organizaționale	M.1.1.1. Dezvoltarea capacității profesionale a personalului Consiliului Local Sector 5 și al unităților din subordinea acestuia
		M.1.1.2. Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorității locale
		M.1.1.3. Dezvoltarea mecanismelor de elaborare și implementare a politicilor publice locale
	OS 1.2. Dotarea materială (echipamente IT, programe soft și alte materiale)	M.1.2.1. Susținerea activității instituției prin asigurarea dotărilor materiale necesare
		M.1.2.2. Crearea și instalarea de programe software care să asigure buna desfășurare a activității administrației locale
		M.1.2.3. Actualizarea mijloacelor TIC aflate la dispoziția instituției (hardware și software) și a instituțiilor subordonate
		M.1.3.1. Instalarea de centre de informare în sector

Prioritate de dezvoltare	Obiective specifice	Măsuri
	OS 1.3. Susținerea comunicării cu cetățenii prin instalarea de centre de informare în sector	M.1.3.2. Dezvoltarea comunicării între membrii comunității
		M.1.3.3. Organizarea de evenimente pentru promovarea schimburilor interculturale
Obiectiv strategic 2. Reducerea sărăciei prin dezvoltarea de programe de Sănătate și protecție socială - RESPONSABIL	OS 2.1. Dezvoltarea educației și a învățării	M.2.1.1. Asigurarea infrastructurii educaționale necesare actului de învățământ
		M.2.1.2. Susținerea activităților pentru copii
		M.2.1.3. Dezvoltarea de mecanisme pentru stoparea abandonului școlar
		M.2.1.4. Elaborarea de parteneriate cu mediul academic și de cercetare pentru promovarea talentelor și susținerea forței de muncă specializată
	OS 2.2. Creșterea accesului la servicii medicale și de asistență socială	M.2.2.1. Susținerea activității instituției prin asigurarea dotărilor materiale necesare
		M.2.2.2. Diversificarea serviciilor de asistență socială și adaptarea acestora
		M.2.2.3. Program de investiții în servicii sociale inovatoare, adaptate nevoilor
	OS 2.3. Crearea premiselor pentru construirea de locuințe sociale și de necesitate	M.2.3.1. Elaborarea Planului Urbanistic Zonal al Sectorului 5 – PUZ
		M.2.3.2. Construirea de locuințe de necesitate
		M.2.3.3. Construirea de locuințe tip ANL

Obiectiv strategic 3. Reducerea criminalității și a infracționalității în sector prin creșterea Siguranței cetățeanului - RIGUROS	OS 3.1. Creșterea siguranței cetățenilor	M.3.1.1. Instalarea unui sistem de supraveghere video
		M.3.1.2. Participarea la reducerea consumului de droguri
		M.3.1.3. Asigurarea siguranței cetățenilor prin asigurarea pazei în zone publice
	OS 3.2. Protejarea obiectivelor publice	M.3.2.1. Asigurarea pazei obiectivelor publice și protejarea investițiilor publice
Obiectiv strategic 4. Dezvoltarea capitalului uman al sectorului 5 prin Educație și sport - REVITALIZAT	OS 4.1. Îmbunătățirea infrastructurii sportive	M.4.1.1. Investiții în construcția, extinderea și reabilitarea sălilor de sport a școlilor
		M.4.1.2. Construirea de complexe multifuncționale sportive
		M.4.1.3. Construirea de bazine de înot
		M.4.1.4. Construcția de terenuri de sport în parcuri
	OS 4.2. Asigurarea infrastructurii educaționale	M.4.2.1. Reabilitarea infrastructurii școlare
		M.4.2.2. Construirea și reabilitarea de creșe
		M.4.2.3. Reabilitarea infrastructurii preșcolare
	OS 4.3. Pregătirea forței de muncă	M.4.3.1. Promovarea participării la educație și formare pentru creșterea șanselor de angajare ale cetățenilor sectorului 5
		M.4.3.2. Corelarea studiului din sistemul de învățământ și nevoile angajatorilor pentru armonizarea cererii și ofertei pe piața muncii
Obiectiv strategic 5. Dezvoltarea durabilă prin promovarea Regenerării urbane - REGENERABIL	OS 5.1. Structurarea dezvoltării urbane a Sectorului 5	M.5.1.1. Promovarea dezvoltării urbane prin elaborarea de proceduri și reglementări
	OS 5.2. Regenerarea urbană a zonelor vulnerabile din Sectorul 5	M.5.2.1. Ameliorarea condițiilor de locuit din zonele cu grad crescut de vulnerabilitate
		M.5.2.2. Stabilirea unui model de intervenție pentru regenerarea urbană a cartierelor
		M.5.2.3. Regenerarea urbană a fostelor platforme și zone industriale
Prioritate de dezvoltare	Obiective specifice	Măsuri
	OS 5.3. Revitalizarea urbană a fondului construit și a spațiilor publice	M.5.3.1. Revitalizarea infrastructurii de locuit
		M.5.3.2. Constituirea de centre de cartier
		M.5.3.3. Instalarea sistemelor de iluminat eficient energetic în spațiile publice
		M.5.3.4. Susținerea constituirii unui HUB creativ
	OS 5.4. Îmbunătățirea mobilității și accesibilității	M.5.4.1. Încurajarea și susținerea dezvoltării parcajelor subterane
		M.5.4.2. Sistematizarea locurilor de parcare de reședință cu indicatoare și marcaje rutiere (inclusiv spații de parcare rezidențiale verzi)
		M.5.4.3. Modernizarea străzilor din administrarea Primăriei Sectorului 5

319. Strategia alocă pentru fiecare dintre măsurile propuse câte o fișă de proiect, definind obiectivele specifice urmărite, justificarea proiectului, activitățile principale, bugetul estimat și sursa de finanțare, potențiali parteneri de proiect, precum și calendarul estimativ. Sursele de finanțare pentru proiectele propuse de Strategie sunt: surse din bugetul local al Sectorului 5, Programul Național de Dezvoltare Locală, Programul Operațional Regional 2014-2020, Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, Programul Operațional Capacitate Administrativă, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, Fonduri Europene Structurale și de Investiții, parteneriate public-private, Fonduri norvegiene instrumentate de Unitatea de Management a Proiectului din cadrul Ministerului Culturii, Horizon 2020, precum și fonduri alocate de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

320. În ceea ce privește mecanismele de implementare, se are în vedere numirea unui coordonator al implementării strategiei din rândul conducerii Primăriei Sectorului 5, la nivelul Direcției de Strategii și Dezvoltare Durabilă din cadrul Consiliului Local. Pentru M&E se va forma un Grup de Monitorizare, care operează, în bună măsură, după modelul descris mai sus, aferent Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Sectorului 3 pentru perioada 2014 – 2020. Este demn de menționat faptul că monitorizarea activităților strategiei include în mod explicit „conexiunile între activități”, ceea ce creează premisele unei abordări integrate, cel puțin la nivelul Sectorului 5.

6.9. Planul local de eficientizare energetică a Sectorului 5

321. Planul local de eficientizare energetică a Sectorului 5 a fost elaborat în contextul politicilor europene privind utilizarea resurselor energetice și a obiectivelor formulate prin ținta „20-20-20”. A fost totodată coroborat cu Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020, cu actualizările sale. Obiectivul general al planului îl reprezintă scăderea intensității energetice în Sectorul 5, cu obiectivele specifice de:

- Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale și de învățământ din Sectorul 5 prin reabilitarea termică a acestora;
- Creșterea numărului de investiții publice și a valorii investițiilor ce implică folosirea surselor regenerabile;
- Dezvoltarea sistemului de achiziții verzi și reducerea dependenței de furnizorii externi de energie.

322. Documentul conține un program local de creștere a eficienței energetice în Sectorul 5, care se bazează pe direcțiile propuse de Strategia Energetică Națională a României. Acțiunile planificate au scopul de a asigura atingerea țăintelor de reducere a emisiilor de CO₂ prin:

- Reabilitarea clădirilor sectoriale, de învățământ și rezidențiale, precum și a echipamentelor de iluminat public;
- Încurajarea utilizării vehiculelor cu emisii reduse, a transportului public și a bicicletelor;

- Creșterea producției locale de energie electrică din surse fotovoltaice și centrale termice solare.

323. Pentru perioada 2016-2020, Planul estimează un buget total de 122 milioane de euro pentru acțiunile sale planificate, considerând că implementarea acestora va conduce la o reducere de 22% a emisiilor CO₂ și economii de energie de aproximativ 20%. Nu sunt specificate proiecte specifice și nu se cunoaște nici data lor de începere. Și din punct de vedere al bugetului alocat detaliile concrete lipsesc în bună măsură: finanțarea investițiilor care au ca obiectiv principal creșterea eficienței energetice se va realiza de la bugetul de stat și din bugetele locale, pe baza unor contracte de performanță energetică, prin utilizarea unor finanțări din partea terților, sau prin cofinanțări din fonduri europene.

6.10. Strategia de regenerare urbană Ferentari

324. Proiectul de regenerare urbană integrată și eradicare a habitatului insalubru Ferentari pune accent pe problematica socială, propunându-și să fie un model de dezvoltare urbană integrată. Proiectul acoperă orizontul de timp 2014-2020 și urmărește țintele strategiei Europa 2020. Documentul pornește de la statutul cartierului Ferentari de zonă urbană marginalizată, care acumulează dezavantaje din prisma capitalului uman și a locuirii, propunându-și creșterea calității locuirii și a spațiilor publice, soluționarea problemelor legate de absența actelor de identitate, susținerea incluziunii sociale, stimularea performanțelor școlare ale copiilor, și reducerea ratei abandonului școlar.

325. Obiectivul general al Strategiei constă în reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, alături de îmbunătățirea calității vieții și creștere economică în Sectorul 5. Documentul este aliniat la o serie de strategii asumate la nivel național și local, precum: Strategia Națională privind Incluziunea și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015-2020; Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020; Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Romilor 2012-2020. Domeniile strategice și obiectivele prioritare ale Strategiei de regenerare urbană Ferentari sunt:

Tabel 21. Domeniile strategice și obiectivele prioritare ale Strategiei de regenerare urbană Ferentari:

Domenii Strategice	Obiective prioritare
Domeniul social	Recuperarea spațiilor publice și crearea de noi spații publice Asigurarea unui climat urban care să diminueze tendințele de enclavizare Schimbarea structurii sociale prin măsuri de gestionare a conflictelor și de integrare socială Păstrarea identității culturale a cartierului Asigurarea accesibilității și a mobilității
Domeniul economic	Încurajarea activităților economice și promovarea diversificării acestora Asigurarea de investiții durabile Folosirea resurselor umane locale Asigurarea diversității locuirii

Domeniul ecologic	Asigurarea unui sistem de transport durabil Promovarea măsurilor de îmbunătățire a spațiilor verzi existente și crearea de noi spații verzi Utilizarea de soluții pentru protecția mediului Promovarea managementului integrat al deșeurilor
--------------------------	--

326. Documentul prezintă strategii de intervenție pentru fiecare zonă cuprinsă în cartierul Ferentari, pe direcții de acțiune, măsuri specifice de intervenție și bugete necesare. Procesul de monitorizare și evaluare a implementării strategiei revine în sarcina unui Grup de Monitorizare, care urmează să fie stabilit la nivelul aparatului administrației locale a Sectorului 5.

6.11. Strategia locală integrată de dezvoltare durabilă a Sectorului 6 București pentru perioada 2017-2023

327. Strategia de dezvoltare a Sectorului 6 este elaborată pentru perioada 2018-2023, ținând cont de prevederile documentelor programatice de la nivel european, național și local. Astfel, documentul ia în calcul strategiile relevante ale Consiliului General al Municipiului București, ale regiunii de dezvoltare București - Ilfov, cât și specificul local al Sectorului 6. Documentul rezultat este menit să asigure un proces de planificare a dezvoltării locale care să asigure coerența politicilor de dezvoltare pe toate palierele, astfel încât acțiunile și proiectele rezultate să conducă la o dezvoltare durabilă a Sectorului 6 al Municipiului București. Viziunea documentului este să transforme Sectorul 6 în „Centrul Nou” al Capitalei, locul preferat de promenadă și petrecere a timpului liber al Bucureștenilor și turiștilor, cu spații verzi și spații publice ce vor fi zone de recreere și de socializare, legate între ele prin coridoare pietonale și piste de biciclete, unde cetățenii vor fi conectați cu toate zonele Capitalei printr-un transport public civilizat și rapid, aerul va fi curat, clădirile frumoase, îngrijite și eficiente energetic, cu terase, târguri și evenimente în aer liber, cu o dezvoltare economică susținută, cu servicii, industrii inovative și spirit antreprenorial, unde cetățenii vor participa, împreună cu administrația locală, la luarea deciziilor, iar parcul și insula Lacul Morii vor fi un simbol și un motiv de vizitare a Bucureștiului.

328. Strategia conține un număr de 5 obiective strategice și măsuri aferente propuse:

Tabel 22. Prioritățile de dezvoltare și obiectivele imediate ale administrației publice ale Sectorului 5

Obiectiv strategic	Obiective prioritare
OS1: Sectorul 6 curat și „verde”	1.1 Creșterea suprafețelor verzi din sector și a numărului de arbori
	1.2. Îmbunătățirea calității vieții în sector prin proiecte de regenerare urbană
	1.3. Realizarea unui "cadastru" pe format GIS al sectorului
	1.4 Dezvoltarea sistemului inteligent de parcare în sectorul 6
	1.5. Propuneri pentru sistematizarea de tip SmartCity bazată pe informațiile din cadastrul GIS

	1.6 E- comunitate
	1.7 Dezvoltarea serviciului public de salubritate în Sectorul 6
	1.8 Creșterea gradului de sănătate publică
OS2: Sectorul 6 „Centrul Nou”	2.1. Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban
	2.2. Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural
	2.3. Transformarea spațiilor urbane în spații publice, de socializare, spații destinate comunității
	2.4. Securizarea, repararea și mărirea numărului spațiilor de joacă pentru copii
	2.5. Informarea turiștilor cu privire la obiectivele turistice din sector și a posibilităților de cazare printr-o secțiune dedicată pe pagina de web a primăriei
	2.6. Centralizarea resurselor din cartiere și popularizarea lor pe o platforma online și offline
OS3: Sectorul 6 conectat	3.1. Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon
	3.2. Propunere includere în PMUD și implementarea cu ajutorul PMB a proiectelor pentru îmbunătățirea mobilității și a conectivității
	3.3. Creșterea vitezei de deplasare, a siguranței traficului și a capacității de locuri de parcare
OS4: Sectorul 6 competitiv	4.1. Îmbunătățirea competitivității IMM
	4.2. Crearea unei infrastructuri moderne de învățământ pentru Sectorul 6
	4.3. Elaborarea unor programe de incluziune socială
	4.4. Implementarea unui program pentru stabilirea numărului real al persoanelor care domiciliază în Sectorul 6
	4.5. Înființarea unei structuri de cooperare între administrația publică, învățământul universitar și mediul de afaceri din sector
	4.6. Realizarea unui parteneriat între Sectorul 6 și UAT-urile învecinate și sprijinirea acestora pentru dezvoltarea de zone industriale și de afaceri
OS5: „Alături de tine”	5.1. Pregătirea administrației locale, în vederea oferirii unui serviciu cât mai eficient și de calitate cetățenilor sectorului 6
	5.2. Crearea unei infrastructuri care să permită apropierea de cetățean, o administrație publică accesibilă și transparentă și înlesnirea accesului cetățenilor la serviciile publice
	5.3. Creșterea gradului de colectarea a veniturilor la bugetul local
	5.4. Organizări evenimente cu și pentru comunitate și promovarea acestora
	5.5. Elaborarea unor programe de incluziune socială

6.12. Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale în Sectorul 6 2019-2023

329. Elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale în Sectorul 6 își are justificarea în nevoia de armonizare a practicilor utilizate în domeniul funcționării serviciilor de asistență socială cu strategiile și politicile sectoriale existente la nivel național și european, pornind de la Strategia Europa 2020. Documentul conține un număr de 12 obiective generale pentru protecția și promovarea copiilor, adulților cu dizabilități și a persoanelor vârstnice, prevenirea violenței domestice și a marginalizării sociale, elaborarea de proiecte sociale și creșterea calității vieții locuitorilor sectorului 6. După analiza rezultatelor realizate de proiectele din cadrul strategiei anterioare, obiectivele strategiei pentru perioada 2019-2023

urmăresc prevenirea situațiilor de risc în rândul tuturor categoriilor vulnerabile și abilitarea persoanelor cu risc de excluziune socială, astfel încât intervenția să aibă un caracter punctual și să reducă efortul bugetar. Pe lângă serviciile medicale și sociale de abilitare, pregătire profesională și redare a autonomiei persoanelor aflate în situații de risc, Strategia propune realizarea unor campanii de informare pentru conștientizarea problemelor sociale din sector, încurajarea participării și a voluntariatului, precum și atragerea de fonduri nerambursabile pentru realizarea proiectelor specifice.

7. Indicatori de competitivitate pentru Municipiul București

330. Competitivitatea la nivel urban se definește, conform studiului de audit urban *Second State of European Cities Report* (2010), drept abilitatea orașelor de a genera niveluri relativ ridicate de venituri și ocupare, în timp ce sunt expuse la competiția externă. În cadrul raportului menționat, diferențierile de competitivitate între orașele Europei au la bază o tipologie a studiilor de audit urban care ia în considerare patru dimensiuni: mărimea, structura economică, performanța economică, factori cheie ai competitivității regionale (inovație, antreprenoriat, resurse umane, conectivitate). Tipologia rezultată din evaluarea indicatorilor pe fiecare dimensiune grupează orașele în trei mari categorii: centre internaționale (A), poli specializați (B), poli regionali (C).

331. Potrivit modelului de analiză a competitivității urbane, pentru seria de date 2010, Bucureștiul este o capitală reinventată, alături de Budapesta, Sofia, Varșovia, Praga, Bratislava și de capitalele țărilor baltice. Astfel, Capitala României intră în categoria A2: Capitale și zone metropolitane naționale. În același timp, la nivelul Regiunii de Dezvoltare, municipiul București împreună cu județul Ilfov reprezintă principalul motor al dezvoltării României, ce generează aprox. 28% din PIB-ul la nivel național. Creșterea PIB-ului la nivel regional înregistrată în perioada 2000-2016 a atins valori semnificative (139% din media Uniunii Europene în 2016), plasându-se peste o serie de regiuni capitală precum Madrid, Roma, Berlin, Atena sau Lisabona.

332. În continuare, raportul de față prezintă o serie de indicatori de competitivitate, așa cum au fost aceștia identificați printr-un amplu efort de cercetare. Acolo unde este cazul, se menționează și sub-indicatorii relevanți pentru performanța Bucureștiului în raport cu alte orașe. Au fost selectate doar acele studii și acei indicatori care se referă la orașe, excluzând analizele de nivel național (de ex., Global Competitiveness Index al World Economic Forum, care se concentrează doar pe nivelul național).

7.1. Globalization and World Rankings Research Institute¹²

Clasificare București: rang Beta+

¹² Sursa: <https://www.spottedbylocals.com/blog/alpha-beta-and-gamma-cities/> și <https://www.lboro.ac.uk/gawc/world2018t.html>.

333. Orașele sunt clasificate în trei categorii – Alpha, Beta, Gamma – în funcție de factori economici, dar și politici și culturali. Orașele Alpha sunt nodurile principale din rețeaua economică globală, care includ în topul acestui clasament pe Londra și New York (clasificate cu rangul Alpha++), urmate de Hong Kong, Beijing, Singapore, Sydney, Paris, Tokio și Dubai (clasificate cu rangul Alpha+). Bucureștiul intră la categoria Beta+, alături de orașe precum Copenhaga, Munchen, Atena, Atlanta, Boston și altele. Conform acestui clasament, București este clasat mai bine decât alte orașe economice importante precum Berlin, Seattle, Rotterdam, St. Petersburg, sau Ottawa. În categoria imediat superioară se regăsesc Budapesta, Roma, Washington D.C. Lista din 2018 (cea mai recentă) este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabel 23. Clasamentul Globalization and World Rankings Research Institute¹³

Rang	Orașe
Alpha++	Londra, New York
Alpha+	Hong Kong, Beijing, Singapore, Shanghai, Sydney, Paris, Dubai, Tokyo
Alpha	Milan, Chicago, Moscow, Toronto, Sao Paolo, Frankfurt, Los Angeles, Madrid, Mexico City, Kuala Lumpur, Seol, Jakarta, Mumbai, Miami, Brussels, Taipei, Guangzhou, Buenos Aires, Zurich, Warsaw, Istanbul, Bangkok, Melbourne
Alpha-	Amsterdam, Stockholm, San Francisco, New Delhi, Santiago, Johannesburg, Dublin, Vienna/Wien, Montreal, Lisbon, Barcelona, Luxembourg, Bogota, Manila, Washington(DC), Prague, Rome, Riyadh, Budapest, Houston, Shenzhen
Beta+	Ho Chi Minh, Boston, Copenhagen, Düsseldorf, Athens, Munich, Atlanta, <u>Bucharest</u> , Kiev, Hamburg, Bangalore, Rome, Oslo, Dallas, Cairo, Lima, Auckland, Bangalore, Hanoi, Perth, Chengdu, Vancouver, Hangzhou
Beta	Doha, Karachi, Nicosia, Montevideo, Berlin, Montreal, Abu Dhabi, Casablanca, Philadelphia, Vancouver, Shenzhen, Sofia, Perth, Hanoi, Beirut, Brisbane, Manama, Oslo, Berlin, Chennai, Brisbane, Casablanca, Kiev, Rio De Janeiro, Lagos, Minneapolis, Kuwait city, Wuhan, Calgary, Cape Town
Beta-	Stuttgart, Tunis, Geneva, Almaty, Chongqing, Helsinki, Panama City, Nicosia, Belgrade, Seattle, Suzhao, Port Louis, Monterrey, Bratislava, Manchester, San Jose(CR), Dalian, Dhaka/Jahangir Nagar, Jeddah, Xiamen, Changsha, San Salvador, Quito, San Juan, Shenyang, Qingdao, Kampala, Birmingham, Edinburg, George Town, Jinan, Lyon, Antwerp, Valencia
Gamma+	Guatemala city, Detroit, Lahore, Harare, Colombo, Accra, Riga, Hyderabad (India), Adelaide, Cleveland, Glasgow, Muscat/Ruwi, Osaka, Guayaquil, Xi'an, Rotterdam, Dar, Es Salaam, Zhengzhou, Pune

¹³ Clasamentul din 2018 se regăsește aici: <https://www.lboro.ac.uk/gawc/world2018t.html>

Gamma	Phoenix, Tegucigalpa, Austin, Calcutta, Porto, Guadalajara, Dalian, Tbilisi, Chongqing, Ankara, Lusaka, Austin, Cincinnati, Asunción, Kunming, Gothenburg, Xiamen, Mosul, Kansas City, Accra, Minsk, Tampa, Turin, Luanda, Abidjan, Tirana, Lausanne, Leeds, St. Louis, St Petersburg, Baku, Hefei, Ahmedabad, Tegucigalpa, Luanda, Ljubljana, Tallinn
Gamma-	Maputo, Cologne, Poznan, Phnom Penh, Fuzhou, Medellin, Wroclaw, Durban, Ottawa, Curitiba, Penang, Nantes, Belo Horizonte, Sacramento, San Antonio, Nashville, Minsk, Johor Bahru, Yangon, Tirana, Milwaukee, Orlando

334. Varșovia este capitala din zona Europei Centrale și de Est cu cea mai bună poziționare în acest clasament, urmată de Budapesta și Praga, care se află în segmentul Alpha- Categoria Beta+ este alocată Atenei și Bucureștiului, iar Sofia și Belgrad se regăsesc în segmentele inferioare Beta. Cu toate acestea, poziționarea capitalelor din regiune este relativ bună în cadrul acestui clasament, fiind la rândul lor urmate de categoriile Gamma+, Gamma, și Gamma-.

Tabel 24. Clasamentul GaWC 2018: capitalele din zona Europei Centrale și de Est

Rang	Orașe
Alpha	Varșovia
Alpha-	Budapesta, Praga
Beta+	Atena, București
Beta	Sofia
Beta-	Belgrad

7.2. Global Urban Competitiveness Report 2017-2018

Index competitivitate economică: poziția 188 /200 (0.5199 puncte)

Index competitivitate sustenabilă: poziția 169 / 200 (0.4151 puncte)

335. Raportul este realizat de Academia Națională de Strategie Economică din China și UN-Habitat, evaluând 1000 de zone metropolitane pe baza abilității acestora de a atrage și folosi resurse pentru a genera dezvoltare. Orașele sunt evaluate pe baza a nouă indicatori, precum: venituri, creștere economică, inovare, locuri de muncă, prețuri și prezența firmelor multi-naționale. Primele patru orașe sunt: New York, Los Angeles, Singapore și Londra.¹⁴ Bucureștiul este clasificat la nivel de zonă metropolitană cu indicativul C (pe o scară de la A+ la C-).

¹⁴ Sursa: <http://business-review.eu/news/bucharest-drops-16-spots-on-global-urban-competitiveness-report2017-2018-155267> și <https://unhabitat.org/wp-content/uploads/2017/11/GUCR2017-2018-Short-Version.pdf>.

336. Ca index de competitivitate economică, Bucureștiul se clasează pe locul 188 din primele 200 de orașe internaționale, cu un scor de 0.5199, iar ca index de competitivitate sustenabilă, este pe locul 169 din primele 200 de orașe internaționale, cu un scor de 0.4151. Din păcate, în versiunea disponibilă public nu exista date privind clasificarea pe indicatori individuali.

Tabel 25. Global Urban Competitiveness Report 2017-2018: pozițiile 1-10 și 188-200

Zonă Nivel zonă Țară / zonă Indice competitivitate Poziți Indice competitivitate Poziți metropolitană metropolitană economică e sustenabilă e						
New York Los Angeles Singapore	A+	Statele Unite	1.0000	1	1.0000	1
	A	Statele Unite	0.9992	2	0.6519	16
	A	Singapore	0.9708	3	0.7082	5
Zonă Nivel zonă Țară / zonă Indice competitivitate Poziți Indice competitivitate Poziți metropolitană metropolitană economică e sustenabilă e						
Londra	A+	Marea Britanie	0.9578	4	0.8756	2
San Francisco	A	Statele Unite	0.9408	5	0.6554	14
Shenzen	B	China	0.9337	6	0.5761	35
Tokyo	A-	Japonia	0.9205	7	0.7371	3
San Jose	A	Statele Unite	0.9158	8	0.6342	22
Munich	B+	Germania	0.9053	9	0.6402	18
Dallas	A-	Statele Unite	0.9026	10	0.5805	32

București						
Zhuhai	C	România	0.5199	188	0.4151	169
Buffalo	C-	China	0.5186	189	0.3534	272
Marseille	C	Statele Unite	0.5181	190	0.3985	193
Nottingham	C	Franța	0.5179	191	0.4209	163
Omaha	C-	Marea Britanie	0.5168	192	0.4562	111
Shaoxing	C+	Statele Unite	0.5158	193	0.3799	225
Leicester	C-	China	0.5157	194	0.2953	384
Daegu	C	Marea Britanie	0.5156	195	0.4341	143
Montevideo	C	Coreea de Sud	0.5155	196	0.4504	121
Dongying	C	Uruguay	0.5140	197	0.3447	290
Taizhou	C-	China	0.5132	198	0.2717	514
Panama City	C-	China	0.5128	199	0.2991	373
	C	Panama	0.5114	200	0.3728	236

Cu toate că scorurile obținute de București pentru cei doi indicatori de competitivitate sunt la jumătate față de New York, România este singura țară din regiune inclusă în primele 200 de zone metropolitane din cadrul acestui clasament.

7.3. Mercer's 2019 Quality of Living

Clasament Mercer's 2019 calitatea vieții: poziția 109

337. Mercer evaluează condițiile de viață în peste 450 de orașe la nivel mondial, luând în considerare următorii factori: stabilitatea politică, infracționalitatea, aplicarea legii, servicii

bancare, libertatea presei, limitări ale libertății individului, servicii medicale, boli infecțioase, canalizare, depozitarea deșeurilor, poluarea aerului, chiria locuinței, cheltuieli de întreținere, condiții climatic, riscuri naturale, etc.¹⁵ Viena deține locul întâi pentru al zecelea an consecutiv, urmată de Zurich (locul doi) și Auckland, Munich și Vancouver (locul trei). Bucureștiul ocupă locul 109, cu două poziții sub locul din 2018.

338. Luând în considerare cei 39 de factori care au impact asupra calității vieții, cele 5 cele mai dorite destinații în regiunea Europei de Est sunt Ljubljana, Praga, Budapesta, Bratislava și Vilnius. În ceea ce privește poziționarea capitalelor din sud-estul Europei, Praga (poziția 69) este destinația favorită pentru expați, urmată de Budapesta (poziția 76), Varșovia (poziția 82), și Atena (poziția 89). Ocupând poziția 109 în cadrul acestui clasament, București este doar înaintea altor capitale precum Sofia (poziția 116) și Belgrad (poziția 139), fiind printre cele mai slab clasate capitale europene

Figură 18. Primele 5 orașe din clasamentul Mercer's 2019 pe regiune

7.4. Global Livability Ranking, 2018

Clasament Global Livability Ranking: poziția 82

339. Studiul este realizat de Economist Intelligence Unit (EIU), ca parte a Global Livability Ranking (2018), pe baza a 140 de orașe, analizate din punct de vedere al stabilității, asistenței medicale, culturii, mediului, educației și calității infrastructurii. Primele 10 orașe sunt: Viena, Melbourne, Osaka, Calgary, Sydney, Vancouver, Tokyo, Toronto, Copenhaga și

¹⁵ Sursa: <https://mobilityexchange.mercer.com/Insights/quality-of-living-rankings>. Raportul complet pentru București (care conține și sub-indicatori), se poate cumpăra de la această adresă: https://www.imercer.com/ecommerce/eu/products/quality-of-living-eu?WT.mc_id=A001259.

Adelaide. Bucureștiul este pe locul 82, la fel ca Belgrad și Shenzhen, devansând Bangkok (98), Istanbul (108) și Kiev (118).¹⁶

7.5. The EIU 2019 - Worldwide Cost of Living Survey 2018

Clasament Worldwide Cost of Living Survey 2018: poziția 124

340. Studiul privind costul vieții în peste 133 de orașe din lume este realizat de Economist Intelligence Unit (EIU), examinând peste 400 de prețuri individuale ale produselor și serviciilor. În topul celor mai scumpe orașe din lume se regăsesc Singapore, Paris și Zurich, iar la nivel european Oslo și Geneva se regăsesc alături de capitala Franței între cele mai scumpe orașe în ceea ce privește costul vieții și turismul.

341. Conform clasificării, Bucureștiul este cel mai ieftin oraș din Europa, poziția 124 în lume, în baza costurilor de trai.¹⁷ În versiunea scurtă a raportului pentru anul 2018,¹⁸ există referințe despre București în următoarele tabele, având în vedere că Bucureștiul este inclus în top-10 cele mai ieftine orașe din lume:

Tabel 26. Prețurile: atunci și acum pentru cele mai ieftine 10 orașe.

Oraș		Damascus	Caracas	Almaty	Lagos	Bangalore	Karachi	Algiers	Chennai	Damascus	New Delhi
Preț mediu în USD \$ - 1 kg pâine	Curent	\$0.60	\$2.25	\$1.02	\$1.16	\$1.33	\$1.70	\$2.07	\$1.20	\$2.05	\$1.07
	Anul trecut	\$1.38	\$4.07	\$0.90	\$1.27	\$1.23	\$1.69	\$2.16	\$1.18	\$1.64	\$0.97
	5 ani	\$3.62	\$9.40	\$1.57	\$2.64	n/a	\$1.76	\$1.89	n/a	\$1.92	\$1.11
	10 ani	\$2.34	\$2.25	\$1.23	\$3.41	n/a	\$1.86	\$2.32	n/a	\$2.31	\$0.88
Preț mediu în USD \$ - sticlă vin de masă (750 ml)	Curent	\$3.35	\$9.52	\$7.45	\$6.79	\$16.42	\$14.14	\$10.20	\$11.24	\$4.98	\$19.03
	Anul trecut	\$7.90	\$11.92	\$5.15	\$7.10	\$15.11	\$13.89	\$9.29	\$10.25	\$4.57	\$18.20
	5 ani	\$6.49	\$18.14	\$6.93	\$11.48	n/a	\$14.79	\$11.28	n/a	\$3.77	\$21.38
	10 ani	\$2.73	\$4.32	\$4.58	\$10.81	n/a	\$11.15	\$6.49	n/a	\$4.89	\$41.78
Preț mediu în USD \$ - 20 țigări de marcă	Curent	\$1.55	\$0.69	\$1.07	\$1.26	\$5.11	\$1.68	\$3.45	\$4.59	\$4.31	\$5.11
	Anul trecut	\$2.49	\$3.09	\$1.02	\$0.95	\$3.94	\$1.63	\$3.50	\$3.69	\$4.14	\$3.94
	5 ani	\$2.35	\$7.30	\$1.07	\$1.58	n/a	\$1.73	\$5.01	n/a	\$3.59	\$2.08

¹⁶ Raportul complet poate fi achiziționat contra cost aici: <https://www.eiu.com/topic/liveability>.

¹⁷ Raportul complet se poate achiziționa la acest link: <https://store.eiu.com/product/worldwide-cost-of-living2018/>.

¹⁸ Sursa: https://www.eiu.com/public/topical_report.aspx?campaignid=wcol2018.

	10 ani	\$1.82	\$0.74	\$1.35	\$1.84	n/a	\$1.32	\$3.51	n/a	\$2.03	\$2.05
<i>Preț mediu în USD \$ - 1 litru benzină fără plumb</i>	Curent	\$0.50	\$0.00	\$0.51	\$0.40	\$1.15	\$0.68	\$0.32	\$1.11	\$1.28	\$1.07
	Anul trecut	\$1.21	\$0.01	\$0.49	\$0.46	\$1.03	\$0.63	\$0.28	\$0.94	\$1.26	\$0.95
	5 ani	\$0.90	\$0.02	\$0.78	\$0.61	n/a	\$1.23	\$0.28	n/a	\$1.71	\$1.24
	10 ani	\$0.59	\$0.02	\$0.73	\$0.55	n/a	\$0.89	\$0.33	n/a	\$1.58	\$1.07

Tabel 27. Top 10 cele mai ieftine orașe din lume

Țară	Oraș	Index (New York = 100)	Rang	Modificări ale rangului
Siria	Damasc	26	133	-14
Venezuela	Caracas	33	132	-13
Kazahstan	Almaty	38	131	2
Nigeria	Lagos	40	130	2
India	Bangalore	44	129	2
Pakistan	Karachi	46	127	3
Algeria	Algiers	46	127	0
India	Chennai	47	126	1
România	București	48	124	0
India	New Delhi	48	124	0

342. Este totuși de remarcat că în cea mai recentă iterație a studiului pentru anul 2019¹⁹, capitala României nu se mai regăsește în topul celor mai ieftine orașe analizate, fără însă a

¹⁹ Raportul complet se poate achiziționa la acest link: <https://store.eiu.com/product/worldwide-cost-of-living2018/>, iar versiunea scurtă poate fi vizionată la acest link: http://www.eiu.com/Handlers/WhitepaperHandler.ashx?fi=Worldwide_cost_of_living_2019_free_report.pdf&mode=wp&campaignid=WCOL2019.

se preciza poziția acesteia în versiunea scurtă a raportului. Tot în ultimul raport emis de Economist Intelligence Unit, se precizează că Sofia ocupă locul 90, cu o creștere de 29 de poziții într-un singur an.

7.6. Innovation Cities™ Index 2018: Europa

Clasament cele mai inovatoare orașe din lume: poziția 157

343. Indexul este realizat pe baza a 162 de indicatori ce acoperă toate funcțiunile economice și sociale de bază ale unui oraș pentru a stimula inovarea. Bucureștiul ocupă locul 62 din 168 de orașe la nivel european și locul 157 la nivel global, performanțe reduse în raport cu potențialul Capitalei României. Din păcate, versiunea raportului disponibilă publicului larg nu face o analiză completă a celor 162 de indicatori.²⁰

344. Cu toate acestea, Bucureștiul este unul dintre primele orașe din clasament internațional în ceea ce privește creșterea inovării, urcând 48 de poziții comparativ cu anul precedent. La nivel european, acesta este urmat de Napoli (urcare de 45 de poziții) și Liege (urcare de 42 de poziții).

Tabel 28. Top 10 cele mai inovatoare orașe din lume, în comparație cu București

Țară	Oraș	Scor indice inovare	Rang	Modificare rang
Japonia	Tokyo	56	1	+2
Marea Britanie	Londra	56	2	-1
Statele Unite	San Francisco	55	3	+1
Statele Unite	New York	55	4	-2
Statele Unite	Los Angeles	55	5	+1
Singapore	Singapore	54	6	+1
Statele Unite	Boston	53	7	-2
Canada	Toronto	53	8	0
Franța	Paris	53	9	0
Australia	Sydney	53	10	+4

²⁰ Raportul complet se poate achiziționa la acest link: <https://www.innovation-cities.com/city-data/>, iar clasamentul poate fi vizualizat la acest link: <https://www.innovation-cities.com/innovation-cities-index-2018global/13935/>

...	...	...	...	...
România	București	40	157	+48

345. La nivel regional, cele mai inovatoare capitale sunt Atena, Praga și Varșovia, iar capitala Greciei este singura care înregistrează creșteri în ceea ce privește indicatorul inovației. Cu scăderi accelerate ale celorlalte capitale din regiune, București prezintă potențialul de a deveni un lider regional în privința inovației pe termen mediu și lung.

Tabel 29. Comparatie privind inovarea în capitalele Sud-Estului Europei

Țară	Oraș	Scor indice inovare	Rang	Modificare rang
Grecia	Atena	44	62	+12
Republica Cehă	Praga	44	63	-10
Polonia	Varșovia	42	102	-14
România	București	40	157	+48
Bulgaria	Sofia	37	258	-12
Serbia	Belgrad	35	323	-58

7.7. Best European Cities to Visit

Clasament cele mai atractive orașe europene din punct de vedere al turismului: poziția 118

346. Având la dispoziție o bază de date de peste 40 milioane de utilizatori, Ranker este o platformă unde membrii pot vota clasamente din diferite domenii de interes. În ceea ce privește cele mai atractive orașe europene din punct de vedere al turismului, Bucureștiul ocupă locul 118 dintr-un total de 378 de orașe. În cadrul platformei, utilizatorii au înregistrat la momentul elaborării acestui raport un număr de 1.001 voturi²¹ pentru București, care este analizat și din punct de vedere al următoarelor clasamente:

- Cele mai bune destinații pentru o petrecere a burlacilor: locul 33 din 73;
- Cele mai frumoase orașe din Europa: locul 48 din 120;

²¹ Clasamentul pe indicatori în timp real poate fi urmărit la acest link:
<https://www.ranker.com/review/bucharest/>

- Cele mai bune destinații de petrecere/divertisment din lume: locul 38 din 97;
- Cele mai atractive orașe din Estul Europei pentru o vizită: locul 9 din 61;
- Cele mai atractive orașe europene pentru *backpacking*: locul 29 din 54;
- Cei mai măreți brazi de Crăciun din lume: locul 3 din 17;
- Cele mai bune destinații pentru luna de miere în Europa: locul 48 din 50.

7.8. Teleport - Calitatea vieții în București

Clasament recomandări utilizatori Teleport: poziția 239

347. Teleport este un website dedicat expaților, care facilitează informații privind fiecare oraș și conectează potențialii beneficiari cu rezidenți locali pentru a-i ajuta să efectueze o analiză exactă privind oportunitățile de relocare. În cadrul platformei există un clasament privind calitatea vieții în fiecare oraș, în funcție de 17 indicatori principali și sub-indicatori. Conform informațiilor furnizate de Teleport, București este una dintre primele top zece preferințe pentru 6.1% dintre utilizatorii săi.

348. De asemenea, București se clasează pe locul 239 în topul recomandărilor utilizatorilor, iar principalele sugestii privind îmbunătățirea poziției sale conform utilizatorilor îl reprezintă *traficul, poluarea, birocrăția și corupția*. În ceea ce privește costul vieții, Teleport clasează Bucureștiul în top 20% cele mai ieftine orașe din lume (din totalul de 248 de orașe analizate). Informații detaliate privind indicatorii de competitivitate urbană se regăsesc în Anexa 1.²²

Figură 19. Poziția Bucureștiului în domeniile acoperite de utilizatorii Teleport

²² Sursa: <https://teleport.org/cities/bucharest/>.

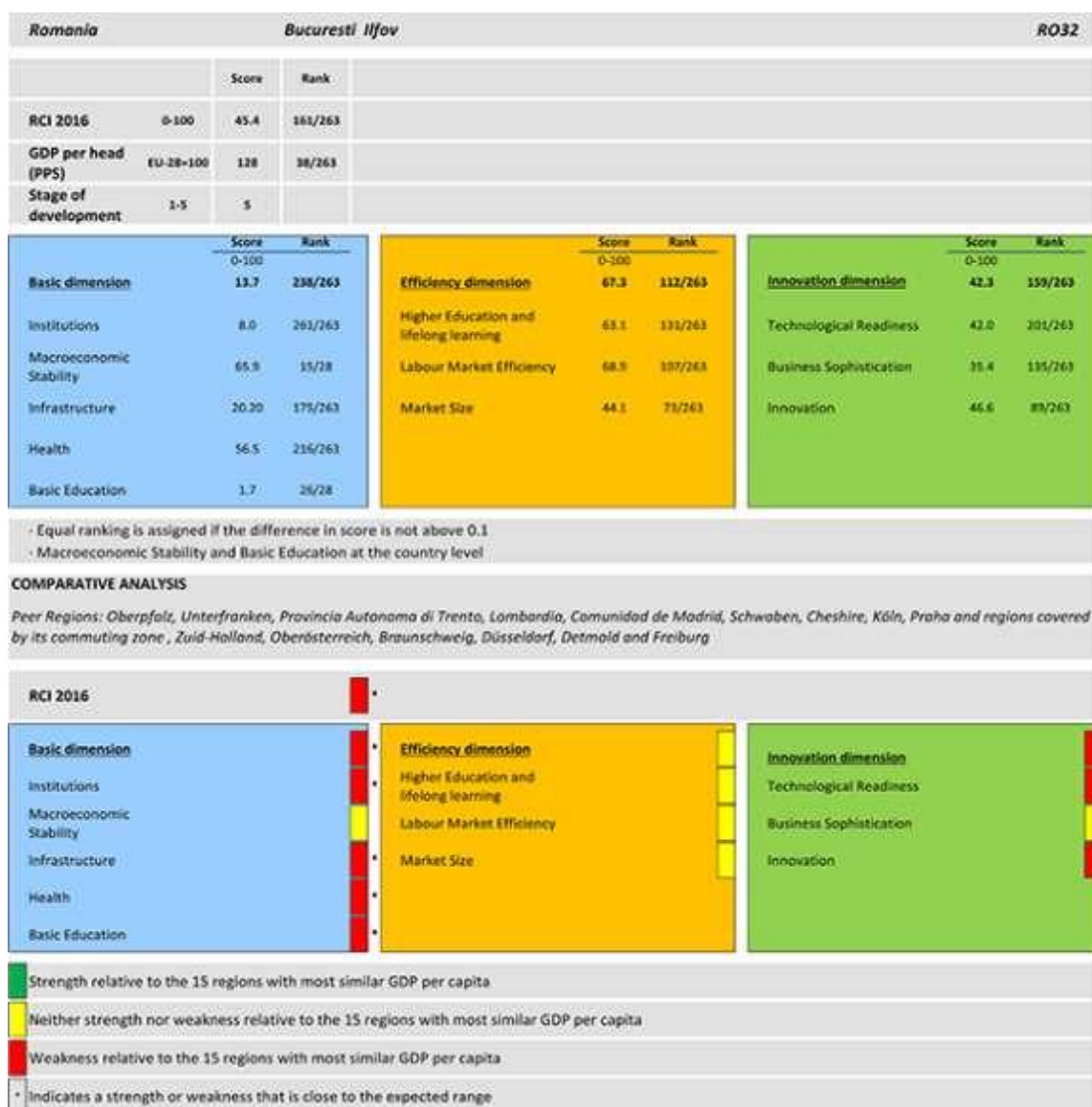
7.9. The EU Regional Competitiveness Index (RCI) 2016

Clasament inovație: poziția 161 / 263

349. RCI permite evaluarea comparativă a regiunilor europene după criterii economice și sociale.²³ Scorul obținut prin aplicarea indicatorilor se grupează pe următoarele categorii: instituții, stabilitate economică, infrastructură, sănătate, educație de bază, educație superioară și continuă, eficiența pieței de muncă, mărimea pieței, echipare tehnologică, sofisticarea afacerilor, inovare. Regiunea București-Ilfov are un scor de -0.27. Analiza comparativă pentru regiunea București-Ilfov față de regiuni omologe din Austria, Italia, Germania și Cehia, coroborată cu scorul înregistrat pe indicatori de bază, de inovație și eficiență se poate regăsi în graficul de mai jos.

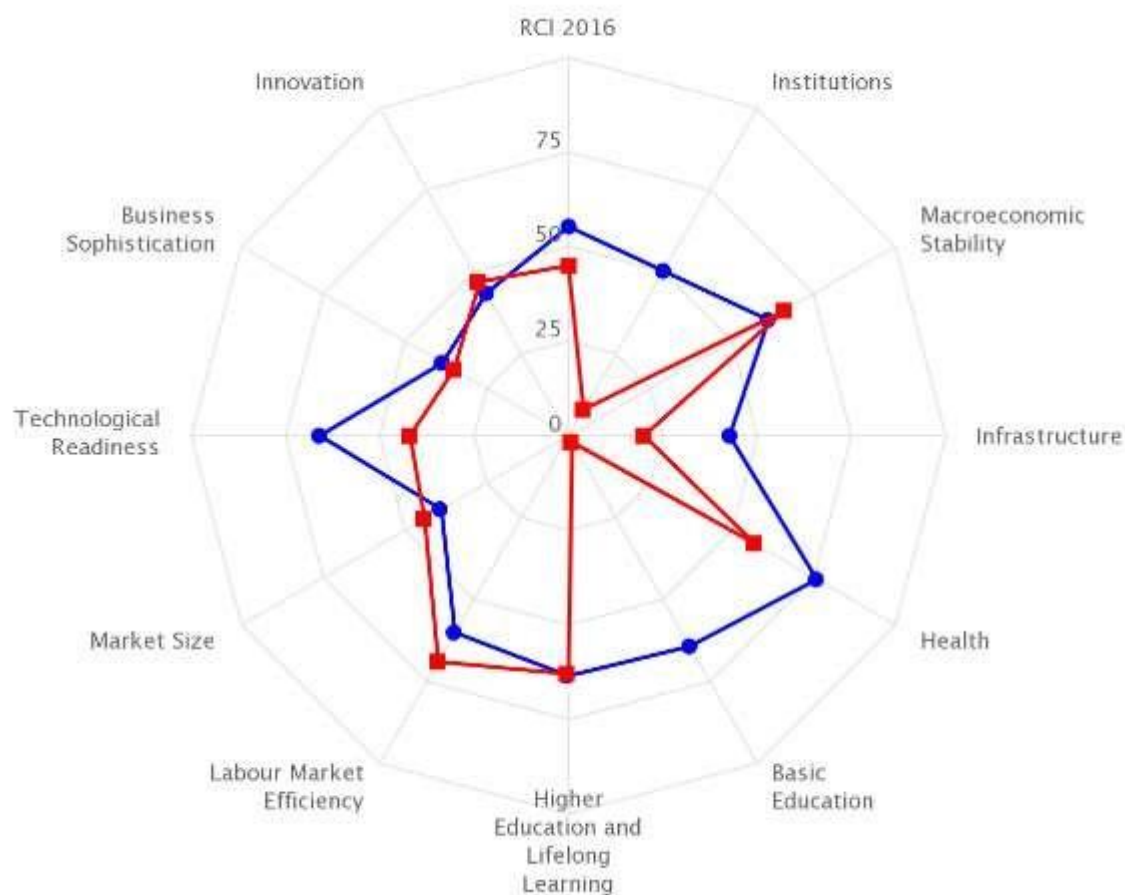
Figură 20. Punctaj indicatori de inovație, eficiență și de bază, regiunea București-Ilfov

²³ Sursa: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/regional_competitiveness/.

350. Studiul conține și o analiză comparativă sub forma unei diagrame interactive între indicatorii considerați, prezentând rezultatele înregistrate la nivelul mediei Uniunii Europene și regiunea București-Ilfov. Punctajul marcat în diagrama de mai jos sub forma liniilor de culoare roșie reprezintă rezultatele înregistrate de regiunea București-Ilfov, iar cele înregistrate de media Uniunii Europene sunt marcate cu culoarea albastră.

Figură 21. Analiză comparativă indicatori – regiunea București-Ilfov vs. media Uniunii Europene

7.10. The State of European Cities 2016, EC – UN Habitat

351. Raportul este elaborat de Comisia Europeană – Directoratul General pentru Politică Urbană și Regională – și UN Habitat pentru a susține Agenda Urbană a UE și conferința UN Habitat III.²⁴ Acesta analizează performanțele orașelor europene prin prisma temelor prioritare ale Agendei Urbane – locuri de muncă și aptitudini, sărăcie, schimbări climatice, energie, calitatea aerului, mobilitate, etc., precum și a Obiectivelor de Dezvoltare Urbană Durabilă 2030 ale ONU de a face orașele sigure, incluzive, rezistente și durabile. Hărțile din Anexa 2 poziționează municipiul București în raport cu restul orașelor europene, din punctul de vedere al unor factori relevanți pentru dezvoltarea acestuia, cum ar fi:

- schimbări în structura populației,
- poziționarea în cadrul rețelei de localități (distanței față de alte centre urbane),
- PIB /locuitor comparativ cu media națională,
- congestia traficului, etc.

²⁴ Sursa:

<http://www.uclgdecentralisation.org/sites/default/files/The%20State%20of%20European%20Cities%20Report%202016%20EN.pdf>.

352. Conform raportului, zona metropolitană București se evidențiază ca fiind capitala europeană cu cel mai mare nivel de populație activă (68%), cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani. Media la nivelul primelor 15 țări europene din punct de vedere al populației active este de 60%. În ceea ce privește nivelul veniturilor înregistrate de populație, raportul indică faptul că București și Varșovia sunt cele două dintre capitalele europene care înregistrează venituri cel puțin duble față de nivelul național la nivelul anului 2013 (așa cum poate fi observat în Anexa 2).

353. De asemenea, raportul relevă faptul că la nivelul anului 2012, București se află printre capitalele europene cu cele mai puține spații verzi raportare la numărul de locuitori. Alături de Budapesta, Paris, Roma și Sofia, București are o medie mai mică de 15 hectare de spații verzi disponibile locuitorilor la o distanță de 10 minute de mers pe jos.

7.11. Quality of Life Index 2019 Mid-Year, Numbeo

Clasament calitatea vieții: poziția 148 (global) / poziția 60 (Europa)

354. Numbeo este o bază de date online sub formă colaborativă, care raportează și compară indexuri de performanță și statistici metropolitane referitoare la calitatea vieții, prețurile de consum, climă, poluare, trafic, servicii de sănătate și rata criminalității. Acest serviciu oferă un clasament internațional bianual referitor la calitatea vieții din orașele lumii, bazat pe media a 9 indicatori ce acoperă funcțiuni economice, sociale, urbane și climatice. La jumătatea anului 2019, București ocupa poziția 60 din 75 în Europa și locul 17 din 26 la nivelul Europei de Est în ceea ce privește calitatea vieții.²⁵

355. În tabelele de mai jos se pot vedea rezultatele înregistrate de București pentru anul 2018 și anul 2019, comparativ cu Cluj-Napoca, Timișoara și Iași. În mod cert, Bucureștiul este în urma altor orașe din România din punct de vedere al calității vieții. Aceste date sunt confirmate și de cercetări sociologice care demonstrează că numărul românilor care doresc să se mute la Cluj-Napoca sau la Oradea este mult mai mare decât numărul celor care și-ar dori să se mute la București.

²⁵ Sursa: https://www.numbeo.com/quality-of-life/region_rankings.jsp?title=2019-mid®ion=150.

Tabel 30. Indicele de calitate a vieții la jumătatea anului 2019, conform Numbeo

Oraș	Indicele de calitate a vieții	Indicele aferent puterii de cumpărare	Indicele siguranței publice	Indicele sectorului de sănătate	Indicele costului de trai	Prețul proprietăților raportat la venituri	Indicele timpului petrecut în trafic pentru navetă	Indicele de poluare	Indicele climei	Rang (Europa)	Rang (Europa de Est)
Cluj-Napoca	155.73	58.86	80.01	64.80	37.17	12.64	29.10	41.43	74.35	35	4
Timișoara	146.95	51.29	75.36	68.20	36.31	11.59	24.79	57.37	82.05	44	8
Iași	133.94	53.65	72.63	56.55	36.25	10.28	33.61	60.15	73.04	53	14
București	120.89	57.45	72.32	53.89	39.21	10.83	42.18	73.76	75.61	60	17

Tabel 31. Indicele de calitate a vieții la jumătatea anului 2018, conform Numbeo

Oraș	Indicele de calitate a vieții	Indicele aferent puterii de cumpărare	Indicele siguranței publice	Indicele sectorului de sănătate	Indicele costului de trai	Prețul proprietăților raportat la venituri	Indicele timpului petrecut în trafic pentru navetă	Indicele de poluare	Indicele climei	Rang (Europa)	Rang (Europa de Est)
Cluj-Napoca	152.23	56.94	77.61	63.85	38.13	13.22	29.69	41.69	74.35	39	6
Timișoara	145.37	55.46	77.58	63.30	38.19	11.76	27.55	57.59	80.50	43	7
Iași	138.04	53.70	74.10	60.81	36.54	11.19	29.44	59.40	73.04	49	11
București	120.96	58.57	71.51	54.02	40.39	10.87	42.59	73.24	75.61	61	16

356. La nivel internațional, indicele Numbeo consideră că orașele cu cel mai ridicat nivel de calitate a vieții se regăsesc în Australia, Statele Unite, Noua Zeelandă, și Europa. Cu toate acestea, București ocupă locuri superioare în clasament comparativ cu puternice centre economice europene precum Paris sau Londra, depășind în același timp metropole precum Hong Kong. În privința siguranței publice, București se remarcă ca fiind mai bine clasat decât importante orașe americane și din Australia, fiind depășit la nivel european doar de către Zurich și Eindhoven. București este unul dintre orașele cu cel mai redus cost al vieții, însă înregistrează poziții slabe în ceea ce privește traficul și poluarea. O analiză comparativă a acestor indicatori poate fi văzută în tabelul următor.

Tabel 32. Indicele de calitate a vieții la jumătatea anului 2019 – primele 10 orașe din lume vs. București și alte centre economice internaționale - Numbeo

Oraș	Indicele de calitate a vieții	Indicele aferent puterii de cumpărare	Indicele siguranței publice	Indicele sectorului de sănătate	Indicele costului de trai	Prețul proprietăților raportat la venituri	Indicele timpului petrecut în trafic pentru navetă	Indicele de poluare	Indicele climei	Rang (global)	Rang (Europa)
Canberra	224.83	138.83	80.36	83.17	73.15	5.10	23.17	11.58	82.72	1	-
Raleigh, NC	222.73	178.79	67.80	70.94	74.05	2.21	32.83	19.49	83.88	2	-
Adelaide	208.06	128.53	68.62	75.74	67.72	4.48	29.70	20.26	94.96	3	-
Madison, WI	206.03	134.10	72.95	78.65	64.39	3.28	23.73	16.76	51.64	4	-
Wellington	205.81	112.32	70.10	73.48	72.59	6.01	27.63	13.56	97.68	5	-
Zurich	204.86	137.71	83.18	75.55	128.30	8.89	34.14	15.60	81.48	6	1
Brisbane	204.47	131.00	65.75	82.53	72.49	5.61	40.45	20.13	98.07	7	-
Eindhoven	202.01	115.50	73.53	72.56	74.16	4.86	23.71	21.47	85.38	8	2
Oraș	Indicele de calitate a vieții	Indicele aferent puterii de cumpărare	Indicele siguranței publice	Indicele sectorului de sănătate	Indicele costului de trai	Prețul proprietăților raportat la venituri	Indicele timpului petrecut în trafic pentru navetă	Indicele de poluare	Indicele climei	Rang (global)	Rang (Europa)
Austin, TX	200.00	159.06	64.60	70.80	69.17	3.63	34.21	35.93	82.08	9	-
Dallas, TX	197.24	182.53	50.86	66.04	66.84	1.98	34.88	43.20	81.85	10	-
București	120.89	57.45	72.32	53.89	39.21	10.83	42.18	73.76	75.61	148	60
Londra	120.63	82.34	47.88	68.78	81.50	21.85	46.66	59.77	88.25	149	61
Paris	120.38	78.59	48.54	75.60	85.42	21.39	41.60	66.46	88.39	150	62
Roma	112.57	62.95	47.83	59.54	71.17	17.19	44.90	67.23	93.70	159	64
Hong Kong	99.58	66.79	81.90	66.93	79.21	49.38	41.09	67.34	83.64	177	-

7.12. EC Flash Eurobarometer 419 – Calitatea vieții în orașe europene în 2015

357. Eurobarometrul desfășurat la cererea DG pentru Politică Urbană și Regională a analizat un chestionar elaborat la nivelul a 79 de orașe europene cu scopul de a analiza percepția cetățenilor privind calitatea vieții la nivelul Statelor Membre și a altor țări precum Turcia, Islanda, Norvegia și Elveția. Cei aproape 41.000 de respondenți din diferite grupuri demografice și sociale au fost intervievați telefonic în anul 2015. Respondenții intervievați în cadrul studiului au răspuns la o serie de întrebări privind transportul în comun, serviciile

medicale și educaționale, calitatea drumurilor și a clădirilor, încrederea în vecinii lor, locurile de muncă și condițiile de mediu.

358. Și în anul 2015, Bucureștiul s-a situat între ultimele locuri ale clasamentelor pentru marea majoritate a întrebărilor. S-au identificat îmbunătățiri considerabile în ceea ce privește percepția serviciilor medicale (o creștere de 11% comparativ cu anul 2012), însă nivelul de satisfacție este în continuare scăzut. De asemenea, s-a înregistrat o scădere a satisfacției la locul de muncă cu 9% comparativ cu anul 2012, în condițiile în care doar 51% din respondenți sunt mulțumiți. Răspunsurile oferite de respondenții din București pentru întrebările adresate în cadrul Barometrului privind calitatea vieții:

- Satisfacția utilizării transportului public: 48% (cu toate că mai mult de 58% din respondenți utilizează zilnic serviciile de transport public);
- Satisfacția privind serviciile medicale, doctorii și spitalele: 40% (+11% comparativ cu 2012);
- Satisfacția privind școlile și alte facilități educaționale: 39% total nesatisfăcuți, 48% total satisfăcuți;
- Satisfacția privind starea drumurilor și a clădirilor din cartierul de rezidență: 42%;
- Încrederea în vecinii de cartier: 40% total dezacord, 54% total de acord;
- Diferența de încredere în vecinii de cartier: creștere de 8% comparativ cu 2012;
- Calitatea aerului: 75% total nesatisfăcuți, 22% total satisfăcuți;
- Nivelul de zgomot: 67% total nesatisfăcuți, 31% total satisfăcuți;
- Situația curentă a locului la muncă: 51% din respondenți sunt satisfăcuți (-9% comparativ cu 2012).

Graficele complete privind nivelul de satisfacție al Bucureștiului comparativ cu orașele europene participante la studiu pot fi consultate în Anexa 3.

8. Concluzii

359. Câteva premise fundamentale au stat la baza elaborării raportului de față. Prima este că dezvoltarea Bucureștiului este vitală pentru dezvoltarea întregii economii românești. Capitala României este, fără doar și poate, inima economică a României, generând aproape jumătate din PIB împreună cu zona sa funcțională. A doua premisă importantă este că există suficiente resurse la nivelul Bucureștiului pentru a susține o creștere accelerată, integrată, în acord cu viziunea și principiile moderne de dezvoltare urbană și regională. Acest fapt este dincolo de orice dubiu: Bucureștiul generează venituri substanțiale la nivelul bugetului PMB și a celor șase sectoare. A treia premisă, în fine, este legată de faptul că Bucureștiul s-a dezvoltat până în prezent mai degrabă ad-hoc, fără a construi pe fundamentul unei strategii integrate, comprehensive. Consecințele capacității reduse de planificare strategică sunt evidente în modul în care arată Bucureștiul astăzi: deși are, teoretic, un buget mai mare decât orașe precum Madrid sau Berlin, Capitala României rămâne departe de marile metropole ale Europei aproape la toate capitolele – de la infrastructură la calitatea vieții.

360. Având în vedere aceste aspecte, prezentul raport contribuie la îndeplinirea următorului obiectiv: întărirea capacității PMB pentru planificare strategică, respectiv planificarea și gestiunea proiectelor de investiții. Acesta este, de altfel, primul pas logic în procesul investițional, răspunzând la întrebarea: „ce facem cu resursele disponibile?” Din această analiză va rezulta și Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) a municipiului București, document care trebuie să se bazeze pe o analiză completă a principalelor documente strategice disponibile în momentul de față. Altfel spus, dacă viziunea este cea a unei dezvoltări unitare, este firesc să pornească de la strategiile existente, integrându-le într-un document comun.

361. Raportul actual include trei părți distincte, complementare. Prima parte se referă la coordonarea strategiilor și investițiilor publice, din perspectiva PMB, pentru o mai eficientă și mai eficace cheltuire a banului public. Procesul de coordonare se referă atât la nivelul intersectorial (de ex., între strategiile pe educație și servicii sociale), cât și la cel intra-sectorial (de ex., între PMB, primăriile de sector și nivelul național). Ambele au nevoie de un mediu propice coordonării, ceea ce necesită relații de încredere între partenerii instituționali, linii de răspundere clar demarcate, o capacitate suficientă de coordonare și sisteme adecvate. A doua parte a creionat o sinteză a principalelor documente strategice, pornind cu nivelul european, continuând cu cel regional (București-Ilfov) și încheind cu nivelul local. Nu în ultimul rând, ultima parte a acestui raport plasează Bucureștiul în context regional și global, indicând principalele clasamente și indici de atractivitate.

362. Principalele concluzii ale acestei analize sunt următoarele:

- *Coordonarea strategiilor, programelor și proiectelor este vitală pentru sprijinirea dezvoltării municipiului București.* Acest proces se poate optimiza printr-un set de măsuri la nivelul PMB, mai ales în ceea ce privește definirea unor responsabilități clare pentru asigurarea mecanismelor de coordonare.

- *Municipiul București beneficiază de un set important de documente strategice, dar acestea nu sunt ușor de integrat, iar calitatea lor variază semnificativ.* Echipele de specialitate din cadrul PMB pot utiliza acest raport inclusiv drept un instrument util pentru inventarul principalelor strategii, la nivel european, regional și local. Sinteza de mai sus include lista obiectivelor și activităților pentru fiecare strategie în parte și, acolo unde a fost posibil, proiecte concrete și surse de finanțare. Este, astfel, un adevărat compendiu, care poate juca un rol cheie în procesul de coordonare și de elaborare/rafinare a SIDU pentru municipiul București. În același timp, analiza de față demonstrează că documentele strategice disponibile sunt, în bună măsură, perfectibile: includ adesea obiective prea generale, fără soluții și proiecte concrete; acolo unde există proiecte, nu e prevăzut întotdeauna un buget estimat; iar unde există și buget estimat, lipsesc uneori sursele de finanțare.
- *În raport cu celelalte orașe cu care se află într-o competiție directă pentru oameni, investiții și idei, Bucureștiul este încă într-o postură defavorabilă, pe baza principalilor indici de competitivitate disponibili.* Se remarcă într-o lumină pozitivă costul de trai încă redus, dar la marea majoritate a capitolelor Capitala României are de recuperat o distanță considerabilă față de orașele fruntașe ale Europei (calitatea vieții, inovare etc.). Pe de-o parte, acest fapt ar trebui să fie un semnal de alarmă pentru decidenți, pentru că, în lipsa unor acțiuni ferme și de impact, Bucureștiul riscă să piardă competiția cu alte orașe. Pe de altă parte, este o oportunitate de a recupera distanța față de Vest, investind în mod optim resursele generoase disponibile la bugetele locale de la nivelul Primăriei Generale și a primăriilor de sectoare.

363. În final, raportul prezent contribuie la conturarea unor posibile soluții pentru îmbunătățirea planificării strategice la nivelul municipiului București. O primă măsură ar putea viza creșterea capacității PMB (și a sectoarelor) pentru întreg ciclul: de la planificare la finanțare, implementare, monitorizare și evaluare proiecte de investiții. Există exemple de bună practică atât în România, cât și în străinătate. Toate strategiile de nivel local, care depind direct de autoritățile locale, ar trebui să îndeplinească un set comun de standarde de calitate. Printre aceste condiții ar putea să se regăsească și coordonarea explicită cu alte documente și programe, dar și cu alte autorități (de ex., din zona urbană funcțională a Bucureștiului) pentru a minimiza suprapunerile și pentru a beneficia la maxim de eventualele complementarități.

364. Raportul de față a colectat și analizat strategiile și planurile existente, în special cele de nivel local. În paralel, echipele de experți au lucrat la identificarea proiectelor, acțiunilor și programelor relevante, inclusiv elaborarea unei liste lungi, respectiv a unei liste scurte de proiecte, sortarea proiectelor în funcție de importanța și relevanța lor, respectiv evaluarea continuă a strategiilor care se află încă în lucru și reflectarea lor în SIDU.

Anexa 1. Datele detaliate Teleport cu privire la calitatea vieții în București

Life Quality Score: Housing (Teleport.org)

		CITY RANKING
HOUSING	9	26/265
Large apartment	\$610.00	
Medium apartment	\$490.00	
Rent index (score)	0.92	
Small apartment	\$370.00	

Life Quality Score: Cost of Living (Teleport.org)

		CITY RANKING
COST OF LIVING	9	36/248
5km taxi ride	\$2.10	
A Cappuccino	\$2.50	
A beer	\$0.76	
A kilogram of Apples	\$0.95	
Bread	\$0.30	
Inflation (score)	0.85	
Lunch	\$7.50	
Monthly fitness club membership	\$52.00	
Monthly public transport	\$17.00	
Movie ticket	\$6.60	
Price of a meal at a restaurant	\$39.95	

Life Quality Score: Startups (Teleport.org)

▼ STARTUPS		5		84/264
Average monthly increase in number of startups		5		
Average monthly increase in number of startups [score]		0.41		
Coworking spaces [score]		0.39		
Coworking spaces on WorkFrom.co		10		
Meetups [score]		0.58		
Meetups groups		170		
Meetups members		58483		
Number of investors		16		
Number of startup events in the last 12 months		85		
Number of upcoming meetup events		29		
Startup climate scene [score]		0.50		
Startup events		40		
Startup events [score]		0.53		
Startups [score]		0.67		
Total number of startups		259		

Life Quality Score: Venture Capital (Teleport.org)

▼ VENTURE CAPITAL		1		185/192
Venture capital [score]		0.12		

Life Quality Score: Travel Connectivity (Teleport.org)

▼ TRAVEL CONNECTIVITY		3		116/266
Airport hub		66		
Airport hub [score]		0.34		
Intercity train connectivity [score]		0.36		

Life Quality Score: Commute (Teleport.org)

COMMUTE	5		132/255
Human city page:	http://cities.human.co/details/Romania/Bucharest		
Traffic handling [score]:	0.59		

Life Quality Score: Business Freedom (Teleport.org)

BUSINESS FREEDOM	6		207/264
Business freedom:	66.10		
Business freedom [score]:	0.48		
Freedom from corruption:	43.00		
Freedom from corruption [score]:	0.35		
Lack of labor restrictions:	65.10		
Lack of labor restrictions [score]:	0.54		
Time to open a business:	12.00		
Time to open a business [score]:	0.87		

Life Quality Score: Safety (Teleport.org)

SAFETY	9		27/260
Crime rate [score]:	0.80		
Gun-related deaths per 100,000 residents per year:	0		
Guns per 100 residents:	1		
Lack of gun related deaths [score]:	1.00		
Lack of guns [score]:	1.00		
Lack of guns and gun-related deaths [score]:	1.00		

Life Quality Score: Healthcare (Teleport.org)

HEALTHCARE	5		220/265
Healthcare expenditure [score]:	0.42		
Healthcare quality [score]:	0.56		
Life expectancy (years):	75.04		
Life expectancy [score]:	0.50		

Life Quality Score: Education (Teleport.org)

EDUCATION	2	197/246
Best university in ranking	University of Bucharest	
Best university ranking	801	
Country mean scores in PISA math test	443.18	
Country mean scores in PISA reading test	437.60	
Country mean scores in PISA science test	438.77	
PISA math ranking (high school)	39	
PISA ranking	40	
PISA ranking (high school) (score)	0.39	
PISA reading (high school)	35	
PISA science (high school)	38	
Percent of happy students	0.76	
Percent of low performers in PISA math test	0.41	
Percent of low performers in PISA reading test	0.37	
Percent of low performers in PISA science test	0.37	
Percent of top performers in PISA math test	0.03	
Percent of top performers in PISA reading test	0.02	
Percent of top performers in PISA science test	0.01	
University quality (score)	0.10	

Life Quality Score: Environmental Quality (Teleport.org)

ENVIRONMENTAL QUALITY	3	225/266
Air quality (score)	0.27	
Cleanliness (score)	0.31	
Drinking water quality (score)	0.35	
Urban greenery (score)	0.44	

Life Quality Score: Economy (Teleport.org)

ECONOMY		4	199/263
Currency/ exchange rate per US dollar for urban area		3.86	
Currency for urban area		RON	
GDP growth rate		0.03	
GDP growth rate [score]		0.49	
GDP per capita		\$19711.63	
GDP per capita [score]		0.33	

Life Quality Score: Taxation (Teleport.org)

TAXATION		7	36/266
Effective company profit tax rate on payouts as dividends [score]		0.64	
Income tax level [score]		0.72	
Profit tax (% of profit)		0.38	
Time overhead to file company taxes		161	
VAT (Sales Tax)		0.20	

Life Quality Score: Internet Access (Teleport.org)

INTERNET ACCESS		10	2/266
Download speed (Mbps)		347.32	
Internet access (download) [score]		1.00	
Internet access (upload) [score]		0.93	
Upload speed (Mbps)		37.56	

Life Quality Score: Leisure & Culture (Teleport.org)

LEISURE & CULTURE		7		74/264
Art galleries		58		
Art galleries [score]		0.58		
Cinemas		54		
Cinemas [score]		0.69		
Comedy clubs		57		
Comedy clubs [score]		0.80		
Concert venues		30		
Concerts [score]		0.67		
Historical sites		31		
Historical sites [score]		0.76		
Museums		57		
Museums [score]		0.63		
Performing art venues		53		
Performing arts [score]		0.65		
Sport venues		88		
Sports [score]		0.68		
Zoos		11		
Zoos [score]		0.69		

Life Quality Score: Tolerance (Teleport.org)

▼ TOLERANCE	9		27/266
LGBT Equality Index	77.95		
LGBT Equality Index [score]	0.79		
LGBT adoption rights	✓ Legal		
LGBT age of consent	✓ Equal		
LGBT blood donation regulations	✗ Banned (indefinite deferral)		
LGBT conversion therapy regulations	✗ Not banned		
LGBT discrimination legality	✓ Illegal		
LGBT employment discrimination legality	Ambiguous		
LGBT gender changing rights	Ambiguous		
LGBT homosexuality rights	✓ Legal		
LGBT housing discrimination legality	✓ Sexual orientation and gender identity		
LGBT marriage rights	✗ Unrecognized		
Tolerance towards minorities [score]	0.94		

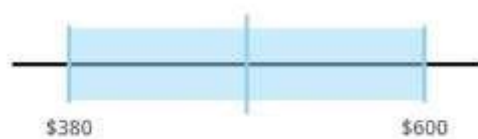
Life Quality Score: Outdoors (Teleport.org)

▼ OUTDOORS	2		236/266
Elevation (hills or mountains) [score]	0.29		
Median peak in meters	785.00		
Presence of hills in city	1.00		
Presence of mountains in city	1.00		
Urban area elevation (meters)	81.00		
Water access [score]	0.10		

Costul vieții în București conform datelor Teleport.org

HOUSING COSTS (USD)

Medium apartment ▼

\$490

MEDIAN RENT FOR
APARTMENTS IN CITY CENTER

DAILY LIVING COSTS (USD)

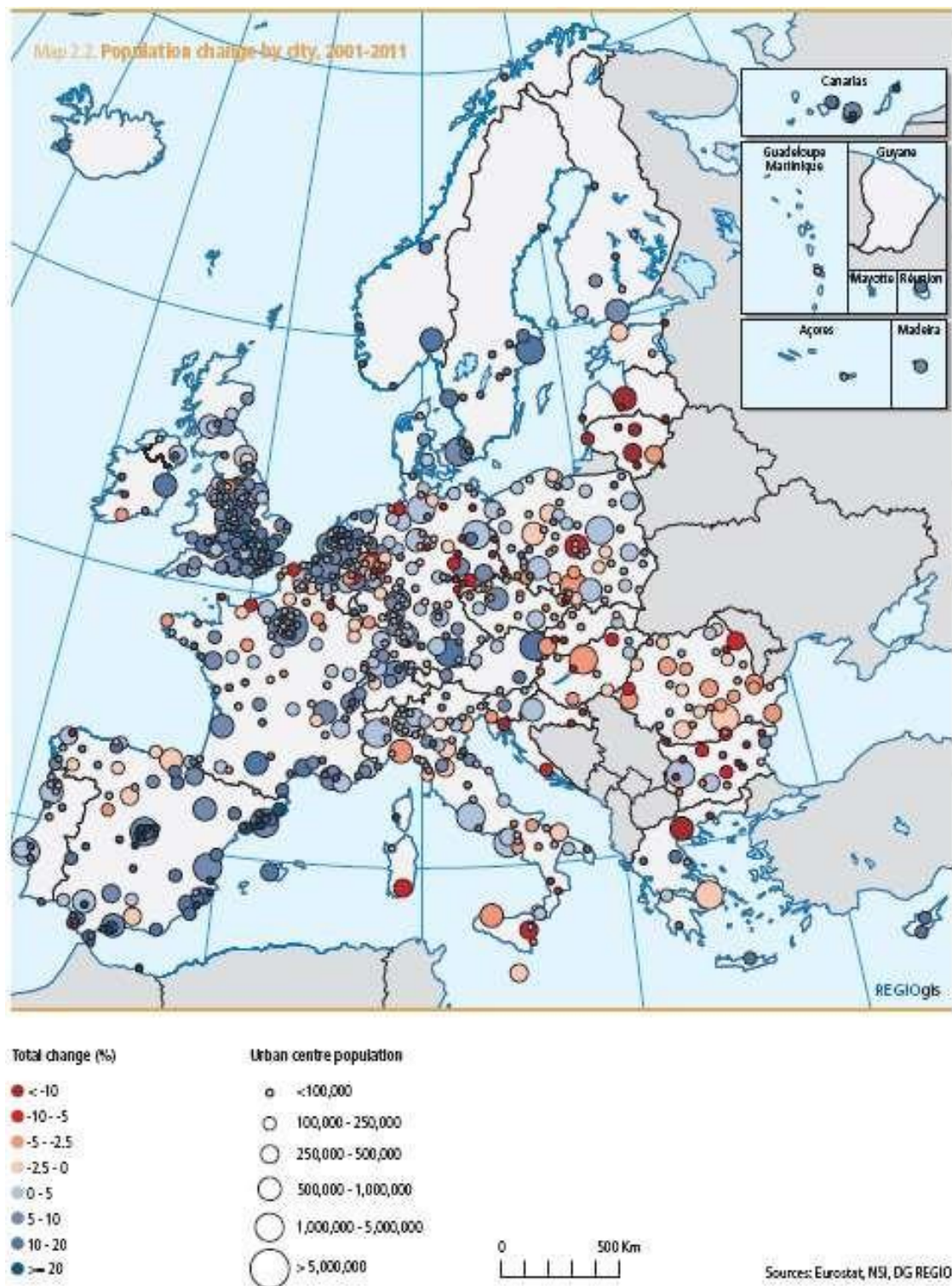
	MONTHLY FITNESS CLUB MEMBERSHIP	\$52
	MOVIE TICKET	\$7
	BROADBAND INTERNET CONNECTION	\$9
	MONTHLY PUBLIC TRANSPORT	\$17
	LUNCH	\$8

-58%

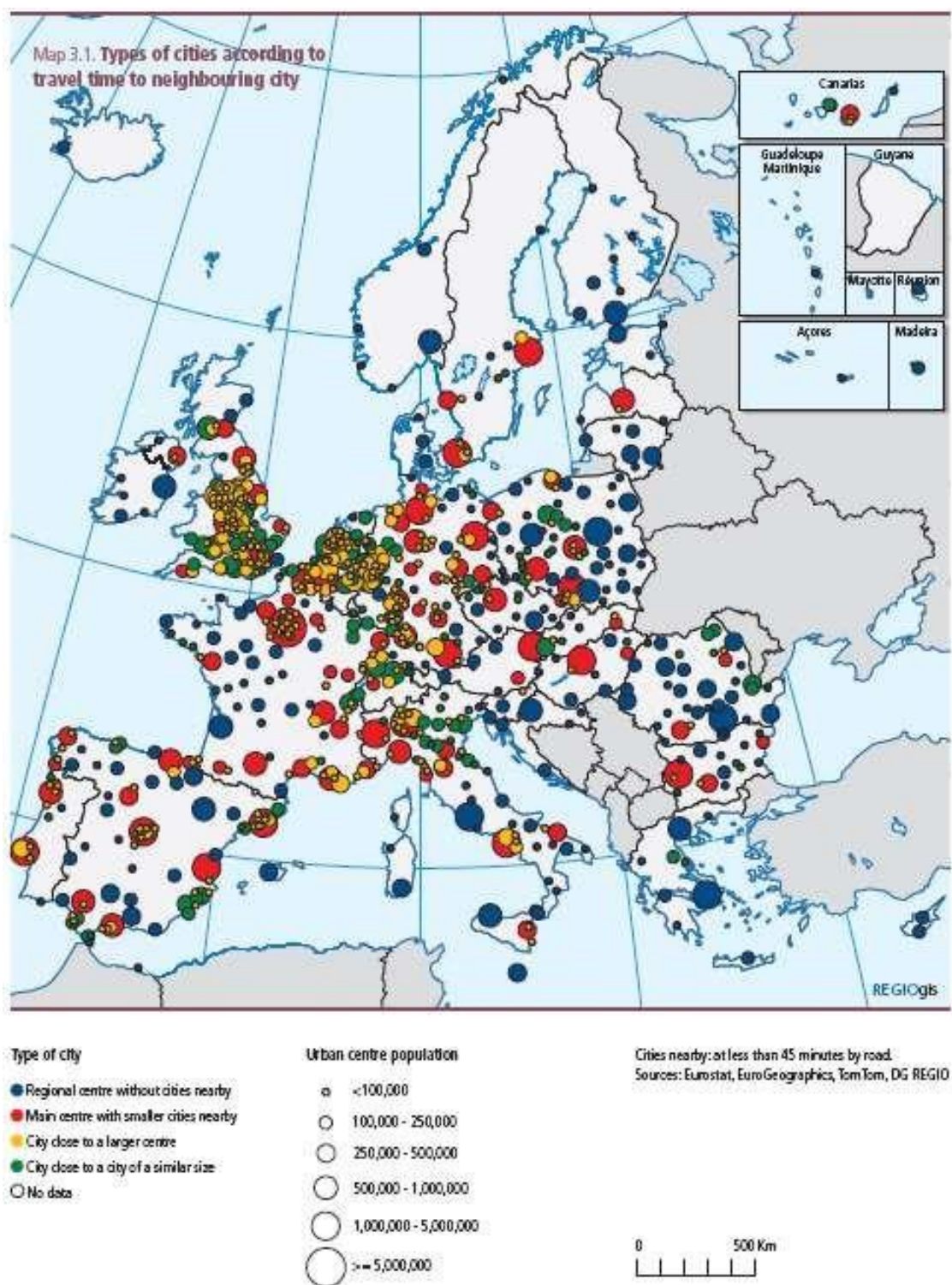
COMPARED TO
SAN FRANCISCO

Anexa 2. Hărți privind performanțele orașelor europene – The State of European Cities 2016, EC – UN Habitat

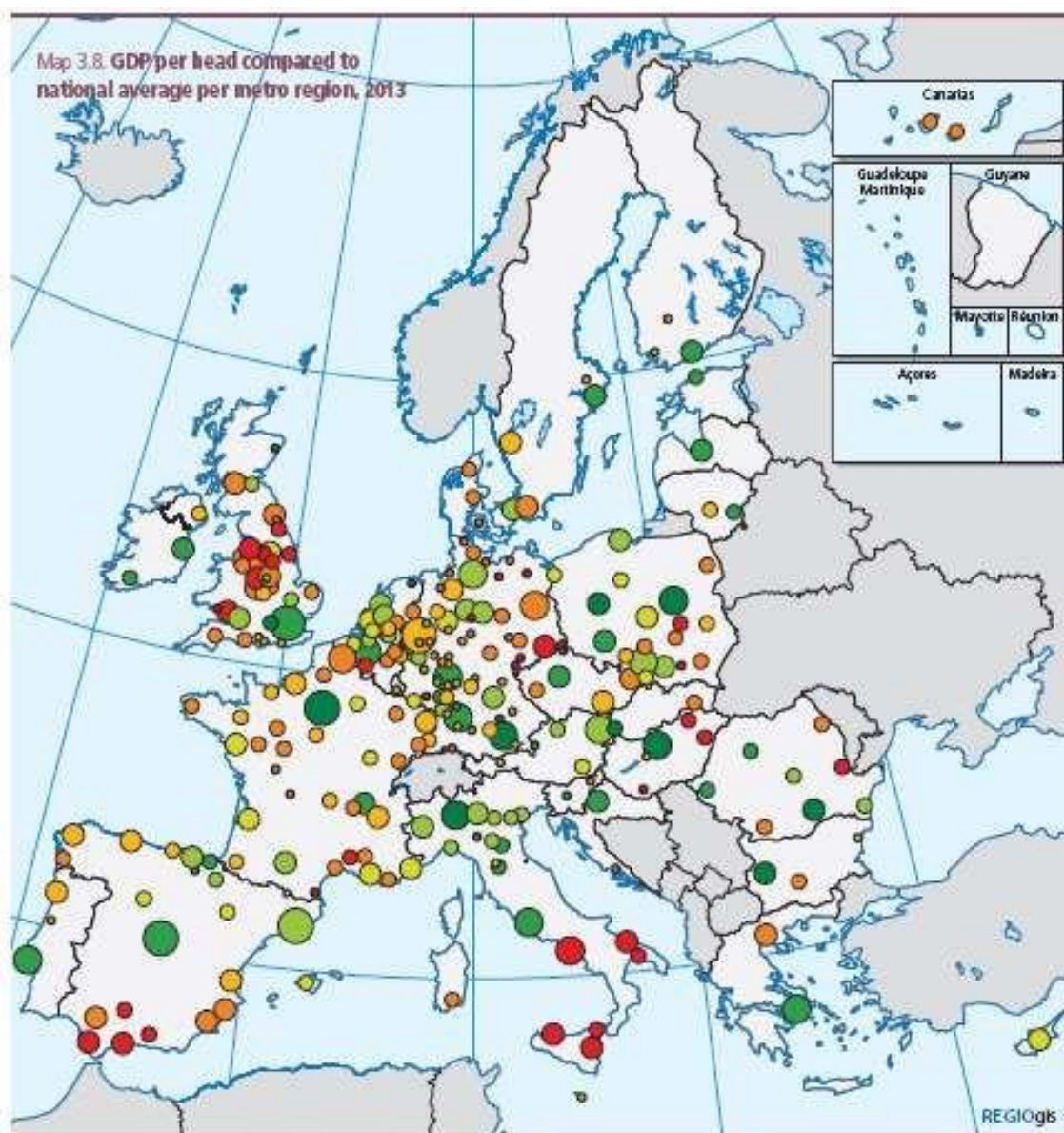
Modificarea populației pe orașe, 2001-2011

Tipuri de orașe conform timpului de deplasare către orașele alăturate

PIB per capita comparat cu media națională pe regiune metropolitană, 2013

Index, MS = 100

- < 75
- 75 - 90
- 90 - 100
- 100 - 110
- 110 - 125
- 125 - 150
- ≥ 150

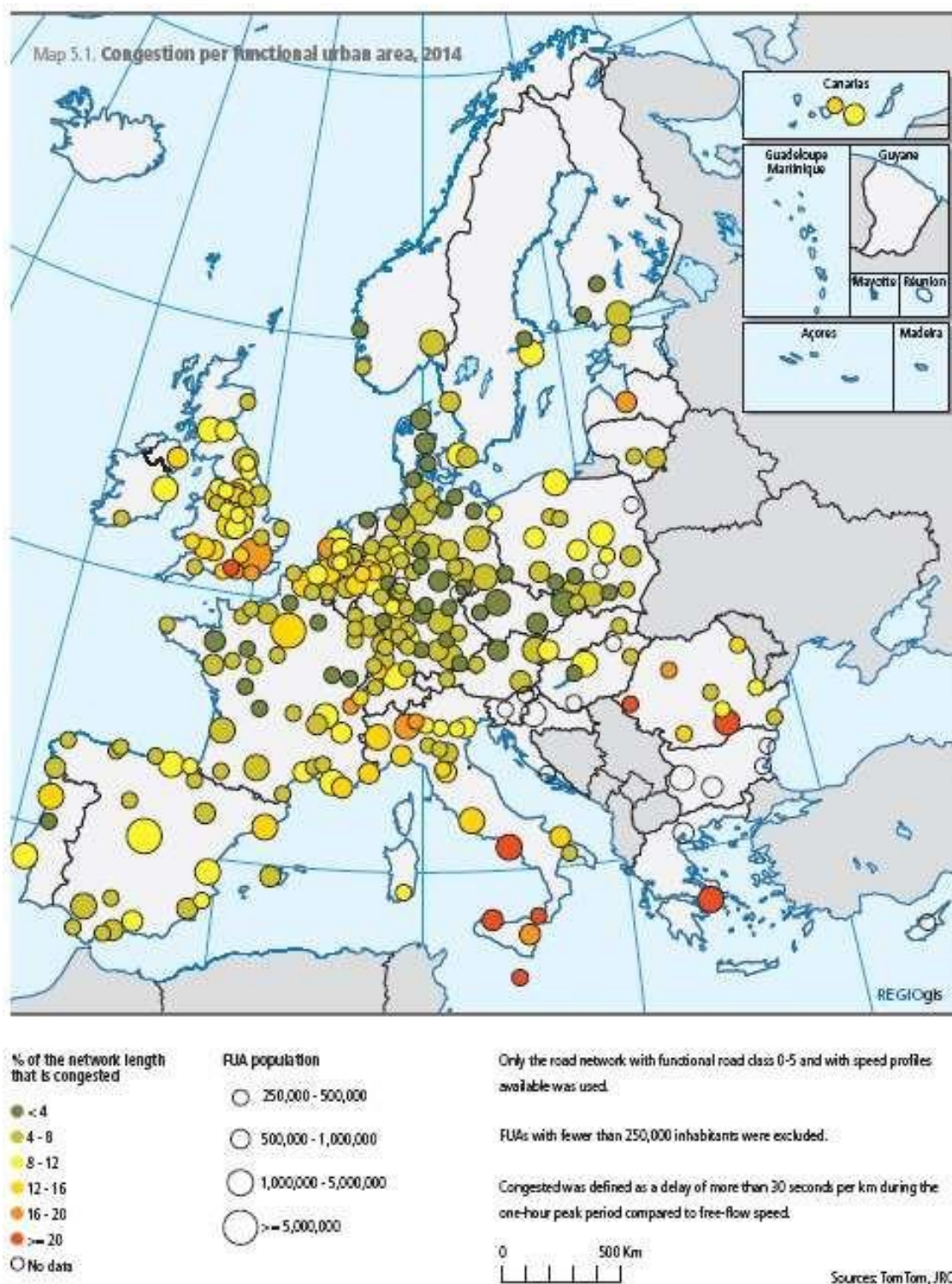
Metro region population

- < 500,000
- 500,000 - 1,000,000
- 1,000,000 - 2,500,000
- 2,500,000 - 5,000,000
- > 5,000,000

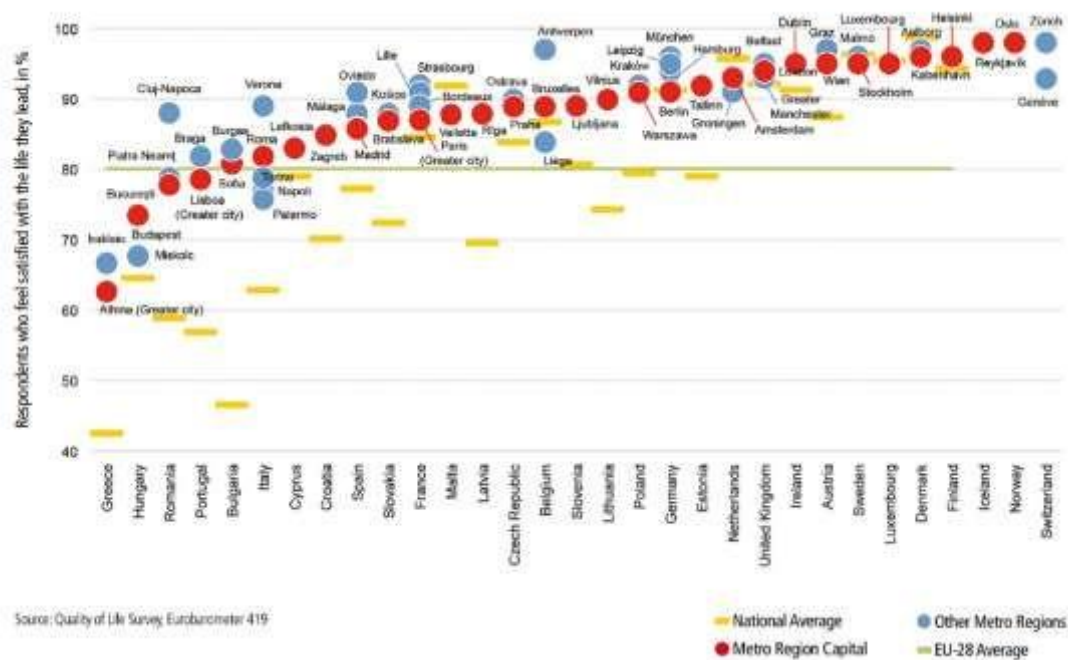
Sources: Eurostat, DG REGIO

0 500 Km

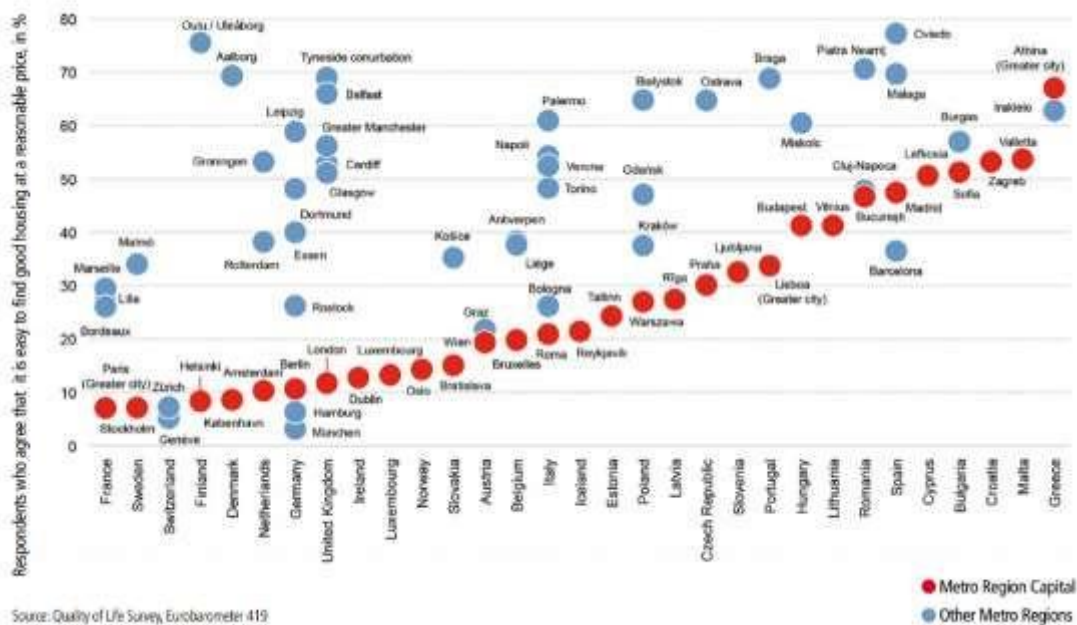
Congestie în zona urbană funcțională, 2014

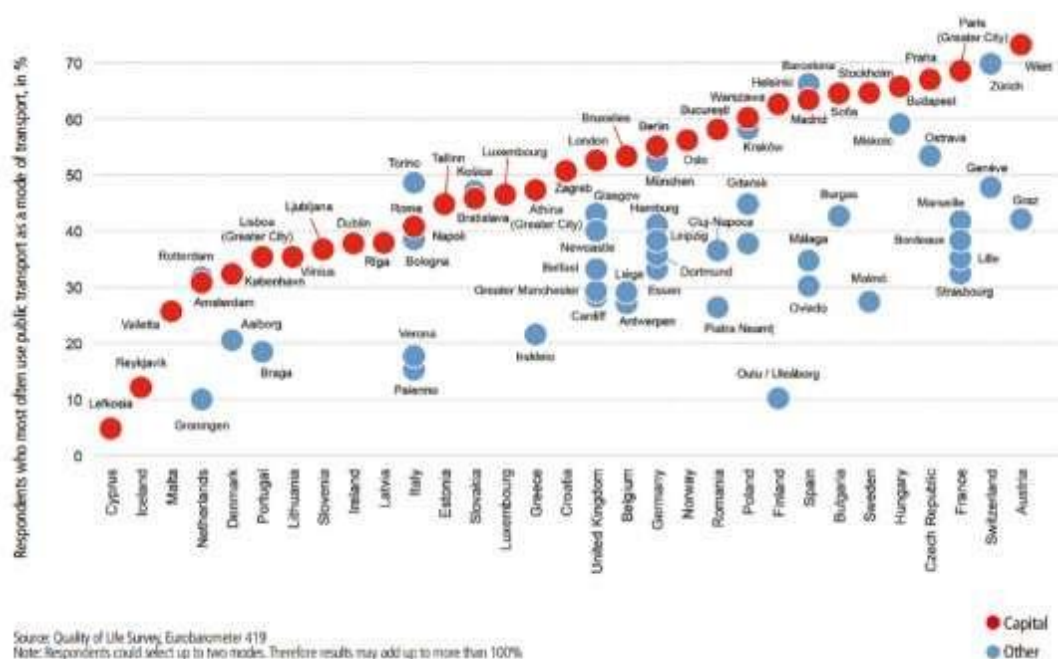
Satisfacția vieții în orașele și țările europene, 2015

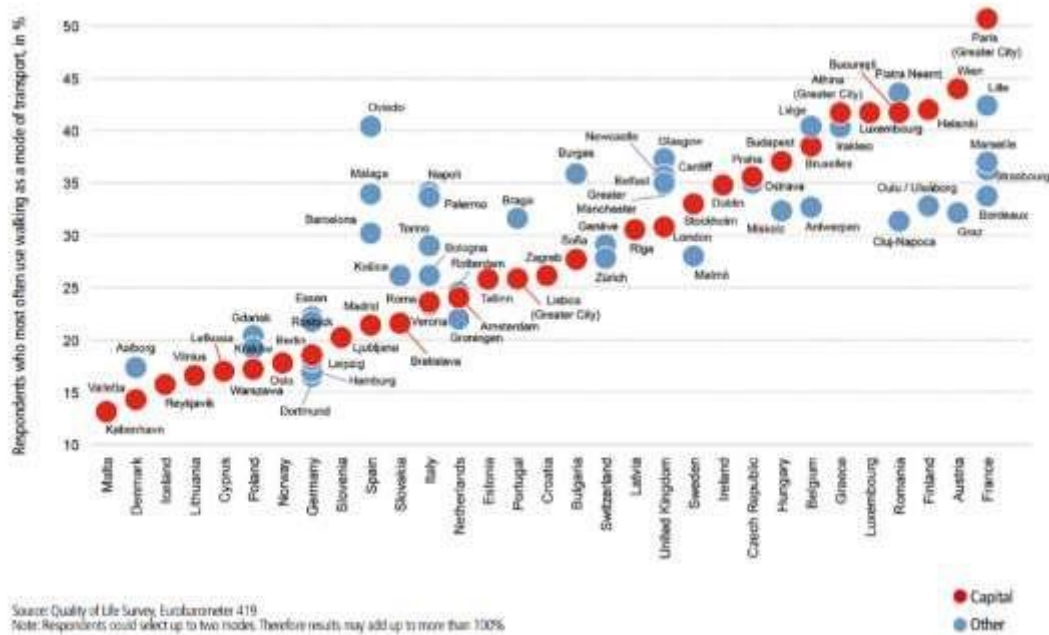
Locuințe decente la un preț rezonabil pe oraș, 2015

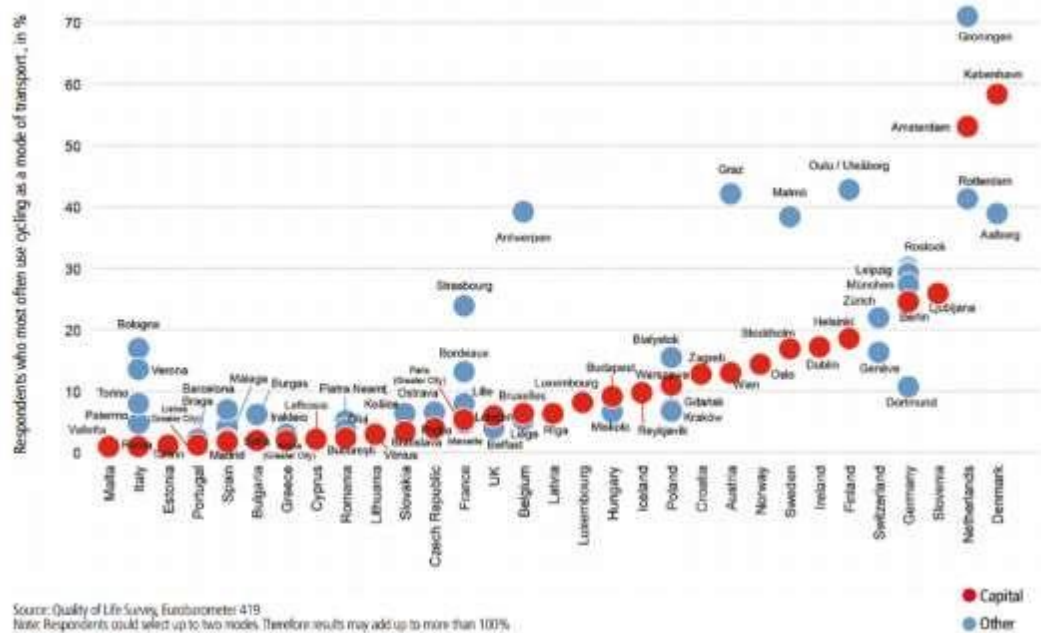
Gradul de utilizare a transportului public în orașele europene, 2015

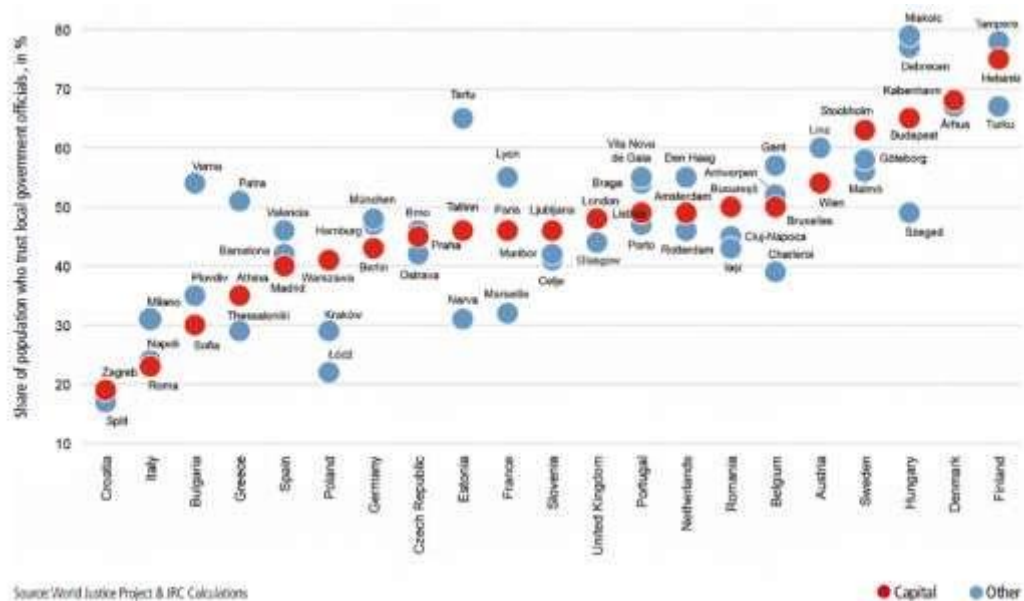
Mersul pe jos în orașele europene, 2015

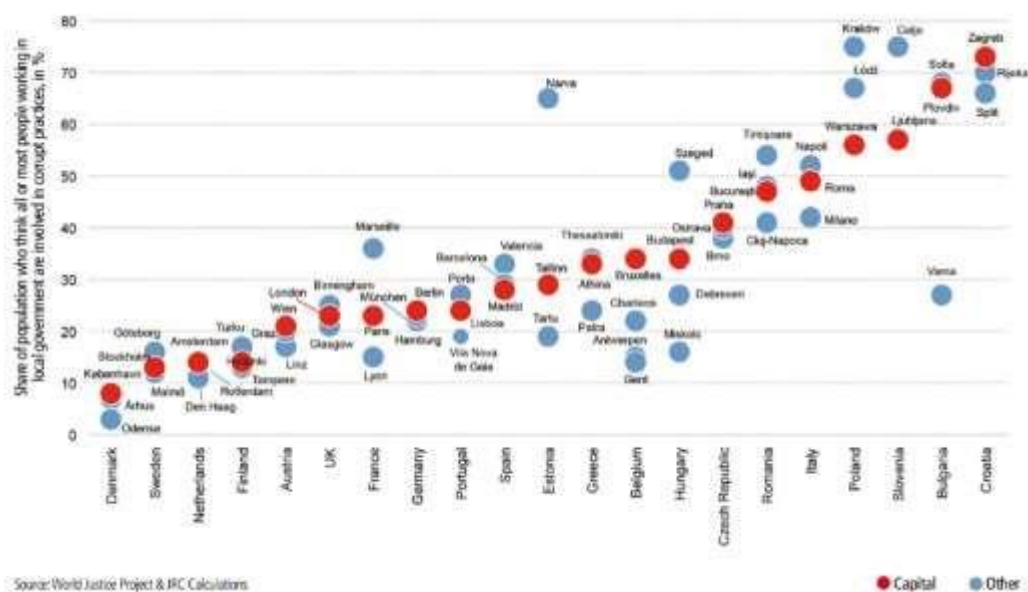
Mersul pe bicicletă în orașele europene, 2015

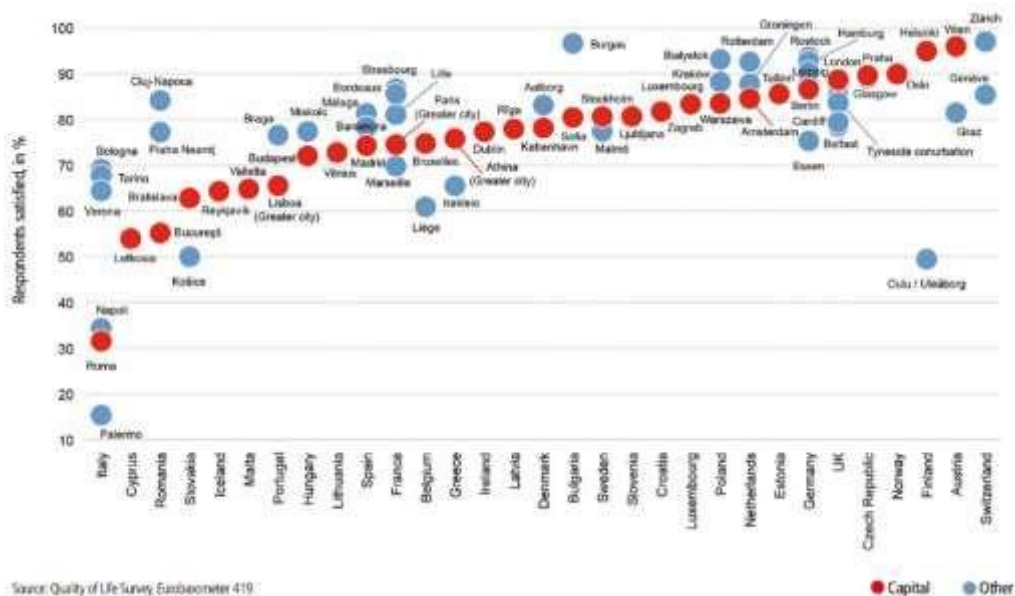
Încrederea în oficialii publici de nivel local în orașe selectate, 2012-2014

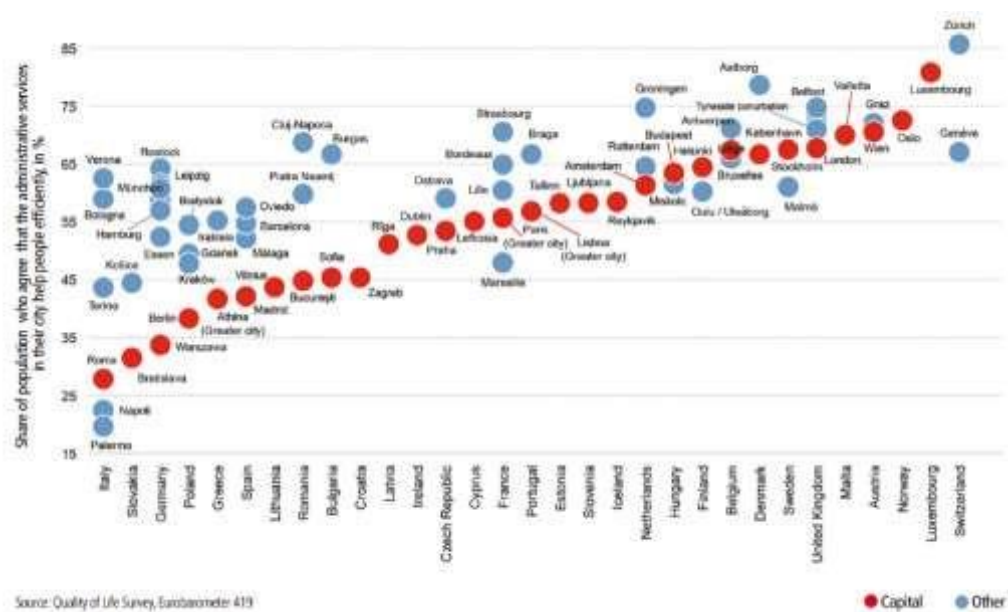
Percepția asupra practicilor corupte în administrația locală, 2012-2014

Satisfacția privind transportul public în orașe selectate, 2015

Eficiența administrației publice în orașe selectate, 2015

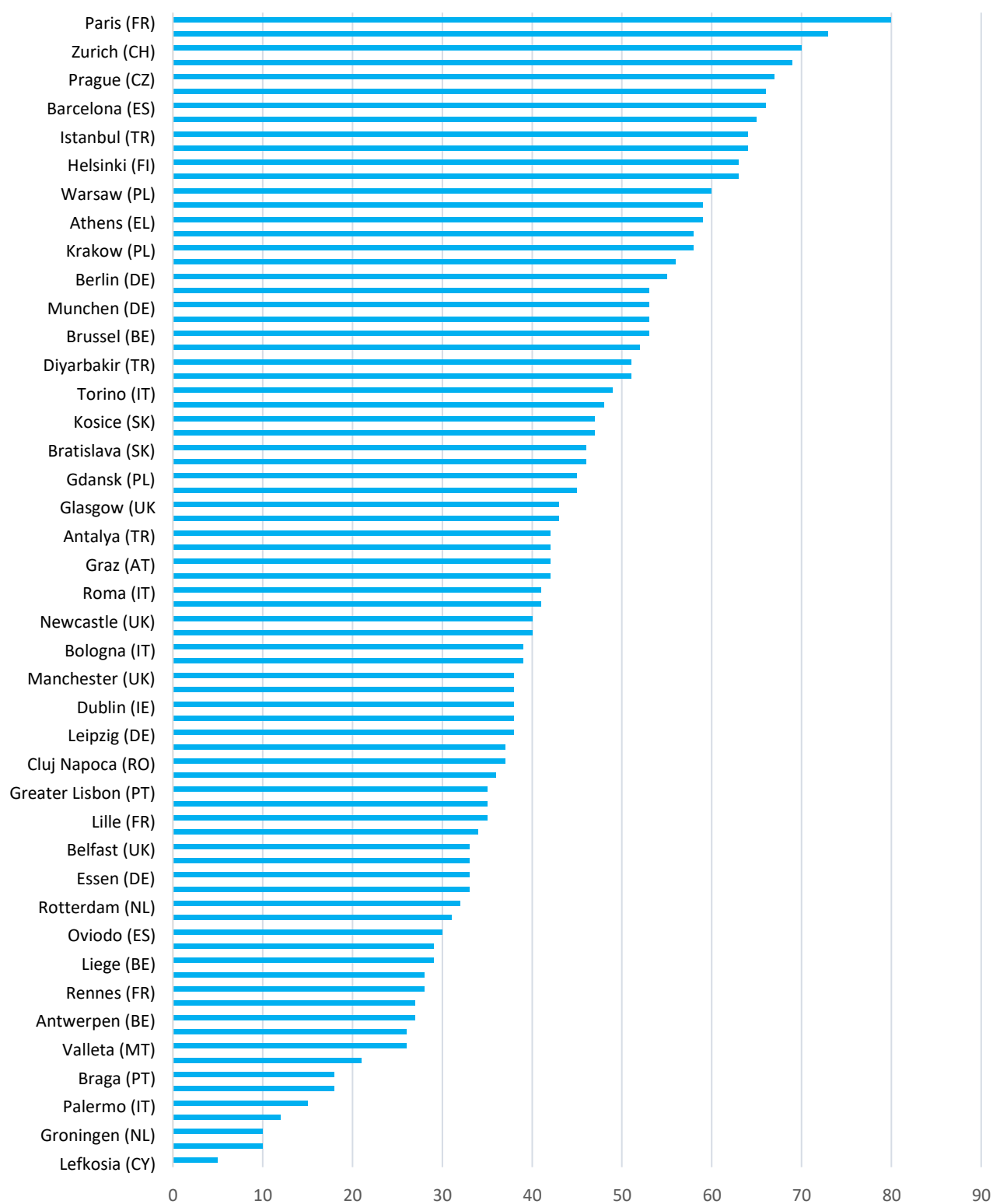

Anexa 3. Grafice Eurobarometru 419 – Calitatea vieții în orașe europene în 2015

Nivelul de satisfacție al transportului public în capitalele Uniunii Europene

	Total "Satisfăcut"
 Wien	95%
 Helsinki	93%
 Prague	86%
 London	86%
 Berlin	84%
 Amsterdam	82%
 Luxembourg	80%
 Paris	79%
 Stockholm	79%
 Zagreb	76%
 Warsaw	76%
 Dublin	75%
 Copenhagen	75%
 Ljubljana	75%
 Sofia	74%
 Athens	72%
 Madrid	72%
 Tallinn	71%
 Brussel	71%
 Budapest	67%
 Riga	67%
 Vilnius	56%
 Bratislava	54%
 Lisbon	54%
 Bucharest	48%
 Valletta	46%
 Nicosia	41%
 Rome	30%

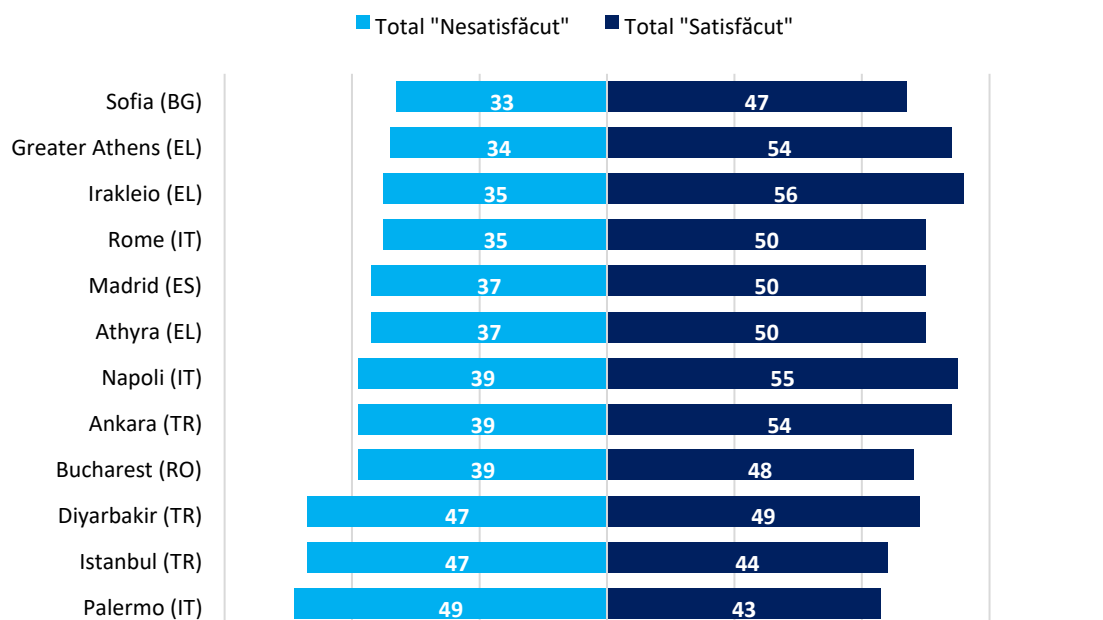
Nivelul de utilizare al transportului public în Uniunea Europeană (procent din populație)

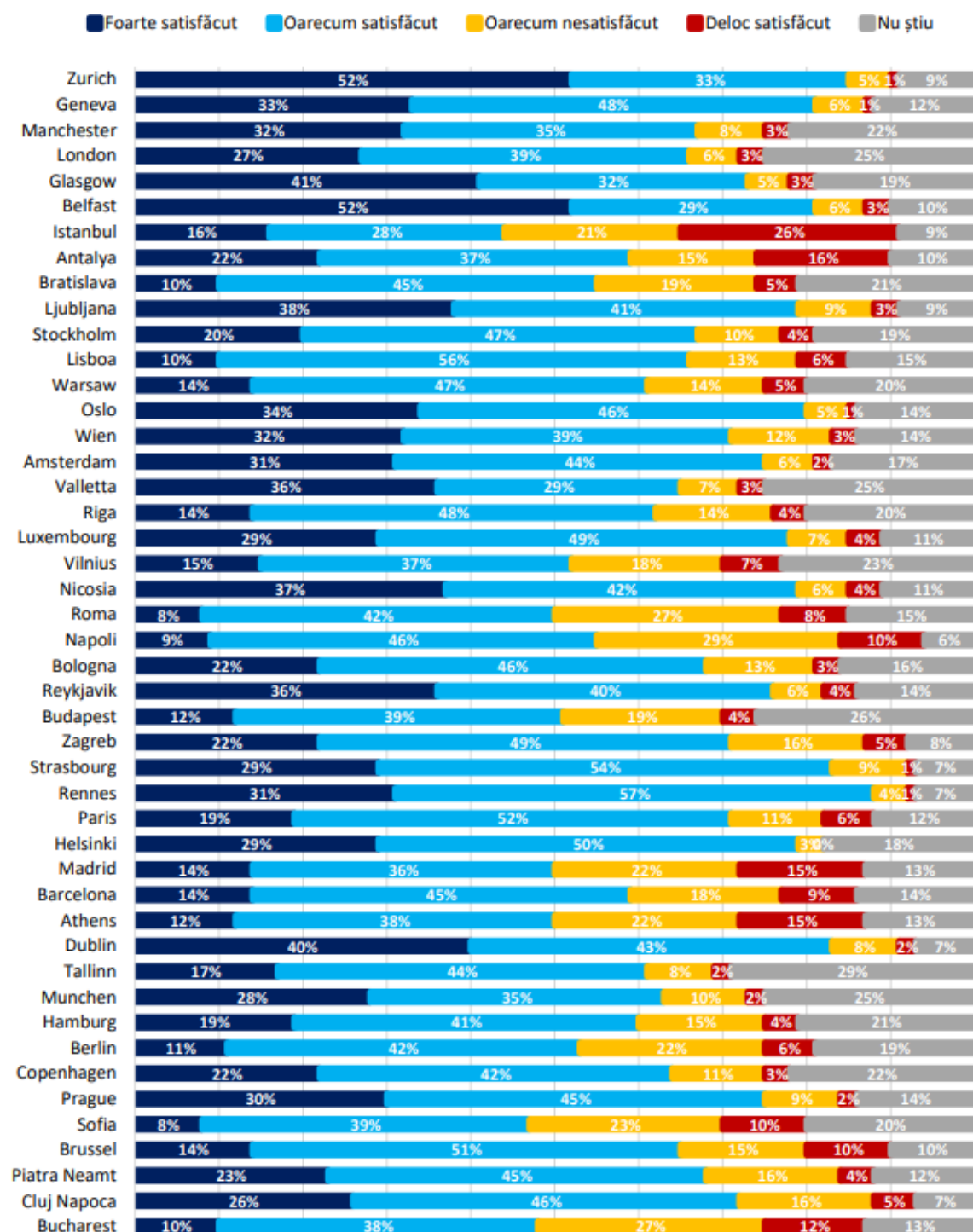
Nivelul de satisfacție privind serviciile de sănătate, personalul medical și spitale

	Total "Satisfăcut"	
	2015	Diferență între 2015 și 2012
Braga (PT)	72%	+ 14%
Irakleio (EL)	47%	+ 12%
Piatra Neamt (RO)	41%	+ 12%
Bucharest (RO)	40%	+ 11%
Ankara (TR)	65%	- 10%
Diyarbakir (TR)	62%	- 10%
Antalya (TR)	67%	- 12%
Miskolc (HU)	40%	- 12%
Istanbul (TR)	57%	- 15%

Nivelul de satisfacție privind școlile și instituțiile de învățământ

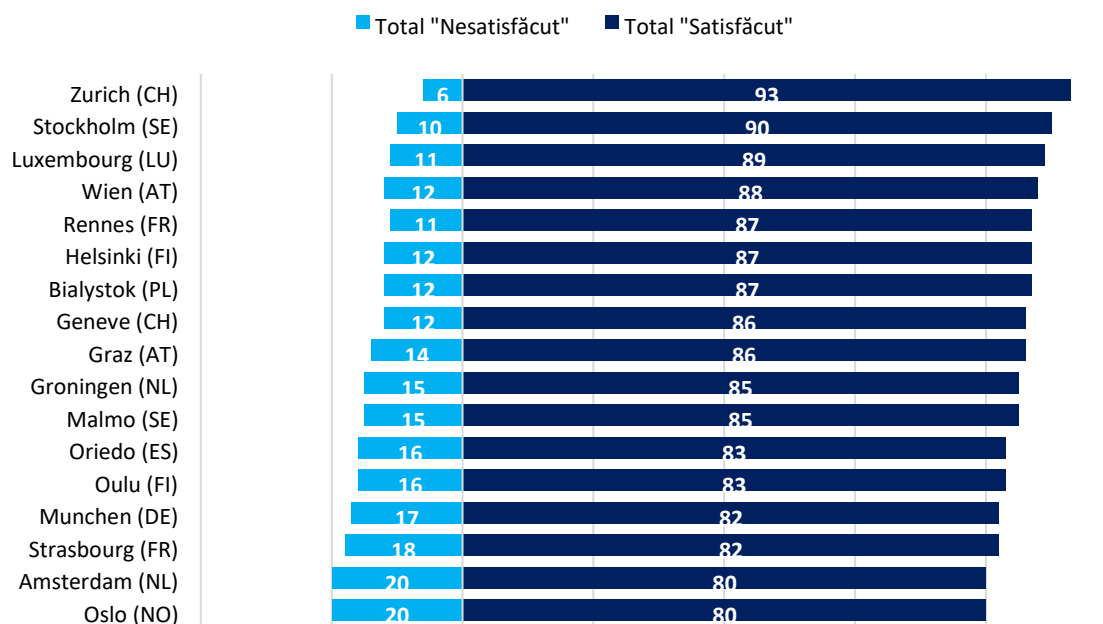
Satisfacția privind școlile și alte instituții de învățământ în capitalele Uniunii Europene

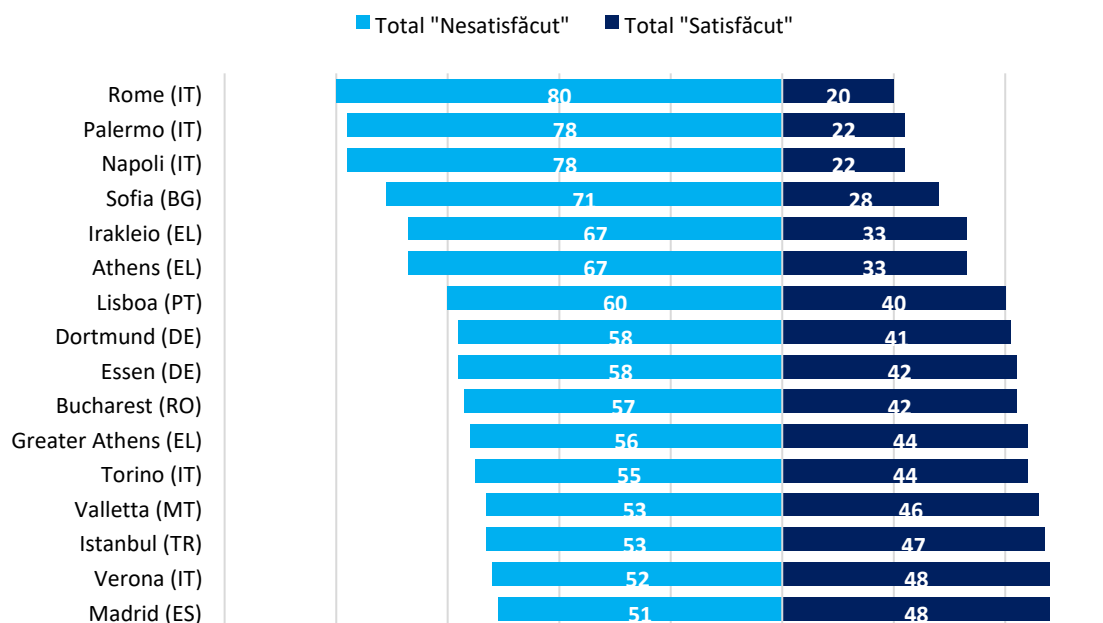
Satisfacția privind școlile și alte instituții de învățământ în capitalele Uniunii Europene

		Total "Satisfăcut"
	Dublin	83%
	Helsinki	79%
	Nicosia	79%
	Ljubljana	79%
	Luxembourg	78%
	Prague	75%
	Amsterdam	75%
	Paris	71%
	Zagreb	71%
	Wien	71%
	Stockholm	67%
	Lisbon	66%
	London	66%
	Brussel	65%
	Valletta	65%
	Copenhagen	64%
	Riga	62%
	Tallinn	61%
	Warsaw	61%
	Bratislava	55%
	Berlin	53%
	Vilnius	52%
	Budapest	51%
	Athens	50%
	Roma	50%
	Madrid	50%
	Bucharest	48%
	Sofia	47%

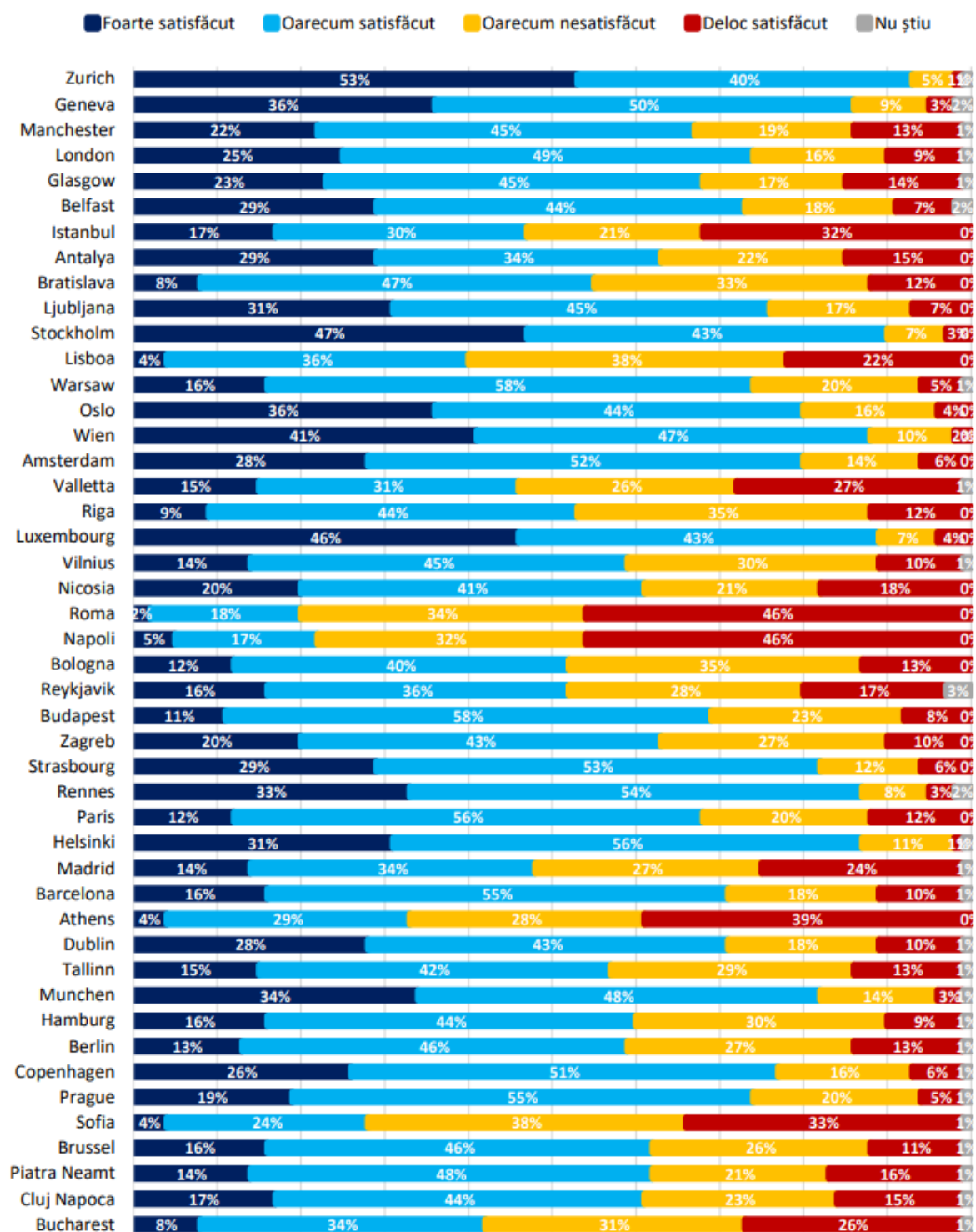
Nivelul de satisfacție privind străzile și clădirile din cartier (orașe cu cel mai ridicat nivel de satisfacție)

Nivelul de satisfacție privind străzile și clădirile din cartier (orașe cu cel mai scăzut nivel de satisfacție)

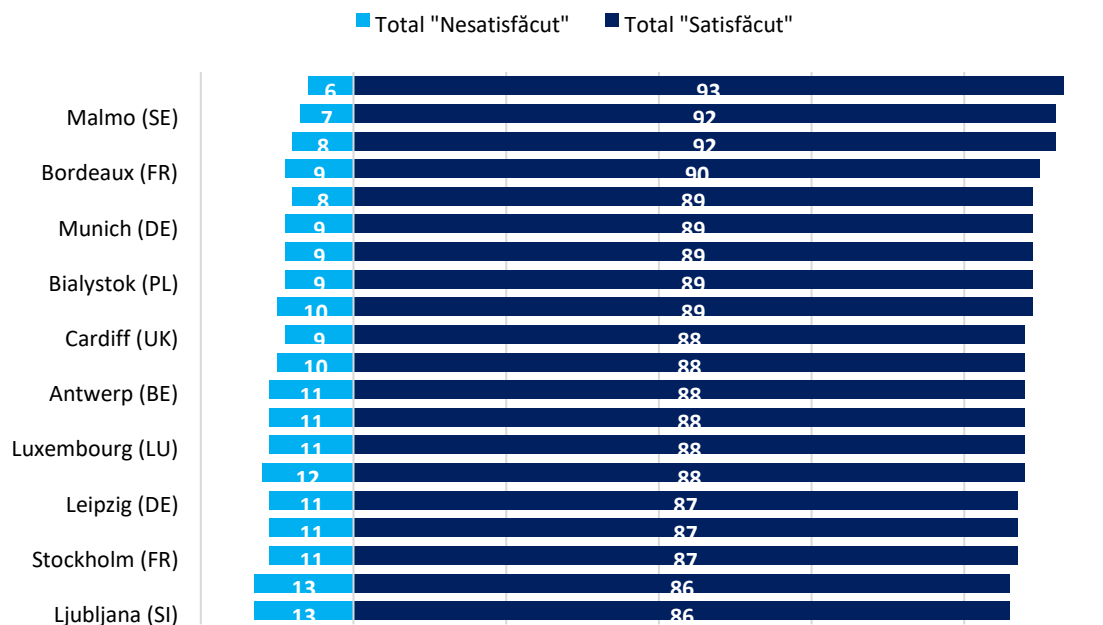
Nivelul de satisfacție privind străzile și clădirile din cartier

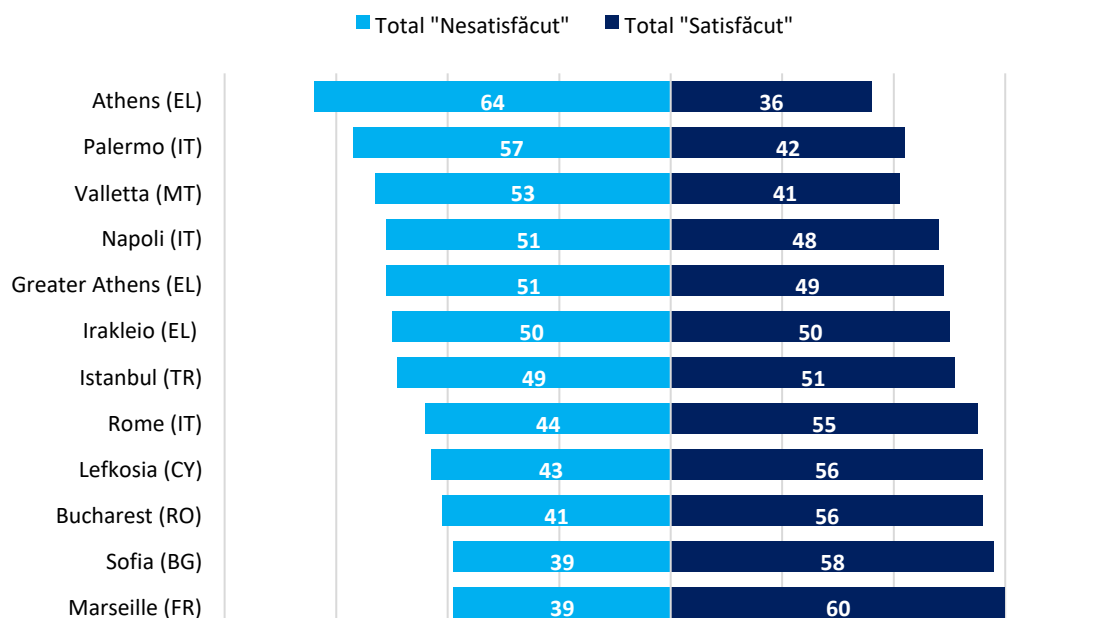
Nivelul de satisfacție privind străzile și clădirile din cartier, în capitalele UE

	Total "Satisfăcut"
	Stockholm 90%
	Luxembourg 89%
	Wien 88%
	Helsinki 87%
	Amsterdam 80%
	Copenhagen 77%
	Ljubljana 76%
	London 74%
	Prague 74%
	Warsaw 74%
	Dublin 71%
	Budapest 69%
	Paris 68%
	Zagreb 63%
	Brussel 62%
	Nicosia 61%
	Berlin 59%
	Vilnius 59%
	Tallinn 57%
	Bratislava 55%
	Riga 53%
	Madrid 48%
	Valletta 46%
	Bucharest 42%
	Lisbon 40%
	Athens 33%
	Sofia 28%
	Roma 20%

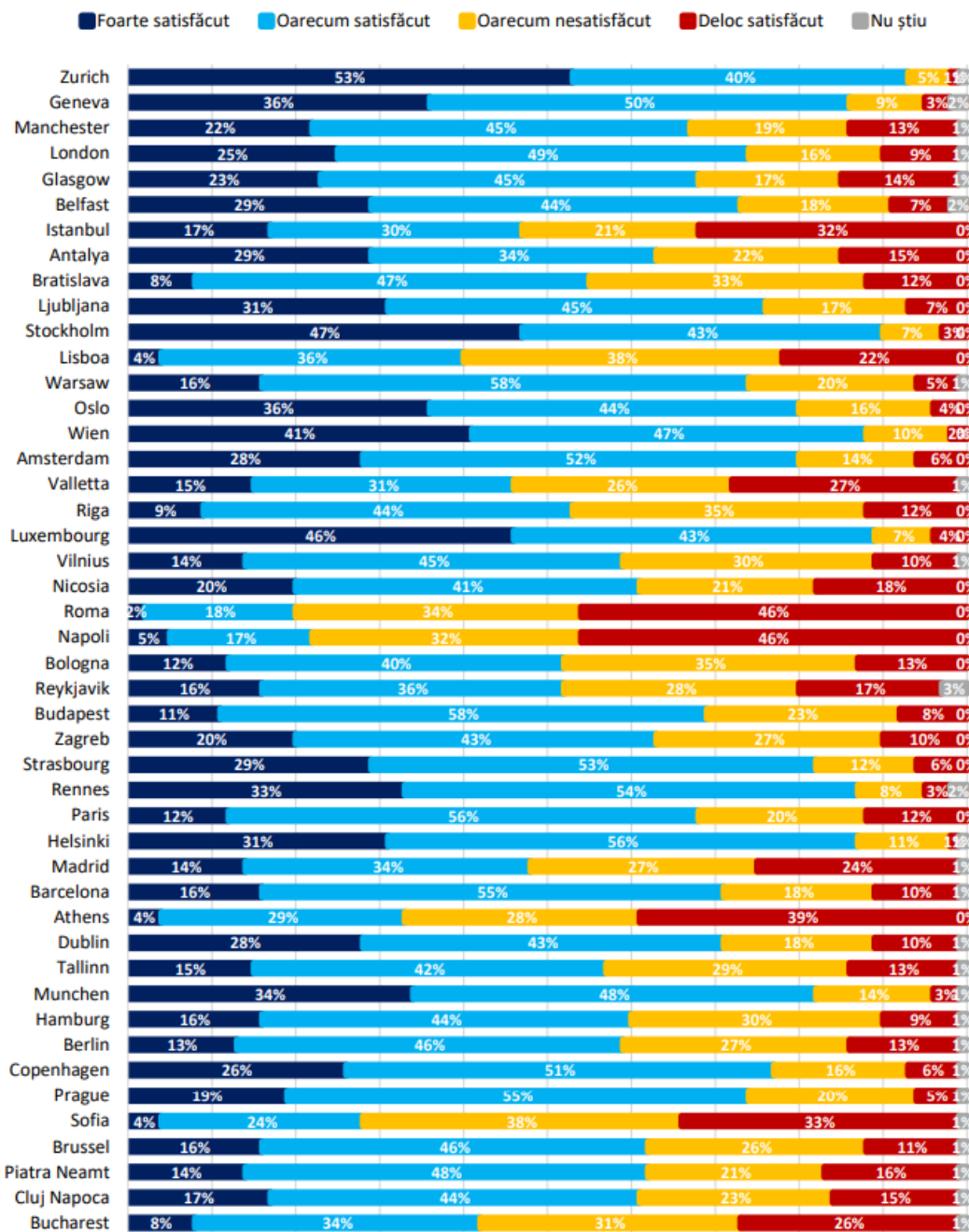
Nivelul de satisfacție privind spațiile publice precum piețe, piațete, zone pietonale (orașe cu cel mai ridicat nivel de satisfacție)

Nivelul de satisfacție privind spațiile publice precum piețe, piațete, zone pietonale (orașe cu cel mai scăzut nivel de satisfacție)

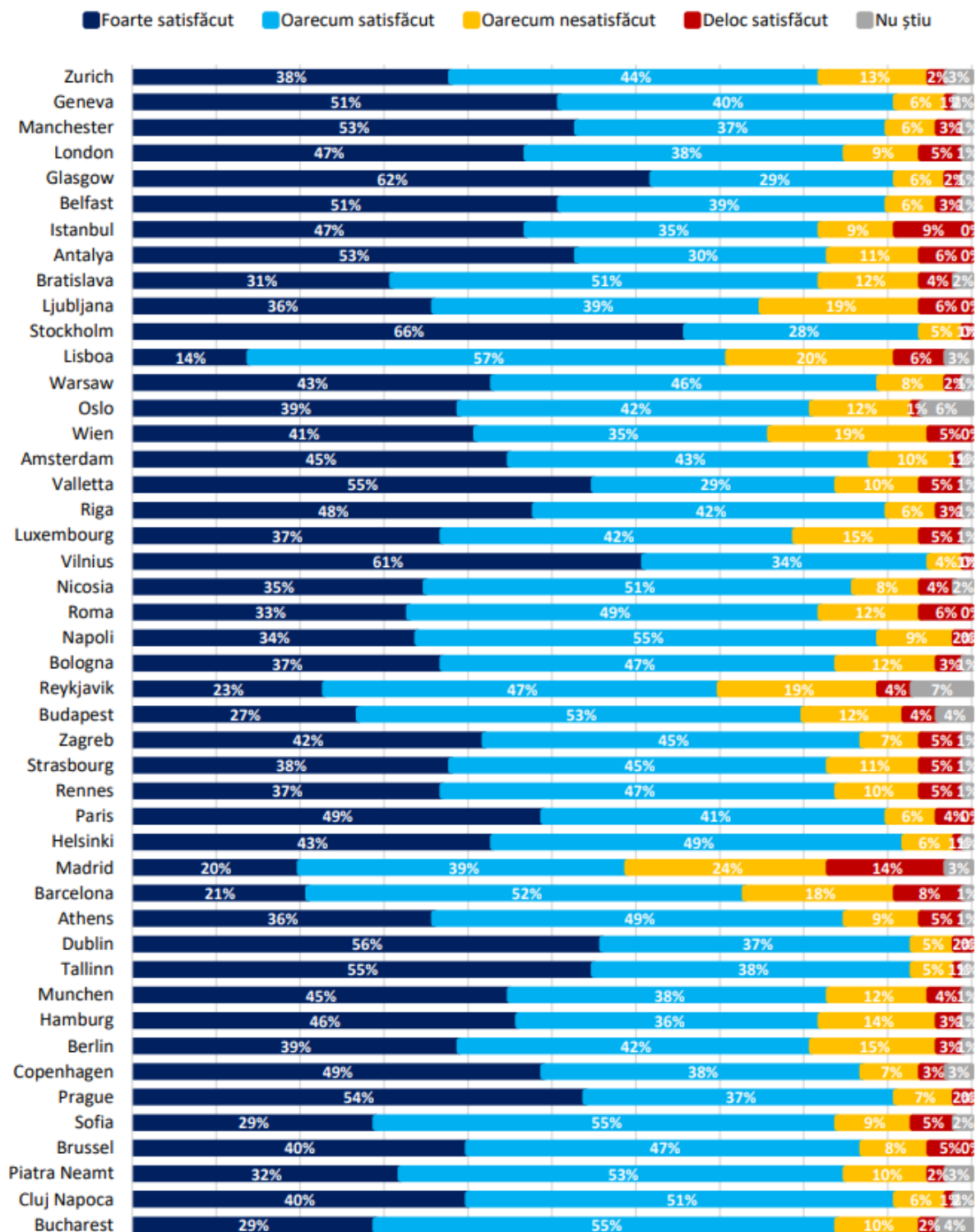
Nivelul de satisfacție privind spațiile publice precum piețe, piațete, zone pietonale

Nivelul de satisfacție privind spațiile publice precum piețe, piațete, zone pietonale în capitalele UE

		Total "Satisfăcut"
	Luxembourg	88%
	Wien	88%
	Stockholm	87%
	Ljubljana	86%
	Helsinki	85%
	Amsterdam	84%
	Budapest	83%
	Copenhagen	83%
	Zagreb	83%
	Paris	81%
	Vilnius	81%
	Brussel	80%
	London	80%
	Prague	79%
	Berlin	78%
	Riga	77%
	Tallinn	77%
	Warsaw	73%
	Lisbon	71%
	Dublin	70%
	Madrid	69%
	Bratislava	63%
	Sofia	58%
	Bucharest	56%
	Nicosia	56%
	Roma	55%
	Valletta	41%
	Athens	36%

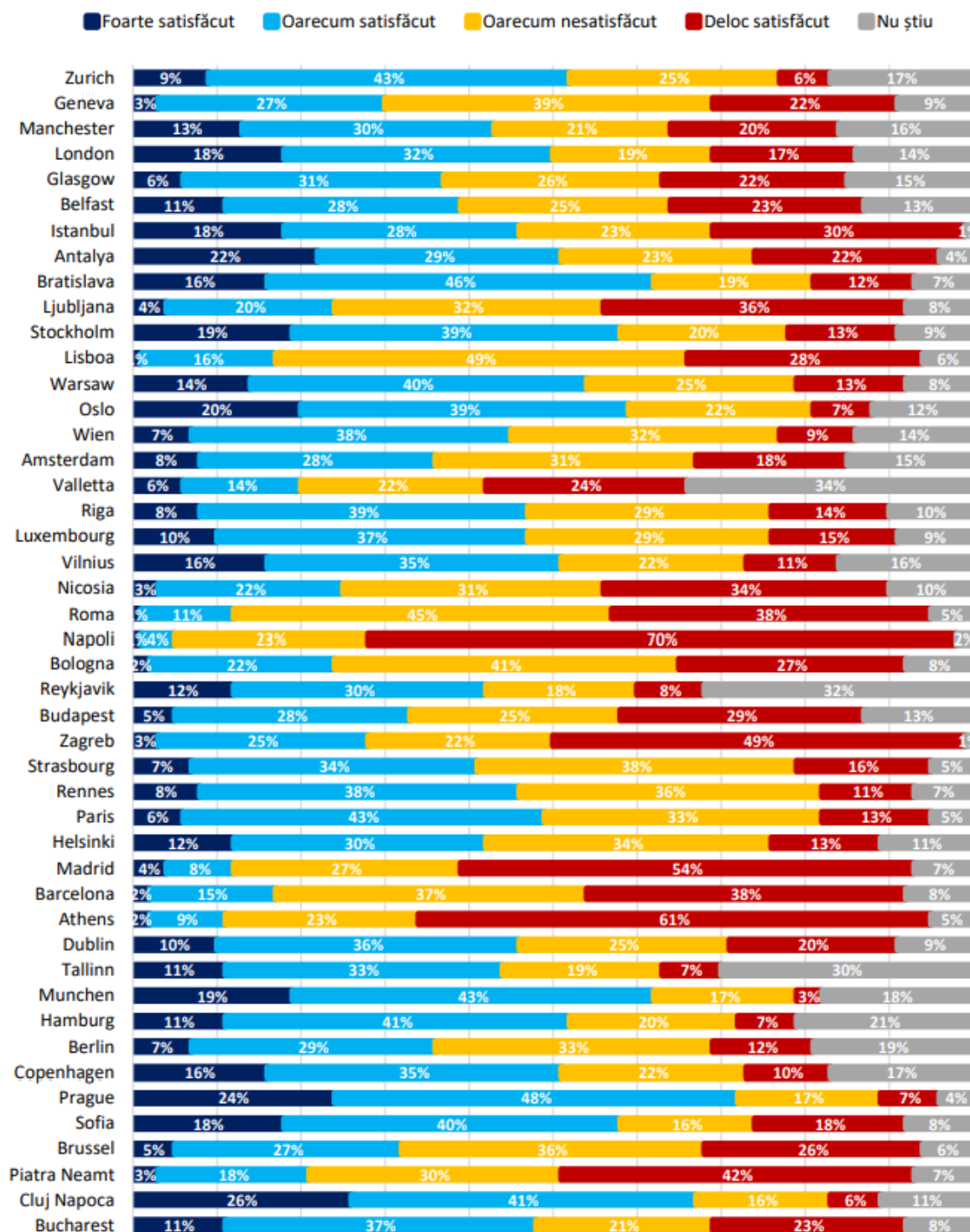
Nivelul de satisfacție privind disponibilitatea magazinelor de vânzare cu amănuntul

Nivelul de satisfacție privind disponibilitatea magazinelor de vânzare cu amănuntul în capitalele UE

		Total "Satisfăcut"
	Vilnius	95%
	Stockholm	94%
	Dublin	93%
	Tallinn	93%
	Helsinki	92%
	Prague	91%
	Paris	90%
	Riga	90%
	Warsaw	89%
	Amsterdam	88%
	Brussel	87%
	Copenhagen	87%
	Zagreb	87%
	Nicosia	86%
	Athens	85%
	London	85%
	Bucharest	84%
	Sofia	84%
	Valletta	84%
	Bratislava	82%
	Roma	82%
	Berlin	81%
	Budapest	80%
	Luxembourg	79%
	Wien	76%
	Ljubljana	75%
	Lisbon	71%
	Madrid	59%

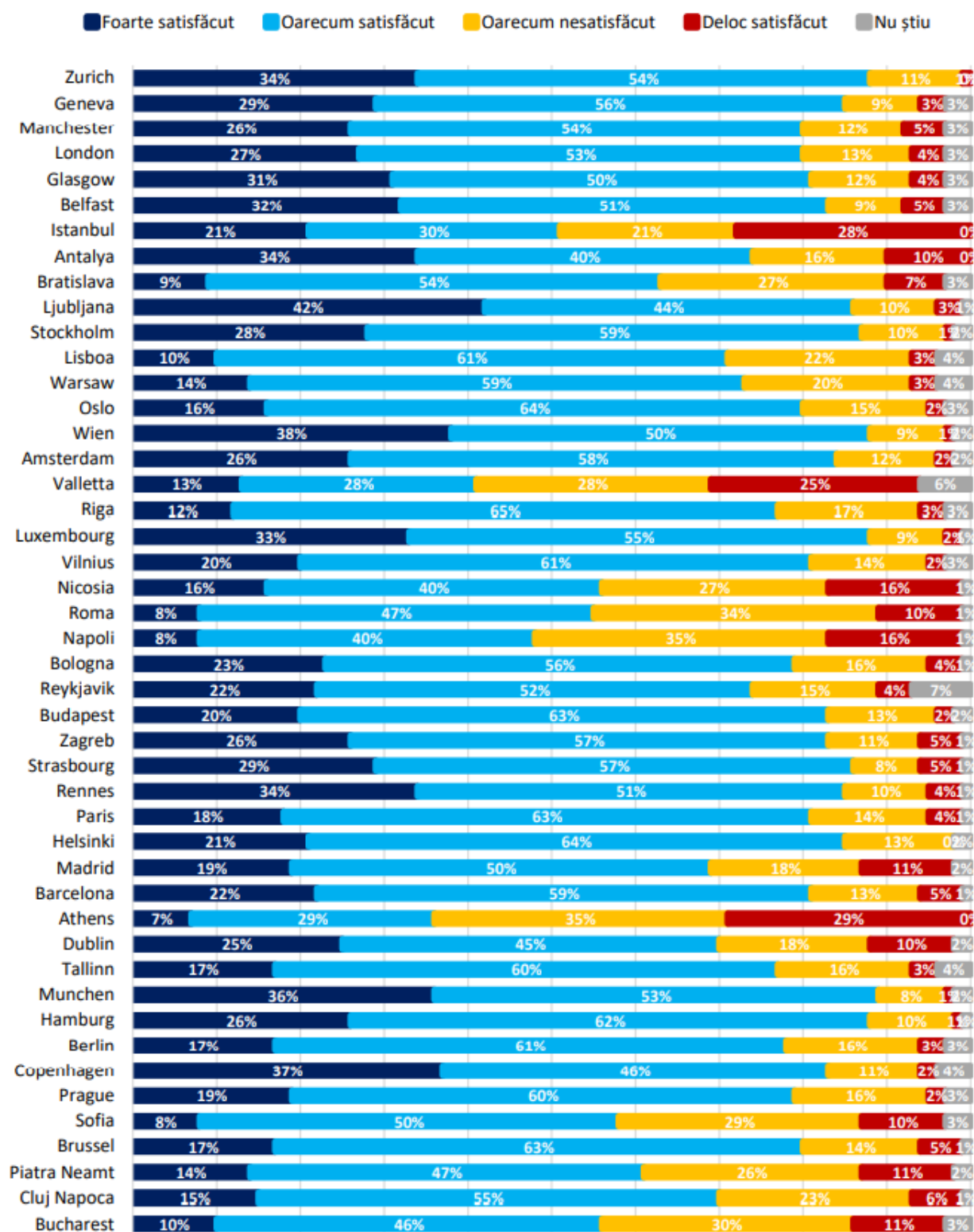
Nivelul de satisfacție privind ușurința cu care se pot găsi locuri de muncă

Nivelul de satisfacție privind ușurința cu care se pot găsi locuri de muncă în capitalele UE

		Total "Satisfăcut"
	Prague	72%
	Bratislava	62%
	Sofia	58%
	Stockholm	58%
	Warsaw	54%
	Copenhagen	51%
	Vilnius	51%
	London	50%
	Paris	49%
	Bucharest	48%
	Luxembourg	47%
	Riga	47%
	Dublin	46%
	Wien	45%
	Tallinn	44%
	Helsinki	42%
	Amsterdam	36%
	Berlin	36%
	Budapest	33%
	Brussel	32%
	Zagreb	28%
	Nicosia	25%
	Ljubljana	24%
	Valletta	20%
	Lisbon	17%
	Madrid	12%
	Roma	12%
	Athens	11%

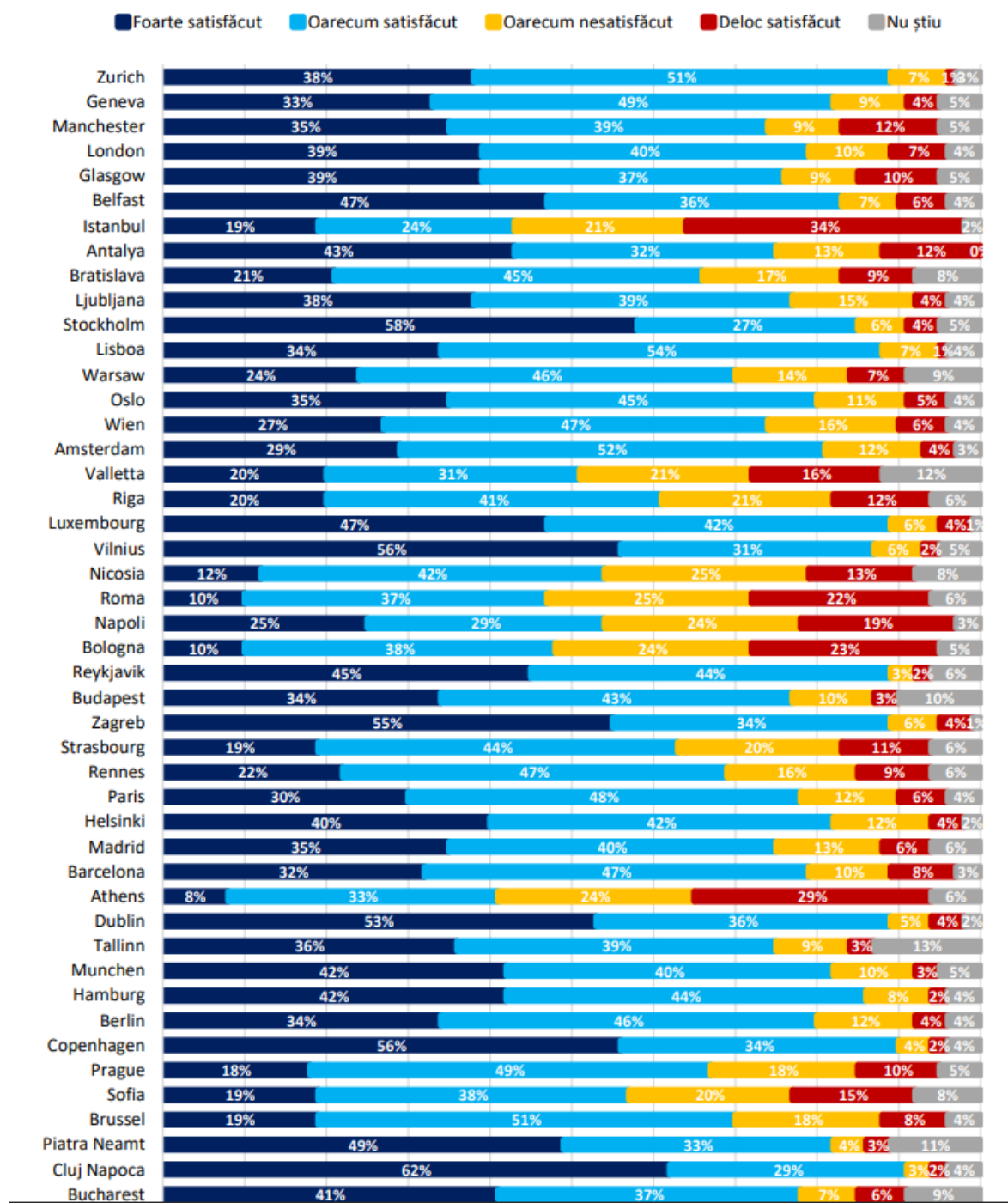
Nivelul de satisfacție privind ușurința de a găsi locuințe la prețuri rezonabile

Nivelul de satisfacție privind ușurința de a găsi locuințe la prețuri rezonabile, la nivelul capitalelor UE

	Total "Satisfăcut"
 Athens	62%
 Zagreb	50%
 Valletta	44%
 Nicosia	43%
 Bucharest	42%
 Sofia	41%
 Madrid	37%
 Budapest	33%
 Vilnius	33%
 Prague	28%
 Ljubljana	27%
 Warsaw	24%
 Riga	23%
 Brussel	19%
 Roma	19%
 Wien	18%
 Tallinn	17%
 Bratislava	14%
 Lisbon	14%
 Luxembourg	13%
 Dublin	12%
 London	11%
 Amsterdam	10%
 Berlin	10%
 Copenhagen	8%
 Helsinki	8%
 Stockholm	7%
 Paris	4%

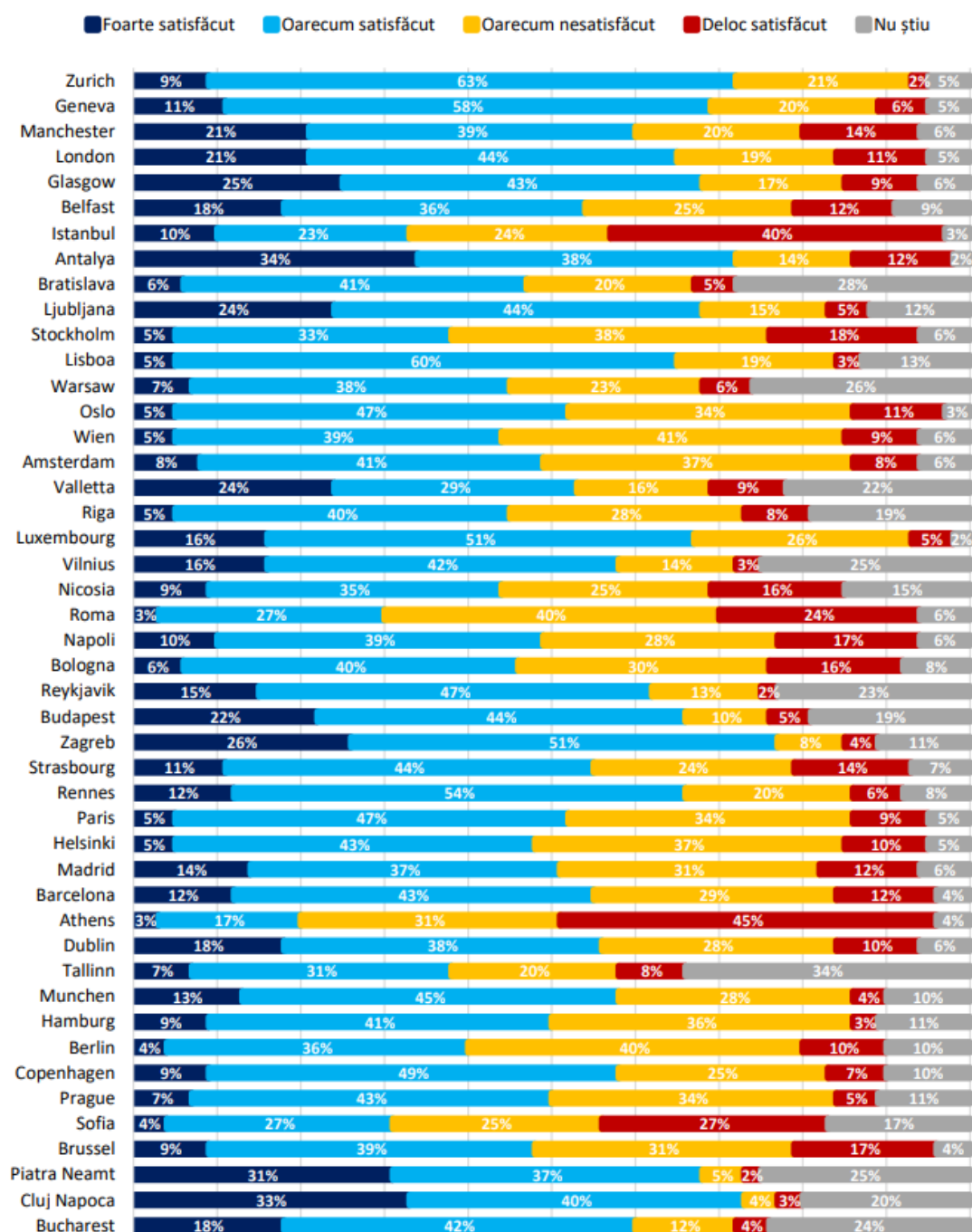
Nivelul de acord cu faptul că prezența străinilor este bună pentru oraș

Nivelul de acord cu faptul că prezența străinilor este bună pentru oraș, la nivelul capitalelor UE

	Total "De acord"
 Copenhagen	90%
 Dublin	89%
 Luxembourg	89%
 Zagreb	89%
 Lisbon	88%
 Vilnius	87%
 Stockholm	85%
 Helsinki	82%
 Amsterdam	81%
 Berlin	80%
 London	79%
 Paris	78%
 Bucharest	78%
 Budapest	77%
 Ljubljana	77%
 Madrid	75%
 Tallinn	75%
 Wien	74%
 Brussel	70%
 Warsaw	70%
 Prague	67%
 Bratislava	66%
 Riga	61%
 Sofia	57%
 Nicosia	54%
 Valletta	51%
 Roma	47%
 Athens	41%

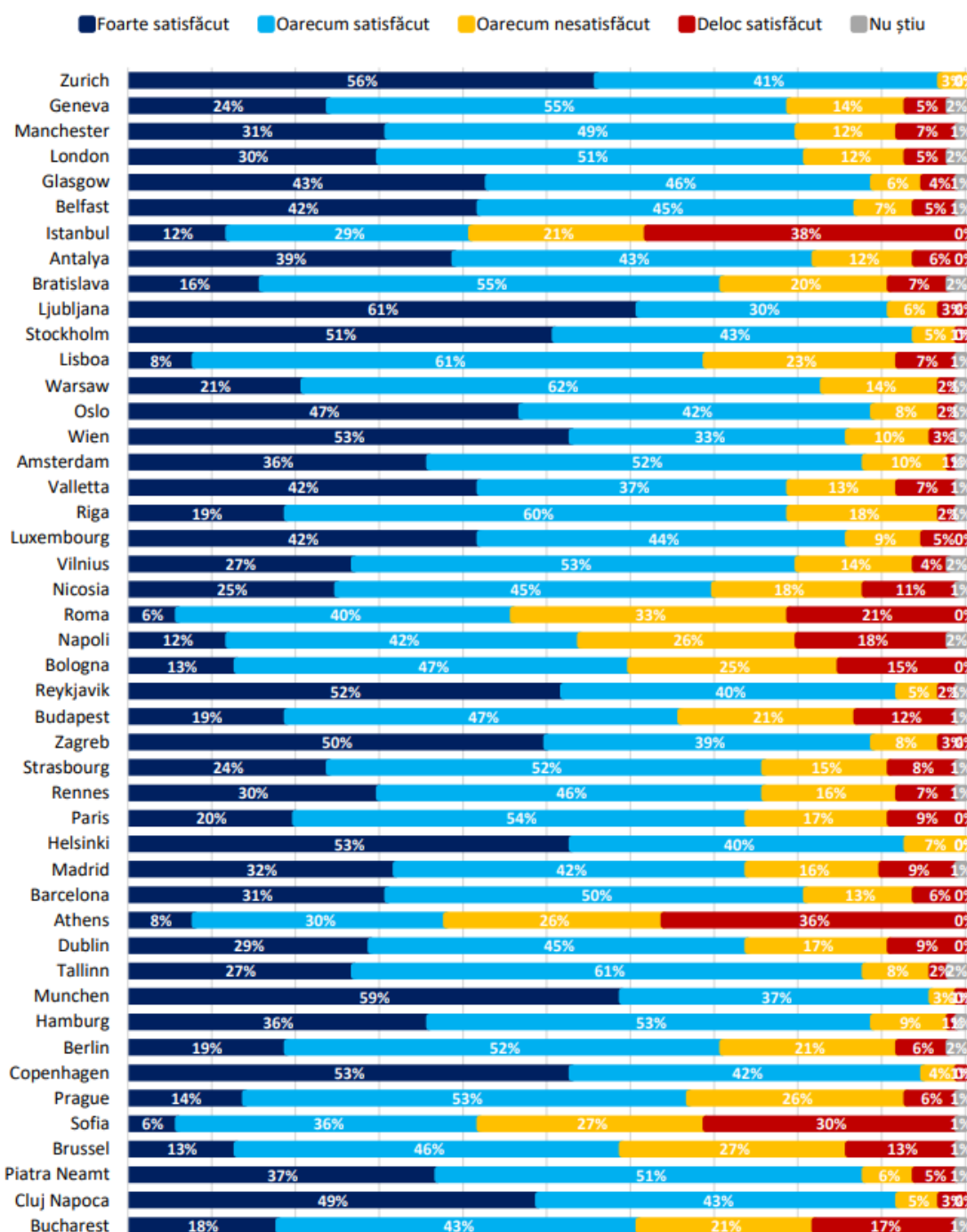
Nivelul de acord cu faptul că străinii care trăiesc în oraș sunt integrați

Nivelul de acord cu faptul că străinii care trăiesc în oraș sunt integrați, la nivelul capitalelor UE

	Total "De acord"
 Zagreb	77%
 Ljubljana	68%
 Luxembourg	67%
 Budapest	66%
 Lisbon	65%
 London	65%
 Bucharest	60%
 Copenhagen	58%
 Vilnius	58%
 Dublin	56%
 Valletta	53%
 Paris	52%
 Madrid	51%
 Prague	50%
 Amsterdam	49%
 Brussel	48%
 Helsinki	48%
 Bratislava	47%
 Riga	45%
 Warsaw	45%
 Nicosia	44%
 Wien	44%
 Berlin	40%
 Stockholm	38%
 Tallinn	38%
 Sofia	31%
 Roma	30%
 Athens	20%

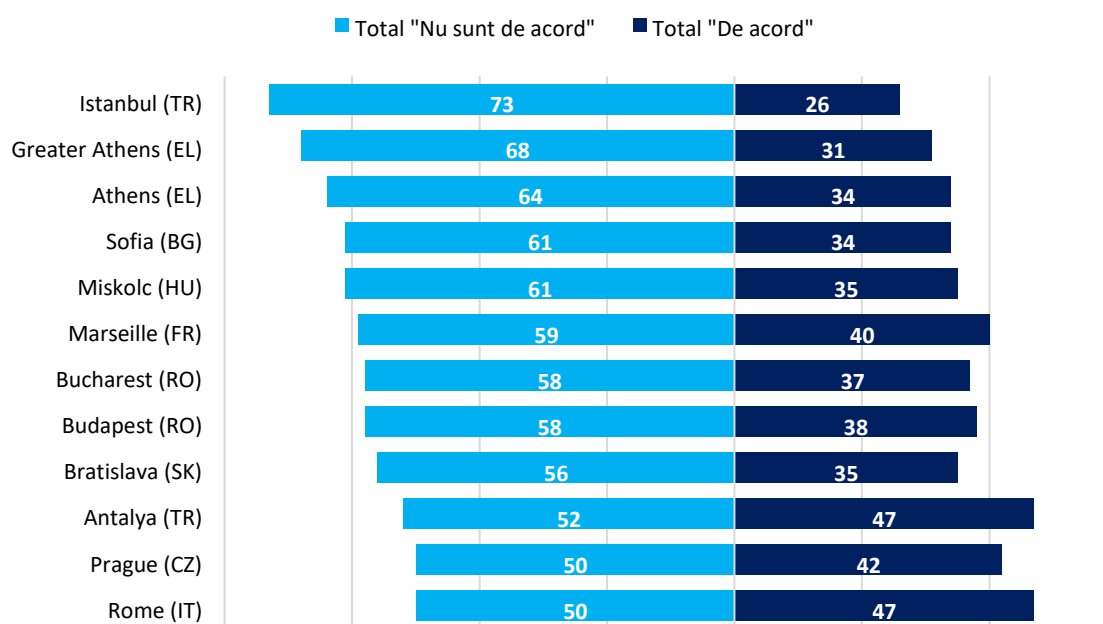
Nivelul de satisfacție privind siguranța în oraș

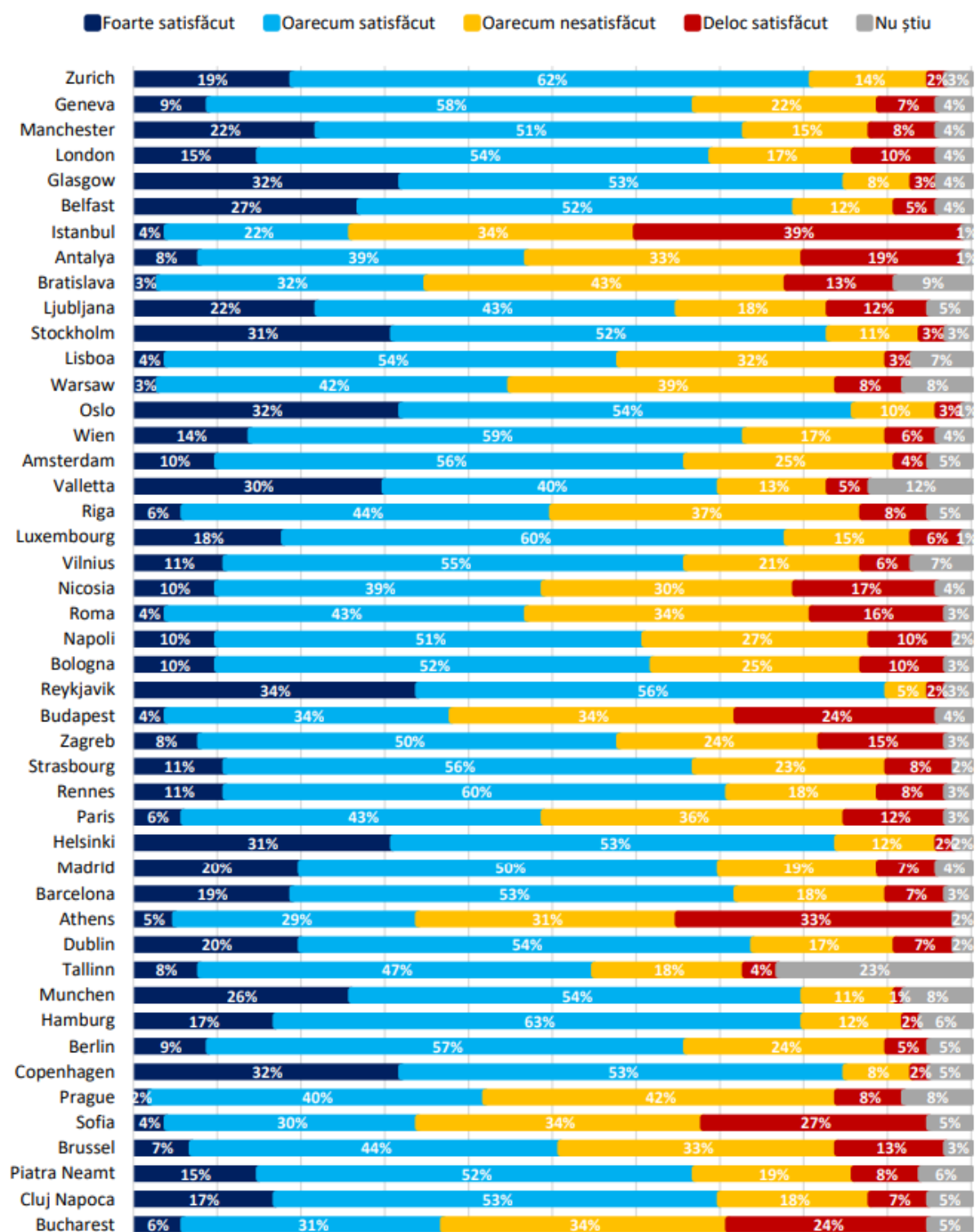
Nivelul de dezacord cu privire la “Mă simt în siguranță în oraș”, la nivelul capitalelor UE

	Total “Nu sunt de acord”
 Athens	62%
 Sofia	57%
 Roma	54%
 Brussel	40%
 Bucharest	38%
 Budapest	33%
 Prague	32%
 Lisbon	30%
 Nicosia	29%
 Berlin	27%
 Bratislava	27%
 Dublin	26%
 Paris	26%
 Madrid	25%
 Riga	20%
 Valletta	20%
 Vilnius	18%
 London	17%
 Warsaw	16%
 Luxembourg	14%
 Wien	13%
 Amsterdam	11%
 Zagreb	11%
 Tallinn	10%
 Ljubljana	9%
 Helsinki	7%
Stockholm	6%
Copenhagen	5%

Nivelul de încredere față de ceilalți locuitori din oraș

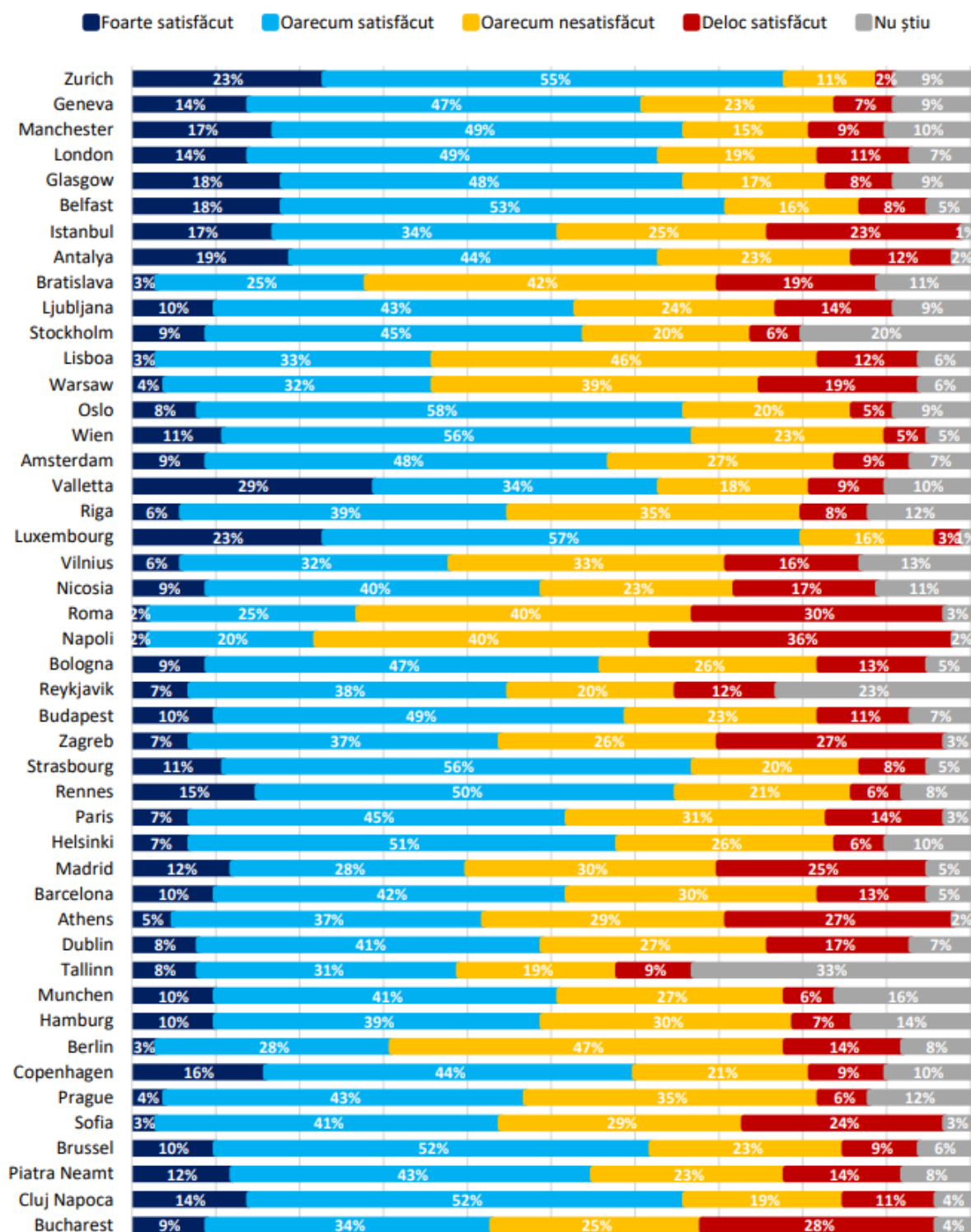
Nivelul de încredere față de ceilalți locuitori din oraș

Nivelul de încredere față de ceilalți locuitori din oraș, în capitalele UE

	Total “De acord”
 Copenhagen	85%
 Helsinki	84%
 Stockholm	83%
 Luxembourg	78%
 Dublin	74%
 Wien	73%
 Madrid	70%
 Valletta	70%
 London	69%
 Vilnius	66%
 Berlin	66%
 Amsterdam	66%
 Ljubljana	65%
 Lisbon	58%
 Zagreb	58%
 Tallinn	55%
 Brussel	51%
 Riga	50%
 Nicosia	49%
 Paris	49%
 Roma	47%
 Warsaw	45%
 Prague	42%
 Budapest	38%
 Bucharest	37%
 Bratislava	35%
 Athens	34%
 Sofia	34%

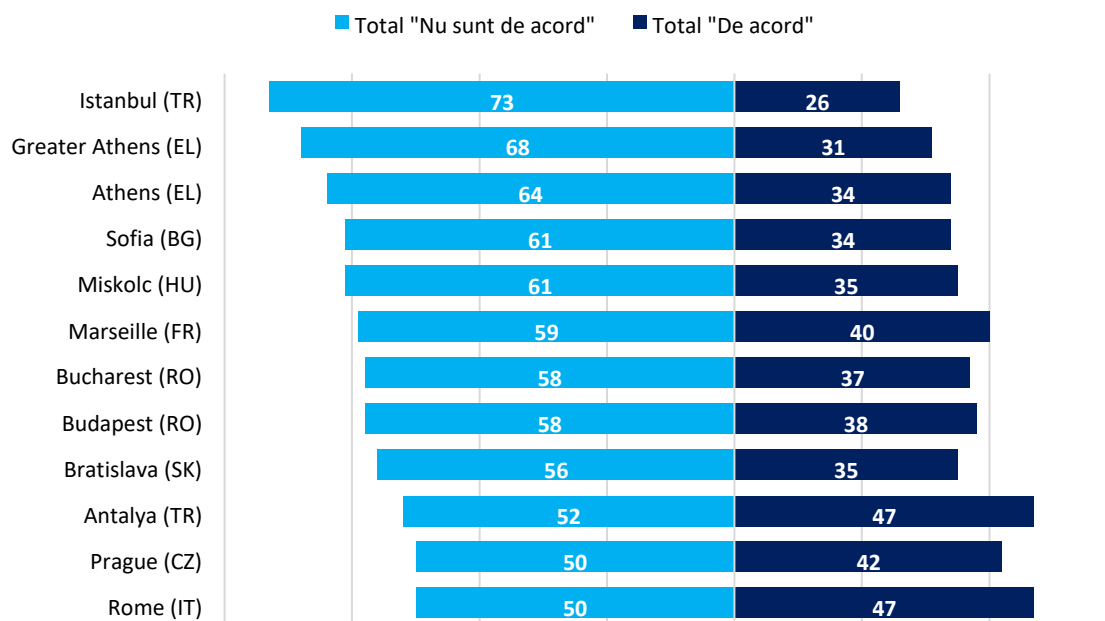
Nivelul de acord privind eficiența serviciilor administrative din oraș

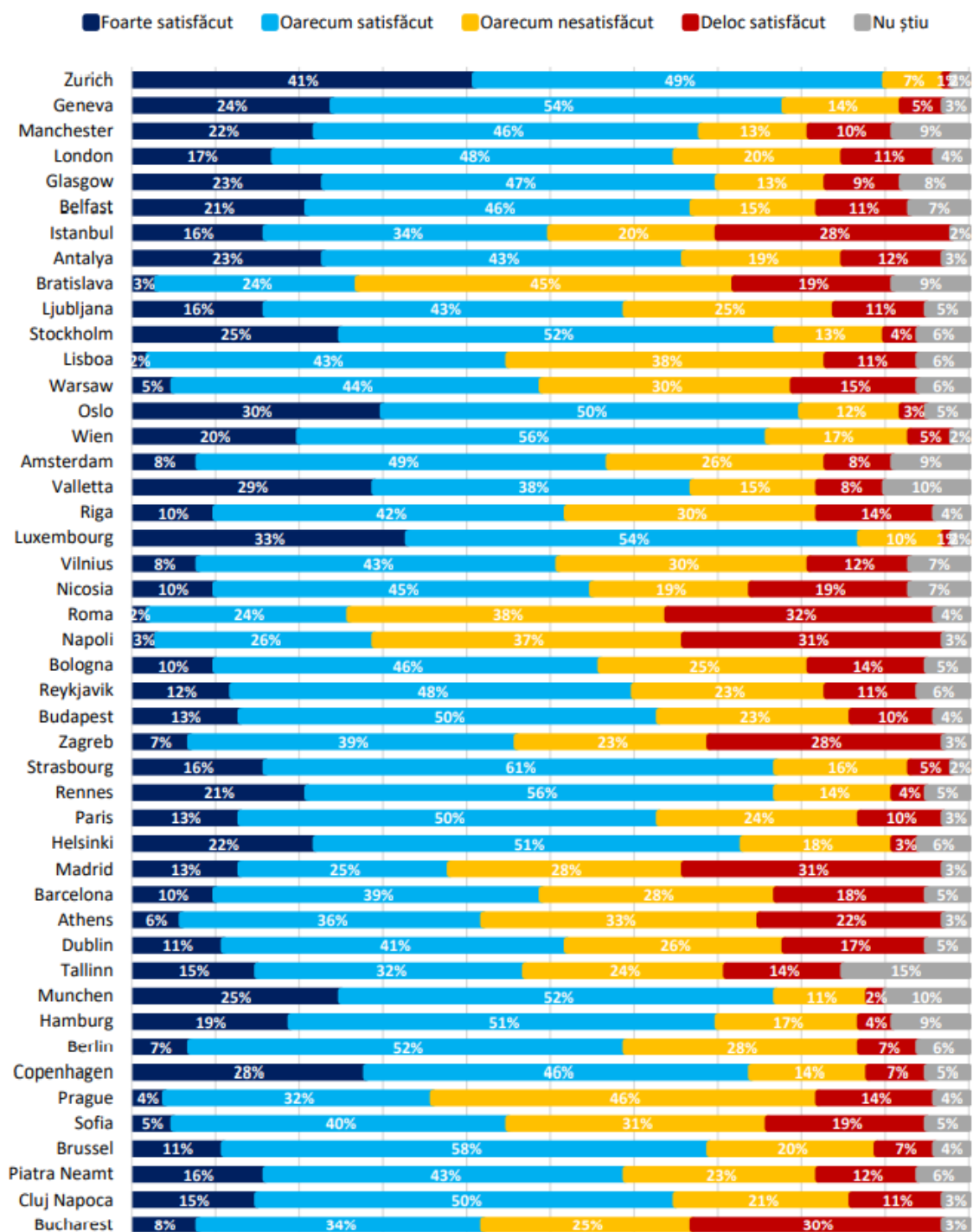
Nivelul de acord privind eficiența serviciilor administrative din oraș, în capitalele UE

	Total "De acord"
	Luxembourg 80%
	Wien 67%
	London 63%
	Valletta 63%
	Brussel 62%
	Copenhagen 60%
	Budapest 59%
	Helsinki 58%
	Amsterdam 57%
	Stockholm 54%
	Ljubljana 53%
	Paris 52%
	Dublin 49%
	Nicosia 49%
	Prague 47%
	Riga 45%
	Sofia 44%
	Zagreb 44%
	Bucharest 43%
	Athens 42%
	Madrid 40%
	Tallinn 39%
	Vilnius 38%
	Lisbon 36%
	Warsaw 36%
	Berlin 31%
	Bratislava 28%
	Roma 27%

Nivelul de încredere în administrația publică din oraș

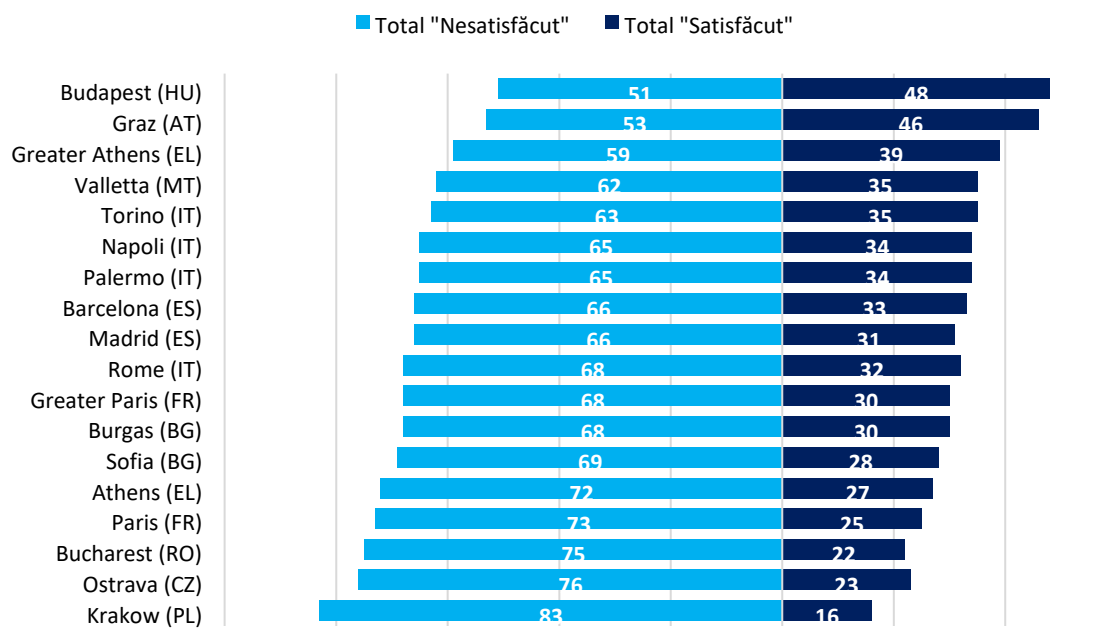
Nivelul de încredere în administrația publică din oraș

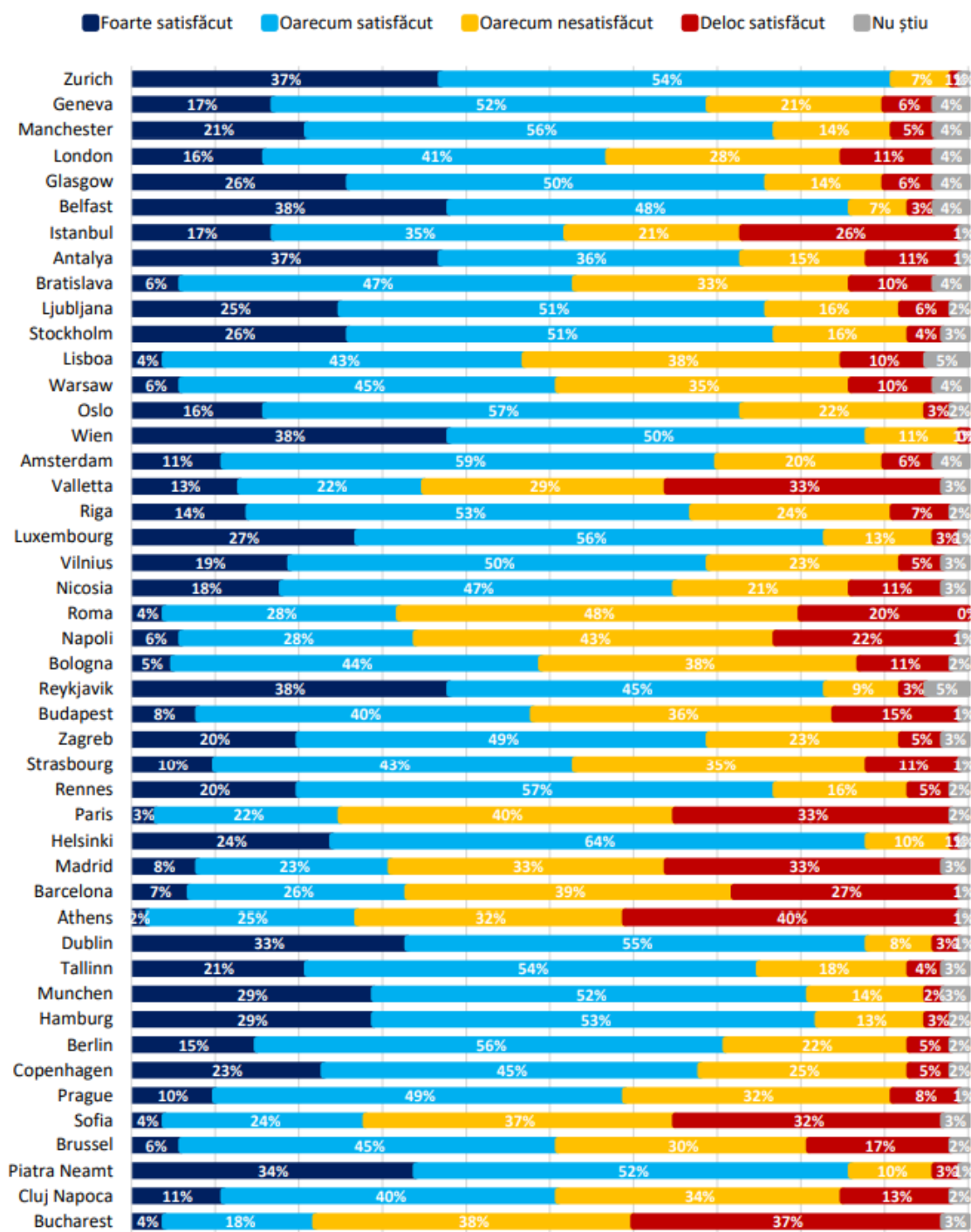
Nivelul de încredere în administrația publică din oraș, la nivelul capitalelor UE

	Total "De acord"
	Luxembourg 80%
	Wien 67%
	London 63%
	Valletta 63%
	Brussel 62%
	Copenhagen 60%
	Budapest 59%
	Helsinki 58%
	Amsterdam 57%
	Stockholm 54%
	Ljubljana 53%
	Paris 52%
	Dublin 49%
	Nicosia 49%
	Prague 47%
	Riga 45%
	Sofia 44%
	Zagreb 44%
	Bucharest 43%
	Athens 42%
	Madrid 40%
	Tallinn 39%
	Vilnius 38%
	Lisbon 36%
	Warsaw 36%
	Berlin 31%
	Bratislava 28%
	Roma 27%

Nivelul de satisfacție privind calitatea aerului

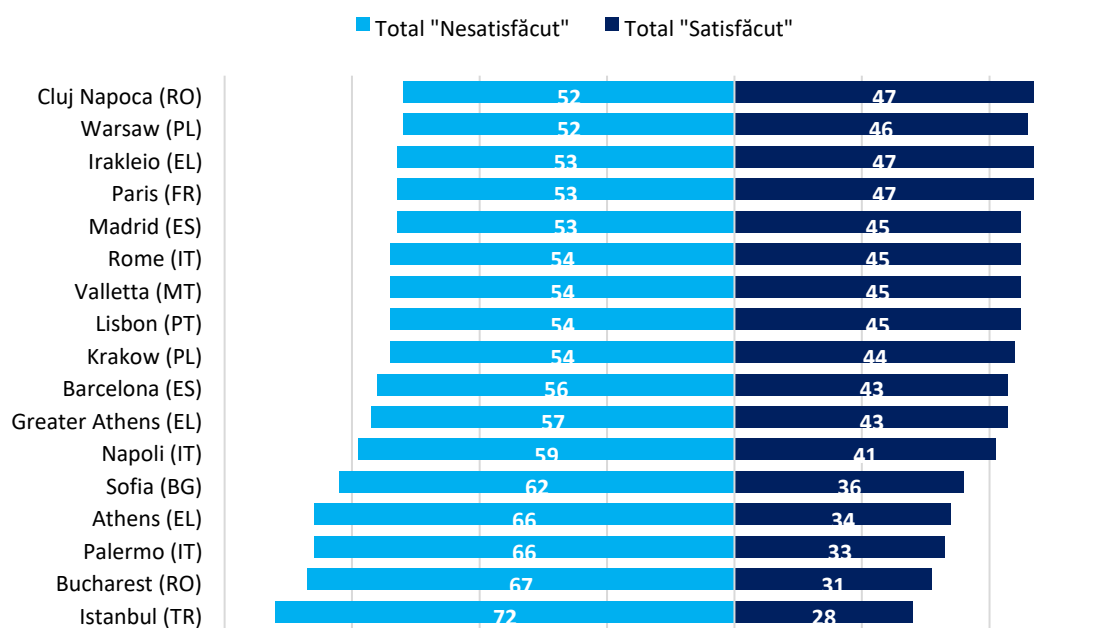
Nivelul de satisfacție privind calitatea aerului

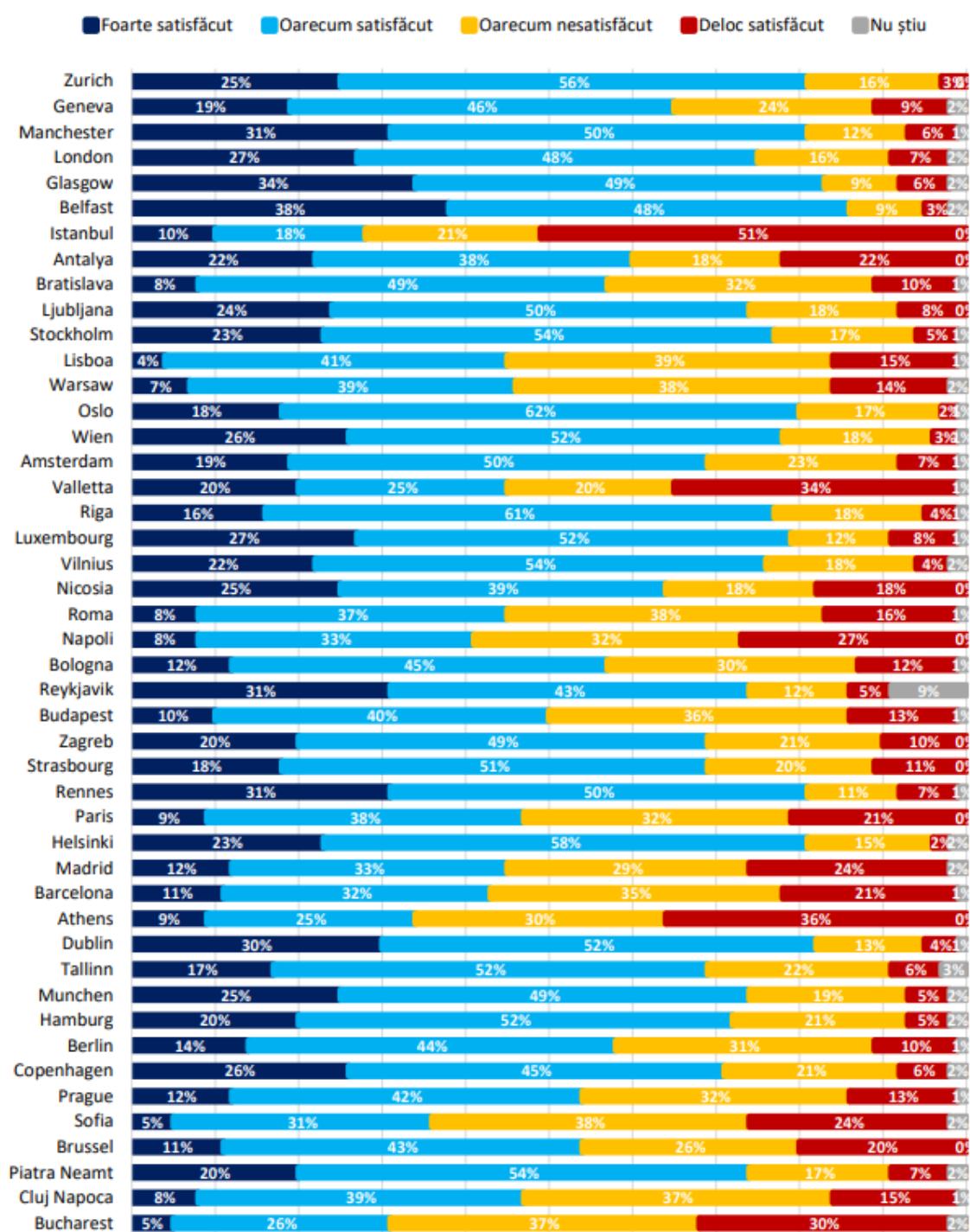
Nivelul de satisfacție privind calitatea aerului, la nivelul capitalelor UE

	Total "Satisfăcut"
	Wien 88%
	Helsinki 88%
	Dublin 88%
	Luxembourg 83%
	Stockholm 77%
	Ljubljana 76%
	Tallinn 75%
	Berlin 71%
	Amsterdam 70%
	Vilnius 69%
	Zagreb 69%
	Copenhagen 68%
	Riga 67%
	Nicosia 65%
	Prague 59%
	London 57%
	Bratislava 53%
	Brussel 51%
	Warsaw 51%
	Budapest 48%
	Lisbon 47%
	Valletta 35%
	Roma 32%
	Madrid 31%
	Sofia 28%
	Athens 27%
	Paris 25%
	Bucharest 22%

Nivelul de satisfacție privind nivelul zgomotelor

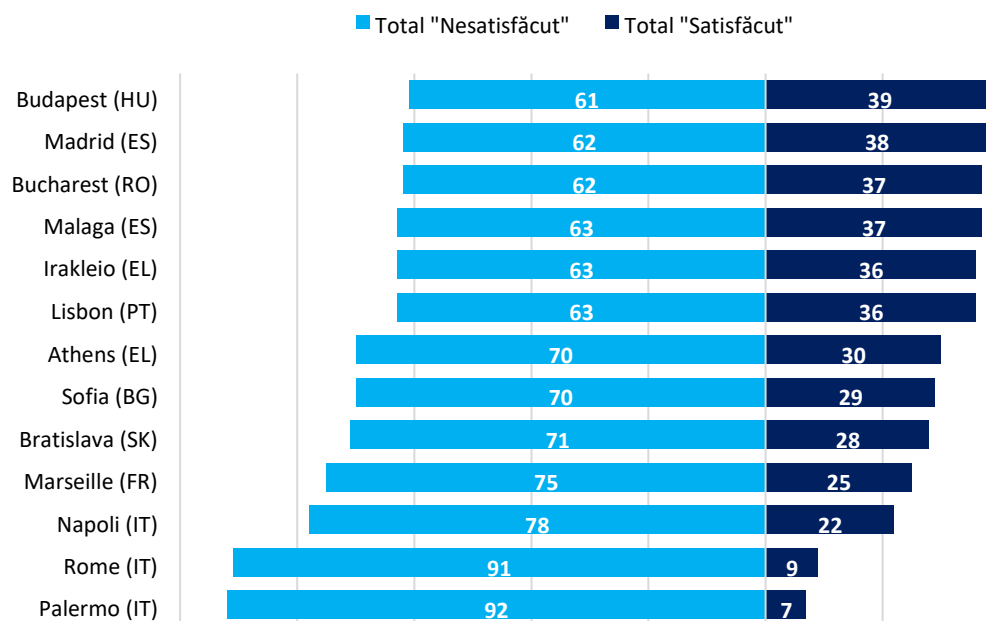
Nivelul de satisfacție privind nivelul zgomotelor

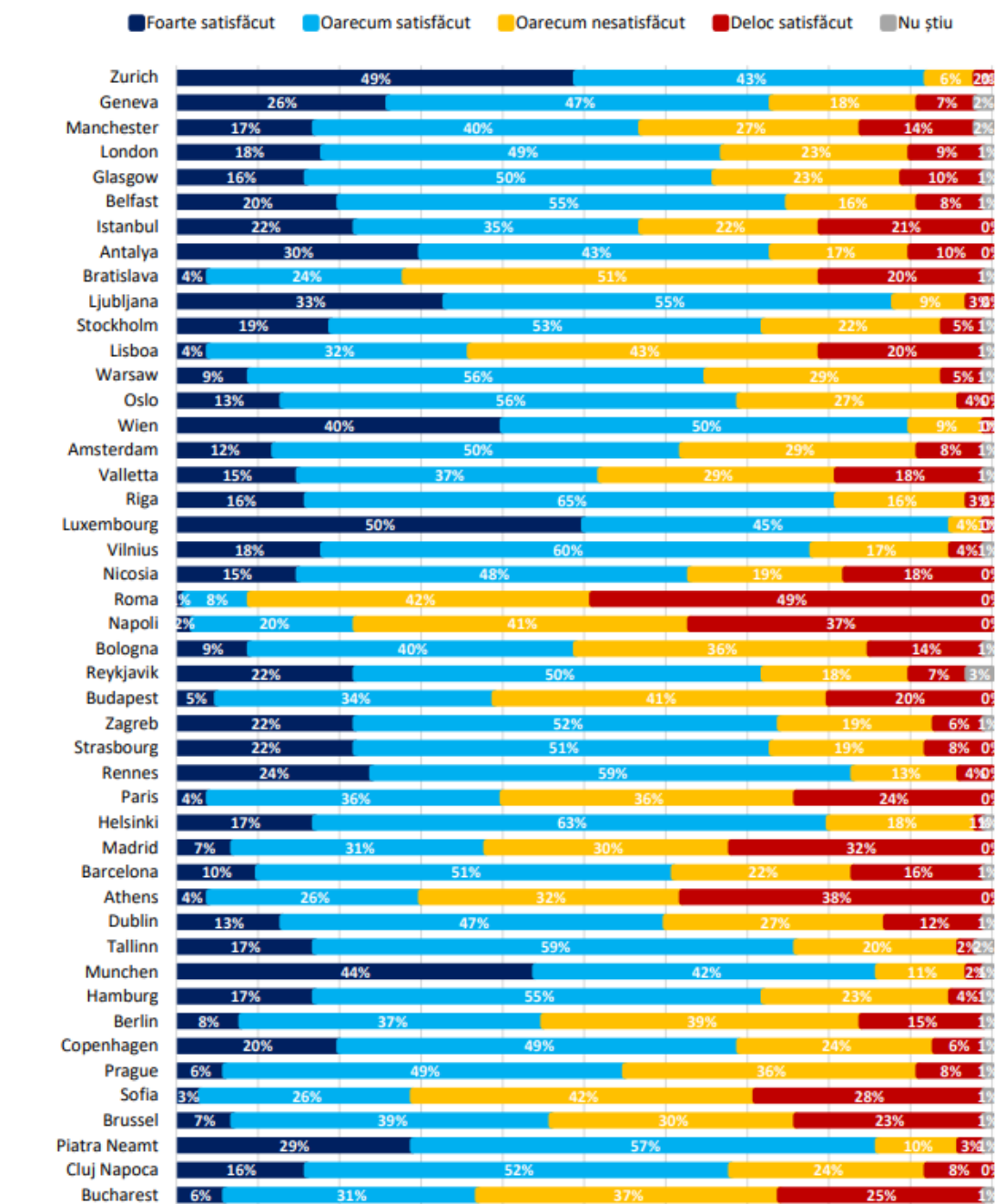
Nivelul de satisfacție privind nivelul zgomotelor la nivelul capitalelor UE

	Total "Satisfăcut"
 Dublin	82%
 Helsinki	81%
 Luxembourg	79%
 Wien	78%
 Stockholm	77%
 Riga	77%
 Vilnius	76%
 London	75%
 Ljubljana	74%
 Copenhagen	71%
 Amsterdam	69%
 Tallinn	69%
 Zagreb	69%
 Nicosia	64%
 Berlin	58%
 Bratislava	57%
 Prague	54%
 Brussel	54%
 Budapest	50%
 Paris	47%
 Warsaw	46%
 Madrid	45%
 Rome	45%
 Lisbon	45%
 Valletta	45%
 Sofia	36%
 Athens	34%
 Bucharest	31%

Nivelul de satisfacție privind curățenia

Nivelul de satisfacție privind curățenia

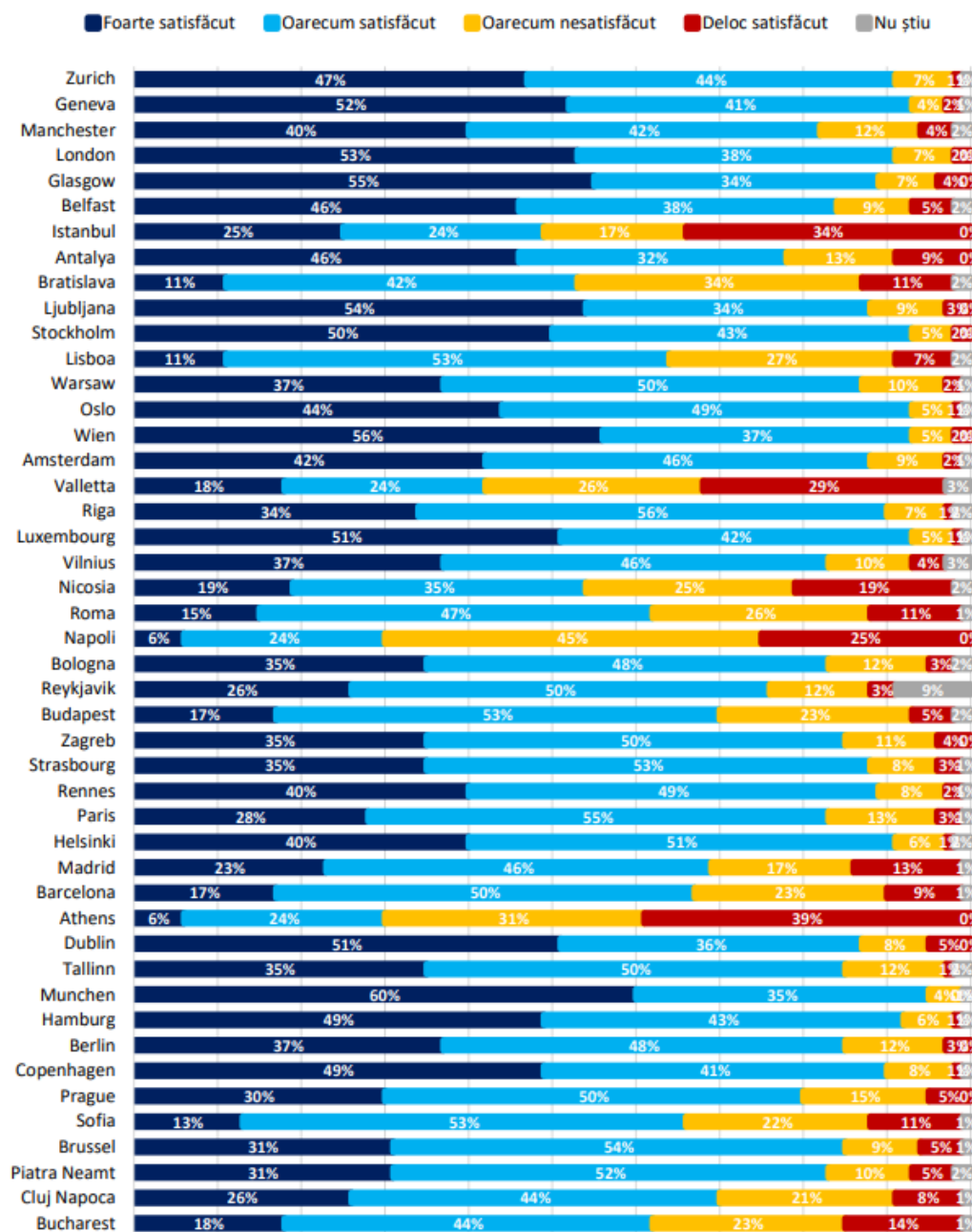

Nivelul de satisfacție privind curățenia, la nivelul capitalelor UE

	Total "Satisfăcut"
	Luxembourg 95%
	Wien 90%
	Ljubljana 88%
	Riga 81%
	Helsinki 80%
	Vilnius 78%
	Tallinn 76%
	Zagreb 74%
	Stockholm 72%
	Copenhagen 69%
	London 67%
	Warsaw 65%
	Nicosia 63%
	Amsterdam 62%
	Dublin 60%
	Prague 55%
	Valletta 52%
	Brussel 46%
	Berlin 45%
	Paris 40%
	Budapest 39%
	Madrid 38%
	Bucharest 37%
	Lisbon 36%
	Athens 30%

Sofia	29%
Bratislava	28%
Roma	9%

Nivelul de satisfacție privind spațiile verzi

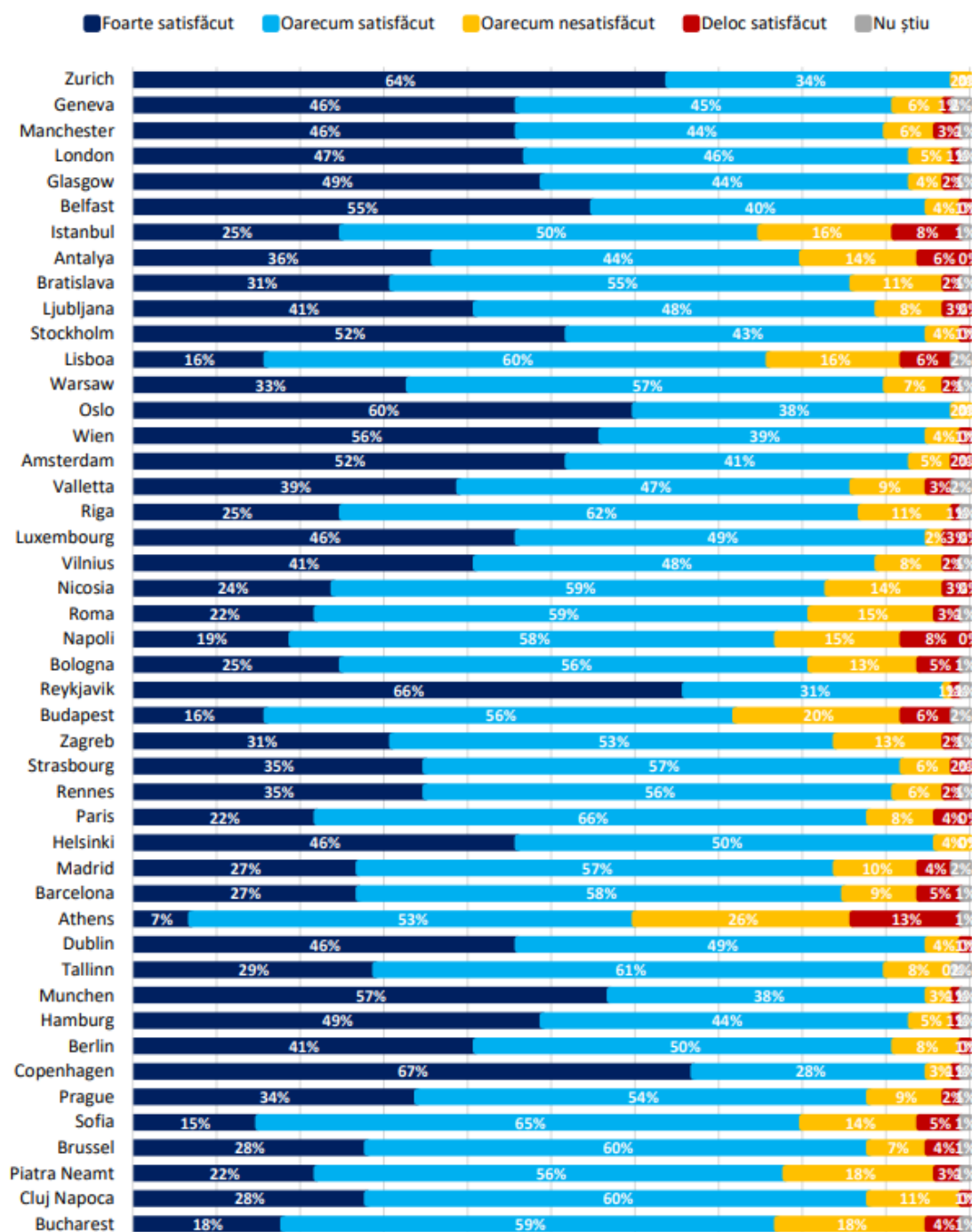

Nivelul de satisfacție privind spațiile verzi, la nivelul capitalelor UE

	Total "Satisfăcut"
	Wien 93%
	Stockholm 93%
	Luxembourg 93%
	London 91%
	Helsinki 91%
	Riga 90%
	Copenhagen 90%
	Amsterdam 88%
	Ljubljana 88%
	Warsaw 87%
	Dublin 87%
	Berlin 85%
	Zagreb 85%
	Brussel 85%
	Tallinn 85%
	Vilnius 83%
	Paris 83%
	Prague 80%
	Budapest 70%
	Madrid 69%
	Sofia 66%
	Lisbon 64%
	Bucharest 62%
	Roma 62%
	Nicosia 54%
	Bratislava 53%

Valletta	42%
Athens	30%

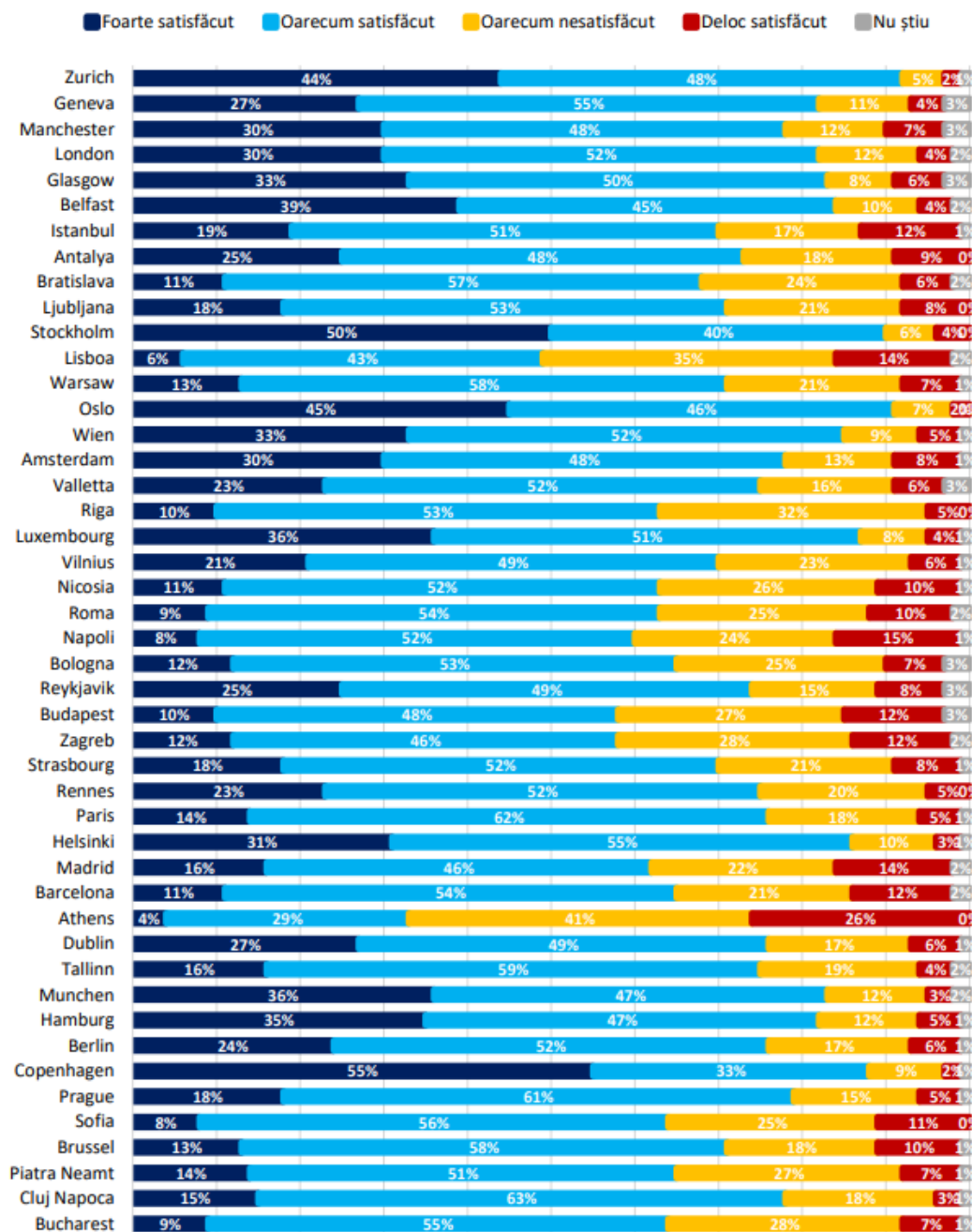
Nivelul de satisfacție privind viața cetățenilor

Nivelul de satisfacție privind viața cetățenilor, la nivelul capitalelor UE

	Total "Satisfăcut"
 Helsinki	96%
 Wien	95%
 Stockholm	95%
 Dublin	95%
 Luxembourg	95%
 Copenhagen	95%
 Amsterdam	93%
 London	93%
 Berlin	91%
 Warsaw	90%
 Tallinn	90%
 Vilnius	89%
 Ljubljana	89%
 Prague	88%
 Brussels	88%
 Paris	88%
 Riga	87%
 Valletta	86%
 Bratislava	86%
 Zagreb	84%
 Madrid	84%
 Nicosia	83%
 Roma	81%
 Sofia	80%
 Bucharest	77%
 Lisbon	76%
 Budapest	72%
 Athens	60%

Nivelul de satisfacție privind situația financiară a cetățenilor

Nivelul de satisfacție privind situația financiară a cetățenilor, la nivelul capitalelor UE

	Total "Satisfăcut"
 Stockholm	90%
 Copenhagen	88%
 Luxembourg	87%
 Helsinki	86%
 Wien	85%
 London	82%
 Prague	79%
 Amsterdam	78%
 Dublin	76%
 Paris	76%
 Berlin	76%
 Valletta	75%
 Tallinn	75%
 Brussel	71%
 Warsaw	71%
 Ljubljana	71%
 Vilnius	70%
 Bratislava	68%
 Sofia	64%
 Bucharest	64%
 Nicosia	63%
 Riga	63%
 Roma	63%
 Madrid	62%
 Budapest	58%
 Zagreb	58%
 Lisbon	49%
 Athens	33%